

IFRS

Introduktion til de internationale regnskabsstandarder

Our mission:

To help our
clients and our
people excel

Forord

Den 5. juni 2002 vedtog EU's Ministerråd den forordning, der kræver, at alle 6-7.000 børsnoterede selskaber i EU fra og med 2005 skal aflægge koncernregnskab efter de internationale regnskabsstandarder (IFRS), som er godkendt til brug i EU. Forordningen omfatter også alle børsnoterede pengeinstitutter, forsikrings- og pensionselskaber. Medlemslandene har mulighed for at udvide kravet til også at omfatte andre årsregnskaber, herunder årsregnskaber for ikke-børsnoterede selskaber. I Danmark er det tilladt, men ikke et krav for ikke-børsnoterede selskaber at aflægge koncernregnskab efter IFRS, og på samme måde er det tilladt, men ikke et krav at aflægge moderselskabets separate årsregnskab efter IFRS. Fra og med 2009 vil det dog blive et krav for børsnoterede selskaber at følge IFRS også i moderselskabsregnskabet.

Denne publikation er struktureret som en kort og overskuelig beskrivelse af IFRS'erne – standard for standard – med tilhørende fortolkningsbidrag (IFRIC/SIC'er), der kan læses, inden den enkelte standard læses. Publikationen kan anvendes af både finansielle og ikke finansielle virksomheder, men kan dog ikke erstatte en egentlig gennemgang af de enkelte IFRS'er og IFRIC/SIC'er.

Publikationen omfatter de internationale regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag, der er vedtaget af IASB pr. 31. marts 2005, jf. oversigten over standarder og fortolkningsbidrag i bilag C. Nye IFRS'er, IFRIC'er eller andre regler, der er ændret eller udstedt efter 31. marts 2005, er således ikke indarbejdet.

Vi har indledningsvis beskrevet vores model til brug ved overgang til IFRS. Modellen indeholder de fokusområder, der typisk påvirker danske børsnoterede virksomheder. Efter Deloitte's opfattelse er overgangen til IFRS typisk et omfattende, komplekst og ressourcekrævende projekt.

Vi håber, at publikationen kan skabe et overblik over indholdet af de enkelte internationale regnskabsstandarder, og at vi hermed medvirker til at lette overgangen til at bruge IFRS'erne i Danmark.

Deloitte

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Maj 2005

IAS PLUS website

IAS Plus websiten www.iasplus.com, der vedligeholdes af Deloitte Touche Tohmatsu, indeholder omfattende information om IFRS, som er relevant for økonomidirektører, regnskabschefer, controllere, regnskabsmedarbejdere, finansanalytikere, undervisere, studerende, revisorer og andre, der interesserer sig for eller arbejder med IFRS.

The screenshot shows the IAS PLUS website interface. At the top, there's a navigation bar with 'Home', 'Site Map', 'Standards', 'Interpretations', 'Agenda', 'Structure', 'Newsletter', 'Resources', 'Countries', 'Links', and 'Search'. The main header includes the Deloitte logo and 'IAS PLUS' in large letters. Below the header, there's a date 'Tuesday, 26 April' and a search box. The main content area is titled 'Notes from the IASB meeting with FASB' and includes a section for 'Required Financial Statements' with a question about the full set of financial statements. The page also has various resource links and a sidebar with 'IASB STRUCTURE' and 'IASB AND IFRIC PROJECTS'.

Læsevejledning

De enkelte kapitler i denne publikation beskriver reglerne således som de fremgår i de enkelte standarder. For virksomheder, som skal aflægge årsregnskab efter IFRS for første gang, er udgangspunktet, at reglerne i de gældende standarder – som de er beskrevet i de enkelte kapitler – skal anvendes med tilbagevirkende kraft. Der er dog en række valgfrie og obligatoriske undtagelser til anvendelse af standarderne med tilbagevirkende kraft.

For virksomheder, som skal aflægge årsregnskab efter IFRS for første gang, kan kapitlerne om de enkelte standarder derfor ikke læses uden sammenhæng til kapitlet om IFRS 1, *Førstegangsansendelse af IFRS*.

Indholdsfortegnelse

Side

Overgang til de internationale regnskabsstandarder	7	
IFRS 1	Førstegangsanvendelse af IFRS	14
IFRS 2	Aktiebaseret vederlæggelse	24
IFRS 3	Virksomhedssammenslutninger	30
IFRS 4	Forsikringskontrakter	40
IFRS 5	Anlægsaktiver bestemt for salg og ophørte aktiviteter	46
IFRS 6	Efterforskning og vurdering af råstofforekomster	50
IAS 1	Præsentation af årsregnskaber	54
IAS 2	Varebeholdninger	60
IAS 7	Pengestrømsopgørelse	64
IAS 8	Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl	68
IAS 10	Begivenheder efter balancedagen	74
IAS 11	Entreprisekontrakter	76
IAS 12	Indkomstskatter	78
IAS 14	Præsentation af segmentoplysninger	82
IAS 16	Materielle anlægsaktiver	86
IAS 17	Leasing	92
IAS 18	Indtægtsførsel	98
IAS 19	Personaleydelser	102
IAS 20	Offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte	110
IAS 21	Valutaomregning	114
IAS 23	Låneomkostninger	120
IAS 24	Oplysning om nærtstående parter	122
IAS 26	Regnskabsmæssig behandling og præsentation af fratrædelsesordninger	126
IAS 27	Koncernregnskaber og separate årsregnskaber	130
IAS 28	Investeringer i associerede virksomheder	136
IAS 29	Regnskabsaflæggelse i hyperinflationsøkonomier	142
IAS 30	Oplysning i pengeinstitutters og lignende finansielle institutioners årsregnskaber	144
IAS 31	Kapitalandele i joint ventures	148
IAS 32	Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation	152
IAS 33	Indtjening pr. aktie	158
IAS 34	Præsentation af delårsregnskaber	162
IAS 36	Værdiforringelse af aktiver	164
IAS 37	Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver	170
IAS 38	Immaterielle aktiver	174
IAS 39	Finansielle instrumenter: Indregning og måling	180
IAS 40	Investeringsejendomme	192
IAS 41	Landbrug	196
Bilag A	Hovedforskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering	200
Bilag B	Overgang til de internationale regnskabsstandarder – supplement	210
Bilag C	Oversigt over standarder og fortolkningsbidrag	214
Bilag D	IFRS-bekendtgørelse – bestemmelser i årsregnskabsloven, som fortsat skal følges	218
Bilag E	Deloitte IFRS-værktøjskasse	226
Kompetencer		231
Vores kontorer		235
Vores specialafdelinger		237

Overgang til de internationale regnskabsstandarder

I Danmark har der igennem en årrække været øget fokus på regnskabsudvikling hen imod de internationale regnskabsstandarder – IFRS – som udstedes af International Accounting Standards Board (IASB). Årsregnskabsloven (ÅRL), der trådte i kraft for regnskabsår, som begyndte den 1. januar 2002 eller senere, var så vidt muligt tilpasset de internationale regnskabsstandarder, som eksisterede på tidspunktet for lovens udarbejdelse, og de danske regnskabsvejledninger, som er udstedt af FSR er også baseret på de tilsvarende standarder.

Med EU's beslutning den 5. juni 2002 om, at alle børsnoterede selskaber i EU fra og med 2005 skal aflægge koncernregnskab efter IFRS (IAS-forordningen), er fokus på de internationale regnskabsstandarder øget markant. Dette betyder også, at ÅRL og de danske regnskabsvejledninger ikke længere skal følges for så vidt angår børsnoterede selskabers koncernregnskab fra og med 2005, se dog nedenfor om IFRS-bekendtgørelsen.

Siden vedtagelsen af den nye ÅRL har IFRS ændret sig på en række punkter, idet der er udstedt både reviderede og helt nye standarder. Hvor ÅRL og danske regnskabsvejledninger i 2001 i det væsentligste var på linje med IFRS, er der derfor ved udgivelsen af denne publikation en række forskelle. Vi har i de enkelte afsnit i denne publikation omtalt de væsentligste af disse forskelle. Bilag A indeholder desuden en samlet oversigt over hovedforskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering, som kan anvendes som en tjekliste til at få et hurtigt og overordnet overblik over betydningen af overgangen til IFRS.

Efter vores vurdering har følgende forhold størst betydning ved overgangen til IFRS:

- IFRS 1 opstiller detaljerede overgangsregler ved førstegangsanvendelse af IFRS. Alle IFRS'er skal som udgangspunkt anvendes i den version, der gælder pr. balancedagen, og anvendt regnskabspraksis ændres med tilbagevirkende kraft – bortset fra visse specifikke undtagelser.
- IFRS 2 kræver, at aktiebaseret vederlæggelse (fx medarbejderaktier og aktieoptioner) måles til dagsværdi og indregnes i resultatopgørelsen over en eventuel optjeningsperiode.
- IFRS 3 medfører i højere grad særskilt indregning af immaterielle aktiver og eventalforpligtelser. Desuden må goodwill ikke længere afskrives, men skal i stedet årligt testes for værdiforringelse.
- IAS 38 giver yderligere vejledning til og stiller krav om indregning af udviklingsprojekter og alle erhvervede immaterielle aktiver, og den erstatter afskrivningskravet for immaterielle aktiver med ubestemmelig brugstid med et krav om årlig nedskrivningstest.
- I IAS 36 findes der yderligere vejledning om nedskrivningstest ved værdiforringelse af aktiver (inkl. goodwill), som kan betyde visse forskelle vedrørende indregningstidspunktet og størrelsen af nedskrivningsbeløbet.
- IFRS 5 fastsætter krav til præsentation af ophørte aktiviteter og anlægsaktiver til salg. Disse aktiver må ikke afskrives, men skal nedskrives til en eventuel lavere dagsværdi fratrukket salgsomkostninger
- IAS 39 om finansielle aktiver og forpligtelser er kompleks og stiller strengere krav bl.a. til sikring, men indeholder samtidig også betydelig mere vejledning
- På samme måde er IAS 19 om pensionsforpligtelser mere uddybende og krævende, særligt vedrørende ydelsesbaserede pensionsordninger, men også vedrørende jubilæums- og fratrædelsesgodtgørelser
- Ifølge IAS 27 er det ikke længere tilladt at anvende equitymetoden i modervirksomhedens separate årsregnskab for kapitalandele i datter- og associerede virksomheder. Disse skal enten måles til kostpris eller dagsværdi ifølge IAS 39.
- Der findes yderligere vejledning og fortolkningsbidrag i IFRS'erne i forhold til dansk regnskabsregulering. Herunder er samspillet mellem IFRS'erne særdeles vigtigt.
- Der stilles yderligere oplysningskrav efter IFRS, fx om virksomhedssammenslutninger, værdiforringelse af aktiver og nedskrivninger, immaterielle aktiver, indtjening pr. aktie, op-

Årsregnskabsloven, de danske regnskabsvejledninger og IFRS

hørte aktiviteter og anlægsaktiver til salg, finansielle instrumenter, aktiebaseret vederlæggelse, pensioner, nærtstående parter og segmenter.

Implementering af IAS-forordningen i Danmark

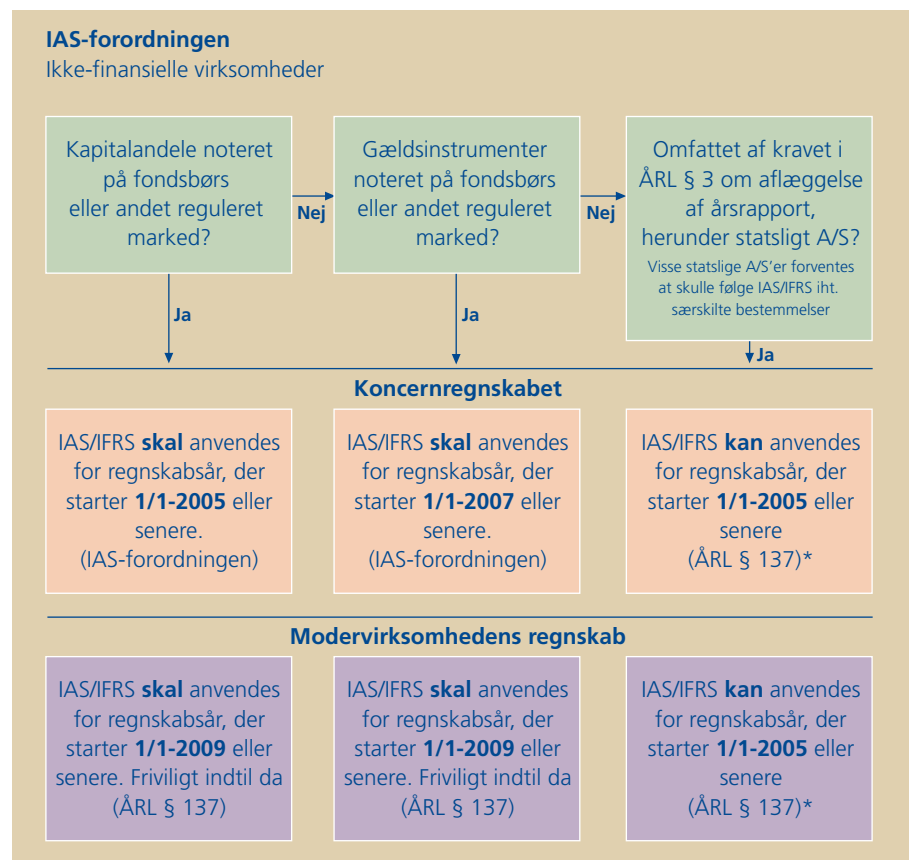
IAS-forordningen omfatter virksomheder, hvis kapitalandele, gældsinstrumenter eller andre værdipapirer er optaget til notering på en fondsbørs eller et andet reguleret marked ("børsnoterede virksomheder"), jf. ÅRL klasse D.

"Børsnoterede virksomheder" omfatter alle former for virksomheder med begrænset ansvar (A/S, ApS, Amba m.v.), hvis kapitalandele, gældsinstrumenter eller andre værdipapirer er optaget til notering på en fondsbørs eller et andet reguleret marked, og som har pligt til at aflægge årsrapport efter ÅRL. Dette indebærer, at virksomheder noteret på Dansk Autoriseret Markedsplads og Xtra Market bliver omfattet af ÅRL klasse D – og dermed af begrebet "børsnoteret virksomhed" – med virkning for regnskabsår, der starter den 1. januar 2005 eller senere. Virksomheder, der alene har gældsinstrumenter noteret, skal dog først anvende IFRS i koncernregnskabet fra 2007.

IAS-forordningen omfatter alene koncernregnskabet. Det er fortsat EU's regnskabsdirektiver og dermed ÅRL's bestemmelser og definitioner, som finder anvendelse, når det skal afgøres, om en virksomhed har pligt til at udarbejde koncernregnskab. I Danmark er ÅRL § 109 og § 114 relevante ved denne vurdering. Bestemmelserne i IFRS finder anvendelse, når det skal fastlægges, hvilke virksomheder der er omfattet af konsolideringen.

I **moderselskabets separate årsregnskab** bliver det i en overgangsperiode frivilligt at anvende IFRS. Dette betyder bl.a., at børsnoterede virksomheder, der ikke har kapitalandele i dattervirksomheder og derfor ikke udarbejder koncernregnskab, ikke har pligt til at aflægge årsregnskab efter IFRS før i 2009. Virksomheder, der ikke følger IFRS i moderselskabets separate årsregnskab, skal frem til 2009 fortsat aflægge årsrapport efter ÅRL og – hvis noteringen er på Københavns Fondsbørs – danske regnskabsvejledninger.

Implementering af IAS-forordningen i relation til virksomheder, der er omfattet af ÅRL, kan illustreres således:

* Erhvervs- & Selskabsstyrelsen udsendte i januar 2005 en ikrafttrædelsesbekendtgørelse, som tillader, at også årsrapporter for regnskabsår der starter tidligere end 1. januar 2005, kan aflægges efter IFRS.

Implementering af IAS-forordningen for finansielle virksomheder kan illustreres således:

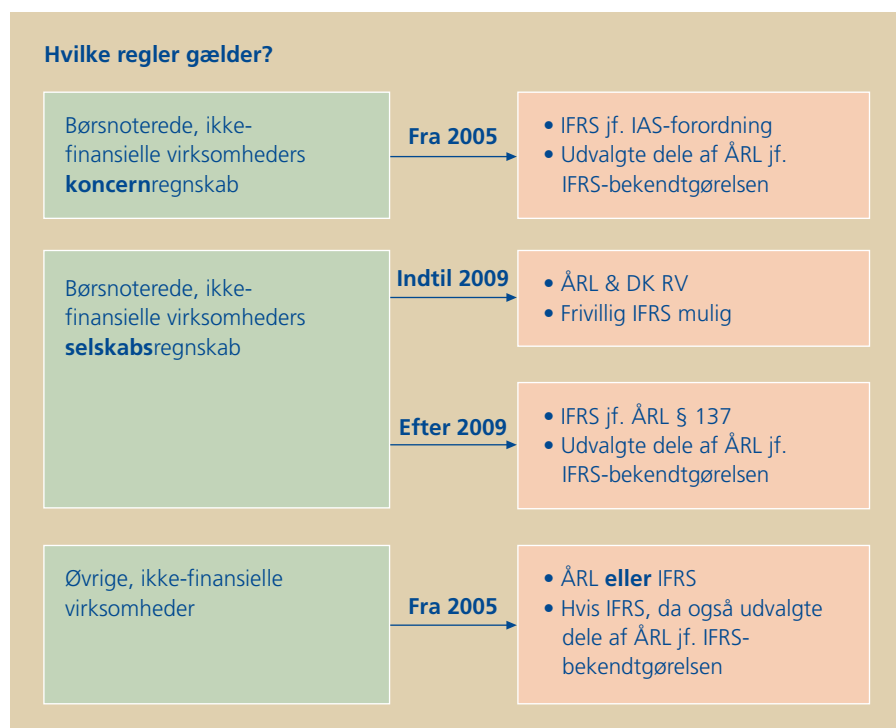
IAS-forordningen finansielle virksomheder		
	Koncernregnskab	Selskabsregnskab
Virksomheder, hvis kapitalandele eller gældsinstrumenter er noteret på en fondsbørs eller et andet reguleret marked	Krav fra 2005. Krav i IAS-forordningen.	IFRS forenelige regler fra 2005.* Frivillig anvendelse af IFRS er mulig med afstemning.
Unoterede virksomheder	IFRS forenelige regler fra 2005.* Frivillig anvendelse af IFRS er mulig med afstemning.	IFRS forenelige regler fra 2005.* Frivillig anvendelse af IFRS er mulig med afstemning.

* I henhold til de IFRS forenelige regler udstedt af Finanstilsynet er det tilladt at behandle investeringer i dattervirksomheder efter den indre værdis metode i moderselskabets separate årsregnskab. Disse skal efter IFRS enten måles til kostpris eller dagsværdi ifølge IAS 39.

IFRS-bekendtgørelsen

Danske virksomheder, der aflægger årsregnskab efter IFRS, er fortsat omfattet af ÅRL. Loven finder anvendelse med de fornødne tilpasninger og konsekvensen heraf er, at virksomhederne fortsat skal overholde en række ordens- og oplysningskrav i ÅRL. Herunder stilles der fortsat krav om, at årsrapporten for børsnoterede selskaber og andre store selskaber indeholder en ledelsespåtegning, revisionspåtegning og ledelsesberetning. Bekendtgørelsen bestemmer, at ÅRL's bindingsregler fortsat gælder for opreguleringer og opskrivninger i moderselskabets regnskab, selvom de foretages efter bestemmelserne i IFRS.

IFRS-bekendtgørelsen opremser de bestemmelser i ÅRL, som erstattes af bestemmelserne i IFRS. De bestemmelser i ÅRL, der ikke er nævnt i opremseringen, finder fortsat anvendelse med de fornødne tilpasninger. Dette betyder, at de i bilag D anførte bestemmelser i ÅRL fortsat gælder for virksomheder, der aflægger årsregnskab efter IFRS.

Overordnede konsekvenser af at implementere IFRS

Ved at implementere IFRS som regnskabsmæssig begrebsramme for aflæggelse af årsregnskaber kan danske virksomheder forvente flere og hyppigere ændringer til gældende regnskabsregulering. IASB's arbejdsprogram er interessant, men omfattende, og vil derfor hen over de kommende år betyde en lang række både store og små ændringer, der vil have væsentlig betydning for virksomheder, som aflægger regnskab efter IFRS, eller som skal overgå til IFRS. Vi kan her især fremhæve projekterne vedrørende rapportering af totalindkomst og indregning af indtægter. Disse projekter kan medføre fundamentale ændringer i den gængse opfattelse af, hvordan og hvornår indtægter og øvrige poster skal indregnes og præsenteres.

Deloitte anbefaler, at virksomhederne følger med i de diskussioner og udmeldinger, som foregår i IASB, og kommenterer på de udkast til nye standarder og fortolkningsbidrag, som IASB sender i offentlig høring.

Det er vores erfaring, at overgangen til IFRS er en omfattende, kompleks og ressourcetrækkende proces, som kræver virksomhedens fulde opmærksomhed. Det er desuden vores erfaring, at overgangen til IFRS ikke blot er en ændring i regnskabspraksis, men også har en række yderligere konsekvenser, der har indvirkning på hele virksomheden.

Både i Danmark og internationalt arbejder Deloitte med følgende model for overgang til IFRS. Modellen beskriver de fokusområder, der typisk påvirkes, når et børsnoteret selskab skal overgå til IFRS. Indholdet af de enkelte elementer er nærmere beskrevet i bilag B, som vi henviser til:

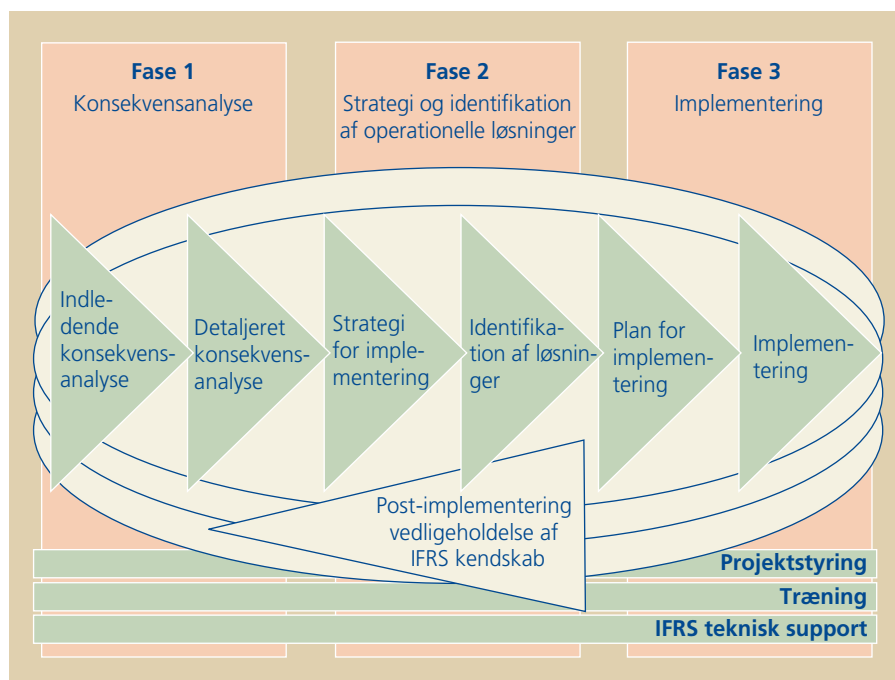

Modellen viser, at overgang til IFRS ikke kun er en regnskabsmæssig øvelse, men at overgangen påvirker mange funktioner i virksomheden. Det er vigtigt, at opgaverne i forbindelse med overgangen til IFRS, gøres operationelle, og herunder at de funktioner i virksomheden, som påvirkes af overgangen inddrages i projektet (fx HR, investor relations, IT mv.). Dette forudsætter en vis praktisk erfaring med arbejdet ved overgang til IFRS, således at implementeringsprocessen skræddersys til den enkelte virksomhed og planlægges hensigtsmæssigt. Nogle af de **kritiske succesfaktorer**, vi har identificeret, kan sammenfattes på følgende måde:

- Høj grad af involvering af ledelsen, herunder overordnet styring og målsætning, samt bestyrelsens bevågenhed, er nødvendig
- Tildeling af tilstrækkelige ressourcer og prioritering af andre opgaver er nødvendig
- Medarbejderne skal involveres tidligt i processen samt motiveres og understøttes løbende
- Adgang til de rigtige kompetencer og informationer (særligt på spidskompetenceområder, såsom finansielle instrumenter, aktieløn, virksomhedssammenslutninger, nedskrivningstest, leasing og pensioner) er af stor betydning
- De enkelte opgaver skal planlægges grundigt og skræddersys til den enkelte virksomhed
- Procesorienteret projektstyring er nødvendig for at finde de rigtige løsninger for den enkelte virksomhed
- Et godt forhåndskendskab til og erfaring med IFRS er påkrævet
- Uddelegering og spredning af opgaver på flere personer er en klar fordel
- Forandringsvillighed er nødvendig
- Der bør afsættes god tid til at skabe de rigtige løsninger af høj kvalitet, særligt i relation til komplekse problemstillinger
- Gode registreringssystemer og -procedurer er nødvendige for at indsamle yderligere oplysninger

- Forståelige rapporteringsskemaer er en vigtig del af kommunikationen med datterselskaber ved overgang til IFRS
- Der bør løbende foretages evaluering af og opfølgning på implementeringen i datterselskaber
- Uddannelse af medarbejdere i anvendelse og fortolkning af IFRS, både forud for implementeringsprojektet og løbende for at holde organisationen ajour med udviklingen i IFRS er nødvendig.

En succesfuld IFRS-strategi og -implementering ender ikke ved overgangen i 2005, men er en kontinuerlig proces med opdatering af IFRS-viden og -kompetencer i relation til nye problemstillinger, nye standarder, nye fortolkningsbidrag og nye løsninger. Vores erfaring med kunder i og uden for Danmark viser, at en succesfuld IFRS-strategi og -implementering er en proces, der ofte består af følgende elementer:

Vores kompetencer

Vi er teknisk IFRS Center for Europa

Vi deltager i Deloitte's internationale regnskabsgruppe (GILT), og sammen med vores kontorer i Paris og London fungerer vi som tekniske IFRS-centre for Europa. Deloitte i Danmark har medvirket ved gennemgang og udarbejdelse af en række internationale publikationer og e-learningmoduler fra Deloitte. Publikationerne er særligt relevante for virksomheder, som allerede anvender IFRS eller som overvejer og planlægger at overgå til IFRS.

Som teknisk center deltager vi desuden aktivt i udviklingen af nye internationale regnskabsstandarder, besvarer tekniske forespørgsler vedrørende IFRS, og afholder international undervisning om IFRS.

Deloitte er revisor for en række børsnoterede virksomheder, der allerede i dag frivilligt følger IFRS. Vi har desuden rådgivet flere ikke-børsnoterede selskaber om deres overgang til IFRS, og rådgiver løbende vores kunder om implementering af IFRS.

Vi har dermed opbygget en kompetence og bred praktisk erfaring inden for implementering og anvendelse af de internationale regnskabsstandarder, som brugere af IFRS kan drage fordel af.

Vi kan ved overgangen til IFRS bl.a. tilbyde følgende værdiskabende kompetencer og praktiske løsninger i alle implementeringens faser:

Hvordan Deloitte kan hjælpe?

Vi kan desuden yde rådgivning og sparring til virksomheder som allerede aflægger regnskab efter IFRS fx i form af løbende orientering om indholdet i nye IFRS og fortolkningsbidrag eller ændringer til eksisterende IFRS, undervisning af virksomhedernes medarbejdere, besvarelse af tekniske spørgsmål vedrørende fortolkning af IFRS mv.

Ovenstående figur beskriver nogle af de ydelser vi kan levere if. m. implementering af IFRS i virksomheder, hvor Deloitte **ikke** afgiver revisionspåtegning.

For virksomheder, hvor Deloitte afgiver revisionspåtegning, kan visse af de ydelser, som er omtalt i ovenstående figur, ikke leveres af Deloitte, da levering af disse ydelser ville udgøre en trussel mod vores uafhængighed. Vi indgår i disse tilfælde i en tæt dialog med ledelsen med henblik på identifikation af, hvilke af ovenstående ydelser Deloitte kan levere, og hvilke ydelser virksomheden selv må levere.

IFRS 1

Omhandler

Anvendelse af IFRS for første gang.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

IFRS 1 – Førstegangsanvendelse af IFRS

IFRS 1 fastsætter overgangsbestemmelserne, når der første gang skal udarbejdes regnskab efter IFRS. Standarden indeholder en hovedregel, hvortil der er visse valgfrie og obligatoriske undtagelser.

Den metode, der benyttes ifølge IFRS 1, kaldes ”**IFRS-åbningsbalancemetoden**”.

Hovedindholdet af IFRS 1 og åbningsbalancemetoden kan sammenfattes i følgende 10 punkter:

1. I det første IFRS-årsregnskab skal virksomheden følge de IFRS'er, der er gældende pr. **rapporteringsdatoen** (balancedagen), og som hovedregel anvende dem med tilbagevirkende kraft under iagttagelse af frivillige og obligatoriske undtagelser i IFRS 1. Virksomheder, der overgår til IFRS for kalenderårsregnskabet 2005, skal fx overholde alle de standarder, der er gældende pr. 31. december 2005.
2. Der skal udarbejdes en åbningsbalance efter IFRS pr. **åbningsbalancedatoen** (datoen for overgang til IFRS). Denne dato er begyndelsen af det tidligste regnskabsår, for hvilket der udarbejdes et fuldt sæt sammenligningstal efter IFRS. For eksisterende børsnoterede virksomheder i EU med kalenderårsregnskab er åbningsbalancedatoen 1. januar 2004, hvis der angives et års sammenligningstal.
3. Virksomheden skal **indregne** alle aktiver og forpligtelser efter bestemmelserne i IFRS og ophøre med at indregne aktiver eller forpligtelser, som ikke opfylder kriterierne i IFRS.
4. Aktiver og forpligtelser, som indregnes i IFRS-åbningsbalancen, skal **måles** efter IFRS, herunder IFRS 1.
5. Alle **regnskabsmæssige skøn** skal fastsættes efter den vejledning, der gives i IFRS.
6. Effekten af **ændringer i regnskabspraksis** skal indregnes på egenkapitalen i IFRS-åbningsbalancen. Dette gælder dog ikke reklassifikationer mellem goodwill og immaterielle aktiver.
7. Alle bestemmelser om **præsentation og oplysning** efter IFRS skal overholdes, herunder nødvendige reklassifikationer for at opfylde IFRS-kravene.
8. **Sammenligningstal** (fx 2004 for virksomheder med kalenderårsregnskab) skal være i overensstemmelse med IFRS. IASB kræver alene et års sammenligningstal i overensstemmelse med IFRS. IFRS 1 indeholder dog visse undtagelser ved overgang i 2005, fx for poster som behandles efter IAS 39, *Finansielle instrumenter: Indregning og måling*.
9. **Forklarende afstemninger mellem tidligere regnskabspraksis og IFRS** af a) egenkapitalen pr. åbningsbalancedatoen og pr. afslutningen af den sidste periode, der aflægges efter tidligere regnskabspraksis, og b) resultatet for det sidste regnskabsår efter tidligere regnskabspraksis. Derudover kræves de yderligere oplysninger, som er væsentlige for forståelsen af overgangen til IFRS.
10. Der er visse **valgfrie og obligatoriske undtagelser** fra hovedreglen i IFRS 1 om at implementere bestemmelserne med tilbagevirkende kraft. Undtagelserne vedrører områder, hvor det i praksis har vist sig vanskeligt at foretage ændringer med tilbagevirkende kraft. Dette gælder fx virksomhedssammenslutninger og pensionsforpligtelser.

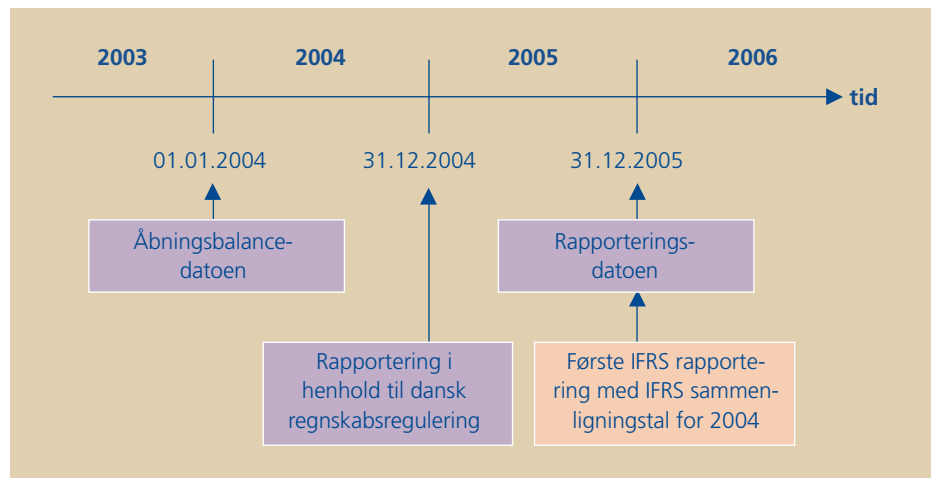
IFRS-åbningsbalancen skal ikke offentliggøres som en del af det første IFRS-årsregnskab, men skal bruges som grundlag for at udarbejde årsregnskabet.

Hovedreglen

Ifølge hovedreglen i IFRS 1 skal virksomheder, der anvender IFRS for første gang, benytte den version af IFRS, der gælder pr. rapporteringsdatoen, **med tilbagevirkende** kraft ved udarbejdelse af såvel IFRS-åbningsbalancen (som er primo sammenligningsperioden, fx 1. januar 2004), sammenligningsperioden (fx 2004) som indeværende regnskabsperiode (fx 2005). Dvs. at det første IFRS-årsregnskab vil blive aflagt, som om virksomheden altid havde aflagt sit årsregnskab efter IFRS (dog med visse undtagelser, se nedenfor).

Virksomheder, der overgår til IFRS før 1. januar 2006¹, behøver ikke at anvende IAS 32, IAS 39 og IFRS 4 for de sammenligningstal, der angives i det første IFRS-årsregnskab. Hvis virksomhederne vælger at implementere IFRS 6, *Efterforskning og vurdering af råstofforekomster* før 1. januar 2006 behøver de ikke at anvende IFRS 6 for sammenligningstallene. Hvis en førstegangsaflægger vælger at gøre brug af disse undtagelser, er datoen for virksomhedens overgang til IFRS, for så vidt angår IAS 32, IAS 39, IFRS 4 og IFRS 6, begyndelsen af den indeværende regnskabsperiode (fx 1. januar 2005).

IFRS-åbningsbalancemetoden kan illustreres således for virksomheder, der aflægger det første årsregnskab efter IFRS i 2005:

Anvendelse af standarderne, som er gældende pr. rapporteringsdatoen, betyder, at overgangsreglerne i de individuelle standarder ikke gælder for førstegangsaflæggere.

Der er som hovedregel krav om, at en førstegangsaflægger i åbningsbalancen

- indregner alle aktiver og forpligtelser, hvor dette kræves af IFRS
- ikke indregner poster som aktiver og forpligtelser, hvis IFRS ikke tillader dette
- reklassificerer poster som aktiver, forpligtelser eller egenkapital efter IFRS
- anvender IFRS ved måling af alle indregnede aktiver og forpligtelser.

En konsekvens af overgangen til IFRS vil ofte være, at virksomheden skal ændre anvendt regnskabspraksis for indregning og måling. Effekten heraf føres som udgangspunkt direkte på egenkapitalen i IFRS-åbningsbalancen. Der gælder dog enkelte undtagelser hertil, fx hvor ændringen er en reklassifikation af immaterielle aktiver, som tidligere var indeholdt i goodwill.

Valgfrie undtagelser

På en række områder vil anvendelsen af IFRS med tilbagevirkende kraft kræve betydelige ressourcer og i visse tilfælde være umulig. IFRS 1 giver derfor **11 valgfrie undtagelser** fra hovedreglen om anvendelse med tilbagevirkende kraft. Da undtagelserne er valgfrie, kan virksomhederne vælge at ændre regnskabspraksis med tilbagevirkende kraft på disse områder, forudsat at effekten heraf kan opgøres pålideligt.

¹ Dvs. det første IFRS-regnskabsår begynder før 1. januar 2006.

Der er valgfrie undtagelser på følgende områder:

- U1. Virksomhedssammenslutninger
- U2. Måling af anlægsaktiver² til dagsværdi eller omvurderet værdi
- U3. Ydelsesbaserede pensionsordninger
- U4. Akkumulerede valutakursdifferencer på egenkapitalen
- U5. Sammensatte egenkapital- og gældsinstrumenter
- U6. Aktiver og forpligtelser i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures
- U7. Klassifikation af tidligere indregnede finansielle instrumenter
- U8. Aktiebaseret vederlæggelse
- U9. Forsikringskontrakter
- U10. Ændringer i værdien af reetableringsforpligtelser
- U11. Leasingkontrakter.

En virksomhed, der vælger at gøre brug af en eller flere af disse undtagelser, behøver ikke at anvende alle undtagelserne. Omvendt kan de ovenfor anførte undtagelser ikke anvendes analogt på andre områder.

En førstegangsaflægger kan vælge at behandle en virksomhedssammenslutning, der er foretaget før åbningsbalancedatoen, med tilbagevirkende kraft efter IFRS 3, *Virksomhedssammenslutninger* eller efter de mere lempelige regler i Appendiks B til IFRS 1.

Hvis virksomheden vælger at anvende IFRS 3 pr. en dato, der ligger forud for åbningsbalancedatoen, skal alle virksomhedssammenslutninger efter denne dato behandles efter IFRS 3.

Virksomhedssammenslutninger, der er foretaget før ovenstående dato, behandles efter IFRS 1, Appendiks B, hvis vigtigste bestemmelser er som følger:

- Klassifikationen af tidligere virksomhedssammenslutninger (overtagelsesmetoden eller sammenlægningsmetoden) bibeholdes
- Der skal ikke foretages ny måling af oprindelige, fordelte "dagsværdier", der er fastsat på tidspunktet for virksomhedssammenslutningen (overtagelsesdatoen)
- Den regnskabsmæssige værdi af goodwill, der er indregnet efter tidligere regnskabspraksis, skal ikke tilrettes – bortset fra de tilfælde som er beskrevet nedenfor.

Aktiver og forpligtelser, der eksisterer på åbningsbalancedatoen, og som er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, skal indregnes og måles i åbningsbalancen efter IFRS. Eventuelle reguleringer som følge heraf føres som hovedregel direkte på egenkapitalen. I følgende tre tilfælde indregnes reguleringen dog i goodwill:

- Indregning af immaterielle aktiver, der er erhvervet i en virksomhedssammenslutning, og som ikke var særskilt indregnet efter tidligere regnskabspraksis (dvs. at de reelt var indregnet i goodwill pr. overtagelsesdatoen)
- Ophør af indregning af immaterielle aktiver, der er erhvervet i en virksomhedssammenslutning, og som ikke opfylder kriterierne for indregning efter IAS 38, *Immaterielle aktiver* pr. overtagelsesdatoen
- Eventuelle reguleringer til købsvederlaget for den erhvervede virksomhed.

Fra og med åbningsbalancedatoen (eller en tidligere dato, hvorfra virksomhedssammenslutninger vælges omarbejdet efter IFRS 3) afskrives der ikke længere på goodwill. IFRS 1 kræver derfor, at der jf. IAS 36, *Værdiforringelse af aktiver* foretages en værdiforringelsestest pr. åbningsbalancedatoen, uanset om der foreligger indikationer af, at goodwillens værdi er forringet. Hvis denne test viser, at dette er tilfældet, skal nedskrivningen trækkes fra egenkapitalen i IFRS-åbningsbalancen.

²Efter IAS 1, *Præsentation af årsregnskaber* præsenteres aktiver som langfristede aktiver (non-current) og kortfristede aktiver (current). I denne publikation anvendes de gængse danske begreber "anlægsaktiver" og "omsætningsaktiver" som synonym for hhv. langfristede og kortfristede aktiver, selvom der er nuanceforskelle i definitionerne.

U1. Virksomhedssammenslutninger

Goodwill, der er afskrevet over egenkapitalen efter tidligere regnskabspraksis, skal ikke indregnes som et aktiv i IFRS-åbningsbalancen og skal heller ikke medtages i opgørelsen af gevinst eller tab, når den pågældende dattervirksomhed eller aktivitet efterfølgende afhændes eller nedskrives.

Hvis en dattervirksomhed tidligere har været holdt ude fra koncernregnskabet, kræver IFRS 1, at en førstegangsafslægger tilpasser de regnskabsmæssige værdier af dattervirksomhedens aktiver og forpligtelser til de beløb, som anvendelse af IFRS ville have medført i en særskilt balance for dattervirksomheden, og at goodwill beregnes for denne virksomhed pr. åbningsbalancedatoen til IFRS. Værdien af goodwill beregnes som forskellen mellem (i) modervirksomhedens andel af dattervirksomhedens egenkapital opgjort efter IFRS pr. åbningsbalancedatoen og (ii) modervirksomhedens kostpris for investeringen i dattervirksomheden pr. overtagelsesdatoen.

U2. Måling af anlægsaktiver til dagsværdi eller omvurderet værdi

En førstegangsafslægger kan vælge at måle anlægsaktiver til dagsværdi pr. åbningsbalancedatoen. Dagsværdien anses herefter som tilpasset kostpris pr. denne dato i stedet for den oprindelige kostpris. Hvis virksomheden vælger at benytte denne undtagelse, er der ikke – som normalt – krav om, at metoden skal anvendes konsekvent for alle anlægsaktiver i samme kategori.

Hvis virksomheden efter tidligere regnskabspraksis har opskrevet en eller flere kategorier af anlægsaktiver, kan virksomheden vælge at anvende disse værdier som tilpasset kostpris pr. datoen for opskrivningen med efterfølgende afskrivning efter IFRS. Dette gælder dog kun, hvis den opskrevne værdi stort set svarer til dagsværdien pr. opskrivningsdatoen eller afspejler den afskrevne kostpris efter IFRS, justeret for prisindeksændringer.

Hvis en virksomhed i forbindelse med en tidligere begivenhed (fx en privatisering eller en børsintroduktion) har målt aktiver og forpligtelser til dagsværdi, kan virksomheden anvende disse værdier som tilpasset kostpris pr. den dato, målingen blev foretaget med efterfølgende afskrivning efter IFRS.

En førstegangsafslægger kan også benytte bestemmelserne om tilpasset kostpris i relation til investeringsejendomme, hvis virksomheden vælger at benytte kostprismodellen i IAS 40, og for immaterielle aktiver, forudsat at dagsværdien fastsættes med henvisning til et aktivt marked som beskrevet i IAS 38.

U3. Ydelsesbaserede pensionsordninger

IFRS 1 kræver, at virksomheden identificerer alle ydelsesbaserede ordninger og sammenholder tidligere regnskabspraksis med bestemmelserne i IAS 19, *Personaleydelser*. Alle ændringer til anvendt regnskabspraksis skal foretages med tilbagevirkende kraft – dog med en valgfri undtagelse for aktuariemæssige gevinster og tab. Den akkumulerede effekt af eventuelle ændringer føres over egenkapitalen i åbningsbalancen.

Benyttes den valgfrie undtagelse, beregnes en nettopensionsforpligtelse som nutidsværdien af pensionsforpligtelsen minus dagsværdien af eventuelle relaterede pensionsaktiver uden hensyntagen til "korridormetoden" (se nærmere om "korridormetoden" i afsnittet om IAS 19).

Den valgfrie undtagelse betyder, at virksomheder kan vælge at nulstille en eventuel opgjort korridor efter tidligere regnskabspraksis og indregne effekten heraf direkte på egenkapitalen i IFRS-åbningsbalancen. Hvis virksomheden vælger at benytte denne undtagelse, skal den anvendes for alle ydelsesbaserede ordninger i hele koncernen. Selvom undtagelsen anvendes i forbindelse med overgangen til IFRS, er virksomheden ikke afskåret fra fremover at anvende "korridormetoden" efter IAS 19.

U4. Akkumulerede valutakursdifferencer på egenkapitalen

Når udenlandske aktiviteter omregnes efter IAS 21, *Valutaomregning*, indregnes de heraf afledte valutakursdifferencer direkte på egenkapitalen som en særskilt post. Ifølge IFRS 1 kan en førstegangsafslægger vælge ikke at beregne disse valutakursdifferencer med tilbagevirkende kraft og derved nulstille tidligere indregnede valutakursdifferencer pr. åbningsbalancedatoen. Hvis virksomheden vælger at følge denne undtagelse, er det alene valutakursdifferencer, der er opstået efter åbningsbalancedatoen, som skal medregnes efterfølgende ved opgørelsen af den gevinst eller det tab, der realiseres ved et efterfølgende salg af udenlandske aktiviteter.

Ifølge IAS 32 skal sammensatte finansielle instrumenter opdeles i et forpligtelseselement og et egenkapitalelement. Hvis forpligtelseselementet ikke længere er udestående på åbningsbalancedatoen, er det ifølge den valgfrie undtagelse ikke nødvendigt at opdele det indregnede beløb i to separate elementer under egenkapitalen.

Hvis en dattervirksomhed overgår til IFRS på et senere tidspunkt end modervirksomheden, kan dattervirksomheden i sin egen IFRS-åbningsbalance vælge fortsat at benytte de regnskabsmæssige værdier (før konsolideringsmæssige reguleringer), som benyttes ved modervirksomhedens konsolidering af dattervirksomheden efter IFRS. Alternativt kan dattervirksomheden vælge selv at anvende IFRS 1 ved overgang til IFRS.

Hvis en dattervirksomhed overgår til IFRS før modervirksomheden, skal modervirksomheden i sit concernregnskab måle dattervirksomhedens aktiver og forpligtelser på grundlag af de samme regnskabsmæssige værdier som i dattervirksomhedens separate IFRS-årsregnskab. Dette gælder uden undtagelser.

Ovenstående gælder også for en associeret virksomhed eller et joint venture.

Ifølge IAS 39, *Finansielle instrumenter: Indregning og måling* har en virksomhed mulighed for at klassificere og måle ethvert finansielt aktiv og/eller enhver finansiell forpligtelse til "dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet" eller for finansielle aktivers vedkommende som "finansielle aktiver disponible for salg".³ Denne klassifikation skal foretages ved første indregning. Til trods for dette krav tillader IFRS 1, at en førstegangsaflægger foretager dette valg pr. åbningsbalancedatoen. Hvis en virksomhed gør brug af denne undtagelse, skal den oplyse det beløb, som de særligt klassificerede finansielle instrumenter udgør pr. åbningsbalancedatoen.

En førstegangsaflægger kan vælge ikke at anvende IFRS 2, *Aktiebaseret vederlæggelse* med tilbagevirkende kraft for egenkapitalinstrumenter (egenkapitalordninger), der er tildelt 7. november 2002 eller tidligere. En førstegangsaflægger kan også vælge ikke at anvende IFRS 2 med tilbagevirkende kraft for egenkapitalordninger, der er tildelt efter 7. november 2002, hvis de er optjent før den seneste dato af (a) åbningsbalancedatoen og (b) 1. januar 2005 (fast dato – også ved skævt regnskabsår). En virksomhed kan dog vælge at gøre brug af IFRS 2 med tilbagevirkende kraft for egenkapitalordninger, hvis virksomheden tidligere har offentliggjort dagsværdien af disse ordninger, og sammenligningstillene skal tilpasses.

Hvis virksomheden ændrer på vilkårene eller betingelserne for tildelte egenkapitalordninger, som ikke er omfattet af IFRS 2, er der ikke krav om, at virksomheden anvender de særlige regler i IFRS 2 vedrørende ændringer. Dette gælder, forudsat at ændringen finder sted før den seneste dato af (a) åbningsbalancedatoen og (b) 1. januar 2005. Hvis ændringen betyder, at optjeningsdatoen udskydes til efter 1. januar 2005, skal IFRS 2 anvendes for hele ordningen.

Hvis en førstegangsaflægger vælger at gøre brug af undtagelsen, skal der dog gives oplysninger, der gør det muligt for regnskabsbrugere at forstå arten og omfanget af de egenkapitalordninger, som har eksisteret i løbet af regnskabsperioden og sammenligningsperioderne.

Ud over undtagelsen for egenkapitalordninger kan en virksomhed vælge ikke at anvende IFRS 2 med tilbagevirkende kraft for gældsordninger (kontante ordninger), som er udnyttet før den seneste dato af (a) åbningsbalancedatoen og (b) 1. januar 2005. Gældsordninger er omfattet af IFRS 2, hvis forpligtelsen er udestående pr. 1. januar 2005. For disse ordninger skal IFRS 2 anvendes med tilbagevirkende kraft fra 7. november 2002, og sammenligningstillene skal tilpasses.

I modsætning til hovedreglen i IFRS 1 kan en førstegangsaflægger, der udsteder forsikringskontrakter (typisk et forsikringselskab), vælge at benytte overgangsreglerne i IFRS 4, *Forsikringskontrakter*.

Disse overgangsregler kræver, at forsikringstager anvender IFRS 4 fremadrettet for regn-

³Der foreligger i øjeblikket et høringsudkast til ændring af IAS 39's mulighed for at anvende dagsværdi ("The Fair Value Option"). Høringsudkastet foreslår begrænsninger i mulighederne herfor. Efter den foreslåede ændring vil den valgfrie undtagelse stadig være relevant om end i et mere begrænset antal tilfælde.

U5. Sammensatte egenkapital- og gældsinstrumenter

U6. Aktiver og forpligtelser i dattervirksomheder, associerede virksomheder og joint ventures

U7. Klassifikation af tidligere indregnede finansielle instrumenter

U8. Aktiebaseret vederlæggelse

U9. Forsikringskontrakter

skabsperioder, der begynder 1. januar 2005 eller senere, med mulighed for tidligere anvendelse. Dette betyder, at førstegangsafleggere i 2005 ikke behøver at anvende reglerne i IFRS 4 på sammenligningstallene for 2004. IFRS 4 indskrænker desuden muligheden for at ændre regnskabspraksis for forsikringskontrakter.

U10. Ændringer i værdien af reetableringsforpligtelser

Anvendelse af IFRIC 1, *Ændringer i nedtagings-, genopbygnings- eller lignende forpligtelser* med tilbagevirkende kraft medfører, at en førstegangsafleger skal lave en historisk fortegnelse over alle de reguleringer, der skulle have været foretaget tidligere som følge af ændringer i forventet betalingstidspunkt eller i nutidsværdien af reetableringsforpligtelsen. Dette er ofte ikke muligt. Virksomheden kan derfor pr. åbningsbalancedatoen vælge at

- a. måle forpligtelsen pr. åbningsbalancedatoen efter IAS 37,
- b. tilbagediskontere forpligtelsen til det tidspunkt, hvor forpligtelsen først opstod, og korrigere kostprisen for aktivet med dette beløb, og
- c. beregne de akkumulerede afskrivninger for denne kostpris pr. åbningsbalancedatoen på grundlag af det seneste skøn over aktivets brugstid og efter den afskrivningsmetode, som virksomheden anvender under IFRS.

Effekten af ændringer i forhold til tidligere regnskabspraksis indregnes på egenkapitalen i IFRS-åbningsbalancen.

U11. Leasingkontrakter

Ifølge IFRIC 4, *Identifikation af afledte leasingkontrakter* skal alle ordninger, som er omfattet af definitionen på en leasingkontrakt efter IAS 17, Leasing, regnskabsmæssigt behandles som leasingkontrakter, uanset om de juridisk har form af leasingkontrakter.

Som eksempel på ordninger, der ikke juridisk har form af leasingkontrakter, men som overdrager brugsretten til et aktiv mod betaling, og som derfor kan være omfattet af IAS 17, kan nævnes visse outsourcingaftaler, telekommunikationskontrakter og "take-or-pay"-aftaler, hvor køber indvilliger i at betale en bestemt sum penge regelmæssigt for at opnå en ydelse eller et produkt.

Førstegangsafleggere kan vælge at vurdere, om en ordning indeholder en leasingkontrakt ud fra de kendsgerninger og omstændigheder, som eksisterer pr. åbningsbalancedatoen, i stedet for at foretage vurderingen med tilbagevirkende kraft fra det tidspunkt, hvor ordningen blev indgået.

Obligatoriske undtagelser

I visse tilfælde kan regnskabspraksis ikke ændres med tilbagevirkende kraft med tilstrækkelig pålidelighed. IFRS 1 indeholder derfor **fire obligatoriske undtagelser** fra hovedreglen om anvendelse med tilbagevirkende kraft.

Der er obligatoriske undtagelser på følgende områder:

- O1. Ophør af indregning af finansielle aktiver og forpligtelser
- O2. Regnskabsmæssig behandling af sikringstransaktioner
- O3. Regnskabsmæssige skøn
- O4. Anlægsaktiver til salg og ophørte aktiviteter.

O1. Ophør af indregning af finansielle aktiver og forpligtelser

Finansielle aktiver og forpligtelser skal indregnes og måles i IFRS-åbningsbalancen efter den version af IAS 39, der er gældende pr. rapporteringsdatoen, fx 31. december 2005. Som en undtagelse til denne hovedregel skal finansielle aktiver og forpligtelser, hvor indregning var ophørt før 1. januar 2004 efter tidligere regnskabspraksis, ikke indregnes igen i IFRS-åbningsbalancen.

En førstegangsafleger kan dog vælge at anvende reglerne i IAS 39 om ophør af indregning med tilbagevirkende kraft fra et tidligere tidspunkt, forudsat at den nødvendige dokumentation herfor var tilvejebragt på det tidspunkt, hvor transaktionen første gang blev indregnet regnskabsmæssigt.

En førstegangsafslægger skal i sin IFRS-åbningsbalance

- måle alle afledte finansielle instrumenter til dagsværdi
- udligne alle udskudte gevinster og tab på afledte finansielle instrumenter, der ifølge tidligere regnskabspraksis blev indregnet som aktiver og forpligtelser.

Efter IAS 39 kan en virksomhed kun følge bestemmelserne for regnskabsmæssig behandling af sikring, hvis en række kriterier er opfyldt. Sikringsforholdet skal være klart defineret, og effektiviteten skal være dokumenteret efter IAS 39 pr. transaktionsdagen (da sikringsforholdet blev defineret). Et sikringsforhold kan ikke defineres med tilbagevirkende kraft. Hvis virksomheden har defineret en nettoposition som den sikrede post ifølge tidligere regnskabspraksis, kan virksomheden vælge at angive en særskilt post i denne nettoposition som den sikrede post, forudsat at virksomheden ikke gør dette senere end åbningsbalancedatoen.

Sikringsforhold, der blev behandlet som sikring efter tidligere regnskabspraksis, men som ikke opfylder kravene i IAS 39, skal behandles efter reglerne i IFRS 1 og IAS 39 for ophør af regnskabsmæssig sikring.

En førstegangsafslægger kan efter tidligere regnskabspraksis have udskudt eller undladt at indregne gevinster og tab ved sikring af dagsværdien af en regskabspost, som ikke er målt til dagsværdi. Hvis det er tilfældet, reguleres det sikrede.

Ifølge tidligere regnskabspraksis kan gevinster og tab ved sikring af pengestrømme fra en forventet transaktion være indregnet under egenkapitalen. Hvis det stadig er højest sandsynligt, at transaktionen vil finde sted, og sikringsforholdet er klart defineret og effektiviteten dokumenteret pr. åbningsbalancedatoen, kan den regnskabsmæssige sikring fortsætte efter IAS 39. Hvis det ikke er højest sandsynligt, at transaktionen vil finde sted, men den dog stadig forventes at finde sted, forbliver de hidtidige gevinster og tab indregnet under egenkapitalen, hvorimod efterfølgende værdireguleringer af sikringsinstrumentet indregnes i resultatopførelsen.

Regnskabsmæssige skøn, der kræves efter IFRS, og som er foretaget ifølge tidligere regnskabspraksis, skal ikke ændres, medmindre der er forskelle i regnskabspraksis, eller det objektivt kan dokumenteres, at disse skøn var forkerte.

Et skøn, der kræves foretaget efter IFRS, men som ikke var krævet efter tidligere regnskabspraksis, skal afspejle de forhold, som eksisterer på åbningsbalancedatoen. Det gælder i særdeleshed for skøn i forbindelse med markedspriser, renter eller valutakurser, at de skal afspejle de forhold, som eksisterer på åbningsbalancedatoen.

En førstegangsafslægger skal anvende IFRS 5, *Anlægsaktiver bestemt for salg og ophørte aktiviteter* med tilbagevirkende kraft efter hovedreglen i IFRS 1, medmindre åbningsbalancedatoen ligger før 1. januar 2005. Hvis åbningsbalancedatoen ligger før denne dato, skal virksomheden bruge overgangsreglerne i IFRS 5.

Disse overgangsregler kræver, at IFRS 5 anvendes fremadrettet for anlægsaktiver og ophørte aktiviteter, hvor kriterierne for at blive klassificeret som bestemt for salg, hhv. kriterierne for at blive klassificeret som ophørte aktiviteter, opfyldes i regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2005 eller senere.

Hvis værdiansættelse og øvrig information, der er nødvendige for at anvende IFRS 5 med tilbagevirkende kraft, var tilvejebragt på det tidspunkt, hvor anlægsaktiverne første gang opfyldte kriterierne for at blive klassificeret som aktiver til salg, kan virksomheden vælge at anvende IFRS 5 fremadrettet fra denne tidligere dato.

O2. Regnskabsmæssig behandling af sikringstransaktioner

O3. Regnskabsmæssige skøn

O4. Anlægsaktiver til salg og ophørte aktiviteter

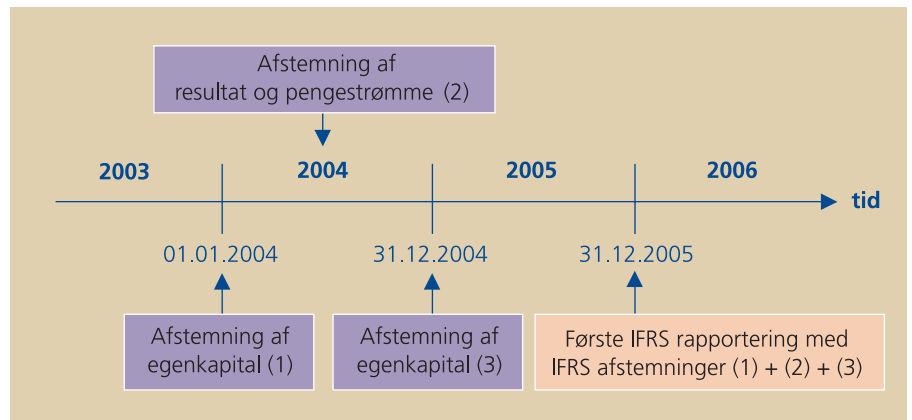
Oplysninger i årsregnskabet

Det første IFRS-årsregnskab skal aflægges efter de præsentations- og oplysningskrav, der gælder ifølge IAS 1, Præsentation af årsregnskaber, og øvrige standarder og forkløringsbidrag. IFRS 1 indeholder ingen mulighed for at lempe på præsentations- og oplysningskravene.

IFRS 1 kræver, at virksomheden i sit første IFRS-årsregnskab angiver minimum et års sammenligningstal efter IFRS. Hvis virksomheden angiver udvalgte tal eller viser hoved- og nøgletal for tidligere år, kræver IFRS 1 ikke disse udarbejdet efter IFRS. Det skal dog klart angives, at tallene ikke er udarbejdet efter IFRS, og de vigtigste forskelle i forhold til IFRS skal oplyses. Oplysningerne skal dog ikke angives med beløb.

Det er nødvendigt at foretage en række afstemninger mellem tidligere regnskabspraksis og IFRS i det første IFRS-årsregnskab. Kravet omfatter afstemninger af egenkapitalen pr. åbningsbalancedatoen (fx 1. januar 2004), pr. begyndelsen af indværende regnskabsår (fx 1. januar 2005) og af resultatet for sammenligningsperioden (fx 2004). Ændringer til pengestrømsopgørelsen (fx ændret definition af likvide midler) skal forklares sammen med afstemningerne. Desuden er der krav om yderligere oplysninger, der er væsentlige for at forstå overgangen til IFRS i det første IFRS-årsregnskab.

IFRS 1 kræver følgende afstemninger:

Delårsregnskaber

Hvis virksomheden vælger at udarbejde delårsregnskaber efter IAS 34 i løbet af den første IFRS-regnskabsperiode, kræver IFRS 1, at disse indeholder en række oplysninger, herunder yderligere afstemninger mellem tidligere regnskabspraksis og IFRS pr. delårsperiode samt angivelse af tilpassede sammenligningstal efter IAS 34.

IFRS 2

Omhandler

Indregning og måling af aktiebaseret vederlæggelse (herunder aflønning af medarbejdere med optioner, warrants mv.) og tilknyttede oplysningskrav.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

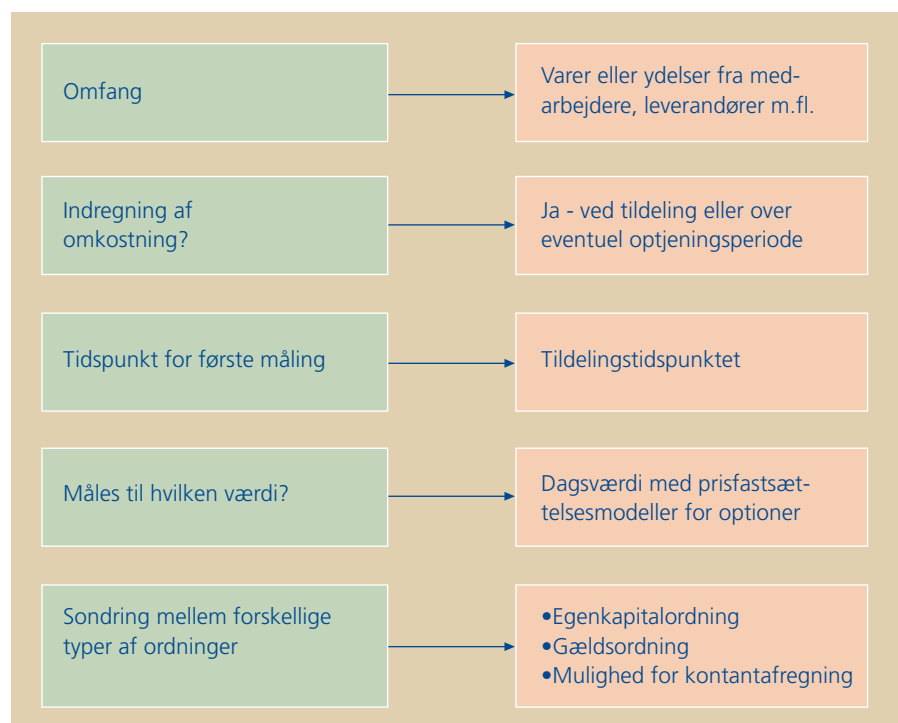
Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning om indregning og måling af aktiebaseret vederlæggelse. Regnskabsvejledning 20, *Oplysning om aktiebaseret vederlæggelse med egne aktier* indeholder alene oplysningskrav ved anvendelse af egenkapitalinstrumenter, der bygger på IAS 19's tidligere oplysningskrav for egenkapitalbaserede aflønningsordninger. Generelt er IFRS 2's oplysningskrav mere detaljerede, end hvad der kræves efter Regnskabsvejledning 20.

IFRS 2 – Aktiebaseret vederlæggelse

IFRS 2 kræver, at aktiebaseret vederlæggelse i form af fx aktier, optioner og warrants, der ydes som vederlag til ledelse, medarbejdere, leverandører m.fl., skal omkostningsføres i resultatopgørelsen hen over optjeningsperioden, opgjort til dagsværdien af egenkapitalinstrumentet på tildelingstidspunktet.

Indregning af omkostning

Hovedindholdet af IFRS 2 kan beskrives som angivet i figuren:

Omfanget af aktiebaseret vederlæggelse er bredere end aktieløn til ledelsen og medarbejdere. IFRS 2 omhandler også tildeling af aktier eller andre egenkapitalinstrumenter til leverandører mv. som betaling for varer eller tjenesteydelser. IFRS 2 omfatter dog ikke andre egenkapitaltransaktioner, såsom køb og salg af egne aktier, som er omfattet af IAS 32, *Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation*.

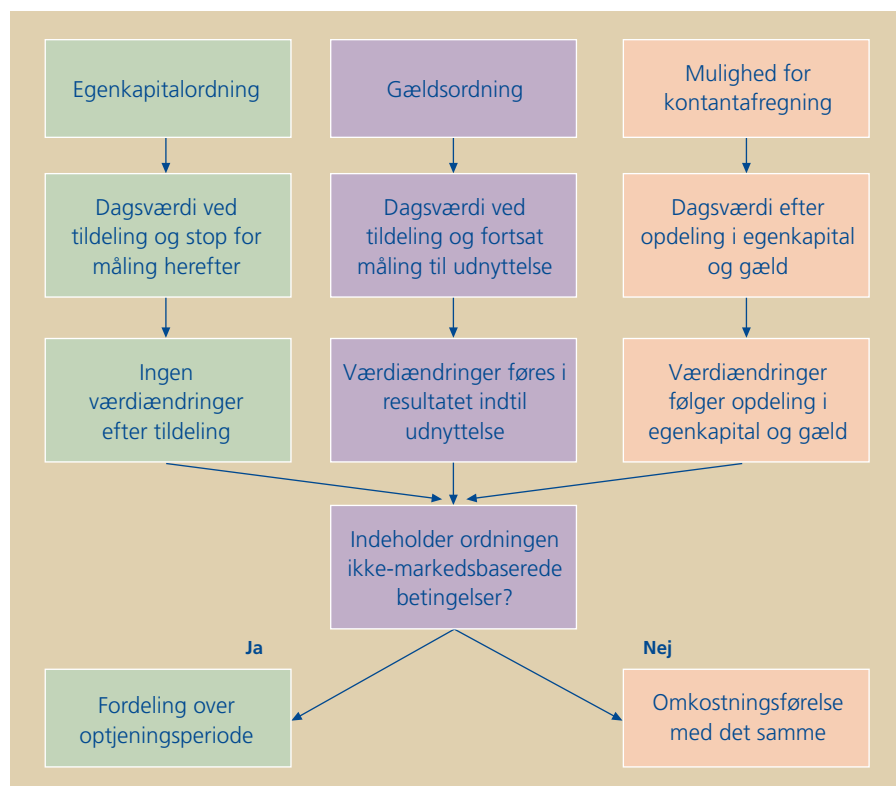
Hvilke ordninger er omfattet?

Der sondres mellem tre typer af aktiebaseret vederlæggelse:

1. **Egenkapitalordninger** – hvor modparten alene kan vælge levering i egenkapitalinstrumenter, fx aktier eller aktieoptioner
2. **Gældsordninger** – hvor modparten alene kan vælge kontantafregning baseret på kursen på virksomhedens aktier eller andre egenkapitalinstrumenter
3. **Ordninger med mulighed for kontantafregning** – hvor enten modparten eller virksomheden kan vælge mellem levering af egenkapitalinstrumenter og kontantafregning.

Denne klassifikation af virksomhedens ordninger er afgørende for, om der skal ske genmåling i efterfølgende regnskabsår, og dermed har klassifikationen betydning for størrelsen (målingen) og fordelingen af omkostningerne i resultatopgørelsen.

Den regnskabsmæssige behandling af de tre forskellige typer af ordninger er beskrevet nedenfor:

Når værdien af egenkapitalordninger er målt til dagsværdi på tildelingstidspunktet, skal værdien af optioner og warrants mv. ikke måles igen på et senere tidspunkt. Dette er imidlertid ikke tilfældet for gældsordninger, hvor der kræves genmåling og opgørelse af dagsværdien, indtil udnyttelsestidspunktet. Ændringerne i dagsværdien af gældsordninger skal indregnes i resultatopgørelsen i perioden fra tildelingen til udnyttelsen.

Indregning

Virksomheden skal indregne omkostninger som følge af aktiebaseret vederlæggelse, i takt med at ydelserne leveres fra ledelsen, medarbejderne eller leverandørerne. Som hovedregel indregnes omkostningerne i resultatopgørelsen, eventuelt hen over en optjeningsperiode. Modposten indregnes som en egenkapitalposter, hvis der er tale om en egenkapitalordning, og som en forpligtelse, hvis der er tale om en gældsordning. Der gælder særlige regler for ordninger med valgmuligheder (som nærmere omtalt nedenfor).

Egenkapitalordninger

Egenkapitalordninger skal omkostningsføres i resultatopgørelsen på tildelingstidspunktet, hvis der ikke stilles betingelser for retten til at opnå aktielønnen. Dette skyldes, at sådanne ordninger antages at være vederlag for allerede udført arbejde.

Hvis der er indarbejdede betingelser (*vesting conditions*) i ordningerne, er det afgørende, om der er tale om

- markedsbaserede eller
- ikke-markedsbaserede betingelser.

Effekten af markedsbaserede betingelser (fx en procentvis stigning i udnyttelseskursen) indregnes i dagsværdien på tildelingstidspunktet, og der sker ingen efterfølgende reguleringer.

Hvis der er tale om ikke-markedsbaserede betingelser, fx krav om ansættelse i optjeningsperioden eller opfyldelse af regnskabsmæssige eller personlige mål, skal dagsværdien på tildelingstidspunktet måles uden hensyntagen til disse betingelser. Effekten af de ikke-markedsbaserede betingelser indarbejdes ved at opgøre antallet af egenkapitalinstrumenter til virksomhedens bedste skøn over antallet af egenkapitalinstrumenter, som forventes leveret.

Hvis dette skøn ændrer sig i løbet af optjeningsperioden (eksempelvis hvis betingelserne ikke opfyldes), skal antallet af instrumenter reduceres eller annulleres. Dette betyder en lavere omkostning, idet virksomheden ikke skal indregne omkostninger, hvis instrumenterne ikke optjenes.

Hvis virksomheden har tildelt optioner, der kun kan opfyldes ved kontantafregning baseret på virksomhedens aktiekursudvikling (fx en fantomaktieordning), skal dagsværdien opgøres på tildelingstidspunktet og fordeles over en eventuel optjeningsperiode. På hver efterfølgende balancedag indtil udnyttelsestidspunktet skal dagsværdien af den enkelte option genmåles, og værdiændringerne skal føres i resultatopgørelsen.

Hvis der alene er markedsbaserede betingelser indarbejdet i gældsordningerne, skal dagsværdien opgjort på tildelingstidspunktet omkostningsføres med det samme. Er der derimod også indarbejdet ikke-markedsbaserede betingelser i gældsordninger, skal gældsforpligtelsen bygges op hen over optjeningsperioden. Reelt set skal den samme metode anvendes for ikke-markedsbaserede betingelser i både gældsordninger og egenkapitalordninger. Dette betyder, at disse betingelser indarbejdes i virksomhedens bedste skøn over antallet af instrumenter, som forventes optjent – ligesom for egenkapitalordninger.

Hvis aktielønnen enten kan opfyldes ved levering af egenkapitalinstrumenter eller ved kontantafregning, skal aktielønnen behandles som et sammensat finansielt instrument, der består af retten til kontantafregning (forpligtelsesdel) og retten til at kræve levering af egenkapitalinstrumenter (egenkapitaldel). På tildelingstidspunktet måles dagsværdien af forpligtelsesdelen først, og restbeløbet udgør herefter egenkapitalandelen. Forpligtelsesdelen behandles som gældsordninger, dvs. med genmåling indtil udnyttelsestidspunktet, mens egenkapitaldelen ikke genmåles.

Standarden foreskriver, at dagsværdi er det mest relevante målegrundlag.

Egenkapitalordninger måles til dagsværdien af de modtagne varer og tjenesteydelser (direkte måling). Hvis denne værdi ikke kan opgøres pålideligt, skal dagsværdien af selve egenkapitalinstrumentet opgøres (indirekte måling). For medarbejderordninger er det typisk ikke muligt at opgøre dagsværdien af arbejdsydelsen pålideligt, hvorfor den indirekte måling af instrumentet skal anvendes. Gældsordninger måles til dagsværdien af de modtagne varer og tjenesteydelser ved at opgøre dagsværdien af forpligtelsen.

Dagsværdien af en option består af dennes indre værdi og tidsværdien. Den indre værdi er forskellen mellem den nuværende aktiekurs og udnyttelseskursen. Tidsværdien dækker over værdien af en mulig stigning i aktiekursen og udtrykker sandsynligheden for, at optionen kommer "in-the-money". Tidsværdien kan ikke blive negativ, da optionen kun vil blive udnyttet, hvis aktiekursen er højere end udnyttelseskursen. Det er ikke usædvanligt, at langt den største del af en options dagsværdi skyldes tidsværdien. I de meget sjældne tilfælde, hvor dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt, skal værdien måles til den indre værdi ved hver balancedag indtil udnyttelsestidspunktet.

Virksomheden skal måle dagsværdien af tildelte egenkapitalinstrumenter baseret på markedspriser, hvis de er tilgængelige, under hensyntagen til de betingelser og vilkår, der er angivet i ordningen. Dette gælder i princippet også for optioner og warrants, men i mange tilfælde handles sådanne instrumenter ikke. Fx er optioner og warrants til ledelsen eller medarbejderne i mange tilfælde karakteriseret ved, at de ikke kan overdrages, og at der er visse betingelser knyttet til aktielønnen. I disse situationer opgøres dagsværdien ud fra prisfastsættelsesmodeller for optioner eller warrants, fx ud fra Black-Scholes-modellen eller en binomial-model.

Gældsordninger

Ordninger med mulighed for kontantafregning

Måling

Måling af dagsværdi af optioner og warrants

Det kan sammenfattende konkluderes, at målingen af dagsværdi af optioner og warrants skal tage højde for alle følgende faktorer:

- Udnyttelseskursen
- Den forventede gennemsnitlige løbetid, hvis instrumenterne ikke kan overdrages (ellers anvendes kontraktlig løbetid)
- Den nuværende aktiekurs
- Den forventede volatilitet
- Den forventede udbyttepolitik
- Den risikofrie rente (typisk renten på en statsobligation med samme løbetid som instrumentet).

Ændring eller erstatning af egenkapitalordninger

Ændres eller erstattes egenkapitalordninger i optjeningsperioden, fx ved "repricing" som følge af væsentlige fald i aktiekursen, skal værdien af ændringen resultatføres over den resterende oprindelige optjeningsperiode.

Afregning eller annullering af egenkapitalordninger

Afregnes eller annulleres egenkapitalordninger i optjeningsperioden, fx som følge af en medarbejders fratræden, skal den resterende værdi af aktielønnen som hovedregel resultatføres med det samme.

Oplysninger i årsregnskabet

Standarden stiller omfattende oplysningskrav til aktiebaseret vederlæggelse. Virksomheden skal bl.a. give detaljerede oplysninger, der sætter regnskabslæseren i stand til at forstå

- indholdet af ordningerne og omfanget heraf
- hvordan dagsværdien er beregnet
- virkningen af ordningerne på resultatet og den finansielle stilling.

Det betyder, at følgende skal oplyses:

- En beskrivelse af enhver ordning, som har eksisteret i løbet af regnskabsperioden
- Antallet af aktieoptioner og deres gennemsnitlige udnyttelseskurs i form af en afstemningsnote fra primo til ultimo, herunder tildelte, udnyttede, udløbne og udestående aktieoptioner, og aktieoptioner, der kan udnyttes ultimo perioden
- Den gennemsnitlige aktiekurs på udnyttelsestidspunktet for udnyttede aktieoptioner
- Den laveste og højeste udnyttelseskurs og den gennemsnitlige resterende løbetid for udestående aktieoptioner
- Metoder til at opgøre dagsværdi af aktieoptioner (herunder anvendte prisfastsættelsesmodeller, forudsætninger, forventninger til volatilitet og særlige betingelser)
- Metoder til at opgøre dagsværdi af andre egenkapitalinstrumenter (herunder hvis denne ikke er målt baseret på markedsprisen, den forventede udbyttepolitik og særlige betingelser)
- En forklaring af eventuelle ændringer til ordninger, dagsværdien af ændringen og metode til opgørelse af denne ændring
- Metoder til at opgøre dagsværdi af varer og tjenesteydelser og en forklaring, hvis denne dagsværdi undtagelsesvist ikke kan opgøres pålideligt, og virksomheden derfor i stedet har anvendt dagsværdien af egenkapitalinstrumentet
- Den samlede omkostning til aktiebaseret vederlæggelse, der er indregnet i resultatopgørelsen, herunder oplysning om den samlede omkostning til egenkapitalordninger
- Den samlede regnskabsmæssige værdi af gældsordninger ultimo perioden og den samlede indre værdi (*intrinsic value*) for gældsordninger, der er optjent ultimo perioden.

Der skal gives yderligere oplysninger, hvis det er nødvendigt for at opfylde de tre overordnede krav.

IFRS 3

Omhandler

Virksomhedssammenslutninger.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

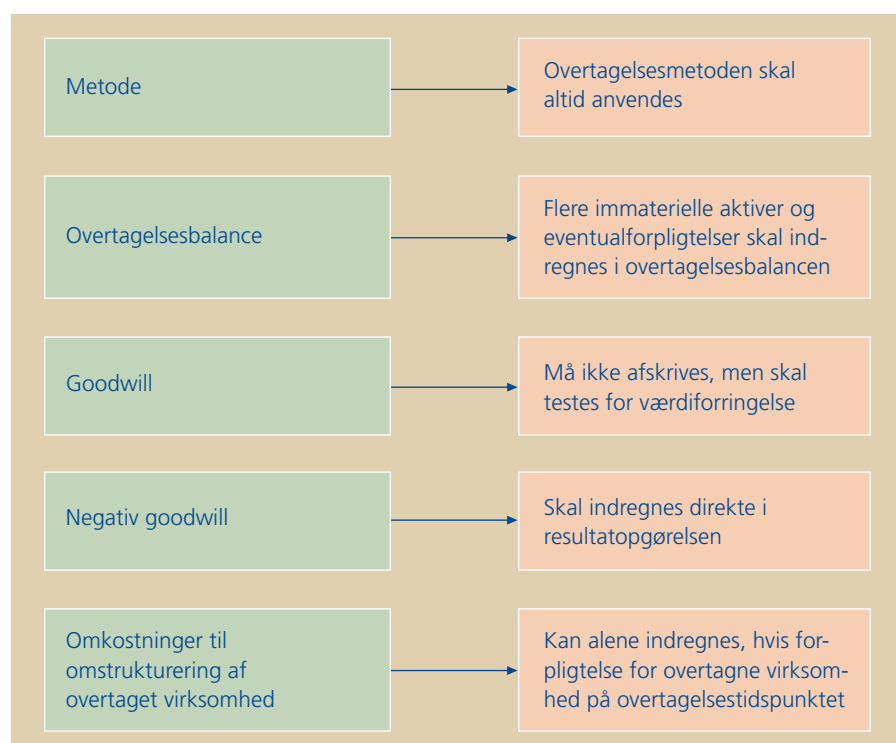
Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 18, *Virksomhedssammenslutninger* omfatter de forhold, der er behandlet i IFRS 3. Der er imidlertid en række forskelle mellem regnskabsvejledning 18 og IFRS 3.

Væsentlige forskelle er beskrevet nedenfor.

IFRS 3 – Virksomhedssammenslutninger

Hovedindholdet af IFRS 3 og de væsentligste forskelle til Regnskabsvejledning 18 kan opsummeres som vist i figuren:

IFRS 3 definerer en virksomhedssammenslutning som en sammenslutning af to eller flere separate virksomheder til én økonomisk enhed.

IFRS 3 anvendes fx ved køb af kapitalandele, hvorved der etableres et moder-/datterselskabsforhold, ved køb af nettoaktiver (aktivitet) fra en anden virksomhed, herunder apportindskud, ved selskabsretlige fusioner og ved aktieombytninger.

Ikke alle virksomhedssammenslutninger er omfattet af IFRS 3. Her kan nævnes virksomheder, der bringes sammen for at etablere et joint venture, og sammenslutning af virksomheder, der er underlagt den samme parts bestemmende indflydelse, fx søsterselskaber.

Ifølge IFRS 3 skal alle virksomhedssammenslutninger, som er omfattet af standarden, behandles efter overtagelsesmetoden. Sammenlægningsmetoden er ikke længere tilladt for de virksomhedssammenslutninger, der er omfattet af IFRS 3. Metoden indebærer, at regnskabsposterne i de sammensluttede virksomheder sammenlægges, som om virksomhederne havde været sammensluttet fra begyndelsen af det tidligst præsenterede regnskabsår i årsregnskabet, og en eventuel forskel mellem udstedt vederlag og regnskabsmæssig indre værdi indregnes direkte på egenkapitalen.

Definition af en virksomhedssammenslutning

Metode for regnskabsmæssig behandling af virksomhedssammenslutninger

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 18 og årsregnskabsloven er det i visse tilfælde muligt at anvende sammenlægningsmetoden for virksomhedssammenslutninger. Dette er ikke muligt for de virksomhedssammenslutninger, som er opfattet af IFRS 3.

Koncerninterne virksomhedssammenslutninger er ikke omfattet af IFRS 3, hvorfor sammenlægningsmetoden indtil videre fortsat kan anvendes for sådanne sammenslutninger.

Identifikation af den overtagende part

IFRS 3 kræver, at der altid identificeres en overtagende part ved virksomhedssammenslutninger. Den overtagende part er den virksomhed, der opnår bestemmende indflydelse (kontrol) over den sammensluttede virksomhed. IFRS 3 indeholder omfattende vejledning i at fastsætte, hvilken virksomhed der anses som den overtagende, og præciserer bl.a., at den part, der regnskabsmæssigt anses som den overtagende, kan være forskellig fra den i juridisk forstand overtagende part.

Overtagelsestidspunktet

Ifølge overtagelsesmetoden skal en overtaget virksomhed indregnes fra overtagelsestidspunktet og frem til afhændelsestidspunktet. Dvs. at den overtagne virksomheds resultat skal indregnes i resultatopgørelsen, og aktiver og forpligtelser skal indregnes i balancen fra overtagelsestidspunktet. Overtagelsestidspunktet er i IFRS 3 defineret som det tidspunkt, hvor den overtagende virksomhed reelt set opnår kontrol over den overtagne virksomhed. Kostprisen for den overtagne virksomhed skal derimod opgøres på transaktionstidspunktet for den enkelte erhvervelse.

Transaktionstidspunktet er det tidspunkt, hvor en kapitalandel indregnes i den overtagende virksomheds regnskab.

Overtagelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor den bestemmende indflydelse faktisk overgår til den overtagende virksomhed.

Overtagelse ved enkelt transaktion

Hvis en virksomhedssammenslutning gennemføres via en enkelt transaktion, er transaktionstidspunktet og overtagelsestidspunktet sammenfaldende, altså det tidspunkt, hvor den overtagende virksomhed reelt set opnår kontrol over den overtagne virksomhed.

Overtagelse ved flere transaktioner

Hvis en virksomhedssammenslutning derimod omfatter mere end én transaktion, fx ved successive aktiekøb, er transaktionstidspunktet det tidspunkt, hvor den enkelte investering indregnes i den overtagende virksomheds regnskab. Overtagelsestidspunktet er stadig tidspunktet, hvor den overtagende virksomhed reelt set opnår kontrol over den overtagne virksomhed.

Kostpris for en overtaget virksomhed

Kostprisen for den overtagne virksomhed er det erlagte vederlag i form af kontant betaling, udskudte betalinger, overdragelse af finansielle aktiver eller andre aktiver, påtagelse af forpligtelser og udstedelse af egenkapitalinstrumenter. Hertil lægges de omkostninger, der direkte kan henføres til virksomhedssammenslutningen. Aktiver, forpligtelser og egenkapitalinstrumenter måles til dagsværdi på overdragelsestidspunktet.

IFRS 3 indeholder også vejledning, hvis der efterfølgende sker ændringer i kostprisen for en overtaget virksomhed, men dette er dog ikke beskrevet nærmere i denne publikation.

På overtagelsestidspunktet skal den overtagende virksomhed fordele kostprisen ud på de overtagne, identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser ved at indregne disse til dagsværdi i overtagelsesbalancen. Dette gælder, uanset om disse komponenter tidligere har været indregnet i den overtagne virksomheds balance eller ej.

Fordeling af kostprisen på overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser

Indregning i overtagelsesbalancen	
Aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser skal indregnes i overtagelsesbalancen, hvis de opfylder følgende kriterier:	
Immaterielle aktiver	Hvis de opfylder definitionen på immaterielle aktiver i IAS 38, dvs. at de er <ul style="list-style-type: none"> • særskilt identificerbare • under virksomhedens kontrol • kilde til fremtidige økonomiske fordele (dette antages altid at være tilfældet for immaterielle aktiver, der er overtaget ved en virksomhedssammenslutning). Derudover skal dagsværdien kunne måles pålideligt.
Øvrige aktiver	Hvis det er sandsynligt, at aktivet vil frembringe økonomiske fordele, og dagsværdien kan måles pålideligt.
Eventualforpligtelser	Hvis dagsværdien kan måles pålideligt.
Øvrige forpligtelser	Hvis det er sandsynligt, at afregning af forpligtelsen vil medføre, at virksomheden afstår økonomiske fordele, og dagsværdien kan måles pålideligt.

Ifølge IFRS 3 er sandsynlighedskriteriet (forventning om fremtidige økonomiske fordele) lempeligere for immaterielle aktiver, der er overtaget ved virksomhedssammenslutninger, end for immaterielle aktiver, som er erhvervet uden for virksomhedssammenslutninger. Dette betyder bl.a., at et igangværende forsknings- og udviklingsprojekt i den overtagne virksomhed skal indregnes som et særskilt immaterielt aktiv i overtagelsesbalancen, uanset om

- de afholdte omkostninger skulle have været resultatført, hvis de havde været afholdt af den overtagne virksomhed selv
- projekterne ikke tidligere var indregnet i den overtagne virksomheds balance.

Implementeringsvejledningen (illustrative eksempler) til IFRS 3 indeholder en række yderligere eksempler på forskellige immaterielle aktiver, som ifølge IFRS 3 skal indregnes som særskilte aktiver i overtagelsesbalancen, herunder eksempler på marketing-, kunde- og kunstrelaterede rettigheder samt kontrakt- og teknologibaserede rettigheder.

En virksomheds medarbejderstab vil dog fortsat ikke kunne indregnes som et særskilt aktiv, da virksomheden typisk ikke har tilstrækkelig kontrol over de økonomiske fordele, som en medarbejderstab frembringer.

Identifikation af immaterielle aktiver

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 18 er det en betingelse for at kunne indregne immaterielle aktiver i overtagelsesbalancen, at det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde den overtagne virksomhed. Ifølge IFRS 3 antages denne betingelse altid at være opfyldt, når immaterielle aktiver overtages ved en virksomhedssammenslutning.

Dette medfører, at en række immaterielle aktiver, der skal indregnes ifølge IFRS 3, ikke vil blive særskilt indregnet ifølge Regnskabsvejledning 18, men i stedet vil blive indeholdt i goodwill-beløbet.

Eventualforpligtelser

IFRS 3 kræver, at eventualforpligtelser indregnes i overtagelsesbalancen, hvis dagsværdien kan måles pålideligt. Det indregnede beløb skal baseres på det beløb, som en tredjepart ville kræve som vederlag for at påtage sig forpligtelsen. Når dette fastlægges, skal virksomheden bl.a. tage hensyn til sandsynligheden for forskellige udfald af forpligtelsen frem for alene at basere opgørelsen på det ene udfald, der er mest sandsynligt. Hvis det fx samlet set vurderes 20% sandsynligt, at forpligtelsen vil skulle afregnes, skal alene 20% af forpligtelsen indregnes.

Ved efterfølgende måling skal eventualforpligtelser, som er indregnet særskilt i forbindelse med virksomhedssammenslutninger, måles til det højeste af

- det beløb, som blev indregnet i overtagelsesbalancen, eller
- det beløb, som kan opgøres efter IAS 37.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge IFRS 3 skal eventualforpligtelser i den overtagne virksomhed indregnes i overtagelsesbalancen, hvis dagsværdien for disse kan opgøres pålideligt. Ifølge Regnskabsvejledning 18 kan eventualforpligtelser ikke indregnes i overtagelsesbalancen.

Omkostninger til planlagte omstruktureringer

Ifølge IFRS 3 kan der ikke i overtagelsesbalancen hensættes til omkostninger ved omstruktureringer, som den overtagende virksomhed planlægger at foretage i de sammensluttede virksomheder.

Omstruktureringsomkostninger kan således alene indregnes i overtagelsesbalancen, hvis de på overtagelsestidspunktet udgør en forpligtelse for den overtagne virksomhed ifølge bestemmelserne i IAS 37.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge årsregnskabsloven skal forventede omkostninger til omstruktureringer i den erhvervede virksomhed indregnes som hensatte forpligtelser i overtagelsesbalancen. Ifølge Regnskabsvejledning 18 kan omstrukturingshensættelser i den overtagne virksomhed indregnes i overtagelsesbalancen, under forudsætning af at den overtagende virksomhed senest på overtagelsestidspunktet har udarbejdet og offentliggjort hovedtrækkene af en plan herfor eller har givet de berørte personer en berettiget forventning om, at planen gennemføres.

Dette er ikke muligt efter IFRS 3, der foreskriver, at kun forpligtelser, som eksisterede i den overtagne virksomhed på overtagelsestidspunktet ifølge IAS 37, kan indregnes i overtagelsesbalancen.

IFRS 3 indeholder vejledning om, hvordan dagsværdien skal fastsættes for forskellige typer af aktiver og forpligtelser. Dette er kort beskrevet i nedenstående tabel.

Måling af dagsværdi for identificerede aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser

Aktiv/forpligtelse	Måling af dagsværdi
Værdipapirer (let omsættelige)	Markedsværdi.
Andre værdipapirer (svært omsættelige)	Skønnet værdi (fx baseret på P/E-værdi).
Tilgodehavender	Nutidsværdi med fradrag af nedskrivning til forventede tab.
Varebeholdninger	<p><i>Færdigvarer og handelsvarer:</i> Salgspris med fradrag af omkostninger til afhændelse og en rimelig avance allokeret til salgshandlingen.</p> <p><i>Varer under fremstilling:</i> Salgspris for færdigvarer med fradrag af omkostninger til færdiggørelse og afhændelse samt en rimelig avance allokeret til færdiggørelsen og salgshandlingen.</p> <p><i>Råvarer:</i> Genanskaffelsesværdi.</p>
Grunde og bygninger	Markedsværdi.
Produktionsanlæg og driftsmidler	Markedsværdi (normalt skønnet). Undtagelsesvist genanskaffelsesværdi med fradrag af afskrivninger.
Immaterielle aktiver	<p>Markedsværdi, hvis der findes et aktivt marked for pågældende aktiv.</p> <p>Hvis der ikke er et aktivt marked, fastsættes dagsværdien til det beløb, som virksomheden ville betale for aktivet hos en uafhængig tredjemand, baseret på den bedste information, der er til rådighed.</p>
Forpligtelser i henhold til ydelsesbaserede pensionsordninger	Nutidsværdi af pensionsforpligtelsen med fradrag af dagsværdien af ordningens eventuelle aktiver.
Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser	Den balanceorienterede gældsmetode anvendes ifølge IAS 12. Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser opgøres under hensyntagen til den skattemæssige virkning af omvurderingen af identificerbare aktiver og forpligtelser.
Kreditorer, gældsbreve, langfristede lån, forpligtelser og tabsgivende kontrakter	Nutidsværdi.
Eventualforpligtelser	Det beløb, som en uafhængig tredjemand ville kræve som vederlag for at påtage sig forpligtelsen.

Goodwill

IFRS 3 kræver, at den overtagende virksomhed indregner goodwill, der er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning, som et aktiv. Aktivet måles ved første indregning til kostpris, der svarer til det beløb, hvormed den opgjorte kostpris for virksomhedsovertagelsen overstiger dagsværdien af de overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser.

Efter første indregning måles goodwill fortsat til kostpris, men den skal mindst en gang årligt testes for værdiforringelse og eventuelt nedskrives til en lavere genindvindingsværdi efter IAS 36. Der skal ikke afskrives på goodwill.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 18 skal goodwill afskrives systematisk over den økonomiske levetid, der som udgangspunkt ikke formodes at kunne overstige 20 år.

Ifølge IFRS 3 må goodwill ikke afskrives, men skal testes for værdiforringelse mindst en gang årligt og nedskrives til en eventuel lavere genindvindingsværdi.

Negativ goodwill

Overstiger dagsværdien af overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser kostprisen for virksomhedsovertagelsen (også kaldet negativ goodwill), skal den overtagende virksomhed revurdere de opgjorte dagsværdier og den opgjorte kostpris. Hvis dagsværdien af de overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser efter revurderingen fortsat overstiger kostprisen, skal forskellen med det samme indregnes i resultatopgørelsen som en indtægt.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge årsregnskabsloven skal negativ goodwill indregnes som en særskilt periodeafgrænsningspost under forpligtelser med en passende benævnelse, og indtægtsføres, i takt med at de forhold, som ligger til grund for den negative goodwill, realiseres.

Ifølge Regnskabsvejledning 18 skal negativ goodwill, der relaterer sig til forventede fremtidige tab eller udgifter, som fremgår af den overtagende virksomheds planer for overtagelsen, indtægtsføres, i takt med at tabene og omkostningerne realiseres. Negativ goodwill, der ikke relaterer sig til forventede fremtidige tab eller udgifter, skal indtægtsføres i resultatopgørelsen som følger:

- Negativ goodwill op til et beløb, der svarer til værdien af ikke-monetære aktiver på overtagelsestidspunktet, indtægtsføres systematisk over den vejede gennemsnitlige brugstid for de ikke-monetære aktiver.
- Et eventuelt restbeløb indtægtsføres straks.

Ifølge IFRS 3 indtægtsføres negativ goodwill straks i resultatopgørelsen.

Efterfølgende reguleringer til overtagelsesbalancen

Hvis de regnskabsmæssige værdier af de overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser kun kan opgøres foreløbigt pr. overtagelsesdagen og den efterfølgende balancedag, skal den overtagende virksomhed anvende disse foreløbigt opgjorte værdier, når denne udarbejder sit (koncern)regnskab.

Reguleringer til disse foreløbige værdier, som den overtagende virksomhed kan opgøre inden for en periode på 12 måneder fra overtagelsesdagen, skal indregnes som en korrektion til de oprindelige regnskabsmæssige værdier af de overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser og dermed regulering af eventuel goodwill (negativ goodwill). Sammenligningstillene skal korrigeres tilsvarende.

Reguleringer til de foreløbigt opgjorte værdier, som konstateres efter 12 måneder fra overtagelsesdagen, eller reguleringer, som ikke vedrører foreløbigt opgjorte værdier, skal som udgangspunkt behandles som ændring af regnskabsmæssige skøn, der ifølge IAS 8, *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl* ikke skal korrigeres med tilbagevirkende kraft, men kun ændres i indeværende og efterfølgende perioder. I disse tilfælde skal indregnet goodwill ikke korrigeres. Er der derimod tale om korrektion af fejl, som er defineret i IAS 8, skal fejlen korrigeres med tilbagevirkende kraft fra overtagelsestidspunktet og dermed påvirke den indregnede goodwill og sammenligningstallene.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 18 er det indtil udgangen af det regnskabsår, der følger efter overtagelsen, muligt at regulere overtagelsesbalancen, og dette får dermed indvirkning på den opgjorte goodwill. IFRS 3 begrænser denne periode til 12 måneder fra overtagelsesdagen, ligesom der i visse situationer kan være forskelle på, hvilke korrektioner der kan foretages.

Der skal afsættes udskudt skat i forbindelse med en virksomhedsovertagelse, hvis de omvurderede værdier afviger fra de skattemæssige værdier, og potentielle fordele ved at fremføre et skattemæssigt underskud, som på grund af virksomhedsovertagelsen nu forventes udnyttet, skal revurderes. Der må dog ikke afsættes udskudt skat af ikke-afskrivningsberettiget goodwill.

Udskudt skat

Minoritetsinteressernes andel af den overtagne virksomhed opgøres ud fra disses andel af nettoaktivernes dagsværdi.

Minoritetsinteresser

Den overtagende virksomhed skal give oplysninger, der gør det muligt for regnskabsbrugeren at vurdere arten og konsekvensen af virksomhedssammenslutninger i løbet af regnskabsåret og i perioden efter regnskabsårets udløb.

Derudover skal der gives oplysninger, der gør det muligt for regnskabsbrugeren at vurdere eventuelle gevinster, tab eller korrektioner og andre reguleringer, som vedrører regnskabsårets eller tidligere regnskabsårs virksomhedssammenslutninger, og eventuelle ændringer i den regnskabsmæssige værdi af goodwill i løbet af regnskabsåret.

IFRS 3 indeholder detaljerede retningslinjer for udfyldelse af disse generelle oplysningskrav.

Følgende skal oplyses for hver virksomhedssammenslutning i regnskabsåret:

- Navn på og beskrivelse af den overtagne virksomhed
- Overtagelsestidspunktet
- Kostprisen, og hvordan den er sammensat
- Andelen af overtagne stemmeberettigede egenkapitalinstrumenter
- Aktiviteter, som er besluttet at ophøre som følge af sammenslutningen
- De opgjorte dagsværdier for hver type af aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser på overtagelsestidspunktet
- Resultatført negativ goodwill
- Beskrivelse af de faktorer, der har bidraget til eventuel opgjort goodwill eller negativ goodwill
- Beskrivelse af immaterielle aktiver, der ikke er indregnet adskilt fra goodwill, og begrundelse for, hvorfor dagsværdien af det immaterielle aktiv ikke kunne opgøres pålideligt
- Hvis effekten af en virksomhedssammenslutning kun har kunnet opgøres foreløbigt, skal dette faktum oplyses og begrundes.

Oplysninger i årsregnskabet

Medmindre det ikke er praktisk muligt, skal følgende også oplyses (er det ikke praktisk muligt, skal dette faktum oplyses og begrundes):

- De regnskabsmæssige værdier for hver type af aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser i den overtagne virksomhed, der er opgjort efter IFRS umiddelbart før virksomhedssammenslutningen
- Beløbsangivelse af den overtagne virksomheds resultat fra overtagelsestidspunktet
- Den omsætning og det resultat, som de sammensluttede virksomheder ville have udvist, hvis de havde været sammensluttet fra begyndelsen af regnskabsåret.

Er der tale om flere hver for sig uvæsentlige virksomhedssammenslutninger, kan oplysningerne gives samlet.

Medmindre det ikke er praktisk muligt, skal der desuden gives tilsvarende oplysninger for virksomhedssammenslutninger efter balancedagen, men før årsrapporten godkendes endeligt.

Der skal udarbejdes en afstemning af den regnskabsmæssige værdi af goodwill primo til ultimo regnskabsåret, og der skal gives en række detaljerede oplysninger, herunder til- og afgang i året, nedskrivninger for værdiforringelse, reguleringer til tidligere indregnet goodwill mv.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

IFRS 3 indeholder en række oplysningskrav, som er mere detaljerede end oplysningskravene i Regnskabsvejledning 18. Samtidig indeholder IAS 36 oplysningskrav i relation til nedskrivningstesten på goodwill, som er mere detaljerede end oplysningskravene i Regnskabsvejledning 18.

Endelig tillader Regnskabsvejledning 18 – i særlige tilfælde – at der ikke oplyses om kostprisen for en virksomhedsovertagelse. En sådan undtagelse findes ikke i IFRS 3.

IFRS 4

Omhandler

Begrænsede bestemmelser for regnskabsmæssig behandling af forsikringskontrakter og væsentlige oplysningskrav.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der er ingen tilsvarende dansk regnskabsvejledning. Finanstilsynet har udsendt en ny IFRS-forenelig regnskabsbekendtgørelse for forsikringsvirksomheders årsrapporter. Bekendtgørelsen begrænser antallet af valgmuligheder, som findes i IAS/IFRS-standarderne. Det danske regelsæt indeholder ikke så detaljerede krav som IFRS, herunder oplysningskrav.

IFRS 4 – Forsikringskontrakter

IFRS 4 er resultatet af den første fase af IASB's forsikringsprojekt og indeholder midlertidige lempelser i forhold til visse andre standarder. Den indeholder også mulighed for i nogle tilfælde at fortsætte en hidtil anvendt regnskabspraksis for forsikringskontrakter, selvom denne regnskabspraksis strider imod andre standarder, herunder IAS 8 og IASB-begrebsrammen.

Det må forventes, at IFRS 4 vil blive ændret væsentligt eller erstattet som følge af den anden fase af forsikringsprojektet, der vil indeholde bestemmelser om indregning og måling af forsikringskontrakter samt uddybende vejledning.

Formålet med den midlertidige standard er at

Formål

- fastsætte en regnskabsmæssig behandling af forsikringskontrakter, der vil medføre begrænsede ændringer for fx forsikringselskaber i forhold til tidligere anvendt regnskabspraksis
- fastsætte enkelte, væsentlige bestemmelser for indregning og måling
- stille oplysningskrav, der forklarer behandlingen af forsikringskontrakter.

IFRS 4 gælder for forsikringskontrakter, som en virksomhed udsteder, og for genforsikringskontrakter, som en virksomhed enten udsteder eller tegner. IFRS 4 omfatter ikke behandlingen af forsikringskontrakter i forsikringstagerens regnskab.

Omfang

Definitionen af en forsikringskontrakt er et meget centralt emne. Den er nødvendig for at finde ud af, hvilke forsikringsprodukter der er omfattet af IFRS 4, hvilke der er omfattet af IAS 39, og hvilke der er omfattet af andre standarder eller IASB-begrebsrammen.

Definition

En forsikringskontrakt defineres som:

“en kontrakt, hvori en part (udstederen af forsikringskontrakten) påtager sig betydelig forsikringsrisiko ved at aftale med en anden part (forsikringstageren) at kompensere forsikringstageren, hvis en nærmere fastsat uvis fremtidig hændelse (forsikringsbegivenheden) har en ugunstig virkning for forsikringstageren.”

Appendiks B til IFRS 4 indeholder retningslinjer bl.a. for begreberne **betydelig forsikringsrisiko** og **uvis fremtidig hændelse**, og der gives en række eksempler på kontrakttyper, som hhv. opfylder og ikke opfylder definitionen.

Implementeringsvejledningen til IFRS 4 giver eksempler på klassifikation af forsikringskontrakter (IFRS 4), finansielle instrumenter (IAS 39) og andre kontrakter, hvoraf et udpluk og andre eksempler er angivet nedenfor:

Klassifikation af forsikringskontrakter og finansielle instrumenter mv.		
Forsikringskontrakter (IFRS 4)	Finansielle instrumenter (IAS 39)	Andre kontrakter
<ul style="list-style-type: none"> – Skadesforsikringer (tyveri, indbo, bil, rejse, ansvar osv.) – Produktansvarsforsikringer, indirekte tegnet for producent – Livs- og pensionsforsikringer – Invalide- og sygeforsikringer – Opsparingsprodukter med skønsmæssig bonusuddeling – Livsvarige løbende ydelser og pensioner – Debitorforsikring og finansielle garantier, hvor forsikringstageren er eksponeret for tab⁴ – Genforsikring, som overfører forsikringsrisici. 	<ul style="list-style-type: none"> – Investerings- og opsparingsprodukter uden betydelig forsikringsrisiko (fx rene unit-link kontrakter) eller som primært indeholder finansielle risici – Rene opsparingsprodukter uden skønsmæssig bonusuddeling – Finansielle garantier, hvor forsikringstageren ikke er eksponeret over for et tab – Finansiell reassurance, som tilbagefører al betydelig forsikringsrisiko til forsikringstager. 	<ul style="list-style-type: none"> – Produktgarantier direkte udstedt af producent (IAS 18 og IAS 37) – Arbejdsgiverens aktiver og forpligtelser under medarbejderes pensionsordninger (IAS 19) – Egenkapitalinstrumenter udstedt af selskabet selv (IAS 32) – Spil.

Indbyggede afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter, der er indbygget i en forsikringskontrakt, skal udskilles og måles særskilt, medmindre

- hele forsikringskontrakten allerede måles til dagsværdi, fx rentegarantier, hvor dagsværdien af rentegarantien allerede er indregnet i de forsikringsmæssige hensættelser, eller
- det afledte finansielle instrument opfylder definitionen på en forsikringskontrakt.

Fx er en option for forsikringstageren til at tilbagekøbe kontrakten til et fastsat beløb undtaget fra kravet om behandling efter IAS 39, ligesom opsparingskontrakter med skønsmæssig bonustildeling (*discretionary participation features*) er undtaget. Denne undtagelse gælder imidlertid ikke, hvis tilbagekøbsværdien afhænger af en finansiell variabel, fx en aktie eller et indeks.

Et indbygget afledt finansielt instrument, der ikke er omfattet af ovenstående undtagelser, skal udskilles fra forsikringskontrakten og måles til dagsværdi, og ændringerne i dagsværdien indregnes i resultatopgørelsen.

Opdeling i forsikringskontrakt og opsparingsdel/låneforhold

En række forsikringskontrakter indeholder et betydeligt opsparingselement, som – hvis det var en særskilt kontrakt – skulle behandles som et finansielt aktiv eller en finansiell forpligtelse efter IAS 39. Også reassurance kan i mange tilfælde være et lån, der skal tilbagebetales efter nærmere aftalte kriterier (finansiell reassurance).

⁴Det skal bemærkes, at der pt. foreligger et udkast (Exposure Draft) med forslag til ændringer i IAS 39 og IFRS 4 om indregning og måling af finansielle garantier og kredittforsikring, således at disse skal behandles efter IAS 39.

IFRS 4 foreskriver opdeling (*unbundling*), hvis dette er nødvendigt for at sikre indregning af rettigheder og pligter fra opsparings- eller låneelementet, og hvis disse rettigheder og pligter kan måles separat. Hvis kun sidstnævnte betingelse er opfyldt, tillades opdeling, men kræves ikke. Et opdelt element af opsparing eller lån skal behandles som et finansielt aktiv eller en finansiell forpligtelse ifølge IAS 39.

Med hensyn til tilbagekøbsværdi for traditionelle livs- og pensionsforsikringer har IASB i den første fase lagt til grund, at de implementeringsomkostninger, der er forbundet med en opdeling, ikke opvejer den øgede informationsværdi. Disse forsikringer er derfor undtaget fra kravet om opdeling, under forudsætning af at udsteder indregner alle forpligtelser til at betale forsikringsmæssige ydelser til forsikringstageren.

IFRS 4 foreskriver, at udstederen af forsikringskontrakter ved hver regnskabsafslutning skal vurdere, om de forsikringsmæssige hensættelser er tilstrækkelige i forhold til en aktuell vurdering af de fremtidige pengestrømme fra forsikringskontrakterne.

Der skal være tale om aktuelle vurderinger, hvor der skal tages stilling til alle pengestrømme fra kontrakterne, inkl. direkte og indirekte skadesbehandlingsomkostninger, indbyggede optioner og garantier, ikke-afløben risiko og indregnede erhvervsomkostninger.

Viser testen af hensættelsernes tilstrækkelighed, at disse ikke kan dække forpligtelserne, skal der hensættes yderligere, og omkostningen indregnes over resultatopgørelsen. Når forpligtelserne vurderes, skal der tages hensyn til indbyggede garantier og optioner.

Testen af hensættelsernes tilstrækkelighed skal foretages kontrakt for kontrakt, men kan foretages for porteføljer af kontrakter, der har ensartede risici, og som administreres som én portefølje.

Test af hensættelsernes tilstrækkelighed

Katastrofe- og udjævningshensættelser er ikke reelle forpligtelser for forsikringsudstederen pr. balancedagen, jf. IAS 37 om hensatte forpligtelser. IFRS 4 tillader ikke, at sådanne hensættelser til dækning af krav på fremtidige forsikringskontrakter indregnes. I stedet kan der foretages henlæggelser inden for egenkapitalen, hvis virksomheden finder det nødvendigt at etablere et særligt beredskab, der svarer til de hidtidige katastrofe- og udjævningshensættelser.

Forbud mod indregning af katastrofe- og udjævningshensættelser

IFRS 4 indeholder krav om, at regnskabspraksis for forsikringskontrakter kun må ændres, hvis årsregnskabet bliver mere relevant og pålideligt. Forsikringsvirksomheder kan derfor ifølge IFRS 4 fortsætte med at anvende eksisterende – men kan ikke indføre ny – regnskabspraksis, som omfatter

Ændringer i anvendt regnskabspraksis

- måling af forsikringsforpligtelser uden diskontering
- måling af forsikringsforpligtelser med særlig stor forsigtighed
- måling af kontraktmæssige rettigheder til fremtidige investeringshonorarer (*investment management fees*) til beløb, der overstiger dagsværdien for lignende ydelser
- anvendelse af forskelligartet regnskabspraksis for dattervirksomheders forsikringsforpligtelser i koncernregnskabet.

IFRS 4 tager ikke stilling til, hvordan de forsikringsmæssige forpligtelser skal måles, da dette kommer i den anden fase af forsikringsprojektet. Standarden indeholder ikke direkte krav om, at de forsikringsmæssige forpligtelser skal diskonteres for at afspejle en aktuell rente i markedet. Det er derfor muligt at fortsætte en hidtil anvendt regnskabspraksis uden diskontering. Det er derimod ikke tilladt at ændre regnskabspraksis fra en praksis, hvor forpligtelserne diskonteres, til en praksis, hvor dette ikke sker.

Metoder til måling af forsikringsmæssige hensættelser

Det fremtidige, forventede afkast fra forsikringsaktiver (*future investment margins*) må ikke påvirke målingen af forsikringsmæssige forpligtelser, medmindre der er en direkte sammenhæng, som fx i unitlinkordninger. En sådan aktivbaseret diskonteringsrente kan herefter kun anvendes, hvis det kan påvises (rebuttable presumption), at anvendelsen er relevant og mere pålidelig.

Shadow accounting

Der er tale om *shadow accounting*⁵, når værdireguleringen af et aktiv sker over egenkapitalen og samtidig har direkte effekt på målingen af de forsikringsmæssige forpligtelser. I disse tilfælde indregnes værdiændringen af forpligtelserne ligeledes direkte over egenkapitalen.

Det er generelt IASB's opfattelse, at en værdiændring af aktiver ikke skal påvirke målingen af forsikringsmæssige forpligtelser, men IASB har anerkendt, at det er en praksis, der anvendes, og at det ikke vil være rimeligt at eliminere denne praksis i første fase. Det er IASB's forventning, at den ikke kan videreføres, når den anden fase er gennemført.

Forsikringer med ret til bonus

Visse forsikringskontrakter indeholder bonuselementer, hvor det er udstederen af forsikringskontrakten, der i en vis udstrækning afgør, hvad bonusens størrelse skal være, og hvornår den tildeles den forsikrede.

Bonus må ikke klassificeres som en kategori mellem forpligtelser og egenkapital. Opfylder en balancepost ikke definitionen af et aktiv eller en forpligtelse, skal posten indarbejdes under egenkapitalen. Det er således op til udstederen af forsikringskontrakten at vurdere, hvordan bonuselementet skal klassificeres, dvs. om det opfylder definitionen på en forpligtelse.

Genforsikring

IFRS 4 fastsætter, at genforsikringsaktiver ikke må modregnes i forsikringsforpligtelser, men skal præsenteres som et særskilt aktiv, ligesom indtægter eller omkostninger fra genforsikringskontrakter ikke må modregnes i indtægter eller omkostninger fra de tilknyttede forsikringskontrakter.

Hvis virksomhedens (cedenten) genforsikringsaktiver værdiforringes som følge af en begivenhed, der er indtruffet efter den oprindelige indregning af genforsikringsaktivet, og som betyder, at cedenten ikke vil modtage hele sit tilgodehavende, skal cedenten nedskrive aktivet i resultatopgørelsen.

Indregner cedenten gevinst eller tab, der er opstået ved køb af genforsikring, og amortiseres gevinsten eller tabet, skal der gives nærmere oplysninger herom.

Virksomhedssammenslutninger

Forsikringsvirksomheder skal måle overtagne forsikringsmæssige aktiver og forpligtelser til dagsværdi på overtagelsesdatoen.

Det er tilladt, men ikke et krav, at forsikringsvirksomheden udvider præsenteringen ved at opdele dagsværdien af de købte forsikringskontrakter i to dele:

- En forpligtelse, der er optaget efter samme regnskabspraksis som for tilsvarende kontrakter udstedt af forsikringsvirksomheden selv
- Et immaterielt aktiv, der udgør forskellen mellem dagsværdien af overtagne forsikringsmæssige rettigheder og forpligtelser på den ene side og den anførte forpligtelse under første punkt på den anden side. Efterfølgende måling af dette aktiv skal svare til målingen af den tilsvarende forsikringsmæssige forpligtelse.

⁵Shadow accounting må ikke forveksles med det danske begreb skyggekonto inden for livsforsikring og pension, der vedrører virksomhedens endnu ikke optjente andel af driftsherreevederlaget i henhold til kontributionsprincippet.

Det immaterielle aktiv indgår i testen af hensættelsernes tilstrækkelighed og er derfor undtaget fra at blive testet for værdiforringelse efter IAS 36. Andre immaterielle aktiver, der er identificeret i forbindelse med en virksomhedssammenslutning, skal dog behandles efter IAS 36 og IAS 38 og andre relevante standarder, såsom værdien af kundeforhold.

Oplysninger i årsregnskabet

IFRS 4 indeholder omfattende oplysningskrav⁶. Der skal gives oplysninger for at øge informationsværdien over for regnskabsbrugerne, og de skal gives "som set gennem ledelsens øjne".

Oplysningskravene fokuserer på

- forklaring af rapporterede beløb fra forsikringskontrakter
- beløb, timing og usikkerheder i pengestrømme.

Når rapporterede beløb, der stammer fra forsikringskontrakter, forklares, kræves følgende oplyst:

- Regnskabspraksis for forsikringskontraktens tilhørende aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger
- Indregnede aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger (samt væsentlige pengestrømme, hvis den direkte metode i IAS 7 anvendes) fra forsikringskontrakter
- Metoder anvendt til at fastsætte væsentlige forudsætninger for ovennævnte indregnede beløb, og hvis muligt kvantificere disse
- Væsentlige virkninger af ændringer i forudsætninger
- Afstemninger af ændringer i forsikringsforpligtelser, genforsikringsaktiver og eventuelle aktiverede erhvervelsesomkostninger.

Vedrørende beløb, timing og usikkerheder i pengestrømme skal virksomheden afgive information, som giver regnskabsbrugerne mulighed for at forstå beregnede beløb, timing og usikkerheder i pengestrømme fra forsikringskontrakter. Det betyder, at følgende skal oplyses:

- Politikker for risikostyring og risikobegrænsning
- Vilkår og betingelser i forsikringskontrakter, som har væsentlig betydning for pengestrømmene
- Forsikringsrisici (brutto og for egen regning) vedrørende
  - følsomhed over for ændringer i forudsætninger, som har væsentlig betydning for resultat og egenkapital
  - koncentrationer af forsikringsrisici
  - oplysninger om skadesforløb (10 år, budgetsammenligning/udvikling)
  - rente- og kreditrisici.

Hvis et indbygget afledt finansielt instrument ikke skal måles særskilt til dagsværdi, er der alligevel krav om, at det oplyses i noterne, hvis der er tale om betydelige rente- eller markedsrisici.

⁶IFRS 4 vil blive udviklet løbende, og der foreligger i øjeblikket et udkast (Exposure Draft) ED 7 om oplysningskrav til finansielle instrumenter, hvori det bl.a. foreslås at indføre yderligere oplysningskrav i IFRS 4.

IFRS 5

Omhandler

Regnskabsmæssig behandling af anlægsaktiver eller grupper af anlægsaktiver, der er bestemt for salg, og præsentation af og oplysningskrav for ophørte aktiviteter.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

IFRS 5 – Anlægsaktiver bestemt for salg og ophørte aktiviteter

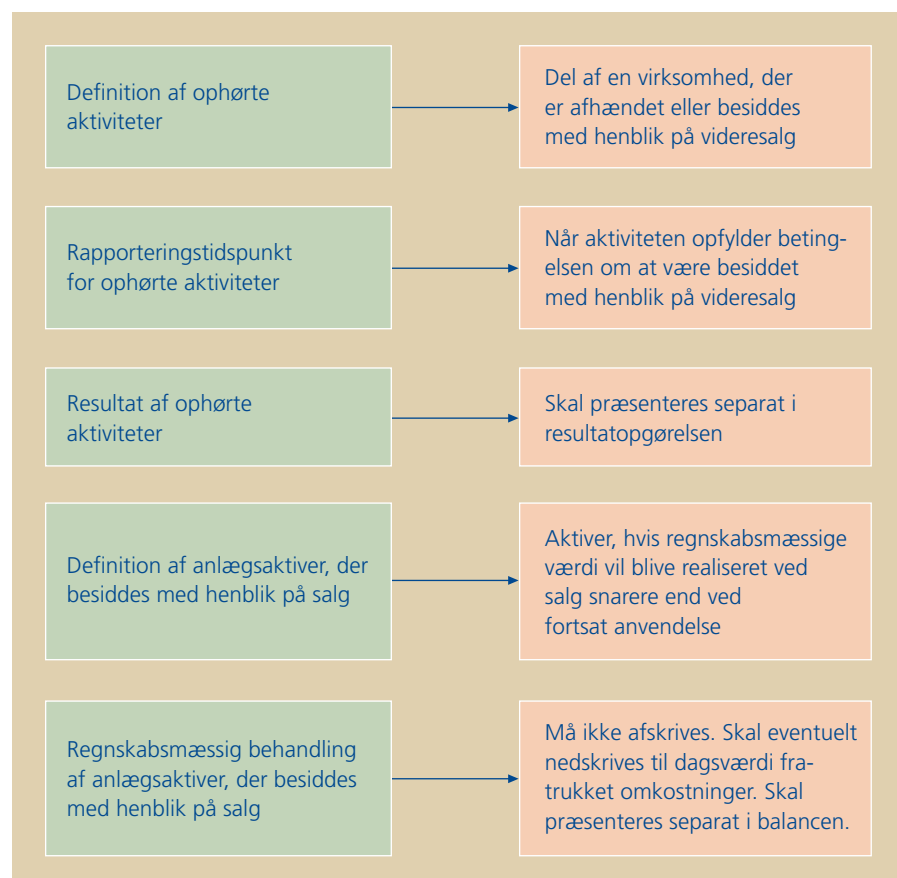
Anvendelsesområde

IFRS 5 fastsætter krav til indregning, måling og præsentation af anlægsaktiver og grupper af anlægsaktiver bestemt for salg. Derudover indeholder IFRS 5 oplysnings- og præsentationskrav for ophørte aktiviteter.

Klassifikationskriterierne og præsentationskravene i IFRS 5 gælder for alle anlægsaktiver (non-current assets) og for alle grupper af aktiver, fx pengestrømsfrembringende enheder, der er bestemt for salg.

Målingsbestemmelserne i IFRS 5 gælder på tilsvarende måde for alle sådanne aktiver – bortset fra enkelte specifikke undtagelser, herunder bl.a. udskudte skatteaktiver, der skal måles efter IAS 12, og investeringsejendomme, der måles til dagsværdi efter IAS 40.

Hovedindholdet af IFRS 5 kan beskrives som angivet i figuren:

Anlægsaktiver eller grupper af anlægsaktiver, der er bestemt for salg

Klassifikation

Anlægsaktiver eller grupper af anlægsaktiver skal anses for at være bestemt for salg, hvis aktiverens regnskabsmæssige værdi primært vil blive realiseret ved salg snarere end ved at fortsætte brugen af dem. Dette anses alene for opfyldt, hvis aktiverne "øjeblikkeligt" kan afhændes i deres nuværende stand og på vilkår, der er almindelige for salg af de pågældende aktivtyper. Derudover skal salget være "højest sandsynligt", hvilket bl.a. indebærer, at ledelsen

skal være forpligtet til at sælge aktiverne. Desuden skal der være iværksat tiltag for at finde en køber til aktiverne. Endelig skal aktiverne være sat til salg til en værdi, der svarer til markedsværdien, og salget skal forventes at være gennemført inden for et år.

Hvis aktiver anskaffes alene med videresalg for øje, skal de allerede på anskaffelsestidspunktet klassificeres som bestemt for salg, hvis kriterierne herfor er opfyldt eller forventes at blive det inden tre måneder, efter at de blev anskaffet.

Anlægsaktiver eller grupper af anlægsaktiver, der planlægges opgivet, skal ikke klassificeres og behandles som bestemt for salg. Dette skyldes, at deres regnskabsmæssige værdier primært vil blive realiseret ved fortsat brug. Til gengæld skal grupper af anlægsaktiver, der planlægges opgivet og opfylder definitionen på en ophørt aktivitet, præsenteres som sådanne, se nedenfor.

Måling

Anlægsaktiver eller grupper af aktiver, der er bestemt for salg, skal måles til den laveste værdi af aktivernes regnskabsmæssige værdi og dagsværdien fratrukket salgsomkostninger (nettosalgsspris).

For grupper af aktiver, der er bestemt for salg, opgøres nettosalgsprisen for gruppen som helhed. Overstiger aktivernes regnskabsmæssige værdi den opgjorte nettosalgspris, skal nedskrivning fordeles efter bestemmelserne for pengestrømsfrembringende enheder i IAS 36.

Nedskrivninger af aktiverne til nettosalgspris og eventuel efterfølgende tilbageførsel heraf skal indregnes i resultatopgørelsen. Tilbageførte nedskrivninger kan ikke overstige de nedskrivninger, der er foretaget efter IFRS 5 eller tidligere efter IAS 36.

Der skal ikke afskrives på aktiver, der er klassificeret som eller indgår i en gruppe af aktiver, der er klassificeret som bestemt for salg.

Præsentation

Anlægsaktiver og grupper af aktiver, der er bestemt for salg, skal præsenteres særskilt som omsætningsaktiver⁷ i balancen. Også forpligtelser, der er knyttet til grupper af aktiver, som påtænkes videresolgt, præsenteres særskilt under kortfristet gæld. Aktiver og tilhørende forpligtelser må ikke modregnes.

Aktiverne og forpligtelserne skal specificeres i hovedgrupper af aktiver og forpligtelser – fx immaterielle anlægsaktiver og materielle anlægsaktiver – enten direkte i balancen eller i noter. Dette krav gælder dog ikke ny erhvervede dattervirksomheder, hvor hhv. aktiverne og forpligtelserne kan præsenteres som totalbeløb uden yderligere specifikation.

Sammenligningstal skal ikke tilpasses, som følge af at aktiver eller grupper af aktiver i indværende periode er klassificeret som bestemt for salg.

Gevinster og tab ved op- eller nedreguleringer af anlægsaktiver eller grupper af aktiver, der er bestemt for salg, skal indregnes som en del af resultatet af virksomhedens fortsatte aktiviteter, medmindre de opfylder definitionen på en ophørt aktivitet, se nedenfor.

Oplysninger i årsregnskabet

Generelt skal virksomheden give de oplysninger, der er nødvendige, for at regnskabsbrugeren kan vurdere effekten af afhændelsen af anlægsaktiver eller grupper af aktiver.

I det regnskabsår, hvor et anlægsaktiv eller en gruppe af aktiver klassificeres som bestemt for salg eller sælges, skal følgende oplysninger gives:

- En beskrivelse af anlægsaktivet eller gruppen af aktiver
- En beskrivelse af forhold og betingelser for salget eller det forventede salg

⁷Efter IAS 1, *Præsentation af årsregnskaber* præsenteres aktiver som langfristede aktiver (non-current) og kortfristede aktiver (current). I denne publikation anvendes de gængse danske begreber "anlægsaktiver" og "omsætningsaktiver" som synonym for hhv. langfristede og kortfristede aktiver, selvom der er nuanceforskelle i definitionerne.

- Gevinster og tab ved op- eller nedregulering af aktivernes værdier og angivelse af, i hvilken post i resultatopgørelsen de er indregnet, medmindre dette fremgår direkte af resultatopgørelsen
- Hvis segmentoplysninger gives, skal det angives, i hvilket segment aktiverne eller gruppen af aktiver indgår.

Hvis klassifikationen af et anlægsaktiv eller gruppe af aktiver ændres, skal begrundelsen for denne ændring oplyses. Desuden skal effekten af ændringen på indeværende og eventuelle tidligere regnskabsårs driftsresultat oplyses.

Hvis der er tale om afhændelse af en gruppe af aktiver, skal man være opmærksom på, om denne gruppe af aktiver også er omfattet af oplysningskravene for ophørte aktiviteter, se nedenfor.

Ophørte aktiviteter er dele af en virksomhed, der er afhændet eller besiddes med henblik på salg, og de udgør enten en særskilt og væsentlig andel af virksomheden (forretningsområde eller geografisk område på segmentniveau), er en del af en samlet plan om at afhænde en væsentlig andel af virksomheden, eller er en dattervirksomhed, der er erhvervet udelukkende med salg for øje.

For regnskabsbrugeren er det vigtigt at kunne adskille oplysninger om ophørte aktiviteter fra oplysninger om fortsættende aktiviteter.

En aktivitet skal klassificeres som ophørt på den dag, hvor virksomheden rent faktisk har afhændet aktiviteten, eller på det tidspunkt, hvor aktiviteten opfylder kriterierne for at blive klassificeret som bestemt for salg.

Ophørte aktiviteter

Resultat efter skat af ophørte aktiviteter – der består af driftsresultat efter skat og gevinster eller tab fra dagsværdireguleringer hhv. gevinst eller tab ved salg af aktiverne – skal præsenteres særskilt i resultatopgørelsen. Der skal gives detaljerede oplysninger om omsætning, omkostninger, gevinster og tab i noterne eller direkte i resultatopgørelsen, og de skal være adskilt fra virksomhedens fortsættende aktiviteter⁸. Sammenligningstal skal tilpasses i overensstemmelse hermed.

Nettopengestrømmene fra hhv. drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter fra ophørte aktiviteter skal præsenteres særskilt enten direkte i pengestrømsopgørelsen eller i noterne hertil. Sammenligningstallene skal tilpasses.

Oplysninger i årsregnskabet

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Årsregnskabsloven tillader som udgangspunkt ikke, at resultatopgørelse og balance opstilles på en anden måde end den, der er angivet i regnskabsskemaerne. Årsregnskabsloven kræver fra og med regnskabsklasse C, at der i noterne oplyses om de aktiviteter, der ifølge en samlet plan skal afhændes, lukkes eller opgives, hvis de kan adskilles fra de øvrige aktiviteter. Herunder skal så vidt muligt oplyses, med hvilke beløb de ophørende aktiviteter indgår i virksomhedens nettoomsætning, årets resultat, anlægsaktiver og omsætningsaktiver.

IFRS 6

Omhandler

Regnskabsmæssig behandling af aktiviteter inden for efterforskning og vurdering af råstof-forekomster.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

IFRS 6 – Efterforskning og vurdering af råstofforekomster

IFRS 6 må anses som en foreløbig standard, der har til hovedformål at reducere behovet hos virksomheder, der beskæftiger sig med efterforskning og vurdering af råstofforekomster, for at ændre anvendt regnskabspraksis ved førstegangsanvendelse af IFRS.

IFRS 6 indeholder midlertidige lempelser i forhold til visse andre standarder og mulighed for under visse betingelser at fortsætte en hidtil anvendt regnskabspraksis for efterforsknings- og udvindingsaktiviteter.

IFRS 6 træder i kraft for regnskabsår, der starter 1. januar 2006 eller senere. Tidligere anvendelse er tilladt. Det forventes, at IASB på et senere tidspunkt udsender en mere dybdegående standard vedrørende efterforsknings- og udvindingsaktiviteter, der vil erstatte IFRS 6.

IFRS 6 gælder for de omkostninger, som virksomheder afholder til efterforskning og vurdering af råstofforekomster (fx olie, naturgas eller mineraler).

Følgende omkostninger er ikke omfattet af standarden:

- Omkostninger, der afholdes, inden retten til at udføre efterforskning i et givet område er opnået
- Omkostninger, der afholdes efter det tidspunkt, hvor virksomheden kan påvise, at det vil være teknisk muligt og lønsomt at udvinde de pågældende råstoffer.

IFRS 6 fastsætter ikke egentlige principper for den regnskabsmæssige behandling af aktiver og omkostninger, der er forbundet med efterforsknings- og vurderingsaktiviteter i relation til råstofforekomster. Virksomheder med aktiviteter, der er omfattet af standarden, kan fortsætte med den hidtidige regnskabspraksis, forudsat at denne giver relevant og pålidelig information til regnskabslæserne.

IFRS 6 begrænser også de situationer, hvor der kan ændres i den anvendte regnskabspraksis.

Efterforsknings- og vurderingsaktiver skal ved første indregning i balancen måles til kostpris. Når der vælges regnskabspraksis, fastsætter virksomheden selv, hvilke omkostninger der medtages i kostprisen for aktiverne. Den valgte regnskabspraksis skal anvendes konsistent.

Omkostninger ved opnåelse/køb af efterforskningsrettigheder, topografiske, geologiske, geokemiske og geofysiske studier, prøveboringer og aktiviteter vedrørende vurdering af den tekniske og økonomiske mulighed for at udvinde råstofferne er eksempler på omkostninger, der kunne indgå i kostprisen.

Virksomhederne kan vælge at måle efterforsknings- og vurderingsaktiver til kostpris eller til en omvurderet værdi svarende til dagsværdi, forudsat at dagsværdien opgøres systematisk for alle aktiver af samme kategori, og at den kan opgøres pålideligt.

Hvis virksomheden vælger at måle aktiverne til omvurderet værdi (dagsværdi), gælder bestemmelserne i hhv. IAS 16, *Materielle anlægsaktiver* og IAS 38, *Immaterielle aktiver* for omvurdering af sådanne aktiver.

Efterforsknings- og vurderingsaktiviteter

Valg af regnskabsmæssig behandling

Måling ved første indregning

Efterfølgende måling

Eventuelle reetableringsforpligtelser, som virksomheden påtager sig i forbindelse med efterforskning og vurdering af råstofforekomster, skal behandles efter IAS 37, *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*.

Værdiforringelsestest

Da det er vanskeligt at indhente tilstrækkelig information til at opgøre forventede fremtidige pengestrømme fra efterforsknings- og vurderingsaktiviteterne, giver IFRS 6 visse lempelser i forhold til bestemmelserne i IAS 36, *Værdiforringelse af aktiver* vedrørende situationer, hvor der skal udarbejdes værdiforringelsestest. Lempelserne i IFRS 6 betyder, at pengestrømsfrembringende enheder (CGU'er – *Cash Generating Units*), der vedrører efterforsknings- og vurderingsaktiviteter, kan fastlægges på et højere niveau, end det ville være tilfældet efter IAS 36, dog ikke højere end et segment efter IAS 14, *Præsentation af segmentoplysninger*.

Der skal ifølge IFRS 6 udarbejdes en detaljeret værdiforringelsestest efter principperne i IAS 36 i følgende tilfælde:

- Når virksomheden kan påvise, at det er teknisk muligt og lønsomt at udvinde råstofferne, hvorefter aktivet ikke længere er omfattet af IFRS 6 og reklassificeres i balancen
- Når omstændigheder indikerer, at den regnskabsmæssige værdi af aktivet overstiger genindvindingsværdien.

IFRS 6 indeholder eksempler på omstændigheder, som kunne indikere, at aktivet er værdiforringet.

Oplysninger i årsregnskabet

IFRS 6 kræver, at efterforsknings- og vurderingsaktiver præsenteres i overensstemmelse med deres substans som enten materielle anlægsaktiver eller immaterielle aktiver. Oplysningskravene i IAS 16 og IAS 38 gælder på tilsvarende måde for efterforsknings- og vurderingsaktiver.

Virksomheden skal oplyse om anvendt regnskabspraksis for efterforsknings- og vurderingsomkostninger, herunder praksis for indregning og måling af efterforsknings- og vurderingsaktiver.

Der skal desuden oplyses om aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger samt pengestrømme vedrørende efterforskning og vurdering af råstofforekomster.

IAS 1

Omhandler

Årsregnskabets præsentation og generelle indhold.

Tilhørende SIC/IFRIC

SIC-27, *Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt* (behandles under IAS 17).

SIC-29, *Oplysning – koncessionsrettigheder til at yde service*.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 1, *Årsrapporten, dens formål og indhold*, omfatter primært områder, der er behandlet i IAS 1. Herudover omfatter Regnskabsvejledning 1 visse områder, der er behandlet i IAS 10 og IAS 27. Endelig indeholder Regnskabsvejledning 1 bestemmelser vedrørende ledelsens ansvar for årsrapporten, ledelsesberetning og supplerende beretninger.

IAS 1 – Præsentation af årsregnskaber

IAS 1 fastlægger grundlaget for præsentation af årsregnskaber for at opnå sammenlignelighed både med virksomhedens egne årsregnskaber fra tidligere år og med andre virksomheders årsregnskaber. Standarden indeholder en række generelle forhold om præsentation af årsregnskaber, herunder krav til minimumsindhold.

Standarden anvendes for alle årsregnskaber til brug for offentligheden, og den tager ikke hensyn til bestemte regnskabsbrugeres særlige informationsbehov. Regnskabsbrugerne er – ifølge IASB-begrebsrammen – primært investorer, der stiller risikovillig kapital til rådighed, idet deres behov også opfylder de fleste af behovene hos de andre regnskabsbrugere (såsom ansatte, långivere, leverandører og andre varekreditorer, kunder, offentlige myndigheder og offentligheden generelt). Standarden gælder for både årsregnskaber og koncernregnskaber, og for alle typer af virksomheder.

IASB fastslår, at formålet med årsregnskaber er at give information om en virksomheds finansielle stilling, indtjening og pengestrømme, som er til nytte for regnskabsbrugere, når de skal træffe beslutninger af økonomisk art.

Et fuldstændigt årsregnskab består af resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse, anvendt regnskabspraksis og noter. Egenkapitalopgørelsen skal enten vise alle bevægelser på egenkapitalen eller alle egenkapitalbevægelser bortset fra kapitaltransaktioner med ejerne og udlodning af udbytte.

Man kan som et tillæg til årsregnskabet medtage, hvad der svarer til en regnskabsberetning, hvor finansielle forhold kan forklares mere udførligt, end det er sædvanligt at gøre i noterne.

Årsregnskabets bestanddele

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ledelsesberetningen er ikke en del af års- eller koncernregnskabet ifølge IFRS. Derfor skal alle oplysninger, som IFRS'erne kræver, præsenteres i noterne eller i årsregnskabet's øvrige elementer. Ifølge årsregnskabsloven udgør års- og koncernregnskabet og ledelsesberetningen en helhed, der sammen med ledelsespåtegningen og frivillige supplerende beretninger (om fx miljø, sociale og etiske forhold eller viden) udgør årsrapporten.

Årsregnskabet skal give et retvisende billede af årets resultat, finansielle stilling og pengestrømme. Der skal gives de nødvendige yderligere oplysninger for, at årsregnskabet kan give et retvisende billede.

Et retvisende billede forudsætter en troværdig præsentation af effekten af transaktioner og andre begivenheder og forhold i overensstemmelse med de definitioner og indregningskriterier for aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger, der er angivet i IASB-begrebsrammen.

Ved at anvende IFRS, suppleret med nødvendige yderligere oplysninger, forventes det, at man opnår årsregnskaber, der giver et retvisende billede. Virksomheder, der anvender IFRS, skal afgive en uforbeholden erklæring herom i anvendt regnskabspraksis eller i noterne. Årsregnskabet må ikke beskrives som værende i overensstemmelse med IFRS'erne, medmindre det fuldt ud opfylder alle bestemmelserne i gældende IFRS'er.

Retvisende billede og overensstemmelse med IFRS

IFRS omfatter alle:

- International Financial Reporting Standards (IFRS)
- International Accounting Standards (IAS)
- Fortolkningsbidrag udarbejdet af International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) eller Standing Interpretations Committee (SIC).

Anvendes en uhensigtsmæssig eller forkert regnskabspraksis, kan dette ikke afhjælpes ved, at der i årsregnskabet gives yderligere oplysninger.

Fravigelse af en bestemmelse i IFRS

I yderst sjældne tilfælde er det muligt at fravige en bestemmelse i IFRS'erne, hvis det vil være misvisende at udarbejde årsregnskabet efter den. Fraviges bestemmelsen, skal der gives særlige og omfattende oplysninger i årsregnskabet, bl.a. om den økonomiske virkning af fravigelsen på hver post i årsregnskabet, der påvirkes, inklusive sammenligningstal. Hertil kommer, at fravigelsen skal oplyses i efterfølgende perioder, hvis den har betydning for efterfølgende regnskabsperioder.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 1 skal der alene gives oplysning om fravigelsens beløbsmæssige indvirkning på aktiver, forpligtelser, egenkapital, resultat og pengestrømme, mens IAS 1 kræver oplysning om fravigelsens indvirkning på enhver regskabspost, der påvirkes.

Grundlæggende forudsætninger

Der er specifikke bestemmelser om going concern, periodisering, ensartet præsentation, væsentlighed, sammenlægning af regnskabslementer, sammenligningstal og et generelt forbud mod modregning, medmindre en anden IFRS direkte kræver eller tillader dette. Disse bestemmelser afviger imidlertid ikke væsentligt fra tilsvarende dansk regnskabsregulering og -praksis, og vi har derfor ikke beskrevet dem i denne publikation. Disse bestemmelser gælder, modsat resten af standarden, også for delårsregnskaber aflagt efter IAS 34.

Struktur og indhold

Årsregnskabet skal tydeligt identificeres og adskille sig fra anden information i årsrapporten. Årsregnskabets enkelte elementer skal tydeligt identificeres, og følgende skal klart fremgå:

- selskabets navn
- om det er et koncernregnskab eller et årsregnskab
- balancedagen eller den omfattede regnskabsperiode
- præsentationsvalutaen
- om beløb er angivet i hele valutaenheder (fx kroner), hele tusinde eller hele millioner.

Resultatopgørelsen

Alle indtægter og omkostninger skal medtages i resultatopgørelsen, medmindre IFRS kræver eller tillader en anden behandling.

Der er specifikke minimumskrav til resultatopgørelsen efter IAS 1, men de er generelt ikke nye eller mere omfattende for danske børsnoterede selskaber. Eksempelvis stiller IAS 1 ikke krav om, at resultat af primær drift/driftsresultat eller resultat af ordinær drift skal oplyses. Hvis fx driftsresultatet oplyses som en subtotal i resultatopgørelsen, skal subtotalen indeholde alle poster vedrørende driften.

Der er minimumskrav til opstillingerne, men ikke en fast rækkefølge eller "skemaer" som i årsregnskabsloven. Omkostninger skal klassificeres enten efter deres art eller funktion. Andre IFRS'er stiller også krav til præsentation i resultatopgørelsen eller tilhørende noter. Anvender en virksomhed den funktionsopdelte resultatopgørelse, skal der gives yderligere oplysninger om arten af omkostningerne, herunder afskrivninger og personaleomkostninger.

Fordeling af årets resultat til minoritetsinteresserne og modervirksomhedens aktionærer skal fremgå i tilknytning til resultatopgørelsen og ikke som en særskilt post heri.

Hvis der i resultatet indgår indtægter eller omkostninger af en sådan størrelse og karakter, at de er væsentlige for regnskabslæseren for at forstå årsregnskabet, skal deres art og størrelse specificeres i resultatopgørelsen eller oplyses i noterne. Følgende hændelser kan være eksempler herpå:

- nedskrivning af varebeholdninger og materielle anlægsaktiver samt tilbageførsler af sådanne nedskrivninger
- salg af materielle anlægsaktiver og investeringer
- salg eller afvikling af større dattervirksomheder, divisioner o.l. (ophørte aktiviteter)
- erstatninger og forlig i forbindelse med retssager
- tilbageførsel af hensatte forpligtelser.

Præsentation af særlige poster som ekstraordinære – i resultatopgørelsen eller i noterne – er ikke tilladt.

Årets udbyttebetaling skal angives i tilknytning til resultatopgørelsen som et samlet beløb og pr. aktie.

Væsentlige resultatposter

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Der skal i resultatopgørelsen særskilt angives det samlede beløb af (i) årets resultat efter skat fra ophørte aktiviteter og (ii) gevinster eller tab efter skat vedrørende aktiver og forpligtelser, der indgår i en ophørt aktivitet. Årsregnskabslovens skemakrav indeholder ikke umiddelbart mulighed for at præsentere resultatet af ophørte aktiviteter som en samlet nettopost i resultatopgørelsen.

Ifølge årsregnskabsloven og Regnskabsvejledningerne 1 og 3 kan indtægter og omkostninger, der hidrører fra begivenheder, som ikke hører under den ordinære drift, og som ikke forventes at være tilbagevendende, præsenteres som ekstraordinære poster. Dette er ikke muligt efter IAS 1.

Der er også specifikke minimumskrav til balancen, men de er generelt heller ikke nye eller mere omfattende for danske børsnoterede selskaber. Der er ikke en fast rækkefølge for balancens poster. Andre IFRS'er stiller også krav til balancen.

Balancen

Aktiver præsenteres som langfristede aktiver (non-current) og kortfristede aktiver (current), og forpligtelser præsenteres som kortfristede forpligtelser (current) og langfristede forpligtelser (non-current). Præsentation efter likviditetsorden skal kun anvendes, hvis dette er mere relevant. I denne publikation anvendes de gængse danske begreber "anlægsaktiver" og "omsætningsaktiver" som synonym for hhv. langfristede og kortfristede aktiver, selvom der er nuanceforskelle i definitionerne.

Ifølge IAS 1 klassificeres aktiver som omsætningsaktiver (current assets), hvis de enten forventes realiseret i løbet af virksomhedens normale driftscyklus eller inden for 12 måneder efter balancedagen, de besiddes primært med salg for øje, eller de er likvide beholdninger til fri disposition inden for 12 måneder fra balancedagen. Alle andre aktiver klassificeres som anlægsaktiver (non-current assets), selvom de ikke er anskaffet med henblik på vedvarende eje eller brug i virksomheden.

Forpligtelser er kortfristede, hvis de enten forventes afregnet i det normale forretningsforløb eller indfriet inden for 12 måneder efter balancedagen, besiddes med handel for øje, eller virksomheden ikke har en ubetinget ret til at udskyde indfrielsen af dem til mindst 12 måneder efter balancedagen. Alle andre gældsposter er langfristede.

Ved opdeling af forpligtelser i henholdsvis kort- og langfristede forpligtelser, skal der ses på formalia i låneaftalerne. Hvis ikke der på balancedagen er indgået aftale om forlængelse af kreditten, således at afviklingen forventes at ske senere end 12 måneder fra balancedagen, skal gældsposten klassificeres som kortfristet gæld.

Langfristede forpligtelser, der forfalder ved brud på lånevilkår, skal præsenteres som kortfristede, hvis der på balancedagen er brud på lånevilkår. Dette gælder, uanset at långiver, før

årsrapporten aflægges, har indvilliget i ikke at kræve lånet indfriet inden 12 måneder efter balancedagen.

Der er specifikke krav til, hvad der svarer til arabertalposter i balancen, og uanset hvilken præsentationsform, der vælges, skal det for hver aktivpost og gældspost oplyses, hvor stor en del, der forfalder inden for 12 måneder fra balancedagen henholdsvis efter 12 måneder fra balancedagen.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser må ikke præsenteres som henholdsvis omsætningsaktiver og kortfristet gæld.

Egenkapitalopgørelsen

Virksomheder skal udarbejde en egenkapitalopgørelse, som viser:

- a) årets resultat
- b) hver post, som efter andre IFRS'er er indregnet direkte på egenkapitalen og summen af disse
- c) summen af a) og b) ("totalindkomsten") med særskilt angivelse af den andel, der kan henføres til henholdsvis moderselskabets aktionærer og minoritetsinteresser
- d) virkningerne af ændringer i anvendt regnskabspraksis for hvert egenkapitalelement og korrektion af fejl efter IAS 8.

Derudover skal følgende angives i egenkapitalopgørelsen eller i noterne:

- kapitaltransaktioner med ejere og udbytteuddelinger til ejerne
- saldo for overført resultat ved regnskabsårets begyndelse og på balancedagen samt bevægelser i løbet af regnskabsåret
- en afstemning mellem den regnskabsmæssige værdi af hver kategori af egenkapitalindskud og hver reserve ved regnskabsårets begyndelse og afslutning med særskilt angivelse af hver bevægelse.

Minoritetsinteresserne præsenteres på en særskilt linie inden for egenkapitalen.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 1 er det muligt under visse betingelser at opretholde klassifikationen som langfristet gæld, selvom der ikke på balancedagen, men inden godkendelsen af årsrapporten, er indgået aftale om at forlænge kreditten.

Opdelingen i årsregnskabsloven og Regnskabsvejledning 1 af forpligtelser i henholdsvis hensatte forpligtelser og gældsforpligtelser findes ikke efter IFRS. IAS 1 har alene forpligtelser, og hensatte forpligtelser indgår som hovedregel under henholdsvis kortfristede og langfristede forpligtelser. Det skal dog i denne sammenhæng bemærkes, at IAS 1 ikke har specifikke skemakrav, som skal følges.

Ifølge IAS 1 skal minoritetsinteresser præsenteres som en del af egenkapitalen, og i resultatopgørelsen skal årets resultat fordeles på den andel, der kan henføres til moderselskabets aktionærer, og den andel, der kan henføres til minoritetsinteresserne. Efter årsregnskabsloven præsenteres minoritetsinteresser som en særskilt hovedpost mellem egenkapitalen og forpligtelser. Derudover indregnes minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes resultat som en særskilt post i resultatopgørelsen.

Oplysninger i årsregnskabet

I beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis skal der oplyses om de anvendte målegrundlag og anden anvendt regnskabspraksis, som er relevant for forståelsen af årsregnskabet.

Der skal i beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis eller i en note oplyses om de vurderinger (bortset fra regnskabsmæssige skøn), ledelsen har foretaget som led i anvendelsen af virksomhedens regnskabspraksis, som har størst indvirkning på målingen af poster, der er indregnet i årsregnskabet.

Ledelsen foretager eksempelvis vurderinger, når den skal afgøre, om

- et aktiv er en holde-til-udløb-investering
- en aftale er en finansiel leasingkontrakt
- et salg genererer indtægter eller i realiteten er et lånearrangement
- forholdet mellem virksomheden og en særlig virksomhed (SPE – Special Purpose Entity) indikerer, at SPE'en er underlagt kontrol af virksomheden.

Væsentlige kilder til usikkerheder ved skøn skal oplyses. Dette omfatter de væsentligste forudsætninger, der er lagt til grund ved vurdering af forventningerne til fremtiden. Der skal desuden oplyses om andre væsentlige usikkerheder vedrørende skøn foretaget på balancedagen, som er forbundet med en betydelig risiko for, at den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser vil blive reguleret væsentligt i det kommende regnskabsår. Oplysningerne skal indeholde beskrivelse af, hvilken art af aktiver henholdsvis forpligtelser, forholdet vedrører, og deres regnskabsmæssige værdier på balancedagen.

Væsentlige kilder til usikkerheder er fx væsentlige forudsætninger og usikkerheder ved:

- måling af genindvindingsværdien af anlægsaktiver
- indregning af en hensættelse til dækning af erstatning i forbindelse med en ikke afsluttet retssag.

For hver aktieklasser skal oplyses om antallet af aktier og antallet af aktier, der er udstedt, men endnu ikke fuldt indbetalt. Den nominelle værdi pr. aktie skal angives. Der skal foretages en afstemning af antallet af aktier i begyndelsen af året og ved slutningen af året og de særlige rettigheder, der måtte være tilknyttet de enkelte aktieklasser. Der skal gives oplysninger om egne aktier, som moderselskabet selv, dattervirksomheder og associerede virksomheder ejer. På samme måde skal der gives oplysninger om aktier, som kan kræves udstedt ifølge optionsaftaler eller salgskontrakter, inklusiv oplysninger om betingelser og beløb. Karakteren og formålet med de enkelte reserver i egenkapitalen skal også angives.

Virksomheden skal i noterne oplyse om det samlede udbytte og udbytte pr. aktie, som enten er foreslået eller deklareret før regnskabet godkendelse, men som ikke er indregnet i balancen.

Endelig skal virksomheden oplyse følgende, hvis det ikke er oplyst på anden måde i forbindelse med offentliggørelsen af årsregnskabet:

- Hjemsted og juridisk selskabsform
- Virksomhedens adresse
- Virksomhedens drifts- og hovedaktiviteter
- Navnet på virksomhedens henholdsvis umiddelbare og ultimative moderselskab.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge både årsregnskabsloven og Regnskabsvejledning 1 skal det gennemsnitlige antal medarbejdere i regnskabsåret oplyses. Dette er ikke et krav efter IFRS.

Ifølge IFRS-bekendtgørelsen skal danske virksomheder som aflægger årsregnskab efter IFRS fortsat oplyse om det gennemsnitlige antal medarbejdere i regnskabsåret.

Endelig stiller SIC-29 yderligere oplysningskrav vedrørende aftaler, hvor en virksomhed (operatør) får tildelt koncessionsrettigheder af en anden virksomhed (leverandør) til at yde service, der giver offentligheden adgang til større anlægsbyggerier e.l., fx broer, lufthavne eller telekommunikationsnetværk.

Vi henviser i øvrigt til Appendiks til IAS 1, der giver et illustrativt eksempel på en resultatopgørelse, balance og egenkapitalopgørelse, som lever op til minimumskravene i IAS 1. Vi henviser også til vores IFRS-modelregnskab (2005 IFRS Model Financial Statements), som kan downloades fra www.iasplus.com.

IAS 2

Omhandler

Varebeholdninger.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 8, *Varebeholdninger*, omfatter de områder, der er behandlet i IAS 2. Der er visse forskelle mellem Regnskabsvejledning 8 og IAS 2. Væsentlige forskelle er beskrevet nedenfor.

IAS 2 – Varebeholdninger

IAS 2 fastlægger den regnskabsmæssige behandling af varebeholdninger, herunder hvilke omkostninger, der indregnes som varebeholdninger frem til det tidspunkt, hvor den tilhørende omsætning indregnes. Standarden indeholder endvidere praktisk vejledning om opgørelsen af kostprisen for varebeholdninger, den efterfølgende omkostningsførelse heraf og nedskrivning til nettorealiseringsværdi.

Varebeholdninger omfatter ikke-solgte varer på balancedagen, der besiddes med videresalg for øje som led i et normalt forretningsforløb. Varebeholdningerne omfatter råvarer og hjælpematerialer, varer under fremstilling, fremstillede færdigvarer og handelsvarer.

Varebeholdninger skal måles til den laveste værdi af anskaffelses- eller kostpris og nettorealiseringsværdien. Anskaffelses- eller kostprisen skal indeholde alle omkostninger til råvarer, forarbejdning og andre omkostninger, der direkte eller indirekte kan henføres til den pågældende vare. Når varebeholdninger sælges, skal deres regnskabsmæssige værdi omkostningsføres.

Visse særlige typer af varebeholdninger, såsom høstede landbrugsprodukter, udvundne mineraler og varemægleres varebeholdninger, er ikke omfattet af IAS 2's målingsbestemmelser, hvis de måles til dagsværdi fratrukket salgsomkostninger.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Varebeholdninger kan efter årsregnskabsloven opskrives til genanskaffelsesværdi. Dette er ikke tilladt efter IAS 2 eller Regnskabsvejledning 8.

Den enkelte virksomhed skal bruge den metode, der er bedst egnet til at beregne anskaffelses- eller kostprisen for solgte og ikke-solgte varer.

Anskaffelses- eller kostpris for varer, der ikke kan erstattes eller ombyttes med andre varer, beregnes ud fra en specifik identifikation af anskaffelses- eller kostpris for den enkelte vare. Når anskaffelses- eller kostprisen for andre varer beregnes, anvendes enten princippet om først ind først ud (FIFO) eller vejede gennemsnitspriser.

Virksomheden skal anvende den samme metode til at beregne kostprisen for alle varebeholdninger af sammenlignelig art og anvendelse i virksomheden.

Metode for beregning af anskaffelses- eller kostpris

Anskaffelsesprisen omfatter købspris og omkostninger, der knytter sig direkte til anskaffelsen. Købsprisen opgøres med fradrag af vare- og forhandlerrabatter. Omkostninger, der knytter sig direkte til anskaffelsen, kan fx være told, afgifter, transport- og speditjonsomkostninger.

Anskaffelsespris

I kostprisen for færdigvarer og varer under fremstilling indgår ud over anskaffelsesprisen de forarbejdningsomkostninger og andre omkostninger, der i fremstillingsperioden er medgået til produktionen og kan henføres til den pågældende vare.

Kostpris

Forarbejdningsomkostninger består af direkte produktionsløn og indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger (IPO) – både variable og faste – medregnes til kostprisen på en systematisk måde. IPO omfatter eksempelvis indirekte materialer og løn, vedligeholdelse af og afskrivninger på maskiner, fabriksbygninger og -udstyr, afskrivninger

på aktiverede udviklingsomkostninger og omkostninger til fabriksadministration og -ledelse.

Spild og svind ud over det forkalkulerede på råvarer og hjælpematerialer, forarbejdningsomkostninger og andre omkostninger medregnes ikke i kostprisen, men omkostningsføres i resultatopgørelsen, når de afholdes.

Når varens kostpris beregnes, medgår kun interne transport- og lageromkostninger, der er et led i produktionsprocessen, og administrationsomkostninger, der kan anses for medgået til produktionen.

Salgs- og distributionsomkostninger, forskningsomkostninger og udgiftsførte udviklingsomkostninger indgår ikke i varens kostpris. Administrationsomkostninger, der ikke bidrager til at bringe varebeholdninger til deres nuværende lokalitet og stand, indgår heller ikke i varens kostpris.

Nedskrivning til netto-realiseringsværdi

Nettorealiseringsværdi defineres som den forventede salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger til at effektuere salget. I salgsomkostninger indgår distributionsomkostninger for den pågældende vare. Der må ikke nedskrives til en lavere værdi end nettorealiseringsværdien.

Råvarer og varer under fremstilling nedskrives ikke, hvis de færdigvarer, hvori de skal indgå, forventes realiseret til kostpris eller derover. Fald i genanskaffelsesprisen for råvarer kan dog tyde på eller give formodning om, at nettorealiseringsværdien for færdigvarer, hvori de skal indgå, vil være lavere end kostprisen.

Når anskaffelses- og kostpris sammenholdes med nettorealiseringsværdien, skal dette som udgangspunkt ske for hver enkelt vare. Hvor dette ikke er praktisk muligt, kan sammenholdelsen dog foretages samlet for grupper af ensartede varer med ensartet salgsforløb.

Oplysninger i årsregnskabet

Der skal i anvendt regnskabspraksis gives oplysning om, hvordan de enkelte varebeholdninger er målt, herunder den metode, der er brugt til at beregne anskaffelses- eller kostpris.

Varebeholdninger skal normalt opdeles, hvis opdeling er væsentlig, i:

- varer under fremstilling
- råvarer og hjælpematerialer
- fremstillede færdigvarer og handelsvarer.

Der skal gives oplysning om:

- den regnskabsmæssige værdi af særlige typer varebeholdninger, der er indregnet til dagsværdi fratrukket salgsomkostninger
- varebeholdninger, der i perioden er indregnet som en omkostning i resultatopgørelsen
- periodens nedskrivninger af varebeholdninger til nettorealiseringsværdi
- periodens tilbageførsel af nedskrivninger og begrundelsen herfor
- pantsatte varebeholdninger.

IAS 7

Omhandler

Pengestrømsopgørelsen.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 11, *Pengestrømsopgørelsen*, omfatter emner, der er behandlet i IAS 7. Der er visse forskelle mellem Regnskabsvejledning 11 og IAS 7. Væsentlige forskelle er beskrevet nedenfor.

IAS 7 –

Pengestrømsopgørelse

IAS 7 kræver, at en pengestrømsopgørelse præsenteres som en integreret del af årsregnskabet. Pengestrømsopgørelsen skal vise regnskabsårets pengestrømme opdelt på hovedgrupperne drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet i den nævnte rækkefølge. Pengestrømsopgørelsen skal desuden vise regnskabsårets forskydning i likvider og likvider ved regnskabsårets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet omfatter betalinger, der er afledt af virksomhedens hovedaktiviteter og andre aktiviteter, som ikke er henført til investerings- eller finansieringsaktivitet.

Driftsaktivitet

Pengestrømme fra driften skal vises ved enten den direkte præsentation eller den indirekte præsentation.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betalinger, der er afledt af køb og salg af anlægsaktiver og andre investeringer, som ikke indgår som likvider.

Investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet, der har væsentlig indvirkning på de samlede pengestrømme fra investeringsaktivitet, skal vises som særskilte poster i pengestrømsopgørelsen.

Pengestrømme fra det samlede køb henholdsvis det samlede salg af virksomheder skal vises som særskilte poster under pengestrømme fra investeringsaktivitet.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter betalinger, der er afledt af ændringer i størrelsen eller sammensætningen af virksomhedens egenkapital og lån.

Finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet, der har væsentlig indvirkning på de samlede pengestrømme, skal vises som særskilte poster i pengestrømsopgørelsen.

Investerings- og finansieringstransaktioner, der ikke kræver brug af likvider, må ikke indregnes i pengestrømsopgørelsen. Relevante oplysninger om sådanne transaktioner skal gives andetsteds i årsregnskabet. Ikke-likvide transaktioner er fx:

- anskaffelse af aktiver enten ved påtagelse af direkte forbundne forpligtelser eller ved en finansiel leasingkontrakt
- overtagelse af en virksomhed, der er finansieret ved kapitaludvidelse
- konvertering af gæld til egenkapital.

Ikke-likvide transaktioner

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Regnskabsvejledning 11 indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse for ikke-likvide transaktioner. Dette betyder, at fx anskaffelse af et anlægsaktiv ved en finansiel leasingkontrakt med tilhørende påtagelse af en leasingforpligtelse indregnes brutto i pengestrømsopgørelsen under henholdsvis investerings- og finansieringsaktivitet.

Andre poster

Pengestrømme fra renter og udbytter skal fremgå særskilt og på en ensartet måde fra år til år.

Pengestrømme fra indkomstskat skal fremgå særskilt og som hovedregel klassificeres som driftsaktivitet, medmindre betalingerne specifikt kan henføres til investerings- eller finansieringsaktivitet.

Pengestrømme i fremmed valuta skal i opgørelsen omregnes til betalingsdagens kurs.

Likvider

Likvider kan klassificeres som sådan, hvis beløbene er til fri disposition, uden hindring kan omsættes til likvide midler, kun har ubetydelig risiko for værdiændringer og reelt har en funktion som likviditet ved at indgå i virksomhedens løbende likviditetsstyring.

Værdipapirer kan derfor kun betragtes som likvider, hvis de uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og der kun er en ubetydelig risiko for værdiændringer. Dette er normalt kun tilfældet, når restløbetiden på købstidspunktet er kort, fx tre måneder eller mindre. Værdipapirer med betydelig risiko for væsentlige værdiændringer anskaffes ofte ud fra et investeringsformål frem for at skulle indgå i den løbende likviditetsstyring.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Undtagelsen i Regnskabsvejledning 11, hvorefter poster kan klassificeres som likvider, selv om de har en mere end ubetydelig risiko for værdiændringer, er ikke tilladt efter IAS 7.

Køb og salg af virksomheder

For det samlede køb henholdsvis det samlede salg af virksomheder skal der i noterne gives følgende oplysninger:

- Anskaffelses- henholdsvis afhændelsestotal
- Anskaffelses- henholdsvis afhændelsestotal, der er betalt med likvider
- Likvider i de købte henholdsvis solgte virksomheder
- Andre aktiver og forpligtelser i de købte henholdsvis solgte virksomheder, specificeret i hovedgrupper.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Det kan ifølge Regnskabsvejledning 11 undlades at oplyse om køb og salg af virksomheder, hvis der alene er solgt eller købt én virksomhed, og hvis oplysningerne ikke er væsentlige. Denne undtagelsesmulighed findes ikke i IAS 7.

Oplysninger i årsregnskabet

Hvis de er væsentlige, skal de poster, der er anført i pengestrømsopgørelsen, specificeres i noterne.

Der skal gives oplysning om, hvilke poster der indgår som likvider i pengestrømsopgørelsen. Sammenhængen mellem likvider i pengestrømsopgørelsen og posterne i balancen skal fremgå.

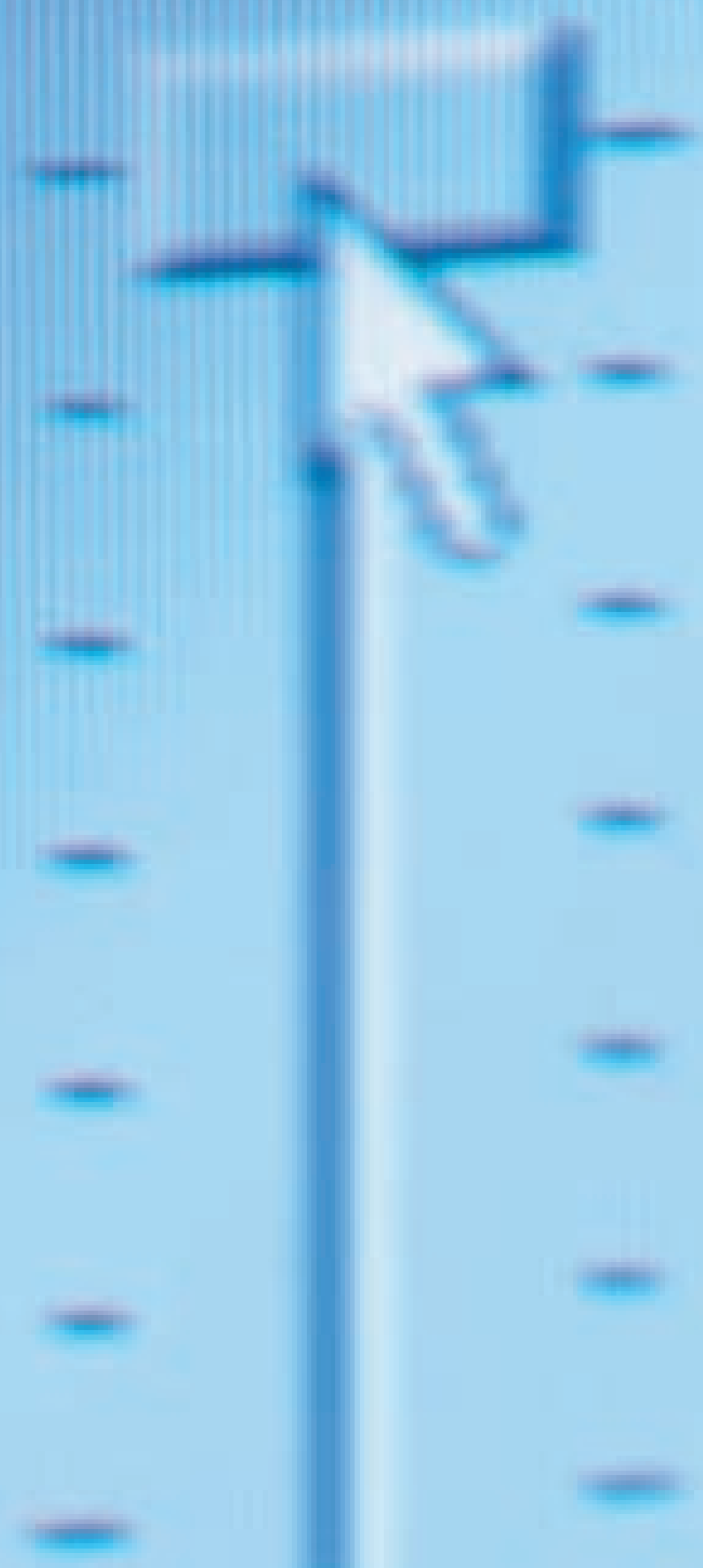
Er der væsentlige begrænsninger i pengestrømmene mellem koncernvirksomheder, skal der gives oplysninger i en note om begrænsningernes betydning for at kunne overføre likvider mellem koncernvirksomhederne.

Urealiserede kursreguleringer af poster, som indgår i likvider, skal fremgå særskilt af pengestrømsopgørelsen eller en note, til brug ved afstemning af likvider ved regnskabsårets begyndelse og slutning.

Vi henviser i øvrigt til IAS 7, Appendiks A, der angiver et illustrativt eksempel på en pengestrømsopgørelse, som lever op til minimumskravene i IAS 7, og til vores IFRS-modelregnskab (2005 Model Financial Statements), som kan downloades fra www.iasplus.com.

Investment

IAS 8

Omhandler

Valg af regnskabspraksis, ændring i anvendt regnskabspraksis, ændring i regnskabsmæssige skøn og fejl i tidligere perioder.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 3, *Ekstraordinære poster, fundamentale fejl samt ændringer i regnskabsmæssige skøn og i anvendt regnskabspraksis*, omhandler de emner, som er behandlet i IAS 8, bortset fra at Regnskabsvejledning 3 ikke omhandler valg og anvendelse af regnskabspraksis. Disse områder er behandlet i Regnskabsvejledning 1, *Årsrapporten, dens formål og indhold*. På visse områder er der forskel mellem Regnskabsvejledning 3 og IAS 8. De væsentligste forskelle er beskrevet nedenfor.

IAS 8 – Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl

IAS 8 indeholder kriterier for valg og ændring af regnskabspraksis samt krav til den regnskabsmæssige behandling af og oplysninger om ændring i regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og korrektion af fejl vedrørende tidligere regnskabsår.

Ledelsen skal fastlægge, anvende og beskrive en regnskabspraksis, der medfører, at årsregnskabet er i overensstemmelse med alle bestemmelser i IFRS'erne. Hvor IFRS indeholder mulighed for at vælge mellem alternative regnskabsprincipper, skal ledelsen foretage et valg, og den valgte praksis skal anvendes konsekvent. Det er vigtigt at fremhæve, at årsregnskabet skal afspejle den økonomiske realitet bag begivenheder og transaktioner og ikke alene den juridiske form (indhold frem for formalia).

Anvendt regnskabspraksis

I de tilfælde, hvor der ikke findes en specifik IFRS, fastlægger ledelsen anvendt regnskabspraksis efter regnskabsbrugernes behov for relevant og pålidelig information. Ledelsen skal i den forbindelse overveje anvendeligheden af følgende kilder i nævnte rækkefølge:

- (a) krav og vejledning i andre IFRS'er, der omhandler lignende forhold
- (b) definitioner, indregningskriterier og målingsbegreber for aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger som anført i IASB's begrebsramme.

Derudover kan ledelsen gøre brug af regnskabsstandarder eller fortolkningsbidrag fra andre lande og anerkendt praksis inden for branchen, hvis de ikke er i konflikt med (a) og (b).

Der må kun foretages ændringer i anvendt regnskabspraksis, hvis ændringen:

- (a) kræves ifølge en standard eller et fortolkningsbidrag, eller
- (b) resulterer i pålidelige og mere relevante informationer om virksomhedens finansielle stilling, indtjening og pengestrømme.

Ændringer i anvendt regnskabspraksis

Når en ny IFRS anvendes for første gang, skal ændringer i anvendt regnskabspraksis behandles efter de specifikke overgangsbestemmelser i standarden. Hvis der ikke foreligger specifikke overgangsbestemmelser, skal virksomheden anvende IAS 8's bestemmelser om øvrige ændringer i anvendt regnskabspraksis. Førstegangsaflæggere af IFRS-regnskaber skal dog følge de særlige overgangsregler i IFRS 1.

Når der foretages øvrige ændringer i den anvendte regnskabspraksis, skal årsregnskabet for det år, hvori ændringen finder sted, udarbejdes efter den nye praksis. Den akkumulerede virkning af ændringen indregnes direkte på egenkapitalens primosaldo i det først præsenterede sammenligningsår, og sammenligningstallene tilpasses for alle de år, der er medtaget i resultatopgørelsen og balancen.

Der kan være situationer, hvor det er praktisk umuligt at opgøre virkningerne af praksisændringen på sammenligningstallene. I sådanne situationer skal ændringen ske med tilbagevirkende kraft fra begyndelsen af det første regnskabsår, hvor det er muligt.

Desuden kan der være situationer, hvor det er praktisk umuligt at opgøre praksisændringens akkumulerede virkning. I sådanne tilfælde skal sammenligningstallene ændres således, at ændringen implementeres fremadrettet fra det tidligst mulige tidspunkt. Der skal således ses bort fra den akkumulerede virkning frem til dette tidspunkt.

Umulighedskriteriet kan fx være opfyldt, hvis nødvendige informationer ikke er blevet indsamlet i tidligere regnskabsår, og det ikke er praktisk muligt at genskabe disse informationer. Det kan også være umuligt at opgøre virkningen, hvis den ville være påvirket af ledelsens intentioner eller skøn i tidligere regnskabsår, da efterfølgende erhvervet viden ikke må have indflydelse herpå.

Undtagelserne kan alene anvendes, efter at virksomheden har gjort ethvert rimeligt forsøg på at opgøre henholdsvis årets virkning og den akkumulerede virkning af praksisændringen.

Oplysninger i årsregnskabet

I årsregnskabet skal der klart og tydeligt oplyses om ændringer i anvendt regnskabspraksis. Oplysningerne skal være fyldestgørende og omfatte

- ændringens art
- den beløbsmæssige størrelse af reguleringen, i det omfang det er praktisk muligt:
  - for hver regnskabspost for indeværende og tidligere år (sammenligningsår)
  - for indtjening og udvandet indtjening pr. aktie, hvis denne oplyses (krav for børsnoterede virksomheder)
- den beløbsmæssige effekt af ændringen for regnskabsår, som ligger før de præ-senterede regnskabsår, hvis det er praktisk muligt
- årsagerne til, at anvendelse med tilbagevirkende kraft ikke er praktisk mulig og en beskrivelse af, hvordan og fra hvornår ændringen i regnskabspraksis er foretaget.

Skyldes ændringen en ny standard eller fortolkning, skal følgende også angives:

- Navnet på standarden eller fortolkningsbidraget
- Om ændringen er foretaget i overensstemmelse med eventuelle overgangsbestemmelser
- En beskrivelse af eventuelle overgangsbestemmelser
- Eventuelle overgangsbestemmelser, som kan påvirke fremtidige regnskabsår.

Er det en frivillig ændring, skal der også gives oplysning om

- årsagen til, at den nye anvendte regnskabspraksis giver pålidelig og mere relevant information.

Oplysningerne skal ikke gentages i efterfølgende perioder.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ved ændring i anvendt regnskabspraksis indeholder IAS 8 krav om, at effekten heraf skal oplyses for hver regnskabspost. Derudover skal effekten på indtjening pr. aktie oplyses, hvis virksomheden er omfattet af dette oplysningskrav, jf. IAS 33, *Indtjening pr. aktie*. Årsregnskabsloven og Regnskabsvejledning 3 kræver alene oplysning om den beløbsmæssige indvirkning på virksomhedens aktiver og forpligtelser, egenkapital, resultat og pengestrømme.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

IAS 8 indeholder konkret vejledning om, i hvilke tilfælde det kan anses som umuligt at ændre enten anvendt regnskabspraksis eller at korrigere væsentlige fejl (jf. senere) i tidligere regnskabsperioder med tilbagevirkende kraft. I de tilfælde, hvor dette ikke er muligt, skal der oplyses om de omstændigheder, der har ført til dette. Årsregnskabsloven og Regnskabsvejledning 3 indeholder ikke tilsvarende bestemmelser.

Når en virksomhed ikke har anvendt en ny standard eller et fortolkningsbidrag, som er udstedt, men endnu ikke er trådt i kraft, skal virksomheden oplyse om dette forhold.

Den skal også oplyse om forhold, der er relevante for at kunne vurdere den mulige virkning, som anvendelse af den nye standard eller det nye fortolkningsbidrag vil have på virksomhedens årsregnskab i det regnskabsår, hvor standarden anvendes første gang. Kravet gælder alene, hvor informationerne er kendte eller er mulige at opgøre skønsmæssigt.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge IAS 8 skal der gives oplysninger om forventet implementering og den estimerede beløbsmæssige indvirkning af udstedte, men endnu ikke implementerede IFRS'er eller IFRIC'er. Regnskabsvejledning 3 indeholder ikke et tilsvarende krav.

Oplysninger om den forventede effekt af nye IFRS'er

Regnskabsmæssige skøn vedrører forhold, hvorom der ikke er fuld viden eller sikkerhed ved regnskabsudarbejdelsen, og hvor der derfor må udøves skøn over det forventede forløb eller udfald og den virkning, det vurderes at få på posterne i årsregnskabet.

Regnskabsmæssige skøn skal baseres på de oplysninger, der er til rådighed på tidspunktet, hvor årsregnskabet udarbejdes. Sker der i efterfølgende regnskabsår ændringer i de forhold, der lå til grund for et skøn, medtages virkningen af det ændrede skøn som en del af virksomhedens drift i det år, hvor ændringen finder sted. Ændringer i skøn, der giver anledning til ændringer i aktiver og forpligtelser eller en egenkapitalpost, skal indregnes ved at regulere den regnskabsmæssige værdi af aktivet, forpligtelsen eller egenkapitalposten i det regnskabsår, hvor ændringen foretages.

Ændringer i regnskabsmæssige skøn

Ændringer i regnskabsmæssige skøn, som har væsentlig indvirkning på det aktuelle regnskabsår, skal enten specificeres i en note eller vises som særskilte poster i resultatopgørelsen.

Ændringer i regnskabsmæssige skøn, som ikke har væsentlig indvirkning for resultatet for det aktuelle år, men vurderes at få det for de følgende år, skal oplyses i årsregnskabet.

Oplysninger i årsregnskabet

Fejl i tidligere perioder kan eksempelvis opstå som følge af regnefejl, anvendelse af en forkert regnskabspraksis eller fejlagtig fortolkning eller manglende indhentning af relevante informationer.

Fejl i tidligere perioder anses som væsentlige jf. definitionen i IAS 8, hvis årsregnskabet for et eller flere tidligere år ikke længere kan anses for at være retvisende. Samtidig kan fejlen påvirke årsregnskabet for indeværende år væsentligt.

Væsentlige fejl korrigeres ved, at virkningen posteres på egenkapitalens primosaldo i det først præsenterede sammenligningsår (medmindre fejlen vedrører sammenligningsåret), således at årets tal og sammenligningstal kommer til at vise de rigtige beløb, når fejlen er rettet.

Der kan være situationer, hvor det er praktisk umuligt at opgøre enten virkningen af en fejl i et bestemt regnskabsår eller den akkumulerede virkning af den. I sådanne situationer skal fejlen rettes fra det første regnskabsår, hvor det er praktisk muligt, eller med fremadrettet virkning efter tilsvarende bestemmelser, som gælder ved ændring i anvendt regnskabspraksis, jf. ovenfor.

Korrektion af fejl i tidligere regnskabsår

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Årsregnskabsloven og Regnskabsvejledning 3 sonderer mellem fundamentale fejl og øvrige fejl i tidligere regnskabsår, hvor alene fundamentale fejl skal korrigeres med tilbagevirkende kraft. Ifølge IAS 8 skal alle væsentlige fejl korrigeres med tilbagevirkende kraft. Da årsregnskabslovens og Regnskabsvejledning 3's definition af fundamentale fejl formentlig kan antages at svare nogenlunde til IAS 8's definition af væsentlige fejl, vil dette formentlig ikke have nogen reel betydning i praksis.

Oplysninger i årsregnskabet

Når fejl i tidligere regnskabsår korrigeres, skal der oplyses om

- fejlens karakter
- den beløbsmæssige størrelse af korrektionen, i det omfang det er praktisk muligt,
  - for hver regnskabspost for tidligere år (sammenligningsårene)
  - for indtjening og udvandet indtjening pr. aktie, hvis denne oplyses
- den beløbsmæssige størrelse af korrektionen ved begyndelsen af det første sammenligningsår
- årsagerne til, at det ikke er praktisk muligt at rette fejlen med tilbagevirkende kraft. Derudover skal gives en beskrivelse af, hvordan og fra hvornår fejlen er korrigeret.

IAS 10

Omhandler

Begivenheder indtruffet efter balancedagen.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 4, *Begivenheder efter balancedagen*, er baseret på IAS 10. Der er visse forskelle mellem Regnskabsvejledning 4 og IAS 10. Væsentlige forskelle er beskrevet nedenfor. IAS 10 kræver også oplysning om forhold vedrørende godkendelse af årsrapporten. Disse forhold er omfattet af Regnskabsvejledning 1, *Årsrapporten, dens formål og indhold*.

IAS 10 – Begivenheder efter balancedagen

IAS 10 foreskriver, hvornår en virksomhed skal regulere årsregnskabet som følge af begivenheder, der er indtruffet efter balancedagen, og hvilke oplysninger, der skal gives om tidspunktet for årsregnskabet godkendelse til offentliggørelse og om begivenheder efter balancedagen.

Begivenheder efter balancedagen er begivenheder – både positive og negative – der indtræffer i perioden mellem balancedagen og det tidspunkt, hvor årsregnskabet godkendes til offentliggørelse. Sådanne begivenheder kan opdeles i:

- regulerende begivenheder, der giver yderligere oplysninger om forhold eller situationer, der eksisterede på balancedagen, og som derfor skal indarbejdes i årsregnskabet
- ikke-regulerende begivenheder, der vedrører forhold eller situationer opstået efter balancedagen, og som ikke indarbejdes, men oplyses i årsregnskabet, hvis de er af væsentlig betydning.

Regulerende og ikke-regulerende begivenheder

Foreslået udbytte for regnskabsåret må ikke indregnes som en forpligtelse i balancen, når udbyttet først godkendes på den ordinære generalforsamling, der afholdes efter balancedagen. Foreslået udbytte skal vises i noterne til årsregnskabet.

Udbytte

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Der er en forskel mellem IAS 10 og årsregnskabsloven vedrørende indregning af udbytte, idet loven tillader, at foreslået udbytte kan indregnes som en forpligtelse.

Hovedreglen i årsregnskabsloven er dog præsentation af foreslået udbytte som en særskilt post under egenkapitalen eller i noterne, hvilket er i overensstemmelse med Regnskabsvejledning 4. Ifølge IAS 10 vises foreslået udbytte i noterne.

IAS 10 indeholder et krav om, at årsregnskabet ikke må udarbejdes ud fra forudsætningen om going concern, hvis ledelsen efter balancedagen beslutter, at virksomheden skal likvideres, standser aktiviteterne, eller ledelsen vurderer det som urealistisk, at virksomheden kan fortsætte driften.

Going concern

Der skal i årsregnskabet angives den dato, hvor årsregnskabet fremlægges til godkendelse, og hvilket selskabsorgan, der har fremlagt årsregnskabet.

Hvis årsregnskabet kan ændres efter fremlæggelsen (af fx generalforsamlingen), skal der oplyses herom.

Årsregnskabet oplysninger om både regulerende og ikke-regulerende begivenheder skal opdateres, hvis der efter balancedagen og frem til denne dato fremkommer nye oplysninger.

Oplysninger i årsregnskabet

IAS 11

Omhandler

Entreprisekontrakter.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 6, *Entreprisekontrakter*, er baseret på IAS 11 og omhandler også ydelser vedrørende software samt rådgivnings- og serviceydelser, som er reguleret af IAS 18, *Indtægtsførelse*.

IAS 11 – Entreprisekontrakter

IAS 11 bestemmer den regnskabsmæssige behandling af entreprisekontrakter, der sædvanligvis løber over mere end ét regnskabsår. Standarden beskriver, hvordan entrepriseomsætning og -omkostninger opgøres og regnskabsføres i de regnskabsår, hvor entreprisearbejdet udføres. Denne metode benævnes også produktionsmetoden.

Produktionsmetoden er en indtægtsmetode, ifølge hvilken indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen, i takt med at arbejdet bliver udført. Ifølge denne metode måles igangværende arbejder i balancen til den opgjorte salgsværdi af den udførte del af arbejdet. Det er en forudsætning for at anvende produktionsmetoden, at færdiggørelsesgraden kan opgøres pålideligt.

En entreprisekontrakt er en individuelt forhandlet kontrakt om anlæg, opførelse eller bygning af et aktiv eller flere aktiver, som er nært forbundne eller indbyrdes afhængige med hensyn til design, teknologi og funktion eller deres endelige formål eller anvendelse. Standarden omhandler fastpriskontrakter og kostpris-plus-kontrakter.

IAS 11 bruges normalt kontrakt for kontrakt, men det kan i visse tilfælde være nødvendigt at sammenlægge flere kontrakter til én eller at opsplitte én kontrakt i flere.

Entrepriseomsætning omfatter den oprindelige kontraktfastsatte pris. Herudover omfatter den ændringer i det kontraktfastsatte arbejde, andre krav og bonusbetalinger, hvis det er sandsynligt, at disse vil medføre indtægter, og de kan måles pålideligt.

Entrepriseomkostninger omfatter omkostninger, der direkte vedrører den konkrete entreprisekontrakt, omkostninger, der er knyttet til entreprisearbejdet generelt og kan henføres til entreprisekontrakten, og andre omkostninger, som kunden skal dække ifølge entreprisekontrakten.

Entreprisekontrakten skal indregnes, når udfaldet af den kan skønnes pålideligt, idet entrepriseomsætning og -omkostninger vedrørende entreprisekontrakten indregnes som henholdsvis omsætning og omkostninger, der er opgjort ud fra færdiggørelsesgraden på balancedagen.

Når udfaldet af en entreprisekontrakt ikke kan skønnes pålideligt, skal omsætningen indregnes svarende til de forbrugte omkostninger.

Forventede tab på entreprisekontrakter skal indregnes straks. IAS 11 foreskriver således, at hvor det er sandsynligt, at de samlede entrepriseomkostninger vil overstige den samlede entrepriseomsætning, skal det forventede tab på entreprisekontrakten omkostningsføres straks.

Entreprisekontrakt

Indregning og måling

Oplysninger i årsregnskabet

Igangværende arbejder for fremmed regning, der enkeltvis med fradrag af modtagne betalinger udgør nettoaktiver henholdsvis nettoforpligtelser, skal præsenteres som særskilte poster under henholdsvis tilgodehavender og forpligtelser.

Virksomheder skal oplyse følgende:

- Beløbsstørrelsen af entrepriseomsætning, der er indtægtsført i regnskabsåret
- De metoder, der er anvendt til at opgøre den indregnede entrepriseomsætning
- De metoder, der er anvendt til at opgøre færdiggørelsesgraden af igangværende arbejder for fremmed regning.

Der skal oplyses følgende om igangværende arbejder for fremmed regning pr. balancedagen:

- Det samlede beløb for afholdte omkostninger og indregnet overskud (med fradrag af indregnede tab) til dato
- Modtagne forskud fra kunder
- Tilbageholdte beløb.

IAS 12

Omhandler

Indkomstskatter.

Tilhørende SIC/IFRIC

SIC-21, *Indkomstskatter – genindvinding af omvurderede ikke-afskrivningsberettigede aktiver*.
SIC-25, *Indkomstskatter – ændringer i virksomhedens eller dens aktionærs skattemæssige stilling*.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 14, *Indkomstskatter*, er baseret på IAS 12. Aflæggelse af årsrapporten efter Regnskabsvejledning 14 indebærer, at årsrapporten er aflagt efter IAS 12. Dog behandler Regnskabsvejledning 14 i modsætning til IAS 12 ikke opgørelse af udskudt skat vedrørende aktiebaseret vederlæggelse.

IAS 12 – Indkomstskatter

IAS 12 omhandler den regnskabsmæssige behandling af indkomstskatter. IAS 12 kan forekomme kompliceret at læse og forstå, men da Regnskabsvejledning 14, *Indkomstskatter* indholdsmæssigt svarer til IAS 12, kan det anbefales at læse standarderne parallelt.

Udgangspunktet er, at skat er en omkostning, der skal periodiseres. Der sondres mellem aktuel skat og udskudt skat, og der skal afsættes fuld udskudt skat.

Skyldig aktuel skat indregnes som en forpligtelse og omkostningsføres. Hvis der er betalt for meget aktuel skat, indregnes tilgodehavende aktuel skat som et aktiv.

Aktuel skat

Det er et væsentligt princip i at forstå IAS 12, at i det omfang, der er forskel mellem værdien af et regnskabsэлемент i balancen i årsregnskabet henholdsvis i selvangivelsen, resulterer dette i en midlertidig forskel, som kan medføre enten et skatteaktiv eller en skatteforpligtelse (udskudt skat). Hvis eksempelvis et varelager skattemæssigt er indregnet til 60 t.kr. og regnskabsmæssigt til 100 t.kr., betyder det, at der kun er mulighed for at fratække 60 t.kr. i fremtidige selvangivelser, hvorimod der skal fratækkes 100 t.kr. i fremtidige årsregnskaber. Det betyder, at den regnskabsmæssige omkostning på 100 t.kr. kun giver et fradrag i selvangivelsen på 60 t.kr., og derfor skal der beregnes udskudt skat på grundlag af den skattepligtige midlertidige forskel på 40 t.kr. Den fremtidige pengestrøm udløser en skattepligtig merindkomst på 40 t.kr., og skatten heraf skal betales i fremtiden.

Udskudt skat

De midlertidige forskelle opgøres efter den balanceorienterede gældsметode. Dette betyder, at man opgør forskellen mellem den skattemæssige balanceværdi og den regnskabsmæssige balanceværdi. Forskydningen i midlertidige forskelle opgøres som forskydningen fra primo til ultimo.

Følgende principper efter den balanceorienterede gældsметode er væsentlige:

1. Udgangspunktet er, at en udskudt skatteforpligtelse indregnes for alle skattepligtige midlertidige forskelle.
2. Et udskudt skatteaktiv indregnes for alle fradragsberettigede midlertidige forskelle i det omfang, det er sandsynligt, at der vil være et skattemæssigt overskud til rådighed, som den fradragsberettigede midlertidige forskel kan modregnes i.
3. Uudnyttede skattemæssige underskud og uudnyttede skattemæssige fradrag indregnes også som udskudte skatteaktiver, hvis det er sandsynligt, at der vil være skattemæssigt overskud til rådighed i fremtiden.

Der er imidlertid enkelte undtagelser til ovenstående hovedprincipper om, at der skal afsættes udskudt skat af samtlige midlertidige forskelle.

Der skal ikke afsættes udskudt skat af goodwill, der ikke er skattemæssigt fradragsberettiget. Der skal heller ikke afsættes udskudt skat af midlertidige forskelle, der opstår ved køb af et aktiv, hvis der ikke er skattemæssigt fradrag for anskaffelsessummen. Fx skal der ikke afsættes udskudt skat af forskellen mellem den regnskabsmæssige og skattemæssige værdi af en fast ejendom, som ikke er skattemæssigt afskrivningsberettiget, og som virksomheden har til hensigt at beholde.

Der skal heller ikke afsættes udskudt skat af investeringer i dattervirksomheder, hvor moderselskabet kontrollerer udlicningen af den midlertidige forskel (gennem styring af udbyttepolitik), og hvor det samtidig er sandsynligt, at den midlertidige forskel ikke vil blive udlicnet inden for en overskuelig fremtid. Udgangspunktet ved investeringer i associerede virksomheder og joint ventures er derimod, at der skal afsættes udskudt skat, da investor normalt ikke

har mulighed for at bestemme udbyttepolitikken eller bestemme fordelingen af overskuddet i joint venture.

Der skal afsættes udskudt skat i forbindelse med en virksomhedsovertagelse, hvor aktiver og forpligtelser omvurderes regnskabsmæssigt, men ikke skattemæssigt. Den udskudte skat heraf påvirker således goodwillbeløbet.

Der skal også afsættes udskudt skat af regnskabsmæssige opskrivninger af materielle anlægsaktiver, der ikke foretages skattemæssigt.

Måling

Aktuel skat skal måles til det beløb, der forventes betalt til (tilbagebetalt fra) skattemyndighederne, ved at anvende de skattesatser, som er vedtaget på balancedagen.

Udskudt skat skal måles til den på balancedagen vedtagne skattesats, der forventes at være gældende, når aktivet realiseres, eller forpligtelsen indfries til den regnskabsmæssige værdi.

Den udskudte skat skal afspejle de skattemæssige konsekvenser af den forventede anvendelse af aktivet eller afvikling af forpligtelsen. Dette betyder, at er beskatningen forskellig ved afhændelse henholdsvis fortsat brug i virksomheden, skal den udskudte skat beregnes ud fra den forventede anvendelse. Det vil sige, at der først skal afsættes udskudt skat baseret på en avanceopgørelse, når ledelsen forventer at sælge aktivet.

Når et aktiv, der ikke afskrives regnskabsmæssigt, er opskrevet efter IAS 16, *Materielle anlægsaktiver* kan den regnskabsmæssige værdi af aktivet ikke forventes genindvundet gennem anvendelse. Derfor foreskriver SIC-21, at den udskudte skatteforpligtelse eller det skatteaktiv, som opstår ved omvurderingen af eksempelvis en grund, skal måles på grundlag af de skattemæssige konsekvenser ved salg af aktivet.

Skattemæssige konsekvenser af udbytte indregnes, når forpligtelsen til at udbetale udbytte indregnes.

Udskudt skat må ikke tilbagediskonteres ifølge IAS 12.

Indregning af skatteomkostninger og -indtægter

Aktuel og udskudt skat skal som hovedregel indregnes som indtægter og omkostninger i resultatopgørelsen. IAS 12 indeholder dog undtagelser vedrørende udskudt skat, der relaterer sig til egenkapitalposter, aktiebaseret vederlæggelse og virksomhedsovertagelser. Aktuel skat og udskudt skat af egenkapitalposter skal føres direkte på egenkapitalen, mens udskudt skat af virksomhedsovertagelser påvirker goodwillbeløbet.

Der skal afsættes udskudt skat af aktiebaseret vederlæggelse i de tilfælde, hvor det skattemæssige fradrag for sådanne ordninger ikke opnås i samme periode som omkostningsførelsen af ordningerne. Hvis det forventede skattemæssige fradrag for ordningerne overstiger det akkumulerede omkostningsførte beløb for ordningerne, skal skatten af den overskydende del føres direkte på egenkapitalen. IAS 12 indeholder et eksempel, som anskueliggør dette.

SIC-25 foreskriver, at en ændring i virksomhedens (eller dens aktionærers) skattemæssige stilling ikke medfører en forøgelse eller reduktion af beløb, der er indregnet direkte i egenkapitalen. Derfor skal aktuel og udskudt skat som følge af en ændring i den skattemæssige stilling som hovedregel medtages i årets resultat.

Oplysninger i årsregnskabet

Aktuelle og udskudte skatteforpligtelser samt aktuelle og udskudte skatteaktiver skal præsenteres i balancen som særskilte poster. Udskudt skat skal opgøres efter modregning mellem udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver inden for samme juridiske skatteenhed og skattejurisdiktion (fx sambeskatning). Modregning herudover tillades ikke.

Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser må ikke klassificeres som omsætningsaktiver (*current assets*) henholdsvis kortfristede forpligtelser.

Behandlingen af skatter skal beskrives i anvendt regnskabspraksis. Beskrivelsen skal omfatte oplysninger om kriterierne for indregning af

- årets skat i resultatopgørelse og egenkapitalen
- aktuelle skatteforpligtelser og skatteaktiver i balancen
- udskudte skatteforpligtelser og skatteaktiver i balancen.

Desuden skal følgende oplyses:

- Årets skat specificeret i væsentlige elementer inden for årets aktuelle skat og årets udskudte skat
- Samlet aktuel og udskudt skat vedrørende egenkapitalbevægelser
- Sammenhængen mellem årets resultat før skat og skat af årets resultat (skatteafstemning) skal forklares. Forklaringen skal gives som en beløbsmæssig eller procentvis afstemning ud fra den skatteprocent, der gælder for regnskabsåret
- Forklaring på ændringer i den anvendte skatteprocent sammenlignet med den foregående regnskabsperiode
- Art og størrelse af skatteaktiver, der ikke er indregnet i balancen
- Art og størrelse af skattepligtige midlertidige forskelle for investeringer i dattervirksomheder, associerede virksomheder og kapitalandele i joint ventures, hvoraf der ikke er indregnet udskudte skatteforpligtelser
- Udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver, herunder værdien af uudnyttede skattemæssige underskud, specificeret i hovedposter (inkl. sammenligningstal), og specifikation af resultatpåvirkningen for de enkelte hovedposter, hvis det ikke kan udledes direkte fra ændringerne i de balanceførte beløb.

Årsregnskabet skal indeholde særlige oplysninger om følgende forhold, hvis det er relevant:

- Ophørte aktiviteter
- Skattemæssige konsekvenser af foreslået udbytte
- Skattemæssige konsekvenser af udbetaling af udbytte og potentielle skattemæssige konsekvenser af fremtidige udbetalinger af udbytte
- Indregnede skatteaktiver vedrørende skattemæssige underskud.

IAS 14

Omhandler

Segmentoplysninger.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der er ingen tilsvarende dansk regnskabsvejledning, men årsregnskabsloven stiller en række, men mindre detaljerede krav om segmentoplysninger.

IAS 14 – Præsentation af segmentoplysninger

Formålet med IAS 14 er at fastlægge principperne for præsentation af oplysninger om de forskellige typer af produkter og tjenesteydelser, en virksomhed producerer og sælger, og disses fordeling på forskellige geografiske områder. Dermed får regnskabsbruger mulighed for

- (a) bedre at forstå virksomhedens hidtidige indtjening
- (b) bedre at kunne vurdere virksomhedens risici og lønsomhed
- (c) at foretage en mere kvalificeret bedømmelse af virksomheden som helhed.

Standarden kræver, at virksomheder, hvis aktier eller obligationslån er børsnoterede, medtager en analyse af forretningsmæssige og geografiske segmenter i koncernregnskabet. Andre virksomheder opfordres til at medtage segmentoplysninger.

Udgangspunktet for segmentrapportering er forskelle i virksomhedens risici og lønsomhed, som normalt kan identificeres ud fra den af ledelsen fastlagte organisationsstruktur og de interne rapporteringssystemer.

Standarden introducerer et primært og et sekundært kriterium for segmentinddeling. Virksomheden skal fastlægge om den primære segmentinddeling skal baseres på forretningsaktiviteter eller geografiske områder. Hvis den primære segmentinddeling baseres på forretningsaktiviteter, baseres den sekundære segmentinddeling på geografiske områder og vice versa. Forretningsaktiviteter vil typisk være det primære kriterium for segmentinddeling, hvilket er antaget nedenfor.

Et forretningssegment er en særskilt del af en virksomhed, som beskæftiger sig med at frembringe et bestemt produkt eller en tjenesteydelse, eller en bestemt gruppe af beslægtede produkter eller tjenesteydelser, som for så vidt angår risikoprofil og lønsomhed adskiller sig fra andre af virksomhedens forretningssegmenter.

Forretningssegmenter

Når forretningssegmentet er den primære segmentinddeling, skal der bl.a. gives følgende oplysninger:

- Segmentets omsætning opdelt på salg til eksterne kunder og salg mellem segmenter. Omsætningen indeholder som udgangspunkt ikke renter og udbytte eller gevinster ved salg af investeringer eller annullering af gæld
- Segmentets resultat før finansielle poster og skat mv. opdelt på fortsættende henholdsvis ophørte aktiviteter. Derudover skal sammenligningstal tilpasses således, at ophørte aktiviteter udskilles fra de fortsættende aktiviteter.
- Segmentets aktiver
- Segmentets forpligtelser
- Tilgange af immaterielle aktiver og materielle anlægsaktiver i segmentet
- Segmentets af- og nedskrivninger
- Ikke-kontante omkostninger, som er indeholdt i segmentresultatet, bortset fra af- og nedskrivninger, der oplyses særskilt
- Resultatandele i associerede virksomheder og joint ventures indregnet efter den indre værdis metode, der under visse omstændigheder henføres til segmentets resultat
- Hvis ovenstående resultatandele oplyses, skal der også gives oplysning om kapitalandele i sådanne virksomheder
- Afstemning mellem segmentoplysninger og koncernregnskabets samlede tal (herunder segmentomsætning, -resultat, -aktiver og -forpligtelser).

Geografiske segmenter

Et geografisk segment er en bestemt del af en virksomhed, som beskæftiger sig med at frembringe eller sælge et produkt eller en tjenesteydelse i et bestemt geografisk område, der for så vidt angår risikoprofil og lønsomhed adskiller sig fra andre geografiske områder.

For geografiske segmenter (som den sekundære segmentopdeling) skal følgende oplyses:

- Segmentets omsætning med eksterne kunder
- Segmentets aktiver
- Tilgange af immaterielle aktiver og materielle anlægsaktiver.

Regnskabspraksis mv.

Segmentoplysninger skal følge samme regnskabspraksis som årsregnskabet. Eventuelle ændringer i anvendt regnskabspraksis for segmentoplysninger skal behandles på samme måde som ændring af anvendt regnskabspraksis i almindelighed, herunder skal segmentoplysninger for tidligere regnskabsår tilpasses (jf. IAS 8).

Der skal oplyses om indholdet af de enkelte segmenters aktiviteter.

Grundlaget for prisfastsættelse ved samhandel eller overførsler mellem segmenterne og ændringer heri skal oplyses i årsregnskabet, fx at salg mellem segmenter foregår på markedsvilkår.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

IAS 14 kræver visse yderligere oplysninger, som årsregnskabsloven ikke kræver. Derudover indeholder IAS 14 en stor del af den nødvendige vejledning om definition af forretningsmæssige og geografiske segmenter samt segmentindtægter, -omkostninger, -aktiver og -forpligtelser, som danske virksomheder vil kunne anvende.

Vi henviser i øvrigt til Appendiks B til IAS 14, der angiver illustrative eksempler på segmentoplysninger, og til vores IFRS-modelregnskab (2005 Model Financial Statements), som kan downloades fra www.iasplus.com.

	Årsregnskabsloven §§96 og 106a		IAS 14, Præsentation af segmentoplysninger	
	Primær segmentopdeling	Sekundær segmentopdeling	Primær segmentopdeling	Sekundær segmentopdeling
Opdeling	Nedenstående oplysninger gives for hvert primært segment (forretningsmæssig eller geografisk):	Nedenstående oplysninger gives for hvert sekundært segment (geografisk eller forretningsmæssig):	Nedenstående oplysninger gives for hvert primært segment (forretningsmæssig eller geografisk):	Nedenstående oplysninger gives for hvert sekundært segment (geografisk eller forretningsmæssig):
Nettoomsætning	Nettoomsætning 1)	Nettoomsætning 1)	Omsætning med eksterne kunder og med andre primære segmenter	Omsætning med eksterne kunder
Resultat	Ordinært resultat før finansielle poster 2)		Resultat før finansielle poster og skat opdelt på henholdsvis fortsættende og ophørte aktiviteter	
Aktiver	Regnskabsmæssig værdi af aktiver 2)		Regnskabsmæssig værdi af aktiver	Regnskabsmæssig værdi af aktiver
Forpligtelser	Regnskabsmæssig værdi af forpligtelser 2)		Regnskabsmæssig værdi af forpligtelser	
Investeringer			Kostpris for materielle og immaterielle anlægsaktiver, der er erhvervet i regnskabsåret	Kostpris for materielle og immaterielle anlægsaktiver, der er erhvervet i regnskabsåret
Af- og nedskrivninger			Årets af- og nedskrivninger	
Øvrige oplysningskrav			Andre ikke-kontante omkostninger	
			Resultat- og egenkapitalandele i associerede virksomheder og joint ventures	
			Afstemning af segmentoplysninger med resultatopgørelse og balance	
			<ul style="list-style-type: none"> • Grundlaget for segmentinterne prisfastsættelser • Aktiviteterne i hvert af forretningssegmenterne og sammensætningen af de rapporterede geografiske segmenter. • Ændringer i anvendt regnskabspraksis for segmentoplysninger, der skal behandles og oplyses som praksisændringer. • Herudover kræves i visse tilfælde yderligere oplysninger om bl.a. geografiske segmenter. 	

1) Gælder for regnskabsklasse C og D og kræves i både moderselskabs- og koncernregnskabet

2) Gælder for regnskabsklasse D og kræves alene i koncernregnskabet

IAS 16

Omhandler

Materielle anlægsaktiver i form af fx grunde, bygninger, maskiner og inventar.

Tilhørende SIC/IFRIC

IFRIC 1, *Ændringer i nedtagings-, genopbygnings- eller lignende forpligtelser*.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 10, *Materielle anlægsaktiver*, omfatter de områder, der er behandlet i IAS 16. Der er dog en række forskelle, som er behandlet nedenfor.

IAS 16 – Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver er en virksomheds fysiske aktiver, som den besidder til brug for produktionen, ved levering af varer og tjenesteydelser, til udlejning eller til administrative formål, og som forventes brugt i mere end ét regnskabsår.

Materielle anlægsaktiver skal indregnes som aktiv, når det er sandsynligt, at virksomheden direkte eller indirekte kan opnå en nytteværdi (fremtidige økonomiske fordele), når aktivet bruges i fremtiden. Samtidig skal kostprisen kunne opgøres pålideligt.

Indregning

Indregningskriteriet skal vurderes på det tidspunkt, hvor virksomheden afholder omkostningerne, uanset om der er tale om omkostninger, som er afholdt i forbindelse med køb eller opførelse af et materielt anlægsaktiv, eller omkostninger, der er afholdt efter første indregning for at udbygge, vedligeholde eller udskifte aktivet.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge IAS 16 skal de generelle kriterier for indregning også benyttes, når efterfølgende omkostninger på et materielt anlægsaktiv skal indregnes. Omkostningerne skal aktiveres, hvis de medfører øgede fremtidige økonomiske fordele for virksomheden, set i forhold til situationen umiddelbart inden at omkostningerne afholdes. Ifølge Regnskabsvejledning 10 er det et krav for at kunne aktivere efterfølgende omkostninger, at disse medfører øgede fremtidige økonomiske fordele i forhold til de oprindeligt skønnede.

Omkostninger til reparation og vedligeholdelse skal som hovedregel omkostningsføres i det regnskabsår, hvor de afholdes. Som en undtagelse skal virksomheden regnskabsmæssigt behandle omkostninger til større eftersyn eller hovedreparationer som en separat del af aktivet, hvis de er en forudsætning for den fortsatte drift af det pågældende aktiv. Det kræver, at virksomheden tidligere særskilt har afskrevet på denne del for at afspejle forbruget, som erstattes eller genoprettes ved eftersynet eller hovedreparationen. I sådanne tilfælde skal disse omkostninger aktiveres og afskrives over perioden indtil næste større eftersyn eller hovedreparation.

Materielle anlægsaktiver skal, når de anskaffes, opgøres til kostprisen, som omfatter købsprisen og omkostninger, der er direkte forbundet med at gøre aktivet klar til den planlagte anvendelse. Administrationsomkostninger og andre generelle indirekte produktionsomkostninger kan ikke indgå i kostprisen.

Måling ved første indregning

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 10 skal indirekte produktionsomkostninger indregnes i kostprisen for materielle anlægsaktiver. Efter IAS 16 kan sådanne omkostninger alene indregnes i kostprisen, hvis de direkte kan henføres til fremstillingen eller klargøringen af aktivet.

Hvis virksomheden, når den anskaffer eller bruger aktivet til andre formål end produktion af varebeholdninger, bliver forpligtet til at afholde omkostninger til nedtagning, bortskaffelse eller retablering, skal de skønnede omkostninger hertil indregnes som en hensat forpligtelse ifølge IAS 37, *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver*, og medtages i

kostprisen for aktivet. Hvis forpligtelsen opstår som følge af produktion af varebeholdninger, skal forpligtelsen indregnes i kostprisen for de varer, der er produceret.

IFRIC 1 foreskriver, at efterfølgende ændringer i den hensatte forpligtelse reguleres i aktivets kostpris og afskrives fremadrettet.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 10 kan alene forpligtelser, der opstår i tilknytning til anskaffelsen af aktivet, indregnes som en del af aktivets kostpris.

Når betaling for et materielt anlægsaktiv udskydes ud over normale kreditvilkår, er aktivets kostpris lig kontantprisen. Forskellen mellem kontantprisen og den samlede betaling indregnes som hovedregel som en renteomkostning over kreditperioden.

Opstartsomkostninger indgår kun som en del af kostprisen, hvis de er med til at gøre aktivet produktionsklar. Driftstab, der måtte opstå, indtil forventet produktionskapacitet er opnået, omkostningsføres.

Når et aktiv anskaffes ved bytte med et andet aktiv, skal kostprisen for det nye aktiv opgøres til dagsværdien, medmindre byttet ikke har noget forretningsmæssigt indhold, eller dagsværdien ikke kan måles pålideligt. I sidstnævnte tilfælde skal kostprisen for det nye aktiv måles til den regnskabsmæssige værdi af det gamle aktiv.

Måling efter første indregning

Et materielt anlægsaktiv skal afskrives systematisk over den forventede brugstid, og årets afskrivninger skal som hovedregel omkostningsføres i resultatopgørelsen.

Materielle anlægsaktiver kan efter en tilladt alternativ behandling opskrives til dagsværdi, hvis det gøres systematisk for alle aktiver af samme kategori, og dagsværdien kan opgøres pålideligt. Omvurderinger skal foretages med tilstrækkelig hyppighed, således at den regnskabsmæssige værdi ikke adskiller sig væsentligt fra dagsværdien på balancedagen.

Opskrivninger til dagsværdi skal indregnes direkte på egenkapitalen under reserve for opskrivninger. IAS 16 tillader, at reserven overføres til frie reserver, efterhånden som aktivet afskrives.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Efter dansk regnskabsregulering kan opskrivningsreserven alene overføres til frie reserver, når aktivet afgangsføres. Der er således ikke som i IAS 16 mulighed for løbende frigivelser af reserven, i takt med at aktivet afskrives.

Afskrivning

Ifølge IAS 16 skal der foretages separat afskrivning af hver del af et materielt anlægsaktiv, som har en kostpris, der er væsentlig i forhold til aktivets samlede kostpris.

Afskrivningsmetoden skal fastlægges, så den bedst muligt afspejler virksomhedens forbrug af aktivet, og således at aktivets afskrivningsgrundlag fordeles systematisk over aktivets brugstid.

Afskrivningsgrundlaget opgøres som anskaffelsesprisen reduceret med scrapværdien. For aktiver, der nedskrives, fratrækkes nedskrivningen. Scrapværdien skal løbende revurderes til det beløb, som aktivet ville kunne sælges til i dag i den stand, som aktivet forventes at have ved udløb af brugstiden, fratrukket afhændelsesomkostninger. Scrapværdien kan stige til et beløb, der er lig med eller højere end aktivets regnskabsmæssige værdi. I så fald skal der ikke foretages afskrivninger.

Afskrivning påbegyndes, når aktivet er disponibelt til brug, og ophører på det tidligste af det tidspunkt, hvor aktivet klassificeres som et aktiv, der besiddes med salg for øje (efter IFRS 5), eller hvor virksomheden afgangsfører aktivet. Afskrivninger kan således ikke ophøre, blot fordi aktivet midlertidigt tages ud af produktionen e.l.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Efter Regnskabsvejledning 10 skal et anlægsaktivs afskrivningsgrundlag fordeles over brugstiden, og hvis denne ændres, skal afskrivningerne også ændres.

Regnskabsvejledningen indeholder således ikke direkte forbud mod ophør af afskrivning, når et aktiv ikke bruges, eller det udrangeres. Den indeholder heller ingen kriterier og retningslinier for regnskabsmæssig behandling af aktiver, der besiddes med salg for øje.

Afskrivningsmetode, brugstid og scrapværdi skal som minimum vurderes ved slutningen af hvert regnskabsår. Hvis der i den forbindelse konstateres afvigelser i forhold til tidligere forventninger, skal afskrivningsmetoden, brugstiden eller restværdien ændres. En sådan ændring skal behandles som en ændring i et regnskabsmæssigt skøn efter IAS 8.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Efter Regnskabsvejledning 10 skal restværdien fastsættes på ibrugtagningstidspunktet og alene ændres, hvis restværdien falder. Afskrivningsgrundlaget kan ifølge Regnskabsvejledning 10 således ikke formindskes, når restværdien øges.

Et aktiv skal nedskrives, hvis genindvindingsværdien (den højeste værdi af nettosalgprisen og kapitalværdien) er lavere end den regnskabsmæssige værdi. De specifikke bestemmelser om nedskrivninger fremgår af IAS 36, *Værdiforringelse af aktiver*. Nedskrivninger og tilbageførsler heraf skal foretages via resultatopgørelsen. Nedskrivninger indregnes dog på egenkapitalen, i det omfang de modsvarer en tidligere opskrivning.

Nedskrivning

Godtgørelse fra en tredjepart for materielle anlægsaktiver, som er værdiforringet, tabt eller afgivet, skal behandles som en særskilt transaktion og indregnes i resultatopgørelsen på det tidspunkt, hvor godtgørelsen bliver tildelt.

Et aktiv skal fjernes fra balancen ved afhændelse, eller når der ikke forventes fremtidige økonomiske fordele fra aktivet.

Ophør af indregning

Gevinster eller tab skal opgøres som forskellen mellem nettoprovenuet ved afhændelsen og aktivets regnskabsmæssige værdi, og de skal indregnes i resultatopgørelsen. Indregningskriterierne i IAS 18, *Indtægtsførsel*, vedrørende salg af varer skal være opfyldt. Gevinster fra salg af materielle anlægsaktiver må ikke klassificeres som nettoomsætning.

Hvis betalingen for aktivet udskydes, skal det modtagne vederlag indregnes til et beløb, der svarer til kontantprisen. Forskellen mellem den nominelle værdi og kontantprisen skal indregnes som en renteindtægt over kreditperioden efter IAS 18.

Er omkostninger til udskiftning af en komponent indregnet som en del af kostprisen for et aktiv, skal komponenten afgangsføres, når komponenten efterfølgende udskiftes.

Oplysninger i årsregnskabet

Der skal i anvendt regnskabspraksis for hver kategori af materielle anlægsaktiver oplyses om den metode, der er anvendt for at opgøre bruttoværdi (kostpris og eventuelle opskrivninger), afskrivningsgrundlag, afskrivningsmetode og fastsatte brugstider eller afskrivningssatser. Ifølge IAS 23 skal det også oplyses, om renter er medtaget i kostprisen.

Der skal medtages en anlægsnote, der viser den regnskabsmæssige værdi primo og ultimo regnskabsåret og kursreguleringer primo, og som forklarer arten af bevægelser i perioden i form af fx til- og afgang, af- og nedskrivninger samt eventuelle opskrivninger, for hver kategori af materielle anlægsaktiver. Af denne skal særskilt fremgå bl.a. anskaffelser via virksomhedssammenslutninger, afgang af aktiver, der besiddes med salg for øje ifølge IFRS 5, og kursomregningsdifferencer.

Derudover skal der i noterne bl.a. oplyses om begrænsninger i ejendomsretten til aktiver, aktiver stillet til sikkerhed for forpligtelser, afholdte omkostninger på anlægsaktiver under opførelse, kontraktlige forpligtelser vedrørende anskaffelse af aktiver og resultatførte godtgørelser.

Der stilles særlige oplysningskrav, hvis virksomheden har anvendt omvurderingsmodellen til at opgøre den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver.

Ud over ovenstående indeholder IAS 36 særlige oplysningskrav for materielle anlægsaktiver, der er værdiforringet.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Regnskabsvejledning 10 kræver ikke sammenligningstal i anlægsnoten. Denne undtagelsesmulighed findes ikke i IAS 16.

Regnskabsvejledning 10 kræver ikke oplysninger om kompensationer og tilskud, der er indregnet i resultatopgørelsen.

IAS 17

Omhandler

Leasing.

Tilhørende SIC/IFRIC

SIC-15, *Operationelle leasingkontrakter – incitament*.
SIC-27, *Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt*.
IFRIC 4, *Identifikation af afledte leasingkontrakter*.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 21, *Leasing*, omfatter de områder, der er behandlet i IAS 17. Årsregnskabslovens definitioner af regnskabslementer indebærer, at aktiver og forpligtelser vedrørende finansielle leasingkontrakter skal indregnes i balancen. Dette følger også af lovens krav om, at der skal gives oplysninger om de i årsregnskabet indregnede aktiver, som virksomheden ikke har den juridiske ejendomsret til. Der er enkelte forskelle mellem regnskabsvejledning 21 og IAS 17. Væsentlige forskelle er beskrevet nedenfor.

IAS 17 – Leasing

IAS 17 fastlægger den regnskabsmæssige behandling af leasingkontrakter og sonderer mellem to typer af leasingkontrakter – hhv. finansiel og operationel leasing.

Når det skal vurderes, om der foreligger en aftale, som er omfattet af IAS 17, skal virksomheden vurdere substansen i aftalen og ikke blot fokusere på aftalens juridiske formulering. [SIC-27 og IFRIC 4 indeholder yderligere vejledning om, hvordan man fastlægger, om en aftale er omfattet af IAS 17 vedrørende leasingkontrakter.](#)

Finansiel leasing defineres som en kontrakt eller en aftale, hvorved alle væsentlige risici og fordele, som knytter sig til ejendomsretten af aktivet, overdrages til leasingtager, uanset om ejendomsretten overgår eller ikke overgår til leasingtager ved udløb af leasingperioden.

Klassifikation af leasingkontrakter

Operationel leasing afgrænses negativt som enhver leasingkontrakt eller -aftale, der ikke er finansiel leasing.

Nedenstående forhold i en leasingkontrakt vil normalt føre til, at den kategoriseres som finansiel leasing (indhold frem for formalia). Aftalen skal dog altid vurderes i sin helhed:

- Leasingtager overtager ejendomsretten til aktivet ved udløbet af leasingperioden
- Leasingtager har købsoption til det leasede aktiv, der er så fordelagtig, at det ved indgåelse af leasingkontrakten er rimeligt sikkert, at den udnyttes
- Leasingperioden dækker hovedparten af leasingaktivets økonomiske levetid
- Når leasingkontrakten indgås, svarer nutidsværdien af minimumsleasingydelse til den væsentligste del af dagsværdien af det leasede aktiv
- Det leasede aktiv er af en så specialiseret art, at det alene kan benyttes af leasingtager, medmindre der foretages væsentlige ændringer
- Leasingtager skal dække leasinggivers eventuelle tab ved opsigelse af aftalen
- Gevinster og tab som følge af ændringer i dagsværdien for det leasede aktiv ved udløb af leasingperioden tilfalder leasingtager, fx via reduktioner i den sidste leasingydelse
- Leasingtager kan fortsætte leasingkontrakten efter udløb til en fordelagtig leje.

Dette betyder principielt, at alle leasingforhold, hvor nytteværdien af det leasede aktiv i hele – eller i størstedelen af – dets levetid tilkommer leasingtager, skal behandles som finansiel leasing. I andre tilfælde – fx et tidsbegrænset lejemål for lokaler – vil der typisk være tale om operationel leasing.

Når en aftale om leasing af grunde og bygninger skal kategoriseres, skal grunde og bygninger vurderes hver for sig. Når grunde har en ubestemmelig økonomisk levetid, kategoriseres grundelementet ofte som operationel leasing, medmindre ejendomsretten forventes overdraget til leasingtager ved udløbet af leasingperioden. Bygningsdelen kategoriseres som enten finansiel eller operationel leasing.

Finansielt og operationelt leasede investeringsejendomme kan indregnes til dagsværdi efter IAS 40, hvis aftalen behandles som en finansiel leasingkontrakt. I så fald er der ikke krav om opdeling i grund og bygning.

En aftale om finansiel leasing skal indregnes i leasingtagers balance som et leasingaktiv og en leasingforpligtelse og dermed regnskabsmæssigt behandles på samme måde, som om aktivet var købt af leasingtageren. Leasingaktivet og -forpligtelsen indregnes ved leasingperiodens begyndelse til den laveste værdi af det leasede aktivs dagsværdi og nutidsværdien af minimumsydelserne. Når nutidsværdien af minimumsydelserne beregnes, anvendes leasingkontraktens interne rente som diskonteringsfaktor. Hvis denne ikke kan opgøres, anvendes leasingtagers marginale lånerente.

Regnskabsmæssig behandling af finansiel leasing

Ved en aftale om leasing af grund og bygning fordeles leasingydelsen mellem de to elementer i forhold til deres respektive dagsværdier. Hvis leasingydelse ikke kan fordeles pålideligt, skal hele leasingkontrakten kategoriseres som finansiel leasing, medmindre det tydeligt fremgår, at begge elementer er operationelle leasingkontrakter.

Et finansielt leaset aktiv skal afskrives på samme måde som andre anlægsaktiver, der ejes af leasingtager. Finansiel leasing medfører afskrivning af aktivet og en finansieringsomkostning for hver regnskabsperiode. Summen af disse svarer normalt ikke præcist til den leasingydelse, der skal betales i perioden, og virksomheden kan derfor ikke blot omkostningsføre den faktiske leasingydelse. Leasingforpligtelsen behandles som et annuitetslån.

Oplysninger om finansiel leasing i årsregnskabet

Leasingtager skal i årsregnskabet oplyse om den regnskabsmæssige værdi for hver af de enkelte kategorier af aktiver.

Der skal vises en afstemning af de totale minimumsleasingydelser pr. balancedagen sammenlignet med nutidsværdien. Der skal også gives oplysning om de totale minimumsydelser og deres nutidsværdi fordelt på forfaldperioder under 1 år, mellem 1 og 5 år og over 5 år.

Der skal oplyses om betingede lejeydelser, der er omkostningsført i resultatopgørelsen. Der skal for et fremlejet aktiv oplyses om fremtidige minimumslejeindtægter.

Desuden skal oplysningskravene i IAS 32 om finansielle forpligtelser iagttages for forpligtelser ifølge finansielle leasingkontrakter.

Der skal gives en generel beskrivelse af væsentlige leasingarrangementer inklusiv – men ikke begrænset til – grundlaget for betingede lejeydelser og i givet fald betingelserne for at forlænge lejekontrakten samt eventuelle købsoptioner og prisstigningsklausuler.

Der skal også oplyses om særlige restriktioner i leasingtagers dispositionsmuligheder som følge af leasingarrangementet, såsom udbyttebegrænsning og manglende mulighed for at stifte yderligere forpligtelser eller flere leasingkontrakter.

Regnskabsmæssig behandling af operationel leasing

Leasingydelser ifølge en operationel leasingkontrakt skal indregnes som omkostning i resultatopgørelsen løbende hen over leasingperioden på et lineært grundlag, medmindre anden systematisk metode er mere retvisende.

SIC-15 foreskriver desuden, at incitamentsfordele ved indgåelse eller fornyelse af en operationel leasingkontrakt skal indregnes som en reduktion af leasingydelsen hen over leasingperioden, uanset incitamentets art eller form eller betalingstidspunkt. Fordelen indregnes typisk lineært.

Oplysninger om operationel leasing i årsregnskabet

Leasingtager skal i årsregnskabet angive de leasingydelser, der er omkostningsført i regnskabsåret.

Oplysningskravene i IAS 32 om finansielle forpligtelser skal også iagttages for forpligtelser ifølge operationelle leasingkontrakter.

Der skal også gives en generel beskrivelse af væsentlige leasingkontrakter på samme måde som finansiel leasing (se ovenfor). Der skal gives oplysninger om de totale fremtidige leasingydelser opdelt på under 1 år, mellem 1 og 5 år og over 5 år. Er der tale om fremleje, skal der gives visse oplysninger om dette.

Når et aktiv sælges og lejes tilbage (sale-and-leaseback) i form af en finansiel leasingkontrakt, skal beløbet, hvormed salgsprisen overstiger den regnskabsmæssige værdi, udskydes og amortiseres over leasingperioden.

Sale-and-leaseback-transaktioner

Når det solgte aktiv derimod lejes tilbage i form af en operationel leasingkontrakt, er den regnskabsmæssige behandling mere kompliceret. I sådanne tilfælde er der fire mulige udfald. Disse er angivet nedenfor.

Sale-and-operating-leaseback	
Omstændighed	Regnskabsmæssig behandling
Det fremgår klart, at transaktionen er aftalt til dagsværdi.	Eventuel avance eller tab skal indregnes med det samme.
Salgsprisen er aftalt til under dagsværdien.	Eventuel avance eller tab skal indregnes med det samme, undtagen hvis tabet godtgøres ved lavere fremtidige leasingydelse end markedsprisen. I sådanne tilfælde skal tabet udskydes og amortiseres hen over perioden, hvor aktivet forventes anvendt.
Salgsprisen er aftalt til over dagsværdien.	Det beløb, hvormed salgsprisen overstiger dagsværdien, skal udskydes og amortiseres over perioden, hvor aktivet forventes anvendt.
Dagsværdien på transaktionstidspunktet er lavere end den regnskabsmæssige værdi.	En nedskrivning svarende til forskellen skal indregnes med det samme.

Opgørelsen af eventuelle avancer eller tab afhænger således af det leasede aktivs regnskabsmæssige værdi, dagsværdien og salgsprisen. Vi henviser i øvrigt til IAS 17's *Implementation Guidance*, der indeholder en oversigt med specifikke situationer og tilhørende regnskabsmæssig behandling.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Regnskabsvejledning 21 foreskriver, at en gevinst ved en sale-and-leaseback transaktion, der resulterer i en finansiel leasingkontrakt, skal klassificeres som en periodeafgrænsningspost. IAS 17 er ikke tilsvarende specifik med hensyn til præsentation heraf.

SIC-27 omhandler problemstillinger, som kan opstå i forbindelse med arrangementer mellem en virksomhed og en investor, som er baseret på leasingkontrakter. Fortolkningsbidraget er fundamentalt og kræver bl.a., at det vurderes, hvornår en række af transaktioner er sammenhængende (når de kun kan forstås som en helhed). Den regnskabsmæssige behandling skal afspejle indhold frem for formalia.

Leasingkontrakter i leasinggivers årsregnskab

Leasinggivere skal indregne finansielt leasede aktiver i balancen som et tilgodehavende til et beløb, der svarer til nettoinvesteringen i leasingkontrakten. Indregning af finansieringsindtægter skal baseres på et mønster, der afspejler et konstant periodisk afkast af nettoinvesteringen.

Leasinggivere skal præsentere aktiver, som er tilknyttet operationelle leasingkontrakter, i balancen i overensstemmelse med aktivernes art (jf. fx IAS 16 eller IAS 38). Leasingindtægter skal indregnes i resultatopgørelsen på et lineært grundlag over leasingperioden, medmindre anden systematisk metode er mere retvisende. Afskrivninger på afskrivningsberettigede leasede aktiver skal foretages efter IAS 16 eller IAS 38.

Der er endvidere yderligere detaljerede oplysningskrav for leasinggiver (både vedrørende finansielle og operationelle leasingkontrakter) i IAS 17 udover de krav, der også gælder i IAS 32 for leasinggivere.

LEASE

IAS 18

Omhandler

Indregning af omsætning, gevinster og renter, royalties og udbytter.

Tilhørende SIC/IFRIC

SIC-27, *Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt* (behandlet under IAS 17).

SIC-31, *Omsætning – byttehandelstransaktioner vedrørende reklameydelse*.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 22, *Indtægter*, er udarbejdet på baggrund af IAS 18. Ud over de forhold, der er behandlet i IAS 18, omhandler Regnskabsvejledning 22 den regnskabsmæssige behandling af tilskud, som er behandlet i IAS 20, *Offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte*. Regnskabsvejledning 22 indeholder desuden yderligere krav til præsentation og oplysning i årsrapporten, som angivet nedenfor.

IAS 18 – Indtægtsførsel

Formålet med IAS 18 er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af indtægter. Indtægter omfatter både omsætning og gevinster. IAS 18 skal anvendes ved den regnskabsmæssige behandling af omsætning, der hidrører fra salg af varer og tjenesteydelser samt renter, royalties og udbytter o.l. Omsætning er indtægter, der opstår i forbindelse med virksomhedens ordinære drift. Den primære problemstilling drejer sig om at afgøre, hvornår transaktioner skal indtægtsføres.

Omsætning omfatter udelukkende bruttoutilgangen af økonomiske fordele, som tilgår virksomheden og medfører en vækst i egenkapitalen. Det betyder, at salgsafgifter, afgifter på varer og tjenesteydelser og merværdiafgifter ikke indgår i omsætningen.

Omsætning skal måles til dagsværdien af salgsprovenuet. Hvis virksomheden yder rentefri kredit til køber, er der i realiteten tale om finansiering. I sådanne tilfælde beregnes dagsværdien af salget ved at tilbagediskontere de fremtidige indbetalinger. Forskellen mellem det nominelle beløb og den tilbagediskonterede værdi indregnes efterfølgende løbende som renteindtægter efter IAS 39.

Når varer eller tjenesteydelser byttes med varer eller tjenesteydelser af samme art og værdi, indregnes omsætning ikke.

SIC-31 uddyber denne problemstilling vedrørende indregning og måling af omsætning ved bytte af reklameydelser (fx på internettet, men også gennem andre medier). Fortolkningsbidraget kræver, at sælger – for at kunne måle omsætning fra en sådan byttehandel pålideligt – anvender ikke-byttehandelstransaktioner som referencegrundlag. SIC-31 angiver desuden til, hvad der kendetegner en ikke-byttehandelstransaktion.

Hvis to eller flere transaktioner er forbundet på en sådan måde, at den økonomiske virkning ikke kan vurderes uden hensyntagen til transaktionerne og deres sammenhæng som en helhed, skal de vurderes samlet. Dette er eksempelvis tilfældet, hvis virksomheden sælger varer og samtidig indgår en særskilt aftale om at tilbagekøbe dem på et senere tidspunkt.

Måling af omsætning

Omsætning ved salg af varer skal indtægtsføres, når alle følgende betingelser er opfyldt:

Salg af varer

- De væsentlige risici og fordele knyttet til ejendomsretten er overført til køberen
- Sælger bibeholder hverken ledelsesmæssigt engagement i eller kontrol over de solgte varer
- Omsætningen kan måles pålideligt
- Det er sandsynligt, at de økonomiske fordele forbundet med transaktionen tilgår sælger
- Omkostninger i forbindelse med transaktionen kan måles pålideligt.

Omsætning ved salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen i takt med færdiggørelsesgraden, det vil sige, når ydelserne er udført, og udfaldet af transaktionen kan opgøres pålideligt. Det er tilfældet, når følgende betingelser alle er opfyldt:

Salg af tjenesteydelser

- Omsætningen kan måles pålideligt
- Det er sandsynligt, at de økonomiske fordele forbundet med transaktionen tilgår sælger
- Færdiggørelsesgraden (jf. IAS 11) kan måles pålideligt
- Omkostninger forbundet med transaktionen kan måles pålideligt.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 22 er det desuden et grundlæggende kriterium for indregning af indtægter ved salg af varer og tjenesteydelser, at der foreligger dokumentation for, at der er en indtægt. Dokumentationen kan eksempelvis foreligge i form af en underskrevet salgskontrakt, en bindende købsordre fra tredjepart eller en elektronisk godkendelse.

Renter, royalties og udbytter

Indtægter fra andres brug af virksomhedens aktiver, der giver henholdsvis renter, royalties og udbytte, skal indtægtsføres, når det er sandsynligt, at indtægterne vil tilgå virksomheden, og at provenuet kan opgøres pålideligt.

Renter skal periodiseres så der opnås et konstant effektivt afkast over perioden.

Royalties skal periodiseres i overensstemmelse med den underliggende aftale. Royalties skal ikke indtægtsføres på betalingsbasis, men der kan naturligvis være usikkerhed om opgørelsen, hvorfor betalingsbasis kan være den eneste mulighed.

Udbytter skal indtægtsføres, når aktionæren har ret til at modtage betaling af udbytte. Standarden indeholder et illustrativt appendiks med praktiske eksempler på indregning af forskellige typer af omsætning efter IFRS.

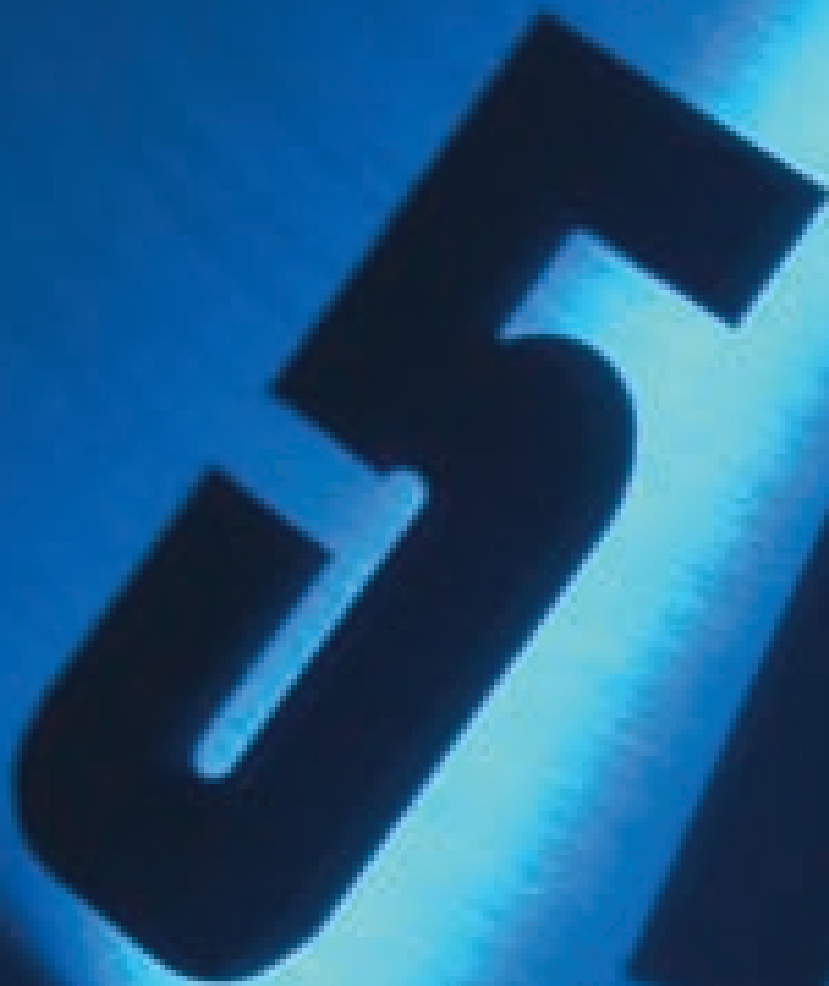
Oplysninger i årsregnskabet

Der skal oplyses om den anvendte regnskabspraksis for indregning af omsætning, herunder særligt om de metoder, der er anvendt til at opgøre færdiggørelsesgraden for tjenesteydelser.

Desuden skal salg af varer, salg af tjenesteydelser og renter, royalties og udbytte specificeres, hvis beløbene er væsentlige. Endelig skal der gives oplysninger om væsentlig omsætning fra bytte af varer eller tjenesteydelser.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 22 skal virksomhederne desuden oplyse om anvendt praksis for hvert element af servicekontrakter, som består af flere elementer, og anvendt praksis for måling af returneringer, hvis disse er væsentlige.

IAS 19

Omhandler

Personaleydelser, herunder pensionsordninger.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

IAS 19 – Personaleydelser

IAS 19 omhandler arbejdsgiveres regnskabsmæssige behandling af vederlag til medarbejderne (personaleydelser). Formålet med IAS 19 er at fastlægge, hvornår og med hvilke beløb virksomheden skal indregne personaleydelser i årsregnskabet.

Standarden fastlægger også krav til oplysningerne i noterne om personaleydelser.

Begrebet personaleydelser omfatter ifølge IAS 19 følgende fire kategorier:

- Kortfristede personaleydelser, såsom løn, gager, sociale ydelser, ferie- og sygedagpenge samt overskudsdeling, bonus, og ikke-kontante ydelser såsom fri bil, tjenestebolig eller andre goder, der forfalder inden for et år efter regnskabsårets slutning
- Pensionsordninger (bidragsbaserede og ydelsesbaserede) og andre ydelser efter fratrædelse (fx livs- og sygeforsikring)
- Andre langfristede personaleydelser, såsom betalt orlov, jubilæumsgratiale, og ydelser som overskudsdeling og bonus, der forfalder senere end et år efter regnskabsårets slutning
- Fratrædelsesgodtgørelser.

Indregningsbestemmelserne i IAS 19 kan opsummeres således:

Type af personaleydelse	Regnskabsmæssig behandling
Kortfristede personaleydelser	Indregnes, når medarbejderen har udført arbejdsydelser til gengæld for disse omkostninger.
Pensionsordninger	
<i>Bidragsbaserede</i>	Indregnes, når medarbejderen har udført arbejdsydelser til gengæld for de bidrag, virksomheden har indbetalt.
<i>Ydelsesbaserede</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ordningens forpligtelser måles til nutidsværdi ved at bruge en særlig metode – projected unit credit-metoden – og en diskonteringsrate, der er baseret på erhvervsobligationer af høj kvalitet • Ordningens aktiver måles til dagsværdi og modregnes i ordningens forpligtelser • Ikke-indregnede aktuariemæssige gevinster og tab, som ligger uden for en særlig korridor på plus/minus 10%, amortiseres over den forventede resterende gennemsnitlige arbejdsperiode for de medarbejdere, der deltager i ordningen (straksindregning af alle aktuariemæssige gevinster og tab tillades)

	<p>dog også). Ikke indregnede aktuariemæssige gevinster og tab hhv. tillægges og fratrækkes ordningens forpligtelser.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, der endnu ikke er indregnet, amortiseres lineært over den gennemsnitlige periode, indtil der er erhvervet ret til ydelserne (<i>past service cost</i>) • Pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår indregnes som en omkostning (<i>current service cost</i>) • Gevinster eller tab ved afkortning eller afvikling af en ordning indregnes, når afkortningen eller afviklingen finder sted.
Andre langfristede personaleydelse (ved fortsat ansættelse)	Der anvendes en mere simpel metode end for ydelsesbaserede pensionsordninger. Her indregnes aktuariemæssige gevinster og tab og pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår med det samme.
Fratrædelsesgodtgørelser (ved opsigelse eller førtidig fratrædelse)	Indregnes, når og kun når virksomheden har besluttet sig for og er påviseligt forpligtet til at gennemføre opsigelsen eller at yde godtgørelsen som følge af et tilbud, der er afgivet for at tilskynde medarbejderen til frivilligt at fratræde før tid.

Ovennævnte kategorier har forskellige karakteristika og behandles derfor regnskabsmæssigt forskelligt.

Kortfristede personaleydelse

Kortfristede personaleydelse, såsom løn og gager mv., er sædvanligvis ikke komplicerede, da de ikke kræver aktuariemæssige eller andre særlige beregningsmæssige forudsætninger eller diskontering. Når en medarbejder har udført arbejde for virksomheden i regnskabsåret, skal ydelsen i forbindelse med det udførte arbejde indregnes som

- en omkostning, medmindre andre standarder kræver eller tillader, at ydelserne aktiveres (fx som en del af produktionsomkostninger for varelagre eller materielle anlægsaktiver)
- en forpligtelse efter fradrag af allerede udbetalte ydelser. Hvis der er udbetalt for meget, indregnes forskellen som et aktiv, hvis det medfører reducerede fremtidige omkostninger.

Som kortfristede personaleydelse indregnes optjente og akkumulerede feriepenge eller dagpenge, der kan overføres til næste regnskabsår, da disse udgør en forpligtelse.

Virksomheden vurderer, hvor stor en del af de skyldige ydelser vedrørende det allerede udførte arbejde, der forventes forbrugt i det næste regnskabsår, og måler forpligtelsen i overensstemmelse hermed. Forventede omkostninger til overskudsdeling og bonusordninger indregnes kun, når virksomheden har en juridisk eller faktisk forpligtelse og kan give et pålideligt skøn over beløbets størrelse.

IAS 19 indeholder ikke specifikke oplysningskrav for kortfristede personaleydelse, men henviser i stedet til andre standarder. Fx kræver IAS 1 oplysning om personaleomkostninger, og IAS 24 kræver oplysning om personaleydelse til nærtstående parter.

Oplysninger i årsregnskabet

Pensionsordninger og andre ydelser efter fratrædelse

Pensionsordninger omfatter alle typer aftaler, ifølge hvilke en virksomhed yder vederlag til medarbejdere efter ansættelsesforholdets ophør – med undtagelse af fratrædelsesgodtgørelser og egenkapitalbaserede aflønningsordninger (jf. hhv. behandling nedenfor og IFRS 2). Ordningerne kan klassificeres som enten **bidragsbaserede** eller **ydelsesbaserede** pensionsordninger. Pensionsordninger er omfattet, uanset om der etableres en selvstændig enhed, fx i form af en fond eller en pensionskasse, til at håndtere ordningens ind- og udbetalinger.

Bidragsbaserede ordninger er karakteriseret ved, at virksomheden mod at betale et aftalt bidrag frigør sig fra alle forpligtelser i forbindelse med pensionsordningen. Virksomhedens risiko er således begrænset, idet den kun er forpligtet til at betale de aftalte bidrag, og det er medarbejderen, der bærer risikoen for, at de indbetalte bidrag er utilstrækkelige til at opnå fx et givet pensionsniveau. Dette vil være typisk for danske pensionsordninger.

Ved **ydelsesbaserede ordninger** har virksomheden en forpligtelse til at yde en pension af en given størrelse, når medarbejderen pensioneres. Det er således virksomheden, der bærer risikoen for, at de foretagne hensættelser/indbetalinger måtte vise sig at være utilstrækkelige til at opfylde pensionsforpligtelsen. Til gengæld vil en eventuel "overfinansiering" af pensionsordningen tilfalde virksomheden.

Ydelsesbaserede ordninger er typisk alene relevante for udenlandske virksomheder – og dermed for danske koncerner med udenlandske datterselskaber – men forekommer dog i Danmark (bl.a. for visse direktører).

Bidragsbaserede pensionsordninger

Bidragsbaserede pensionsordninger er relativt simple, idet virksomheden betaler et løbende bidrag baseret på regnskabsårets optjening, hvorefter virksomheden ikke er forpligtet yderligere. Når en medarbejder har udført arbejde for virksomheden i regnskabsåret, skal bidraget i forbindelse med det udførte arbejde indregnes som

- en omkostning, medmindre andre standarder kræver eller tillader, at bidragene aktiveres (fx som en del af produktionsomkostninger for varelagre eller materielle anlægsaktiver).
- en forpligtelse efter fradrag af allerede udbetalte bidrag. Hvis der er betalt for meget indregnes forskellen som et aktiv, hvis det medfører reducerede fremtidige bidrag.

Kun når bidraget forfalder mere end et år efter regnskabsårets slutning, skal forpligtelsen diskonteres.

Virksomheden skal i årsregnskabet oplyse størrelsen af periodens omkostninger til bidragsbaserede pensionsordninger. Det anbefales også, at virksomheden medtager en beskrivelse af denne type pensionsordninger.

Oplysninger i årsregnskabet

Ydelsesbaserede ordninger

Ydelsesbaserede ordninger omfatter alle andre ordninger end de bidragsbaserede. De ydelsesbaserede pensionsordninger er betydeligt mere komplekse end de bidragsbaserede ordninger. Dette skyldes, dels at målingen af forpligtelsens størrelse skal baseres på en række aktuariemæssige forudsætninger, dels indregningen af såkaldte aktuariemæssige gevinster og tab (forklares nedenfor). Derudover skal forpligtelsen diskonteres, da den ofte indfries flere år efter, at medarbejderen har optjent ret til pensionen.

Ydelsesbaserede pensionsordninger kan være uafdækkede, dvs. at bruttoforpligtelsen er indregnet fuldt ud i virksomhedens balance, eller de kan være helt eller delvist dækket ved indbetalinger fra virksomheden (og eventuelt fra medarbejderne) til en særlig fond, der er juridisk uafhængig af virksomheden selv, og hvorfra de fremtidige pensionsudbetalinger vil ske.

Uanset om pensionsordningens aktiver er udskilt i en særlig pensionskasse eller er inkluderet direkte i virksomhedens balance, har virksomheden ved en ydelsesbaseret ordning påtaget sig den aktuarmæssige og den investeringsmæssige risiko, der er forbundet med pensionsordningen. Derfor vil den løbende omkostning i resultatopgørelsen ikke nødvendigvis være sammenfaldende med de løbende indbetalinger til ordningen.

Opgørelse i hovedtræk

Pensionsforpligtelsen opgøres principielt som den aktuarmæssige beregning af størrelsen af den tilbagediskonterede forpligtelse til fremtidige pensionsudbetalinger, som medarbejderne har optjent. Herfra trækkes dagsværdien af de aktiver, som virksomheden har indbetalt til ordningen. Aktuarerne tager ved opgørelsen af forpligtelsen hensyn til forventninger om fratræden, dødelighed, lønstigninger mv. Ved opgørelsen tages der også hensyn til forventninger om udvikling i afkastet på ordningens aktiver.

Når den indregnede nettoforpligtelse skal opgøres, beregnes den tilbagediskonterede værdi af pensionsforpligtelsen, og herfra fratrækkes dagsværdien af eventuelle aktiver i ordningen. Der skal også tages hensyn til forskydningerne i det "faktiske" forløb i forhold til det tidligere forventede, men det er ikke nødvendigt at indregne alle forskydningerne med det samme. Forskydningerne kan være både positive og negative, og der skal kun medtages udsving, hvis de bliver så store, at de svinger ud over en "korridor" på 10% af aktiver eller forpligtelser. De aktuarmæssige gevinster og tab, der endnu ikke er indregnet, hhv. lægges til og trækkes fra, når nettogældsforpligtelsen opgøres. Opgørelsesmetoden er beskrevet nærmere umiddelbart nedenfor.

Opgørelsen af en ydelsesbaseret pensionsordning omfatter i hovedtræk følgende:

1. Baseret på aktuarmæssige beregninger udarbejdes et pålideligt skøn over størrelsen af den fremtidige pensionsydelse, som medarbejderen har optjent ret til som vederlag for udført arbejde i det aktuelle og tidligere regnskabsår. Dette indebærer, at virksomheden opgør, hvor stor en ydelse, der skal henføres til det aktuelle og tidligere regnskabsår. Derudover skal virksomheden udøve aktuarmæssige skøn over demografiske variabler (som fx personaleudskiftning og dødelighed) og økonomiske variabler (fx fremtidige lønstigninger), der påvirker størrelsen af de fremtidige pensionsydelser.
2. De beregnede optjente ydelser tilbagediskonteres til nutidsværdi, ligesom regnskabsårets omkostning (*current service cost*) opgøres som den del af stigningen i nutidsværdien, som kan henføres til medarbejdernes udførte arbejde i det aktuelle regnskabsår. Nutidsværdien opgøres ved at anvende den såkaldte *projected unit credit*-metode.
3. Dagsværdien af ordningens aktiver på balancedagen opgøres.
4. Aktuarmæssige gevinster og tab opgøres, og det vurderes, i hvilket omfang disse skal indregnes. Aktuarmæssige gevinster og tab opstår som følge af, at det faktiske forløb adskiller sig fra det forventede forløb, og på grund af ændrede aktuarmæssige forudsætninger (se beskrivelsen nedenfor).
5. Ved ændring i eksisterende ordninger, eller ved indførelse af nye ordninger, opgøres de omkostninger, der kan henføres til tidligere år (*past service cost*) som følge heraf.
6. Hvis eksisterende ordninger er blevet afkortet eller afviklet, opgøres gevinster og tab som følge heraf.

Balancen

I balancen skal pensionsforpligtelsen/-aktivet opgøres til summen af følgende:

- Nutidsværdien af forpligtelsen på balancedagen, før fradrag af aktivernes dagsværdi
- Minus dagsværdien på balancetidspunktet af ordningens aktiver
- Plus de aktuarmæssige gevinster og minus de aktuarmæssige tab, som ikke er indregnet i resultatopgørelsen (se nedenfor)
- Minus pensionsomkostninger vedrørende tidligere perioder (*past service cost*) som følge af ændringer i pensionsordninger, der endnu ikke er indregnet.

Hvis beløbet er negativt, indregnes det – med visse begrænsninger – som et aktiv. Aktivet fremkommer typisk for ordninger, hvor værdien af aktiverne overstiger de opgjorte forpligtelser, dvs. hvor ordningen er overfinansieret.

Virksomheden skal foretage en regelmæssig opgørelse af nutidsværdien af forpligtelserne og dagsværdien af ordningens aktiver. Standarden anbefaler, men kræver ikke, at en aktuar involveres i opgørelsen af forpligtelserne.

I resultatopgørelsen indregnes nettoværdien af følgende komponenter (bortset fra de tilfælde, hvor en anden standard tillader indregning som en del af kostprisen for et aktiv):

- Løbende pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår (current service cost)
- Renteomkostning vedrørende det aktuelle regnskabsår (forrentning af forpligtelsen)
- Forventet afkast af ordningens aktiver (idet forskellen mellem forventet og faktisk afkast behandles som aktuarmæssige gevinster eller tab)
- Aktuarmæssige gevinster og tab, i det omfang disse indregnes
- Omkostninger vedrørende tidligere perioder (*past service cost*)
- Effekten af afkortede eller afviklede ordninger.

Bemærk, at det er det forventede afkast af ordningens aktiver, der i et givet år skal indregnes i resultatopgørelsen. Eventuelle afvigelser mellem det forventede og det faktisk realiserede afkast indregnes som aktuarmæssige gevinster eller tab i efterfølgende år.

Diskonteringssatsen skal opgøres med udgangspunkt i markedsafkastet på balancedagen af erhvervsobligationer af høj kvalitet. Alternativt anvendes statsobligationer, hvis der ikke findes noget omfattende og likvidt marked for erhvervsobligationer af høj kvalitet. Diskonteringssatsen skal afspejle en varighed, der stemmer overens med den tidsmæssige placering af ydelserne, men ikke den aktuarmæssige risiko eller investeringsrisikoen. Desuden må diskonteringssatsen ikke afspejle virksomhedens egen kreditrisiko.

Renteomkostningerne beregnes ved at gange diskonteringssatsen primo regnskabsåret med nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse i løbet af regnskabsåret.

Aktuarmæssige gevinster og tab opstår af flere forskellige årsager, fx fordi medarbejderne ønsker tidligere pensionering end forventet, fordi lønstigningerne bliver anderledes end forudsat, at diskonteringssatsen ændres, eller fordi det faktiske afkast på ordningens aktiver bliver anderledes end det forventede. I det lange løb tenderer sådanne aktuarmæssige gevinster og tab mod at udligne hinanden, men de kan medføre relativt store udsving – og dermed resultatpåvirkninger – fra det ene år til det andet, hvis de indregnes umiddelbart, når de opstår. Skønnet over virksomhedens nettopensionsforpligtelse kan derfor betragtes som et interval eller en korridor omkring det bedste estimat over forpligtelsen.

IAS 19 kræver, at virksomheden som minimum indregner den andel af de aktuarmæssige gevinster og tab, der falder uden for en "korridor" på plus/minus 10%, mens gevinster og tab inden for "korridoren" ikke nødvendigvis skal indregnes.

Aktuarmæssige gevinster og tab skal således indregnes, i det omfang de akkumuleret overstiger 10 % af den højeste værdi af

- bruttoforpligtelsen eller
- ordningens aktiver.

Indregning sker i resultatopgørelsen over den gennemsnitlige resterende arbejdsperiode for de omfattede medarbejdere (hurtigere indregning på systematisk vis er dog tilladt).

Aktuarmæssige gevinster og tab inden for "korridoren" kan indregnes straks eller på anden systematisk måde i resultatopgørelsen.

Alternativt kan virksomheden vælge som praksis at indregne alle aktuarmæssige gevinster og tab direkte på egenkapitalen med det samme.

For pensionsomkostningen gælder det generelt, at denne fordeles lineært over den resterende arbejdsperiode frem til pensionstidspunktet for de pågældende medarbejdere. Effekten af ændringer vedrørende tidligere perioder, som ikke er optjent endnu, fx ved forbedringer af ordninger eller introduktion af nye ordninger, indregnes lineært over den gennemsnitlige resterende arbejdsperiode for de omfattede medarbejdere, der stadig er ansat, mens effekten vedrørende fratrådte medarbejdere indregnes straks i resultatopgørelsen.

Resultatopgørelsen

Renteomkostning

Aktuarmæssige gevinster og tab

Omkostninger vedrørende tidligere perioder og effekten af afkortede eller afviklede ordninger

Oplysninger i årsregnskabet

IAS 19 indeholder omfattende notekrav vedrørende ydelsesbaserede pensionsordninger. Oplysningskravene omfatter eksempelvis

- beskrivelse af anvendt regnskabspraksis for indregning af aktuarmæssige gevinster og tab
- en generel beskrivelse af den enkelte type pensionsordning
- en afstemning af de pensionsaktiver og -forpligtelser, der er indregnet i balancen, som omfatter bl.a.:
  - nutidsværdien af uafdækkede ydelsesbaserede pensionsforpligtelser
  - nutidsværdien af ydelsesbaserede pensionsforpligtelser, der er helt eller delvist afdækkede
  - dagsværdien af ordningens aktiver
  - nettobeløbet for aktuarmæssige gevinster og tab, der ikke er indregnet i balancen
  - pensionsomkostninger vedrørende tidligere perioder, der ikke er indregnet i balancen
- den beløbsmæssige størrelse af virksomhedens egne finansielle instrumenter, ejendomme og andre aktiver, der er anvendt af virksomheden, og som eventuelt indgår i dagsværdien af ordningens aktiver
- en afstemning af årets bevægelser for den nettoforpligtelse, der er indregnet i balancen (eller nettoaktiv)
- detaljeret specifikation af de totale omkostninger, som er indregnet i resultatopgørelsen (se ovenfor)
- det faktiske afkast af ordningens aktiver
- detaljerede oplysninger om anvendte aktuarmæssige forudsætninger. Forudsætningerne kræves angivet i absolutte tal (fx en anvendt procent) og ikke blot som en margin mellem forskellige procentsatser eller andre variabler.

Andre langfristede personaleydelse (ved fortsat ansættelse)

Andre langfristede personaleydelse omfatter fx jubilæums- eller tilsvarende langfristede godtgørelser samt bonusordninger e.l., der forfalder mere end 12 måneder efter balancedagen.

Standardens krav til indregning og måling af disse ydelse er væsentligt mindre omfattende end for pensionsordninger. Forpligtelsen måles til nutidsværdien på balancedagen, fratrukket dagsværdien af de eventuelle aktiver, som direkte skal afdække forpligtelsen, og aktuarmæssige gevinster og tab indregnes straks uden anvendelse af korridormetoden.

Dette indebærer fx, at en virksomhed ifølge IAS 19 skal indregne en hensat forpligtelse til jubilæumsgodtgørelser, som den er retligt eller faktisk forpligtet til at afholde i tilfælde af medarbejderens jubilæum, i takt med optjeningen heraf. Dette skyldes, at en ordning, der giver ret til udbetaling af jubilæumsgodtgørelser efter nærmere angivne beskæftigelsesperioder, reelt er en ydelsesbaseret ordning, uanset at den fremtidige ydelse (jubilæumsgodtgørelsen) er betinget af, at den ansatte fortsat er ansat på et givet fremtidigt tidspunkt. Når forpligtelsens størrelse måles, tages der imidlertid hensyn til sandsynligheden for, at visse ansatte aldrig vil opnå at være ansat i en periode, som berettiger til udbetaling af jubilæumsgotiale.

Oplysninger i årsregnskabet

IAS 19 indeholder ikke specifikke oplysningskrav for langfristede personaleydelse, men henviser i stedet til andre standarder, fx hvis den tilknyttede omkostning er så væsentlig for forståelsen af årsrapporten, at oplysning herom er krævet efter IAS 1. Desuden kan det være relevant med oplysning ifølge IAS 24 om personaleydelse til nærtstående parter.

Fratrædelsesgodtgørelser indregnes som forpligtelser, når virksomheden er påviseligt forpligtet til at yde godtgørelse til medarbejdere i forbindelse med opsigelse, eller når virksomheden har tilbudt medarbejdere favorable fratrædelsesordninger for at tilskynde til førtidig fratrædelse. I sidstnævnte tilfælde skønnes virksomhedens forpligtelse ud fra det antal medarbejdere, som forventes at acceptere tilbuddet.

Virksomheden skal udarbejde en detaljeret, formel plan for fratrædelserne og må ikke have nogen realistisk mulighed for at trække planen tilbage. Forfalder godtgørelsen mere end 12 måneder efter balancedagen, indregnes forpligtelsen til dens tilbagediskonterede værdi.

Fratrædelsesgodtgørelser (ved opsigelse eller førtidig fratrædelse)

IAS 19 indeholder ikke specifikke oplysningskrav for fratrædelsesgodtgørelser. Oplysning kan være relevant ifølge IAS 37 om eventualforpligtelser og ifølge IAS 1 og IAS 24, som nævnt ovenfor vedrørende andre langfristede personaleydelse.

Oplysninger i årsregnskabet

IAS 20

Omhandler

Offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte.

Tilhørende SIC/IFRIC

SIC-10, *Offentlig støtte – ingen konkret forbindelse til driftsaktiviteter*.
IFRIC 3, *Emissionsrettigheder*.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 22, *Indtægter*, omhandler den regnskabsmæssige behandling af indtægter og oplysninger herom i årsregnskabet, herunder tilskud. Regnskabsvejledningens retningslinier for dette område er baseret på bestemmelserne i IAS 20, men IAS 20 indeholder mere specifik vejledning og mere specifikke oplysningskrav.

IAS 20 – Offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte

Standarden foreskriver den regnskabsmæssige behandling af og oplysninger om offentlige tilskud samt oplysninger om andre former for offentlig støtte.

Indregning

Offentlige tilskud skal indregnes, når det er rimeligt sikkert, at virksomheden vil opfylde de tilknyttede betingelser, og at tilskuddene vil blive modtaget.

Et eftergivelseslån fra staten behandles som offentligt tilskud, når der er rimelig sikkerhed for, at virksomheden vil opfylde betingelserne for at få eftergivet lånet. Som udgangspunkt skal et eftergivelseslån derfor passiveres, indtil betingelserne for at få det eftergivet er opfyldt.

Offentlige tilskud skal indtægtsføres i resultatopgørelsen på et systematisk grundlag over de regnskabsår, der er nødvendige for, at tilskuddene kan modsvare de omkostninger, der er ydet tilskud til. Tilskuddene må ikke krediteres direkte på egenkapitalen.

SIC-10 foreskriver, at selvom der ikke foreligger betingelser, der er specifikt tilknyttet virksomhedens driftsaktiviteter (ud over kravet om at drive virksomhed inden for visse regioner eller brancher, fx egnsudviklingsstøtte), skal sådanne offentlige tilskud ikke krediteres direkte på egenkapitalen.

Offentlige tilskud vedrørende aktiver indregnes i balancen enten som en periodeafgrænsningspost eller ved at fratække tilskuddet i aktivets regnskabsmæssige værdi. Er der tale om afskrivningsberettigede aktiver, skal det eventuelt passiverede tilskud indtægtsføres i samme takt, som aktivet afskrives.

IFRIC 3 foreskriver, at når staten udsteder emissionsrettigheder til under dagsværdi, skal forskelsbeløb behandles som et offentligt tilskud. Tilskuddet skal indregnes som periodiseret indtægt og indtægtsføres systematisk over den periode, som rettigheden dækker, uanset om rettigheden beholdes af virksomheden eller sælges.

Offentlige tilskud, der ydes som kompensation for allerede afholdte omkostninger eller tab, uden at dette medfører yderligere fremtidige omkostninger, skal indtægtsføres i resultatopgørelsen i det regnskabsår, hvori det tildeles.

Tilbagebetaling af offentlige tilskud skal regnskabsmæssigt behandles som ændring af regnskabsmæssige skøn ifølge IAS 8.

Tilbagebetaling af tilskud vedrørende indkomst modregnes først i periodeafgrænsningsposter, der er forbundet med tilskuddet. Overstiger tilbagebetalingen en sådan periodeafgrænsningspost, eller er der ingen periodeafgrænsningspost, omkostningsføres tilbagebetalingen direkte i resultatopgørelsen.

Tilbagebetaling af et tilskud vedrørende et aktiv skal posteres som en forøgelse af aktivets regnskabsmæssige værdi eller som en reduktion af periodeafgrænsningsposten med det beløb, der skal betales tilbage. De samlede yderligere afskrivninger, der ville være omkostningsført til dato, hvis virksomheden ikke havde modtaget tilskuddet, indregnes straks som en omkostning.

Oplysninger i årsregnskabet

Der skal gives følgende oplysninger:

- Anvendt regnskabspraksis for offentlige tilskud, herunder hvilken præsentationsform, der anvendes i årsregnskabet
- Arten og omfanget af de offentlige tilskud, der er indregnet i årsregnskabet samt angivelse af andre former for offentlig støtte, som virksomheden har draget direkte nytte af. Eksempler på ikke indregnet offentlig støtte, der skal oplyses, er vederlagsfri rådgivning og garantistillelser, der ikke kan måles med rimelig sikkerhed
- Uopfyldte forpligtelser og eventualposter vedrørende indregnet offentlig støtte.

IAS 21

Omhandler

Valutaomregning.

Tilhørende SIC/IFRIC

SIC-7, *Indførelse af euroen*.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 9, *Valutaomregning*, omhandler de områder, som er behandlet i IAS 21. Der er dog en række forskelle, som er behandlet nedenfor. Herudover omhandler RV 9 sikring af valutakursrisiko generelt. IAS 21 omhandler ikke sikring af valutakursrisiko. I stedet henvises der til IAS 39 om regnskabsmæssig behandling af sikring generelt. IAS 21 er dog central vedrørende identifikation af en valutakurseksponering, som kan sikres efter reglerne i IAS 39.

IAS 21 – Valutaomregning

Formålet med IAS 21 er at fastsætte de regnskabsmæssige bestemmelser for transaktioner og mellemværender i fremmed valuta, omregning af udenlandske aktiviteter, og hvordan virkningen af ændringer i valutakurser skal indregnes i årsregnskabet.

Herunder er fastlæggelsen af den funktionelle valuta en central problemstilling i IAS 21, der også fastsætter regler for anvendelse af en anden præsentationsvaluta end den funktionelle valuta.

En virksomheds **funktionelle valuta** er den valuta, der anvendes ved målingen af de enkelte transaktioner, som indgår i regnskabet.

Den funktionelle valuta er ofte den samme som virksomhedens **bogføringsvaluta** (forstået som den valuta, de enkelte transaktioner registreres i), men dette behøver ikke altid være tilfældet.

En virksomheds **præsentationsvaluta** er den valuta, som virksomheden har valgt at aflægge sit regnskab i.

Den regnskabsaflæggende virksomhed kan vælge at præsentere sit regnskab i en hvilken som helst valuta. Virksomheden kan fx vælge at aflægge sit regnskab i virksomhedens funktionelle valuta, eller den kan vælge valutaen i det land, hvor virksomhedens moderselskab er hjemmehørende.

Præsentationsvaluta

Præsenterer en virksomhed sit regnskab i en anden valuta end den funktionelle valuta, skal regnskabet omregnes til præsentationsvalutaen efter "nettoinvesteringsmetoden", som er beskrevet nedenfor.

Derudover kan virksomheden vælge at give supplerende oplysninger i en anden valuta end præsentationsvalutaen (fx oplysning om hoved- og nøgletal i euro som supplement til oplysningerne i danske kroner) af hensyn til regnskabsbrugeren (såkaldt "*convenience translation*"). Ved sådanne omregninger kræves der ikke anvendelse af særlige bestemmelser. Det skal dog fremgå tydeligt, at disse omregninger ikke er sket i overensstemmelse med IFRS.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Regnskabsvejledning 9 forudsætter, at virksomheden benytter præsentationsvalutaen som sin målevaluta (funktionel valuta). Vejledningen indeholder ingen regler om fastlæggelse af præsentationsvaluta og målevaluta. Årsregnskabsloven kræver imidlertid indregning, måling og oplysninger i danske kroner eller euro.

Den regnskabsaflæggende virksomhed (modervirksomheden) og dattervirksomheder, associerede virksomheder, joint ventures og filialer skal hver især fastlægge deres funktionelle valuta. Den funktionelle valuta behøver ikke være – og vil ofte ikke være – den samme for de enkelte enheder i en koncern med udenlandske aktiviteter.

Funktionel valuta

Når virksomheden fastlægger funktionel valuta, skal følgende faktorer tages i betragtning:

- Den valuta, der har den væsentligste indvirkning på virksomhedens salgspriser for varer og tjenesteydelser
- Den valuta, der har den væsentligste indvirkning på løn-, materiale- og andre omkostninger, som er forbundet med levering af varer og tjenesteydelser.

Derudover kan den valuta, som virksomhedens finansiering optages i, og den valuta, som indbetalinger fra driftsaktiviteter normalt modtages i, være indikatorer for fastlæggelsen af den funktionelle valuta.

Når den funktionelle valuta for en udenlandske enhed skal fastlægges, skal det desuden vurderes, om enheden opererer uafhængigt af den regnskabsaflæggende virksomhed.

Følgende faktorer indikerer, at enhedens funktionelle valuta er den samme som den regnskabsaflæggende virksomhed (fx modervirksomheden):

- Den udenlandske virksomheds aktiviteter udøves som en forlængelse af den regnskabsaflæggende virksomheds aktiviteter frem for at blive udøvet med en væsentlig grad af uafhængighed
- Transaktioner med den regnskabsaflæggende virksomhed udgør en stor del af den udenlandske virksomheds aktiviteter
- Pengestrømme fra den udenlandske virksomheds aktiviteter påvirker direkte pengestrømmene i den regnskabsaflæggende virksomhed
- Den udenlandske virksomhed kan ikke indfri eksisterende og sædvanligvis forekommende forpligtelser, uden at den regnskabsaflæggende virksomhed stiller midler til rådighed.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Regnskabsvejledning 9 benytter ikke begrebet funktionel valuta. Vejledningen skelner derimod mellem integrerede udenlandske enheder og selvstændige udenlandske enheder. Der er ingen praktisk forskel mellem IAS 21 og vejledningen, idet selvstændige udenlandske enheder omregnes, som om de har en anden funktionel valuta end koncernen, hvorimod integrerede virksomheder anses for at have samme funktionelle valuta som koncernen.

Transaktioner i fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta skal ved første indregning registreres i virksomhedens funktionelle valuta til transaktionsdagens kurs (typisk spotkursen). Det tillades imidlertid i praksis, at virksomheden anvender en gennemsnitlig, periodevis fastsat kurs, så længe den ikke afviger væsentligt fra transaktionsdagens kurs.

Valutakursdifferencer vedrørende transaktioner i fremmed valuta, der er opstået og afregnet i samme regnskabsår, skal indregnes i resultatopgørelsen – normalt som en finansiel post.

Transaktioner i fremmed valuta, som ikke er afregnet inden for samme regnskabsår, omregnes på efterfølgende balancedage på følgende måde:

- Monetære poster omregnes til balancedagens kurs. Forskellen mellem det således omregnede beløb og det beløb, hvortil transaktionen blev bogført i regnskabsåret, eller hvortil den var indregnet i sidste årsregnskab, skal indregnes i resultatopgørelsen – normalt som en finansiel post.
- Ikke-monetære poster, som måles med udgangspunkt i historisk kostpris, omregnes til transaktionsdagens kurs. Eksempler: materielle anlægsaktiver, varebeholdninger og visse egenkapitalinstrumenter.
- Ikke-monetære poster, som omvurderes til dagsværdi, omregnes ved at anvende gældende valutakurser på det tidspunkt, hvor omvurderingen foretages.

Valutakursforskelle skal som udgangspunkt indregnes som indtægt eller omkostning i det regnskabsår, de er opstået. Dog skal valutakursforskelle, der vedrører en monetær post, som i realiteten er en del af virksomhedens nettoinvestering i en udenlandsk enhed, indregnes di-

rette på egenkapitalen i koncernregnskabet. I moderselskabets separate årsregnskab indregnes denne valutakursregulering dog i resultatopgørelsen.

Præsenterer en virksomhed sit regnskab i en anden valuta end den funktionelle valuta, skal regnskabet omregnes til præsentrationsvalutaen efter nedenstående retningslinier. Ligeledes skal regnskabet for en udenlandsk enhed, der medtages i den regnskabsaflæggende virksomheds års- eller koncernregnskab, omregnes fra den funktionelle valuta til den valuta, den regnskabsaflæggende virksomhed præsenterer sit årsregnskab i. Omregningen sker efter følgende retningslinjer ("nettoinvesteringsmetoden"):

- Samtlige aktiver og forpligtelser (både monetære og ikke-monetære) omregnes til balancedagens kurs
- Indtægter og omkostninger omregnes til transaktionsdagens kurs (eller gennemsnitskursen)
- Den valutakursdifference, der opstår som følge af omregning af resultatopgørelsen fra transaktionsdagens kurs til balancedagens kurs, og den valutakursdifference, der opstår ved omregning af egenkapitalen primo til balancedagens kurs, indregnes direkte på egenkapitalen
- Valutakursdifferencer, der opstår som følge af ændringer, som er foretaget direkte i den udenlandske enheds egenkapital, indregnes direkte på egenkapitalen.

Når en udenlandsk enhed sælges, skal den akkumulerede virkning af de omregningsdifferencer, der er ført på egenkapitalen, overføres til resultatopgørelsen i den samme periode, som gevinst eller tab fra salg af enheden resultatføres.

Eventuelle reguleringer af aktiver og forpligtelser til dagsværdi samt goodwill ved erhvervelse af en udenlandsk virksomhed behandles som aktiver og forpligtelser i den udenlandske virksomhed. Både reguleringerne og goodwillen skal således angives i den udenlandske virksomheds funktionelle valuta og omregnes til præsentrationsvalutaen i overensstemmelse med de bestemmelser, der er skitseret ovenfor. Dvs. at goodwill skal omregnes til balancedagens kurs efter IAS 21.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 9 kan en virksomhed vælge at omregne goodwill og mer-/mindreværdier på udenlandske enheder enten til balancedagens kurs eller til kursen på anskaffelsestidspunktet.

Det må som udgangspunkt forventes, at en virksomhed foretager den løbende bogføring i sin funktionelle valuta. Har en udenlandsk enhed en funktionel valuta, der er forskellig fra det pågældende lands valuta, kan landets eventuelle krav om bogføring i landets valuta betyde, at bogføringen ikke foretages i enhedens funktionelle valuta. I disse tilfælde skal regnskabet for den udenlandske enhed i første omgang omregnes til enhedens funktionelle valuta, som om bogføringen var foretaget i den funktionelle valuta. Her anvendes "temporalmetoden", som indebærer, at

- monetære poster omregnes til balancedagens kurs
- ikke-monetære poster, der er målt til historisk kostpris, omregnes til transaktionsdagens kurs
- ikke-monetære poster, der har været genstand for op- eller nedskrivning til dagsværdi, omregnes til valutakursen på tidspunktet, hvor denne værdi blev opgjort
- indtægter og omkostninger omregnes til transaktionsdagens kurs – bortset fra resultatposter, der er afledt af ikke-monetære poster, som er omregnet til den oprindelige transaktionsdags kurser (fx afskrivninger og vareforbrug).

Valutakursdifferencer, der opstår ved omregningen, indregnes i resultatopgørelsen – normalt under finansielle poster.

Omregning af et regnskab fra den funktionelle valuta til en anden præsentrationsvaluta

Omregning af et regnskab, hvis bogføringen foretages i en anden valuta end den funktionelle valuta

Overgang til at anvende euroen som funktionel valuta

SIC-7 foreskriver, at kravene i IAS 21 skal iagttages, når en virksomhed går over til at anvende euroen som funktionel valuta. Dvs. at

- monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta fortsat skal omregnes til balancedagens kurs
- akkumulerede valutakursforskelle vedrørende omregning af udenlandske enheder skal forblive klassificeret som egenkapital
- valutakursforskelle vedrørende omregning af forpligtelser i deltagerlandenes valutaer til euro ikke skal indregnes i de tilknyttede aktivers regnskabsmæssige værdi.

Oplysninger i årsregnskabet

Der skal ifølge IAS 21 bl.a. oplyses om

- valutakursdifferencer indeholdt i resultatopgørelsen
- nettovalutakursdifferencer, der er ført direkte på egenkapitalen, og en afstemning heraf, der viser åbningssaldoen, årets bevægelse og saldoen ved årets slutning.

Det skal også angives, om præsentrationsvalutaen er en anden end den funktionelle valuta – og årsagen hertil.

IAS 23

Omhandler

Låneomkostninger.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning. Ifølge Regnskabsvejledning 8, *Varebeholdninger*, kan renter indgå i en vares kostpris, hvilket også er tilladt efter årsregnskabsloven og efter IAS 2. Ifølge IAS 2 kan låneomkostninger indregnes, hvis kravene til aktivering efter IAS 23 er opfyldt. Det samme gælder for entreprisekontrakter og materielle anlægsaktiver ifølge Regnskabsvejledning 6 og Regnskabsvejledning 10.

IAS 23 – Låneomkostninger

Formålet med denne standard er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af låneomkostninger.

Ifølge IAS 23 skal låneomkostninger som hovedregel omkostningsføres i det regnskabsår, hvori de afholdes.

Hovedregel – omkostningsførelse

Som et tilladt alternativ kan låneomkostninger indregnes som en del af kostprisen for kvalificerende aktiver, hvis særlige betingelser er opfyldt. Ifølge denne behandling skal låneomkostninger aktiveres, når de er direkte tilknyttet anskaffelsen, opførelsen eller produktionen af et sådant aktiv.

Tilladt alternativ behandling – aktivering

Et kvalificerende aktiv er et aktiv, hvor der kræves betydelig tid til at gøre det klar til dets planlagte anvendelse eller salg, fx produktionsanlæg, elværker og investeringsejendomme.

Aktiveringsberettigede låneomkostninger er alene de faktisk afholdte nettolåneomkostninger, som virksomheden ville have undgået, hvis der ikke var afholdt omkostninger til det kvalificerende aktiv. I de tilfælde, hvor der ikke foreligger en direkte sammenhæng mellem lånet og det pågældende aktiv, opgøres de aktiveringsberettigede låneomkostninger ved at anvende en aktiveringssats (nogle gange også benævnt en kalkulationsrente).

Aktiveringssatsen beregnes som det vejede gennemsnit af de låneomkostninger, der kan knyttes til udestående lån, bortset fra lån der er specielt optaget for at anskaffe et kvalificerende aktiv. Låneomkostninger aktiveret i ét regnskabsår må ikke overstige de faktisk afholdte låneomkostninger i det samme regnskabsår.

Anvendt regnskabspraksis for låneomkostninger skal oplyses i årsregnskabet.

Aktiveres låneomkostninger, skal de låneomkostninger, der er aktiveret i regnskabsåret, oplyses sammen med den aktiveringssats, der er anvendt til at opgøre aktiveringsberettigede låneomkostninger.

Oplysninger i årsregnskabet

IAS 24

Omhandler

Oplysninger om nærtstående parter.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 13, *Nærtstående parter* omfatter de områder, der er behandlet i IAS 24. Der er dog visse væsentlige forskelle, som er behandlet nedenfor.

IAS 24 – Oplysninger om nærtstående parter

Formålet med IAS 24 er at henlede opmærksomheden på, at virksomhedens resultat og dens økonomiske udvikling og stilling kan være påvirket af nærtstående parter og transaktioner med disse.

Denne standard fastlægger oplysningskrav vedrørende nærtstående parter og transaktioner med disse.

Anvendelsesområde

Transaktioner og mellemværender mellem en virksomhed og andre virksomheder i samme koncern skal oplyses i den enkelte virksomheds separate årsregnskab. I koncernregnskabet elimineres koncerninterne transaktioner, hvorfor disse ikke skal oplyses heri.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 13 og årsregnskabsloven er der sædvanligvis ikke behov for at give oplysninger om transaktioner med nærtstående parter i årsregnskabet for en modervirksomhed, der også udarbejder koncernregnskab. Tilsvarende undtagelse gælder for helejede dattervirksomheder, hvis modervirksomheden er hjemmehørende i EU/EØS og offentliggør koncernregnskab, hvori dattervirksomheden indgår.

IAS 24 indeholder ikke tilsvarende undtagelsesmuligheder.

IAS 24 indeholder en definition af "nærtstående parter", der bl.a. indebærer, at to parter er nærtstående, hvis den ene part direkte eller indirekte kontrollerer eller har betydelig indflydelse på den anden part. Dette kan fx være som følge af et moder-/datterselskabsforhold, ved repræsentation i ledelsen eller ved nært familieskab til et sådant ledelsesmedlem. To virksomheder anses også for nærtstående, hvis de er kontrolleret af den samme modervirksomhed.

Forbindelser mellem modervirksomheder og dattervirksomheder skal oplyses, uanset om der har været transaktioner mellem disse parter. Dette indebærer, at en dattervirksomhed skal oplyse navnet på sin umiddelbare og sin ultimative ejer. Hvis hverken ejeren eller den ultimative ejer offentliggør årsregnskaber, skal navnet på den øverste af de mellemliggende ejere, der offentliggør årsregnskaber, også oplyses.

Oplysninger i årsregnskabet Forbindelser mellem nærtstående parter

Hvis der har været transaktioner mellem nærtstående parter, skal virksomheden oplyse om karakteren af forbindelsen mellem de nærtstående parter. Desuden skal der gives de informationer om transaktioner og mellemværender, der er nødvendige for at forstå forholdets mulige indvirkning på årsregnskabet. Oplysningerne skal som minimum omfatte:

Transaktioner med nærtstående parter

- (a) Transaktionernes beløbsmæssige omfang
- (b) Den beløbsmæssige størrelse af mellemværender og betingelserne for disse, herunder om der er stillet sikkerhed, hvordan mellemværenderne skal afregnes og en beskrivelse af afgivne eller modtagne garantier
- (c) Nedskrivning af tilgodehavender i forhold til den beløbsmæssige størrelse af tilgodehavenderne
- (d) Regnskabsårets omkostningsførte tab og hensættelser til tab på tilgodehavender hos nærtstående parter.

Ovenstående oplysninger skal opdeles på kategorier af nærtstående parter i form af modervirksomheden, virksomheder med fælles kontrol over eller betydelig indflydelse på virksom-

heden, dattervirksomheder, associerede virksomheder, joint ventures, hvori virksomheden er venturedeltager, nøglepersoner i ledelsen hos virksomheden eller dens modervirksomheder og andre nærtstående parter.

Poster af ensartet karakter kan oplyses samlet, medmindre særskilt oplysning er nødvendig for at forstå transaktionernes indvirkning på årsregnskabet.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Set i forhold til Regnskabsvejledning 13 og årsregnskabsloven indeholder IAS 24 mere detaljerede krav til oplysninger om transaktioner med nærtstående parter, herunder krav om beløbsangivelse af transaktioner og mellemværender, betingelser og vilkår for mellemværender med nærtstående parter, størrelsen af hensættelser til tab og omkostningsførte tab i regnskabsåret. Desuden er der i IAS 24 krav om, at oplysningerne opdeles på kategorier af nærtstående parter.

Aflønning af nøglepersoner i ledelsen

Vederlag til nøglepersoner i ledelsen skal oplyses samlet for ledelsen under ét og for hver af følgende kategorier:

- (a) Kortfristede personaleydelse
- (b) Pensionsordninger
- (c) Andre langfristede personaleydelse
- (d) Fratrædelsesgodtgørelser
- (e) Aktiebaserede aflønningsordninger

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

IAS 24 indeholder mere detaljerede krav til specifikation af ledelsesaf lønning end Regnskabsvejledning 13 og årsregnskabsloven.

Oplysning om, at transaktioner med nærtstående parter er gennemført på markedsmæssige vilkår, må alene gives, hvis sådanne vilkår kan dokumenteres.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 13 vil beskrivelsen af transaktioner med nærtstående parter sædvanligvis omfatte prispolitik og prisfastsættelsesmetode. Tilsvarende fremgår ikke af IAS 24. Derimod kræves, at en oplysning om, at transaktioner er gennemført på armslængde vilkår, skal kunne dokumenteres. Dette er ikke et udtrykkeligt krav i Regnskabsvejledning 13.

IAS 26

Omhandler

Regnskabsafleggelse for pensionskasser.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

IAS 26 – Regnskabsaflæggelse for pensionskasser

IAS 26 omhandler målings- og oplysningskravene for pensionskassers selvstændige regnskabsaflæggelse. Andre internationale regnskabsstandarder gælder for forhold, der ikke er reguleret i denne standard.

Den regnskabsmæssige behandling af pensionsordninger og andre personaleydelse i arbejdsgiverens årsregnskab er omfattet af IAS 19.

En pensionsordning er en ordning, hvor en virksomhed sikrer de ansatte økonomiske ydelser (årlig indtægt eller engangsbetaling) efter ansættelsens ophør.

Indholdet af regnskabet for en pensionskasse afhænger af, om pensionsordningen er bidragsbaseret eller ydelsesbaseret.

En pensionsordning er bidragsbaseret, hvis pensionen til medarbejderen opgøres ud fra arbejdsgiverens indbetalinger til en pensionskasse sammen med pensionskassens investeringsafkast.

En pensionsordning er ydelsesbaseret, hvis medarbejderen modtager pension, der er opgjort ud fra en formel, som normalt tager udgangspunkt i medarbejdernes indtjening og/eller anciennitet.

Regnskabet for en pensionskasse med bidragsbaserede pensionsordninger skal indeholde en opgørelse over de nettoaktiver, som er disponible for ydelser, og en beskrivelse af politikkerne for afdækning. Regnskabet vil sædvanligvis indeholde en opgørelse over periodens transaktioner og investeringsafkast samt den finansielle stilling. Derudover vil regnskabet sædvanligvis indeholde en beskrivelse af væsentlige aktiviteter i perioden og betydningen af eventuelle ændringer til ordningen.

Bidragsbaserede pensionsordninger

Regnskabet for en pensionskasse med ydelsesbaserede pensionsordninger skal indeholde en opgørelse over de nettoaktiver, som er disponible for ydelser. Derudover skal den aktuariemæssige nutidsværdi af lovede pensionsydelser indgå i opgørelsen, og den over- eller underdækning, der følger heraf, præsenteres. Oplysningen om nutidsværdien af lovede pensionsydelser skal opdeles i ydelser, der hhv. er afhængige og ikke afhængige af fortsat ansættelse. Alternativt kan den aktuariemæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser vises i en note, eller der kan henvises til disse oplysninger i en tilhørende aktuarrapport.

Ydelsesbaserede pensionsordninger

Hvis der ikke er udarbejdet en aktuariemæssig vurdering på balancedagen, skal den senest foreliggende vurdering anvendes som grundlag, og vurderingstidspunktet skal oplyses.

Den aktuariemæssige nutidsværdi af lovede pensionsydelser skal baseres på de ydelser, som ifølge ordningens betingelser er lovet for arbejdsydelser, der er udført til dato, ved at anvende enten det nuværende lønniveau eller det forventede fremtidige lønniveau. Den anvendte metode skal oplyses. Virkningen af ændringer i de aktuariemæssige forudsætninger, som har haft en væsentlig indflydelse på den aktuariemæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser, skal også oplyses.

Regnskabet skal indeholde oplysninger om sammenhængen mellem den aktuariemæssige nutidsværdi af lovede fratrædelsesydelser og de nettoaktiver, som er disponible for ydelser, og politikkerne for afdækning af lovede ydelser.

Alle ordninger – Måling af investeringer

Pensionskassens investeringer skal måles til dagsværdi. For let omsættelige værdipapirer er dagsværdien lig med markedsværdien. I tilfælde hvor det ikke er muligt at skønne dagsværdien af pensionskassens investeringer, skal der gives oplysning om årsagen til, at dagsværdien ikke er anvendt. Aktiver med en fastsat udløbsdato, der er anskaffet med henblik på at matche pensionsforpligtelserne, kan måles til amortiseret kostpris. Aktiver, der anvendes i driften af pensionskassen, behandles i overensstemmelse med de relevante regnskabsstandarder.

Oplysninger i årsregnskabet

Regnskabet for en pensionskasse – hvad enten den dækker ydelsesbaserede eller bidragsbaserede pensionsordninger – skal også indeholde følgende oplysninger:

- Opgørelse over ændringerne i de nettoaktiver, som er disponible for ydelser
- Oversigt over væsentlige regnskabsprincipper
- Beskrivelse af den dækkede pensionsordning og virkningen af ændringer af ordningen i regnskabsåret.

IAS 26 indeholder yderligere vejledning om oplysninger, som kan indgå i regnskaber for pensionskasser.

IAS 27

Omhandler

Koncernregnskaber og regnskabsmæssig behandling af investeringer i dattervirksomheder, fælles ledede virksomheder og associerede virksomheder i det separate årsregnskab for en modervirksomhed eller en investor.

Tilhørende SIC/IFRIC

SIC-12, *Konsolidering – særlige virksomheder (SPEs – Special Purpose Entities)*.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning, men der er en veludviklet dansk praksis.

IAS 27 – Koncernregnskaber og separate årsregnskaber

IAS 27 angiver regler for udarbejdelse og præsentation af koncernregnskaber.

Herudover foreskriver IAS 27 den regnskabsmæssige behandling af investeringer i dattervirksomheder, fælles ledede virksomheder og associerede virksomheder i en modervirksomheds eller en investors separate årsregnskab.

Hvis en investor i fælles ledede virksomheder eller associerede virksomheder ikke besidder dattervirksomheder og derfor ikke er omfattet af reglerne i IAS 27 om koncernregnskaber, er investorens årsregnskab **ikke** et separat årsregnskab i relation til IAS 27. I dette tilfælde følger den regnskabsmæssige behandling af fælles ledede virksomheder og associerede virksomheder bestemmelserne i hhv. IAS 31, *Kapitalandele i joint ventures* og IAS 28, *Investeringer i associerede virksomheder*.

I Danmark har vi relativt detaljerede regler i årsregnskabsloven om koncernforhold og en veludviklet praksis for udarbejdelse af koncernregnskaber.

En modervirksomhed skal udarbejde et koncernregnskab, der uden undtagelse indeholder alle dattervirksomheder, som er kontrolleret (dvs. underlagt bestemmende indflydelse) af modervirksomheden.

Præsentation af koncernregnskab

Hvis en dattervirksomhed opfylder betingelserne for at være et anlægsaktiv, som er bestemt for salg ifølge IFRS 5, *Anlægsaktiver bestemt for salg og ophørte aktiviteter* – fx hvis dattervirksomheden udelukkende er erhvervet med videresalg for øje – skal aktiver, forpligtelser og resultat i dattervirksomheden dog i koncernregnskabet behandles efter IFRS 5. Det medfører bl.a., at aktiverne i dattervirksomheden skal måles til den laveste værdi af regnskabsmæssig værdi og dagsværdi fratrukket salgsomkostninger, og at dattervirksomhedens aktiver, forpligtelser og resultat præsenteres i særskilte linjer i koncernregnskabet.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge årsregnskabslovens § 114 kan visse dattervirksomheder holdes ude af konsolideringen, fx hvis betydelige og vedvarende hindringer i væsentlig grad begrænser modervirksomhedens udøvelse af sine rettigheder over dattervirksomheden.

Der er ingen undtagelser i IFRS fra at medtage dattervirksomheder i konsolideringen.

Modervirksomheder kan dog undlade at udarbejde koncernregnskab, hvis nærmere angivne betingelser er opfyldt. En af betingelserne er, at modervirksomhedens ultimative eller mellemlejliggende modervirksomhed udarbejder koncernregnskab, der er tilgængelig for offentligheden og er i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder (IFRS).

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge årsregnskabslovens § 112 er det en betingelse for at undlade at udarbejde koncernregnskab, at modervirksomhedens ultimative eller mellemliggende modervirksomhed udarbejder koncernregnskab, der er tilgængelig for offentligheden og er i overensstemmelse med lovgivningen i et EU- eller EØS-land eller med EU's 7. direktiv eller tilsvarende regler, herunder US GAAP.

Ifølge IFRS skal et overliggende koncernregnskab være udarbejdet efter IFRS, før en underkoncern kan undlade at udarbejde koncernregnskab.

Kontrol

Der formodes at foreligge kontrol, når modervirksomheden – direkte eller indirekte gennem dattervirksomheder – ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed, medmindre det i særlige tilfælde klart kan påvises, at et sådant ejerforhold ikke medfører kontrol over denne virksomhed. Der foreligger også kontrol, når modervirksomheden ejer halvdelen eller mindre end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed, hvis der er

- råderet over mere end halvdelen af stemmerettighederne i kraft af en aftale med andre investorer
- beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold i en virksomhed ifølge en vedtægt eller en aftale
- beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i bestyrelsen, eller
- beføjelse til at afgive flertallet af stemmer ved møder i bestyrelsen.

SIC-12 foreskriver derudover, at særlige virksomheder og fonde (SPEs – Special Purpose Entities) skal konsolideres, når indholdet af forholdet mellem den regnskabsaflæggende virksomhed og SPE'en indikerer, at den er kontrolleret af den regnskabsaflæggende virksomhed. Der kan fx foreligge kontrol, selv hvor en virksomhed kun besidder en lille eller ingen del af SPE'ens egenkapital. Anvendelsen af begrebet kontrol kræver i hvert enkelt tilfælde, at der udøves skøn over samtlige relevante faktorer. Fx kan følgende tilfælde indikere, at den regnskabsaflæggende virksomhed udøver kontrol, og at SPE'en dermed skal konsolideres:

- når SPE'ens aktiviteter i realiteten udføres på vegne af virksomheden efter dennes specifikke forretningsmæssige behov, således at virksomheden opnår fordele fra SPE'ens aktiviteter
- når virksomheden i realiteten har beføjelser til at opnå hovedparten af fordelene fra SPE'ens aktiviteter, eller virksomheden ved etableringen af en "autopilotmekanisme" har uddelegeret disse beføjelser
- når virksomheden i realiteten har ret til at opnå hovedparten af fordelene fra SPE'en og derfor kan blive udsat for risici, der er knyttet til dens aktiviteter, eller
- når virksomheden i realiteten bibeholder hovedparten af risici, der er knyttet til ejendomsret e.l. over SPE'en eller dens aktiver for at opnå fordele fra dens aktiviteter.

Potentielle stemmerettigheder og allokering af ejerandele

IAS 27 foreskriver, at alle potentielle stemmerettigheder (fx warrants og call-optioner), som aktuelt kan udnyttes eller konverteres, skal tages i betragtning ved den samlede vurdering af, om den regnskabsaflæggende virksomhed har kontrol over eller betydelig indflydelse (som defineret i IAS 28) på den anden virksomhed.

Den andel af dattervirksomhedens resultat, der allokeres til modervirksomheden og minoritetsinteresserne ved udarbejdelsen af koncernregnskabet, og den andel, der allokeres til en investor i fælles ledede virksomheder eller associerede virksomheder, fastlægges alene på basis af den aktuelle ejerandel.

Dattervirksomheder, der er erhvervet med henblik på videresalg

Der er ingen undtagelser i IAS 27 fra at konsolidere dattervirksomheder, uanset om disse udelukkende er erhvervet med henblik på videresalg, og kontrollen derfor er midlertidig.

Sådanne dattervirksomheder vil dog ofte falde ind under bestemmelserne i IFRS 5, *Anlægsaktiver bestemt for salg og ophørte aktiviteter*, hvorefter dattervirksomhedens akti-

ver, forpligtelser og resultat skal måles og præsenteres i koncernregnskabet i overensstemmelse med IFRS 5. Vi henviser til afsnittet om IFRS 5.

Når koncernregnskabet udarbejdes, skal koncerninterne mellemværender, transaktioner og urealiserede avancer elimineres fuldt ud. Urealiserede interne tab skal også elimineres, medmindre tabet er udtryk for værdiforringelse af det overførte aktiv.

Har virksomheder i konsolideringen forskellige balancedage, skal der udarbejdes et særskilt regnskab for dattervirksomhederne til brug for konsolideringen, medmindre dette ikke er praktisk muligt. Hvis regnskabet for dattervirksomheden, som indgår i konsolideringen, er udarbejdet pr. en anden dato end moderselskabets balancedato, skal der reguleres for virkningen af væsentlige transaktioner eller begivenheder, der finder sted mellem dattervirksomhedens og modervirksomhedens balancedato. Der må dog ikke være tale om en større forskel end tre måneder.

Koncernregnskabet skal udarbejdes efter ensartede regnskabsprincipper.

Investering i en virksomhed skal behandles i overensstemmelse med IAS 39 fra det øjeblik, hvor den ikke længere falder ind under definitionen på en dattervirksomhed og ikke bliver en associeret eller fælles ledet virksomhed. I de sidstnævnte tilfælde behandles investeringen efter hhv. IAS 28 og IAS 31.

Minoritetsinteresser skal i koncernregnskabet præsenteres som en del af egenkapitalen, men adskilt fra modervirksomhedens andel af egenkapitalen. Minoritetsinteressers andel af koncernresultatet må ikke præsenteres som en indtægt eller udgift i resultatopgørelsen, men skal vises som disponering af årets resultat.

I modervirksomhedens eller investors årsregnskab skal investeringer i datter-, fælles ledede og associerede virksomheder enten indregnes til kostpris eller som finansielle aktiver ifølge IAS 39. Dette gælder, uanset om modervirksomheden udarbejder koncernregnskab eller er fritaget herfor, jf. reglerne om overliggende modervirksomheder. Hvis investor ikke er en modervirksomhed kan investeringer i associerede og fælles ledede virksomheder indregnes som beskrevet i afsnittene om IAS 28 henholdsvis IAS 31.

Den valgte regnskabspraksis skal anvendes for alle investeringer inden for den samme kategori.

Hvis investeringer i dattervirksomheder, fælles ledede virksomheder eller associerede virksomheder behandles efter bestemmelserne i IFRS 5 for anlægsaktiver, som besiddes med henblik på salg, skal de også i modervirksomhedens separate årsregnskab behandles i overensstemmelse med IFRS 5 – og dermed præsenteres særskilt i balancen under kortfristede aktiver.

Konsolideringsprocedurer

Ophør af kontrol

Minoritetsinteresser

Regnskabsmæssig behandling af investeringer i datter-, fælles ledede og associerede virksomheder i modervirksomhedens separate årsregnskab

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge årsregnskabslovens § 84 skal investeringer i dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes i modervirksomhedens separate årsregnskab til den regnskabsmæssige indre værdi (equity-metoden). Klasse B-virksomheder skal dog som udgangspunkt indregne disse investeringer til kostpris ifølge ÅRL § 36 eller dagsværdi, jf. ÅRL § 41, men kan vælge equity-metoden efter § 84. Alle virksomheder, der har investering som hovedaktivitet, kan i modervirksomhedens separate årsregnskab måle investeringer i dattervirksomheder og associerede virksomheder til dagsværdi ifølge årsregnskabslovens § 38, hvis disse investeringer er omfattet af investeringsaktiviteten.

Equity-metoden er ifølge IFRS ikke tilladt i modervirksomhedens separate årsregnskab.

Ifølge årsregnskabsloven skal fælles ledede virksomheder indregnes i modervirksomhedens separate årsregnskab efter de samme bestemmelser, som er beskrevet for associerede virksomheder, medmindre virksomheden hæfter fuldt ud for alle eller for en forholdsmæssig andel af den fælles ledede virksomheds forpligtelser, hvorefter kapitalandelene kan indregnes ved pro rata-konsolidering.

Ifølge IFRS er pro rata-konsolidering ikke mulig i modervirksomhedens separate årsregnskab. Kapitalandele i fælles ledede virksomheder skal indregnes til kostpris eller dagsværdi i overensstemmelse med IAS 39.

Oplysninger i årsregnskabet

Der skal i koncernregnskabet gives følgende oplysninger:

1. Karakteren af koncernforholdet mellem modervirksomheden og en dattervirksomhed i de tilfælde, hvor moderen ikke ejer – direkte eller indirekte – mere end halvdelen af stemmerettighederne
2. Begrundelse for, hvorfor en ejerandel på mere end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed alligevel ikke udgør bestemmende indflydelse (kontrol) over virksomheden
3. Balancedagen for dattervirksomheders årsregnskaber, som anvendes ved konsolideringen, hvis disse ikke er sammenfaldende med koncernregnskabet's balancedag, og årsagen til anvendelse af forskellig regnskabsperiode
4. Karakteren og omfanget af væsentlige indskrænkninger i dattervirksomhedernes muligheder for at overføre midler til modervirksomheden i form af udbytte eller tilbagebetaling af lån.

Modervirksomhedens separate årsregnskab skal indeholde følgende oplysninger:

1. Det faktum, at der er tale om modervirksomhedens separate årsregnskab
2. Navn, hjemland, ejerandel og andel af stemmer, hvis denne er forskellig fra ejerandelen, for alle væsentlige dattervirksomheder, fælles ledede virksomheder og associerede virksomheder
3. Anvendt regnskabspraksis for kapitalandele i disse virksomheder.

Hvis modervirksomheden – i overensstemmelse med undtagelsesbestemmelserne i IAS 27 – ikke udarbejder koncernregnskab, skal dette oplyses særskilt, og der skal gives oplysning om navn og hjemland for den overliggende modervirksomhed, som udarbejder koncernregnskab, og adressen, hvorfra dette kan rekvireres.

IAS 28

Omhandler

Investeringer i associerede virksomheder.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning, men der er en veludviklet dansk praksis.

IAS 28 – Investeringer i associerede virksomheder

IAS 28 angiver regler for, hvordan investeringer i associerede virksomheder behandles regnskabsmæssigt i koncernregnskabet.

Standarden gælder dog ikke for investeringer i associerede virksomheder, som besiddes af venturekapitalorganisationer eller investeringsselskaber, hvis investeringen måles til dagsværdi.

Den regnskabsmæssige behandling af investeringer i associerede virksomheder i investors separate årsregnskab er reguleret af IAS 27, *Koncernregnskaber og separate årsregnskaber* via henvisning fra IAS 28. Vi henviser til afsnittet herom.

En virksomhed betragtes som associeret, når investor har betydelig indflydelse (*significant influence*), men ikke kontrol (som defineret efter IAS 27). Hvis investor – direkte eller indirekte gennem dattervirksomheder – ejer 20% eller mere af stemmerettighederne i en virksomhed, er der en formodning for, at investor har betydelig indflydelse.

Betydelig indflydelse

Potentielle stemmerettigheder (fx warrants og call-optioner), som kan udnyttes eller konverteres umiddelbart, skal også tages i betragtning, når det vurderes, om der foreligger betydelig indflydelse.

Betydelig indflydelse kan typisk komme til udtryk på følgende måder:

1. Repræsentation i virksomhedens bestyrelse
2. Deltagelse i beslutningsprocessen
3. Væsentlige transaktioner mellem investor og virksomheden
4. Udveksling af ledende medarbejdere
5. Nødvendig teknisk information stilles til rådighed.

En associeret virksomhed skal i koncernregnskabet behandles efter den indre værdis metode (equity-metoden), baseret på koncernens regnskabspraksis. Investeringer der er omfattet af bestemmelserne i IFRS 5, *Anlægsaktiver bestemt for salg og ophørte aktiviteter* skal dog måles i overensstemmelse med denne standard.

Regnskabsmæssig behandling af associerede virksomheder

Virksomheder, som undlader at udarbejde koncernregnskab i overensstemmelse med undtagelsesbestemmelserne herfor i IAS 27, skal behandle kapitalandele i associerede virksomheder efter bestemmelserne i IAS 27 for modervirksomhedens separate årsregnskab – dvs. til kostpris eller dagsværdi i overensstemmelse med IAS 39.

Tilsvarende kan investorer, som ikke er en modervirksomhed ifølge IAS 27, vælge at indregne kapitalandele i associerede virksomheder til kostpris eller dagsværdi i overensstemmelse med IAS 39, hvis de opfylder betingelser, der svarer til undtagelsesbestemmelserne for udarbejdelse af koncernregnskab i IAS 27.

Følgende oversigt viser den regnskabsmæssige behandling af investeringer i associerede virksomheder i forskelle situationer:

	Koncernregnskabet	Investors "modervirksomhedsregnskab"
Investor er modervirksomhed i en koncern		
Der udarbejdes koncernregnskab	<ul style="list-style-type: none"> Equity-metoden 	<ul style="list-style-type: none"> Kostpris, eller Dagsværdi iht. IAS 39
Investor er dattervirksomhed i en overliggende koncern, og udarbejder ikke koncernregnskab efter undtagelsen i IAS 27.10		<ul style="list-style-type: none"> Kostpris, eller Dagsværdi iht. IAS 39
Investor er ikke modervirksomhed i en koncern		
Investor er dattervirksomhed i en overliggende koncern, og betingelserne i IAS 28.13 (c) for ikke at anvende equity-metoden er opfyldt		<p>Hovedregel</p> <ul style="list-style-type: none"> Equity-metoden <p>Virksomheden kan vælge</p> <ul style="list-style-type: none"> Kostpris, eller Dagsværdi iht. IAS 39
Investor er ikke dattervirksomhed i en overliggende koncern		<ul style="list-style-type: none"> Equity-metoden
Særlige tilfælde		
Investor er en venturekapitalorganisation eller et investeringsselskab, og investeringen måles til dagsværdi	<ul style="list-style-type: none"> Dagsværdi iht. IAS 39 	
Investeringen i associeret virksomhed er omfattet af IFRS 5	Laveste værdi af <ul style="list-style-type: none"> regnskabsmæssig værdi på tidspunktet, hvor investeringen bliver omfattet af IFRS 5, eller dagsværdi fratrukket salgsomkostninger. 	

Måling efter equity-metoden skal ophøre, hvis virksomheden ikke længere er en associeret virksomhed. I så fald skal investeringen måles til dagsværdi ifølge IAS 39. Den regnskabsmæssige værdi af investeringen på overgangsdagen skal betragtes som kostprisen.

Har den associerede virksomhed ikke samme balancedag som investor, skal der udarbejdes et særskilt regnskab til brug for indregningen af ejerandelen i investors koncernregnskab, medmindre dette ikke er praktisk muligt. Hvis regnskabet for den associerede virksomhed, som anvendes som grundlag for indregning i koncernregnskabet, er udarbejdet pr. en anden dato end investors balancedato, skal der reguleres for virkningen af væsentlige transaktioner

eller begivenheder, der finder sted mellem den associerede virksomheds og investors balancdato. Der må dog ikke være tale om en større forskel end tre måneder.

Dansk regnskabspraksis for at anvende den indre værdis metode for investeringer i associerede virksomheder er særdeles veludviklet og i overensstemmelse med IAS 28.

Indre værdis metode er reelt set en "one line consolidation" metode, dvs. én linje i resultatopgørelsen (efter skat) og én linje i balancen for at være konsistent med dette princip. IAS 28 foreskriver, at kostprisen for investeringen er udgangspunktet for anvendelsen af den indre værdis metode. Standarden foreskriver endvidere, at goodwill er en del af den regnskabsmæssige værdi af kapitalandelen i den associerede virksomhed.

Anvendelse af den indre værdis metode

Når investeringen foretages, behandles en positiv (eller negativ) forskel mellem kostprisen og investors andel af dagsværdien af de identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser i den associerede virksomhed efter IFRS 3, *Virksomhedssammenslutninger*. Dette betyder, at goodwill vedrørende en investering i en associeret virksomhed skal indgå i den regnskabsmæssige værdi af investeringen. Negativ goodwill skal ikke indgå i investeringens værdi, men skal indtægtsføres i resultatopgørelsen i anskaffelsesåret som en del af andelen af resultatet i associerede virksomheder.

Goodwill

Goodwill, der er indregnet i værdien af investeringen i en associeret virksomhed, skal ikke amortiseres eller testes særskilt for værdiforringelse. Derimod skal den samlede regnskabsmæssige værdi af investeringen i den associerede virksomhed inkl. goodwill testes for værdiforringelse, hvis der er indikation på, at investeringens værdi er forringet.

Ifølge IAS 28 skal urealiserede gevinster og tab fra opadgående transaktioner (fra associeret virksomhed til investor) og nedadgående transaktioner (fra investor til associeret virksomhed) elimineres i samme forhold som investors kapitalandel i den associerede virksomhed.

Forholdsmæssig eliminering af urealiserede gevinster og tab

Når investors andel af tab er lig med eller overstiger den regnskabsmæssige værdi af investeringen, måles investeringen til nul. Yderligere andele af tab indregnes som udgangspunkt ikke.

Indregning af tab

Investor skal dog ifølge IAS 27 indregne yderligere tab, hvis denne har påtaget sig forpligtelser over for den associerede virksomhed eller skal indfri dennes forpligtelser, fordi investor har stillet garanti eller på anden måde forpligtet sig over for tredjemand.

Yderligere tab skal betragtes som en indikation på, at værdien af investors andre økonomiske interesser i den associerede virksomhed (fx et tilgodehavende) er forringet, og nedskrivning af disse skal vurderes konkret.

En associeret virksomhed skal nedskrives efter IAS 36, når investeringens genindvindingsværdi er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Nedskrivningen skal opgøres og foretages særskilt for hver investering. Nedskrivningen henføres først til eventuel resterende goodwill.

Nedskrivning

Ifølge IAS 1, *Præsentation af årsregnskaber* skal andel af resultat i associerede virksomheder, som indregnes efter den indre værdis metode, fremgå af én linje i resultatopgørelsen. Der er ikke hjemmel i IFRS til at opdele andelen af resultatet i resultat før skat og andel af skat i associerede selskaber.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Årsregnskabsloven angiver ikke, om resultatandele i associerede virksomheder skal opdeles i hhv. resultat før skat og skat i associerede virksomheder. Det har dog været normal praksis i Danmark at foretage en opdeling.

Oplysninger i årsregnskabet

Der skal i koncernregnskabet gives følgende oplysninger om associerede virksomheder:

1. Dagsværdien af investeringer i associerede virksomheder, hvor der foreligger en officiel markedskurs
2. Sammendragne økonomiske informationer for associerede virksomheder, herunder sammendragne beløb for aktiver, forpligtelser, omsætning og resultat
3. Årsagerne til, at en ejerandel på mindre end 20% alligevel udgør betydelig indflydelse, eller hvorfor en ejerandel på 20% eller mere ikke udgør betydelig indflydelse
4. Hvis den associerede virksomhed anvender en anden balancedag eller anden regnskabsperiode end investoren, skal den associerede virksomheds balancedag oplyses, og det skal begrundes, hvorfor der anvendes en anden balancedag eller regnskabsperiode
5. Karakteren og omfanget af væsentlige restriktioner i den associerede virksomheds mulighed for at overføre midler til investoren i form af udbytte eller tilbagebetaling af lån
6. Den ikke indregnede andel af tab i en associeret virksomhed – både i regnskabsåret og akkumuleret
7. Hvis investoren ikke behandler en investering efter equity-metoden i overensstemmelse med undtagelserne herfor, skal dette faktum oplyses, og sammendragne økonomiske informationer for disse associerede virksomheder skal også angives.

Anvendes den indre værdis metode for associerede virksomheder, skal de præsenteres som finansielle anlægsaktiver på en særskilt linje i balancen. Tilsvarende skal andelen af resultatet præsenteres netto på en særskilt linje i resultatopgørelsen. Andelen af eventuelle ophørte aktiviteter eller egenkapitalposter skal også præsenteres særskilt.

Endelig skal investoren oplyse om eventualforpligtelser i den associerede virksomhed, som investoren har påtaget sig i fællesskab med andre investorer, og eventualforpligtelser, der opstår ved, at investoren hæfter solidarisk for alle eller dele af den associerede virksomheds forpligtelser.

IAS 29

Omhandler

Regnskabsafleggelse i lande med hyperinflation.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

IAS 29 – Regnskabsaflæggelse i hyperinflationsekonomier

Standarden angiver retningslinier for regnskabsaflæggelse for selskaber i højinflationsøkonomier og omregning af en dattervirksomheds årsregnskab med henblik på indregning i koncernregnskabet. Ifølge IAS 29 skal årsregnskabet omregnes, så der tages højde for hyperinflation.

Det er en skønsmæssig vurdering, om et lands økonomi er ramt af højinflation og dermed gør det nødvendigt at korrigere regnskabsinformationen efter IAS 29. IAS 29 giver eksempler på forhold, der kan tyde på, at en økonomi er ramt af højinflation.

Indikatorer på højinflation

Hyperinflation antages bl.a. at foreligge, når den akkumulerede inflationsrate over en treårig periode nærmer sig eller er over 100%.

Foreligger der hyperinflation, foreskriver IAS 29, at regnskabet inklusiv sammenligningstal omregnes (inflationskorrigeres), således at det afspejler prisniveauet på den senest præsenterede balancedag.

Korrektion af regnskabsinformation

Virksomhederne skal oplyse, at årsregnskabet er inflationskorrigeret. Desuden skal det oplyses, hvilket prisindeks som er anvendt ved inflationskorrektionen, prisindeksets niveau pr. balancedagen og ændringer i prisindekset i indværende år og i sammenligningsåret.

Oplysninger i årsregnskabet

IAS 30

Omhandler

Oplysninger i årsregnskaber for pengeinstitutter og lignende finansielle virksomheder.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

IAS 30 – Oplysning i pengeinstitutters og lignende finansielle institutioners årsregnskaber

IAS 30 omhandler alene præsentation og oplysninger i årsregnskaber for pengeinstitutter og lignende finansielle institutter. Den angiver en række særlige præsentations- og oplysningskrav til resultatopgørelsen og balancen for et pengeinstitut, herunder til poster, der er indregnet i balancen, og til poster, der er holdt uden for balancen (*off-balance sheet*).

Standarden er relativt gammel og efterhånden forældet. Derfor udsendte IASB i juli 2004 et udkast til ny standard om oplysning om finansielle instrumenter ED 7, Finansielle instrumenter: Oplysninger. Udkastet foreslås at erstatte IAS 30 og bestemmelserne i IAS 32 om oplysningskrav til finansielle instrumenter. Det foreslås, at ED 7 træder i kraft for regnskabsår, der starter 1. januar 2007 – med mulighed for tidligere anvendelse. Indtil da gælder IAS 30 stadig.

Hensigten med IAS 30 er at give regnskabsbrugerne information, som kan være nyttig, når pengeinstitutts finansielle stilling og indtjening vurderes, og som kan give en bedre forståelse af de særlige egenskaber ved et pengeinstituts aktiviteter.

I pengeinstitutters resultatopgørelse skal indtægter og omkostninger opdeles efter art. Ud over oplysningskravene i andre standarder skal oplysningerne i et pengeinstituts resultatopgørelse eller i noterne til årsregnskabet som minimum omfatte følgende indtægts- og omkostningsposter:

Resultatopgørelsen

- Rente- og lignende indtægter
- Rente- og lignende omkostninger
- Modtaget udbytte
- Honorar- og provisionsindtægter
- Gebyr- og provisionsomkostninger
- Nettogevinster/-tab på kortfristede værdipapirer
- Nettogevinster/-tab på langfristede værdipapirer
- Nettogevinster/-tab på valutahandel
- Andre driftsindtægter
- Tab på udlån
- Generelle administrationsomkostninger
- Andre driftsomkostninger.

Indtægter i pengeinstitutter omfatter bl.a. renter, honorarer for tjenesteydelser, provisioner og resultat af handelsaktiviteter. Hver type indtægt skal oplyses særskilt. Sådanne oplysninger gives ud over de oplysninger om indtægtskilde, som IAS 14, *Segmentoplysninger* kræver.

Omkostninger i pengeinstitutter omfatter bl.a. renter, provisioner, tab på udlån, nedskrivning af investeringer og generelle administrationsomkostninger. Hver type omkostning skal oplyses særskilt.

Indtægts- og omkostningsposter må ikke modregnes, bortset fra poster vedrørende sikring samt aktiver og forpligtelser, som er modregnet ifølge IAS 32.

Balancen

Pengeinstitutter skal præsentere en balance, hvori aktiver og forpligtelser opdeles efter art og opstilles efter likviditet.

Ud over oplysningskravene i andre standarder skal oplysningerne i et pengeinstituts balance eller i noterne til årsregnskabet som minimum omfatte følgende aktiver og forpligtelser:

Aktiver

- Likvide beholdninger og indeståender hos centralbanken (Nationalbanken)
- Skatkammerbeviser og andre gældsbeviser, som kan rediskonteres hos centralbanken (Nationalbanken)
- Statsobligationer og andre værdipapirer, som besiddes med handel for øje
- Indeståender hos og udlån til andre pengeinstitutter
- Andre pengemarkedsplaceringer
- Udlån til kunder
- Langfristede værdipapirer.

Forpligtelser

- Indlån fra andre pengeinstitutter
- Andre pengemarkedsindlån
- Andre indlån
- "Certificates of deposits"
- Gældsbreve
- Andre lån.

Oplysninger i årsregnskabet

I anvendt regnskabspraksis skal virksomheden beskrive det grundlag, der anvendes for at indregne uerholdelige lån som omkostning og for at nedskrive uerholdelige lån til nul. Derudover skal årets bevægelser i hensættelser til tab på udlån og den samlede hensættelse til tab på udlån på balancedagen oplyses.

Pengeinstitutter skal oplyse dagsværdien af hver kategori af finansielle aktiver og forpligtelser ifølge IAS 32 og IAS 39.

Endvidere skal der vises en opgørelse over aktiver og forpligtelser, der er opdelt efter restløbetider.

Væsentlige koncentrationer af aktiver, forpligtelser og ikke-balanceførte poster skal oplyses. Disse oplysninger skal gives ud fra geografiske områder, kunde- eller branchegrupper eller andre koncentrationer af risici. Væsentlige nettoalutapositioner skal også angives.

Der skal oplyses om eventualforpligtelser og andre forpligtelser, herunder ikke-balanceførte poster. Fx skal bindende lånetilsagn, garantier og rembuser angives.

Lovkrævede reservationer til tab, som overstiger nedskrivning til genindvindingsværdi, skal regnskabsmæssigt behandles som en fordeling af overført resultat under egenkapitalen. Derudover skal reservationer til generelle bankrisici, herunder fremtidige tab og andre uforudsigelige risici eller eventualposter, oplyses særskilt som en fordeling af overført resultat. Reservationerne og tilbageførsel heraf må ikke indregnes i resultatopgørelsen. IAS 39 indeholder yderligere vejledning i nedskrivning af udlån, som er særligt relevant for banker.

Det samlede beløb for pantsikrede forpligtelser samt arten og den regnskabsmæssige værdi af de aktiver, som er stillet som sikkerhed, skal oplyses.

Endelig indeholder IAS 30 yderligere vejledning i at opfylde kravet om oplysning om nærtstående parter efter IAS 24.

IAS 31

Omhandler

Kapitalandele i joint ventures.

Tilhørende SIC/IFRIC

SIC-13, *Fælles kontrollerede virksomheder – ikke-monetære indskud fra venture-deltagere.*

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

IAS 31 – Kapitalandele i joint ventures

IAS 31 angiver regler for regnskabsmæssig behandling af kapitalandele i joint ventures og præsentationen af et joint ventures aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger i venture-deltageres og investorers årsregnskab.

Et joint venture opstår, når der etableres en fælles ledet virksomhed baseret på en kontraktmæssig fælles kontrol. Ved fælles kontrol forstås, at kontrol over en erhvervmæssig aktivitet deles, og at en enkelt venturedeltager ikke ensidigt kontrollerer denne aktivitet.

Fælles kontrol

Fælles kontrol er eksempelvis til stede, hvis en operatørs finansielle og driftsmæssige beføjelser er aftalt på forhånd i kontrakten mellem venturedeltagerne, og hverken operatøren eller andre venture-deltagere har kontrollen alene. På den anden side, hvis operatøren har beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige beslutninger alene, betyder dette, at denne har kontrol, og at aktiviteten er en dattervirksomhed af operatøren og ikke et joint venture.

Der findes tre typer af joint ventures, der er omtalt i IAS 31:

- Fælles kontrollerede aktiviteter (*jointly controlled operations*)
- Fælles kontrollerede aktiver (*jointly controlled assets*)
- Fælles kontrollerede virksomheder (*jointly controlled entities*).

Forskellige typer af joint ventures

Standarden kræver som hovedregel, at der anvendes pro rata-konsolidering i venture-deltageres koncernregnskab enten linje for linje af den enkeltes andel, eller at man anvender den udvidede indre værdis metode, som betyder pro rata-konsolidering i særskilte hovedgrupper. Det er dog som alternativ tilladt at behandle sådanne investeringer efter den indre værdis metode (equity-metoden).

Venturedeltagers koncernregnskab

Uanset hvilken metode, der anvendes, skal indregning ske på baggrund af regnskaber for de fælles ledede virksomheder, som er omarbejdet til koncernens regnskabspraksis.

Der er altså tre mulige måder at behandle joint ventures på. I Danmark har der sædvanligvis været brugt pro rata linje-for-linje-konsolidering eller equity-metoden.

Kapitalandele i fælles kontrollerede virksomheder, der er klassificeret som anlægsaktiver, som er bestemt for salg, jf. IFRS 5, skal – i overensstemmelse med denne standard – måles til den laveste værdi af regnskabsmæssig værdi eller dagsværdi minus salgsomkostninger.

Hvis en tidligere fælles kontrolleret virksomhed bliver til en dattervirksomhed, skal investeringen behandles efter IAS 27.

Ved pro rata-konsolidering skal der foretages en forholdsmæssig eliminering af urealiserede interne gevinster og tab. Den del af den interne gevinst, der knytter sig til de øvrige venture-deltagere i den fælles kontrollerede virksomhed, anses for realiseret, og denne elimineres derfor ikke.

Transaktioner mellem en venturedeltager og et joint venture

SIC-13 foreskriver, at kravene til indregning af gevinster og tab gælder på tilsvarende måde for ikke-monetære indskud fra venture-deltagere, medmindre

- ejendomsretten over de indskudte ikke-monetære aktiver ikke er overgået til den fælles kontrollerede virksomhed
- gevinsten eller tabet ikke kan måles pålideligt
- de andre venture-deltagere indskyder tilsvarende ikke-monetære aktiver.

I disse tre tilfælde skal der ske fuld eliminerings. Urealiserede gevinster eller tab skal elimineres i de underliggende aktiver ved pro rata-konsolidering eller i kapitalandelen, hvis den indre værdis metode anvendes.

Venture-deltagere skal ophøre med pro rata-konsolidering eller den indre værdis metode af en kapitalandel i et joint venture, hvis fælles kontrol ikke længere er til stede.

Venture-deltagers separate regnskab

Kapitalandele i fælles kontrollerede virksomheder skal i venture-deltagers separate regnskab (moderselskabsregnskab) måles til kostpris eller dagsværdi i overensstemmelse med IAS 39.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge årsregnskabsloven skal fælles kontrollerede virksomheder indregnes til kostpris, hvis investor er en klasse B-virksomhed, og efter den indre værdis metode, hvis investor er en klasse C-virksomhed. Alternativt kan indregning ske ved pro rata-konsolidering. Pro rata-konsolidering i moderselskabsregnskabet kan dog alene ske, hvis investor hæfter fuldt ud for alle eller for en forholdsmæssig andel af den fælles ledede virksomheds forpligtelser.

Yderligere vejledning

IAS 31 henviser til IAS 28 og IAS 39 vedrørende præsentation af kapitalandele i joint ventures i årsregnskabet for investorer, der ikke deltager i den fælles ledelse, og til IAS 18 vedrørende indregning af honorarer til operatører af joint ventures.

Oplysninger i årsregnskabet

Der skal i anvendt regnskabspraksis oplyses om den metode, der er anvendt for at indregne kapitalandele i joint ventures i koncernregnskabet (pro rata-konsolidering eller equity-metoden) og i det separate regnskab for venture-deltageren (kostpris eller dagsværdi i overensstemmelse med IAS 39).

Der skal desuden i noterne

- oplyses om det samlede beløb for eventualforpligtelser og investeringsforpligtelser, der er knyttet til kapitalandelen i joint venturet – og adskilt fra øvrige eventualforpligtelser – herunder sådanne forpligtelser, som man har påtaget sig som individuel venture-deltager, i fællesskab med øvrige venture-deltagere og andel af joint ventures eventualforpligtelser
- gives en oversigt over og beskrivelse af investeringer i væsentlige joint ventures, herunder oplysning om ejerandel i fælles kontrollerede virksomheder.

Hvis virksomheden indregner kapitalandele i joint ventures ved pro rata-konsolidering linje for linje eller ved at anvende equity-metoden, skal der desuden oplyses om de samlede indregnede beløb vedrørende joint ventures fordelt på kort- og langfristede tilgodehavender og gæld samt indtægter og omkostninger.

EUROPE

IAS 32

Omhandler

Oplysninger om og præsentation af finansielle instrumenter.

Tilhørende SIC/IFRIC

IFRIC 2, *Ejerandele i kooperative virksomheder og lignende finansielle instrumenter*.

Dansk regnskabsvejledning

- Regnskabsvejledning 15, *Finansielle instrumenter: Oplysninger og modregning*, er baseret på IAS 32. IAS 32 indeholder en del flere oplysningskrav og der er visse forskelle mellem IAS 32 og Regnskabsvejledning 15, som er beskrevet nedenfor.
- Regnskabsvejledning 19, *Egne kapitalandele*, er baseret på det tidligere fortolkningsbidrag SIC-16, der er indarbejdet i IAS 32.

IAS 32 – Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation

Udviklingen i kapitalmarkederne har generelt betydet, at anvendelsen af finansielle instrumenter – både traditionelle primære instrumenter, som fx aktier og obligationer, og afledte finansielle instrumenter (der også benævnes derivater), som fx valutaterminkontrakter og renteswaps – er blevet omfattende, væsentlig og kompleks.

Et finansielt instrument defineres i IAS 32 som enhver aftale, der udgør et finansielt aktiv i en virksomhed og en modsvarende finansiell forpligtelse eller et egenkapitalinstrument i en anden virksomhed.

IAS 32's brede definition af finansielle instrumenter omfatter både primære finansielle instrumenter, såsom tilgodehavender, likvider, gæld og aktier, og afledte finansielle instrumenter, såsom optioner, futures, terminsforretninger samt rente- og valutawaps. Afledte finansielle instrumenter, der er baseret på virksomhedens egne egenkapitalinstrumenter (egne aktier), er også omfattet af IAS 32. Der kan også forekomme ikke-indregnede finansielle instrumenter, der er omfattet af IAS 32, men ikke IAS 39 om indregning og måling af finansielle instrumenter (fx visse lånetilsagn).

Fremtidige købs- og salgsaftaler på ikke-finansielle aktiver er omfattet af både IAS 32 og IAS 39, hvis aftalen kan nettoafregnes kontant eller med andre finansielle instrumenter. Undtaget er dog de tilfælde, hvor aftalerne indgås og opretholdes med det formål at modtage eller levere et ikke-finansielt aktiv eller en ikke-finansiell forpligtelse i henhold til virksomhedens forventede købs-, salgs- eller anvendelseskrav. Dette omfatter eksempelvis aftaler om fremtidigt varekøb eller varesalg. Der gives i IAS 32 yderligere vejledning og eksempler, der præciserer, hvornår en aftale kan nettoafregnes kontant. Dette er et komplekst område, og i praksis betyder det, at visse fremtidige købs- og salgsaftaler skal behandles som afledte finansielle instrumenter og indregnes i balancen, allerede når kontrakten indgås, og at disse aftaler skal måles til dagværdi.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

IAS 32 indeholder bestemmelser om opdeling af finansielle instrumenter mellem forpligtelser og egenkapital, udsteders klassifikation af sammensatte instrumenter (herunder afledte finansielle instrumenter på virksomhedens egne aktier), fremtidige købs- og salgsaftaler, der kan nettoafregnes kontant, samt om præsentation af renter, udbytter, gevinster og tab. Regnskabsvejledning 15 og 19 indeholder ikke lignende bestemmelser.

Udstederen af et finansielt instrument skal klassificere instrumentet efter dets bestanddele som forpligtelse eller egenkapital. Der skal ved denne klassifikation tages udgangspunkt i indholdet af det enkelte finansielle instrument frem for dets formelle juridiske form. Det afgørende i sonderingen er, om instrumentet indeholder en kontraktmæssig pligt for udstederen til at levere kontanter, eller om det på anden vis opfylder definitionen på en finansiell forpligtelse. Er dette ikke tilfældet, er der tale om egenkapital. Hvis instrumentet kan eller skal indfries i virksomhedens egne aktier, skal følgende krav også overholdes, for at instrumentet kan klassificeres som egenkapital:

- (a) Der er ingen kontraktlige forpligtelser for udstederen til at levere **et variabelt antal egne aktier** (ellers er det en finansiell forpligtelse), eller
- (b) Instrumentet kan kun indfries ved, at udstederen modtager **et fast beløb** mod at levere **et fast antal egne aktier** (ellers er det en finansiell forpligtelse).

Definition af finansielle instrumenter

Klassifikation som forpligtelser eller egenkapital

Dette betyder, at hvis indehaveren kan kræve kontant betaling mod indfrielse af instrumentet, er der tale om en finansiel forpligtelse, selvom instrumentet er baseret på egne aktier. Hvis enten udstederen eller indehaveren kan kræve nettoafregning kontant eller i aktier, er der tale om et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse. Det vil med andre ord sige, at hvis ingen af afregningsmulighederne medfører, at instrumentet er en finansiel forpligtelse, skal instrumentet klassificeres som egenkapital, jf. betingelserne (a) og (b) ovenfor. Dette er et komplekst område, der kræver en nærmere og grundig analyse af de konkrete forhold, før et instrument af denne type kan klassificeres korrekt.

IAS 32 giver yderligere vejledning i sondringen mellem forpligtelser og egenkapital. Det gælder specifikt, hvis den måde, afregning af rettigheder og forpligtelser vedrørende et finansielt instrument sker på, afhænger af, om der indtræffer usikre fremtidige begivenheder eller omstændigheder, som ikke kontrolleres af hverken udsteder eller indehaver. I sådanne tilfælde skal det finansielle instrument generelt klassificeres som en forpligtelse, medmindre betingelsen, der kan udløse kontantafregning, ikke er reel (not genuine), eller udstederen alene kan blive afkrævet kontantafregning i tilfælde af likvidation.

Egenkapitalelementet og forpligtelselementet i et sammensat finansielt instrument skal klassificeres, indregnes og præsenteres hver for sig. Fx indeholder konvertible obligationer to elementer:

1. En finansiel forpligtelse i form af udstederens kontraktlige pligt til at betale kontanter til indehaveren af instrumentet
2. Et egenkapitalinstrument, som giver indehaveren af instrumentet en ret (en option) til at konvertere forpligtelsen til et fast antal af udsteders egenkapitalinstrumenter.

Ifølge IFRIC 2, Ejerandele i kooperative virksomheder og lignende finansielle instrumenter, skal alle vilkår og betingelser tages i betragtning, når sådanne ejerandele skal klassificeres som enten forpligtelse eller egenkapital. Klassifikation som egenkapital fordrer, at virksomheden har en ubetinget ret til at nægte tilbagebetaling.

IAS 32 foreskriver én bestemt metode til at fordele instrumentets værdi på forpligtelses- og egenkapitalelementer. Først måles forpligtelselementet, og resten af det sammensatte instruments samlede værdi udgør egenkapitalelementet. IAS 39 kræver, at forpligtelselementet efter første indregning måles til enten dagsværdi eller amortiseret kostpris, mens egenkapitalelementet ikke reguleres efter første indregning. Værdien af eventuelle indbyggede, afledte finansielle instrumenter (*embedded derivatives*), der er indeholdt i det sammensatte finansielle instrument (ud over egenkapitalelementet), indregnes i forpligtelselementet.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Der er en væsentlig forskel mellem IAS 32, årsregnskabsloven og Regnskabsvejledning 15, når det drejer sig om at klassificere bestanddele i finansielle forpligtelser og egenkapitalinstrumenter, herunder indbyggede, afledte finansielle instrumenter. Fx kræver IAS 32, at konvertible obligationer og indløselige præferenceaktier opdeles i deres bestanddele. Selskabslovgivningen kræver, at egenkapitalinstrumenter opgøres og præsenteres som egenkapital i årsregnskabet efter deres formelle juridiske form, uanset at en del af instrumentet skaber en forpligtelse til at afstå kontanter eller andre finansielle aktiver.

Egne aktier

IAS 32 kræver, at egne aktier altid præsenteres som et fradrag i egenkapitalen. Anskaffelsen af egne aktier præsenteres som en egenkapitalbevægelse. Der må ikke indregnes gevinster eller tab fra salg, udstedelse eller annullering af egne aktier i resultatopgørelsen. Vederlag, der er modtaget ved afhændelse af egne aktier, præsenteres også altid som en egenkapitalbevægelse. Virksomheden skal præsentere den regnskabsmæssige værdi af egne aktier i balancen eller i noterne, jf. IAS 1. Derudover skal virksomheden oplyse, om egne aktier er anskaffet fra nærtstående parter, jf. IAS 24.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Der er en forskel mellem IAS 32 og årsregnskabsloven vedrørende indregning af egne aktier, idet loven tillader, at egne aktier kan indregnes som et aktiv. Hovedreglen i årsregnskabsloven er dog, at egne aktier indregnes og præsenteres som en egenkapitalændring.

For finansielle instrumenter, der er indregnet som forpligtelser, skal renter, udbytter, tab og gevinster præsenteres separat i resultatopgørelsen. Udbetaling af udbytte fra virksomhedens aktier skal ikke omkostningsføres, men indregnes som en egenkapitalændring (jf. betingelserne i IAS 10) efter fradrag af eventuelle tilknyttede skattemæssige fordele.

Renter, udbytter, tab og gevinster

Omkostninger, der er knyttet direkte til egenkapitaltransaktioner, skal – hvis de opfylder en række nærmere angivne betingelser – behandles som et fradrag i egenkapitalen efter fradrag af eventuelle tilknyttede skattemæssige fordele. Dette gælder fx generelt for omkostninger ved udstedelse af nye aktier eller anskaffelse af egne aktier.

Egenkapitalomkostninger

Finansielle aktiver og forpligtelser skal modregnes, når og kun når der er en juridisk ret til modregning, og virksomheden har til hensigt at nettoafregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen på samme tidspunkt.

Modregning

Oplysning om risikostyringspolitik og sikringsaktiviteter

Virksomheden skal beskrive sit formål med og politikker for finansiell risikostyring, herunder politik for sikring af hver hovedtype af forventede transaktioner.

Følgende skal angives for sikring af dagsværdi, sikring af pengestrømme og sikring af nettoinvesteringer i udenlandske enheder, jf. IAS 39:

- En beskrivelse af sikringsforholdet
- En beskrivelse af sikringsinstrumenter og deres dagsværdi på balancedagen
- Den sikrede risikoeksponering
- Perioden, hvor sikrede pengestrømme forventes hhv. at forfalde og påvirke resultatopgørelsen
- En beskrivelse af tidligere sikrede pengestrømme, hvor de sikrede transaktioner ikke længere forventes at indtræffe.

Når gevinst eller tab på et sikringsinstrument ved sikring af pengestrømme indregnes i egenkapitalen, skal virksomheden oplyse

- beløbet, der er indregnet i egenkapitalen i løbet af perioden
- beløbet, der er fjernet fra egenkapitalen og indregnet i resultatopgørelsen i løbet af perioden
- beløbet, der er fjernet fra egenkapitalen i løbet af regnskabsåret og indregnet i kostprisen for et ikke-finansielt aktiv eller en ikke-finansiell forpligtelse (*basis adjustments*, jf. afsnittet om IAS 39).

Oplysninger i årsregnskabet

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Regnskabsvejledning 15 indeholder alene en anbefaling om, at beskrivelsen af virksomhedens politikker for finansiell risikostyring medtages i årsrapporten. Oplysningskravene om sikringsaktiviteter i IAS 32 er mere omfattende end kravene i Regnskabsvejledning 15, der alene indeholder visse oplysningskrav om sikring af forventede fremtidige transaktioner.

Oplysninger i årsregnskabet – fortsat

Oplysning om betingelser, vilkår og anvendt regnskabspraksis

For hver kategori af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser og egenkapitalinstrumenter skal følgende oplyses:

- Omfanget og arten af finansielle instrumenter, inkl. væsentlige vilkår og betingelser, som kan påvirke beløb, tidspunkt og sikkerhed for fremtidige pengestrømme
- Anvendt regnskabspraksis og -metoder samt kriterier for indregning og måling i årsregnskabet.

Oplysning om renterisiko

Der skal for hver kategori af finansielle aktiver og forpligtelser oplyses om virksomhedens eksponering over for renterisiko, herunder

- de tidspunkter, hvor rentebetingelserne tilpasses, eller hvor kontrakten udløber
- de effektive rentesatser, når en sådan oplysning er relevant.

Oplysning om kreditrisiko

Der skal for hver kategori af finansielle aktiver oplyses om eksponeringen over for kreditrisiko (kreditrisikoen er risikoen for, at modparten ikke er i stand til at opfylde sine forpligtelser), herunder

- det beløb, som bedst illustrerer den maksimale kreditrisiko, virksomheden er udsat for på balancedagen uden hensyntagen til dagsværdien af eventuelle sikkerhedsstillelser
- væsentlige koncentrationer af kreditrisici.

Oplysning om dagsværdi

Der skal gives oplysninger om dagsværdien for hver kategori af finansielle aktiver og forpligtelser, medmindre der er tale om investeringer i unoterede aktier eller hertil tilknyttede, afledte finansielle instrumenter, der måles til kostpris ifølge IAS 39, som følge af at dagsværdien ikke kan måles pålideligt. I sådanne tilfælde skal virksomheden give en beskrivelse af dette forhold, den regnskabsmæssige værdi af aktivet og en begrundelse for, hvorfor dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt. Derudover er der særlige oplysningskrav ved salg af sådanne aktiver.

Virksomheden skal også oplyse

- de metoder og væsentlige forudsætninger, der er anvendt for at opgøre dagsværdier særskilt for hver væsentlig gruppe af finansielle aktiver og forpligtelser
- om dagsværdier er opgjort direkte baseret på offentliggjorte priser på et aktivt marked eller er skønnet ved at anvende værdiansættelsesmetoder
- om årsregnskabet indeholder finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi, baseret på værdiansættelsesmetoder, som ikke er underbygget af offentliggjorte priser
- det samlede beløb for ændringer i dagsværdier, der er baseret på værdiansættelsesmetoder og indregnet i resultatopgørelsen i løbet af perioden.

Andre krævede oplysninger

Der er særlige og omfattende oplysningskrav for

- ophør af indregning (derecognition)
- sikkerhedsstillelser
- sammensatte finansielle instrumenter med flere indbyggede afledte finansielle instrumenter
- finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatopgørelsen
- reklassifikationer af finansielle aktiver
- væsentlige resultat- og egenkapitalposter, der er afledt af finansielle aktiver og forpligtelser
- nedskrivninger og eventuelle misligholdelser af låneaftaler.

Disse meget specifikke oplysningskrav er ikke beskrevet i denne publikation. Vi henviser i stedet til Deloitte-publikationen "*iGAAP 2005 – Financial Instruments: IAS 32 and 39 explained*", der indeholder en særskilt oplysningstjekliste til IAS 32.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Ifølge Regnskabsvejledning 15 skal der gives yderligere oplysninger, hvis finansielle forpligtelser måles til en lavere værdi end dagsværdien, og denne måling skal begrundes. Fx kunne dette være relevant for langfristede, fastforrentede lån med en rente, som ligger over markedsrenten på balancedagen. Tilsvarende oplysningskrav gælder ifølge Regnskabsvejledning 15 for finansielle aktiver, der måles til en højere værdi end dagsværdien. Disse oplysningskrav findes ikke i IAS 32.

Yderligere anbefalede oplysninger

Der er visse anbefalinger om yderligere oplysninger. Bl.a. anbefales det, at der udarbejdes følsomhedsanalyser i relation til renterisici.

IAS 32 med tilhørende obligatorisk anvendelsesvejledning (Application Guidance) er en forholdsvis lang standard, der dog indeholder relevant og praktisk vejledning, som giver en god forståelse af området. Desuden er der udarbejdet en række gode illustrative bogførings-eksempler (Illustrative Examples) i tilknytning til standarden – især vedrørende behandlingen af afledte finansielle instrumenter, der er baseret på virksomhedens egne aktier.

IAS 33

Omhandler

Beregning af nøgletallet indtjening pr. aktie.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning, men nøgletallene (indtjening pr. aktie og udvandet indtjening pr. aktie) indgår i nøgletalsvejledningen fra Den Danske Finansanalytikerforening med samme beregningsmetoder som efter IAS 33. IAS 33 indeholder dog mere vejledning om, hvordan grundlaget for beregningen opgøres, ligesom IAS 33 indeholder bestemmelser om præsentation og noteoplysninger.

IAS 33 – Indtjening pr. aktie

IAS 33 foreskriver principper for beregning og præsentation af indtjening pr. aktie (EPS – *Earnings Per Share*).

Standarden er alene obligatorisk for virksomheder, hvis aktier handles offentligt på en fondsbørs, eller som er i gang med en børsnotering.

Ordinære aktier er egenkapitalinstrumenter, som er efterstillet alle andre grupper af egenkapitalinstrumenter.

Potentielle ordinære aktier er finansielle instrumenter eller andre kontrakter, som kan resultere i, at den regnskabsafslæggende virksomhed udsteder ordinære aktier til indehaveren. Som typiske eksempler kan nævnes konvertible obligationer, konvertible præferenceaktier, aktiewarrants og aktieoptioner.

Anvendelsesområde

Indtjening pr. aktie (EPS) skal beregnes ved at dividere årets resultat med regnskabsårets gennemsnitlige antal udestående ordinære aktier.

Årets resultat, der indgår i beregningen, er den del af årets resultat, som kan henføres til ordinære aktionærer, dvs. efter fradrag af præferenceudbytte.

Det gennemsnitlige antal udestående ordinære aktier, der skal anvendes, er det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier, der har været i omløb i løbet af regnskabsåret. Det vejede gennemsnit af udestående ordinære aktier i regnskabsåret og for alle sammenligningsår, der er medtaget i årsregnskabet skal reguleres for begivenheder, som har ændret antallet af udestående aktier, uden at værdierne er ændret tilsvarende – fx udstedelse af fondsaktier.

Måling af indtjening pr. aktie

Udvandet indtjening pr. aktie (*diluted EPS*) skal beregnes på samme måde som indtjening pr. aktie (ved at dividere årets resultat med regnskabsårets gennemsnitlige antal udestående ordinære aktier), men både resultatet og antallet af aktier skal reguleres for virkningen af alle potentielle nye aktier.

Når udvandede nøgletal opgøres, medtages kun de potentielle ordinære aktier, som har en udvandede effekt, dvs. når konverteringen heraf til ordinære aktier vil reducere indtjeningen pr. aktie.

Fx har optioner og warrants med en udnyttelseskurs, der overstiger den gennemsnitlige markedskurs for virksomhedens ordinære aktier i regnskabsperioden (dvs. instrumenterne er *out-of-the-money*), ikke en udvandede effekt.

Modsat har kontrakter, som kræver, at en virksomhed tilbagekøber sine egne aktier (fx udstedte put-optioner), en udvandede effekt, hvis udnyttelseskursen overstiger den gennemsnitlige markedskurs for virksomhedens aktier i regnskabsperioden (dvs. instrumenterne er *in-the-money*), og disse skal derfor medtages, når udvandede nøgletal opgøres.

Måling af udvandet indtjening pr. aktie

Hvis antallet af udestående ordinære aktier eller potentielle ordinære aktier øges, uden at der tilføres værdier – fx ved fondsaktier – skal beregningen af både indtjening og udvandet indtjening pr. aktie tilpasses med tilbagevirkende kraft. Hvis ændringerne sker efter balance-dagen, men før offentliggørelsen af årsregnskabet, skal beregningen baseres på det nye antal aktier. Når beregningen er baseret på et nyt antal aktier, skal dette oplyses.

Tilpasning

Herudover skal beregningen korrigeres for effekten af, at væsentlige fejl er rettet, og anvendt regnskabspraksis er ændret. Der skal også korrigeres for effekten af virksomhedssammenlutninger.

Præsentation

Virksomheden skal oplyse nøgletallene for indtjening fra fortsættende virksomhed pr. aktie og udvandet indtjening fra fortsættende virksomhed pr. aktie på samme side som resultatopgørelsen. Indtjening pr. aktie og udvandet indtjening pr. aktie skal vises på lige fremtrædende pladser. Nøgletallene skal præsenteres, uanset om de er negative eller ej.

Hvis virksomheden har rapporteret ophørte aktiviteter i overensstemmelse med IFRS 5, *Anlægsaktiver bestemt for salg og ophørte aktiviteter*, skal indtjening fra ophørte aktiviteter pr. aktie og udvandet indtjening fra ophørte aktiviteter pr. aktie beregnes og vises i tilknytning til resultatopgørelsen eller i noterne.

Oplysninger i årsregnskabet

Der skal oplyses om de beløb, der er anvendt i tælleren i nøgletallene, og disse beløb skal afstemmes til årets resultat, ligesom der skal oplyses om det gennemsnitlige antal udestående ordinære aktier, der er anvendt til at beregne de to nøgletal, og disse nævnere skal afstemmes til hinanden.

Der skal også gives oplysninger om egenkapitalinstrumenter, som potentielt kan udvande fremtidig indtjening pr. aktie, men som ikke er medtaget ved beregningen af udvandede nøgletal, fordi de ikke har en udvandede effekt i de viste regnskabsår.

Hvis en virksomhed angiver andre nøgletal om indtjening pr. aktie i tillæg til de to krævede, skal det gennemsnitlige antal udestående ordinære aktier beregnes efter IAS 33. Anvendes der ved en sådan beregning et resultatelement, som ikke fremgår af resultatopgørelsen, skal der foretages en afstemning til en relevant linje i resultatopgørelsen. Sådanne andre nøgletal skal vises i noterne og må ikke vises i tilknytning til resultatopgørelsen.

Hvis beregningen af nøgletallene er baseret på et ændret antal ordinære aktier, skal dette oplyses (se ovenfor under "Tilpasning"). Væsentlige transaktioner med ordinære eller potentielle ordinære aktier efter balancedagen, som ville have medført ændrede nøgletal, hvis transaktionerne var sket i regnskabsåret (fx fordi der modtages kontant betaling), skal oplyses i noterne.

IAS 34

Omhandler

Krav til delårsrapportering (perioderegnskaber).

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning om delårsregnskaber, men "Regler for udstedere af børsnoterede værdipapirer på Københavns Fondsbørs A/S" og Erhvervs- og Selskabsstyrelsens delårsrapportbekendtgørelse indeholder bestemmelser om indholdet i delårsrapporter for børsnoterede virksomheder.

IAS 34 – Præsentation af delårsregnskaber

IAS 34 angiver minimumskravene til indholdet af et delårsregnskab og principperne for indregning og måling af delårsregnskabets elementer. Virksomheden kan efter IAS 34 vælge at præsentere et fuldstændigt delårsregnskab, der svarer til et årsregnskab, eller at præsentere et sammendraget delårsregnskab. Det skal oplyses, om delårsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med IFRS generelt eller minimumskravene i IAS 34.

Standarden vedrører offentliggørelse af kvartals- og halvårsregnskaber. Der er ikke umiddelbart krav om, at virksomheden skal følge denne standard, for at årsregnskabet (for helåret) kan siges at være aflagt i overensstemmelse med IFRS. Der er heller ikke noget krav om, at delårsregnskaber – hvis de aflægges – skal aflægges efter IFRS eller IAS 34, men indregnings- og målingsprincipperne skal som udgangspunkt være de samme som i det seneste årsregnskab. Virksomheden kan dog frivilligt vælge at udarbejde delårsregnskabet fuldt ud i overensstemmelse med IFRS, og i så fald gælder de generelle bestemmelser i IFRS i samme omfang som for årsregnskabet.

Delårsregnskabet skal indeholde følgende elementer – eventuelt i sammendraget form som beskrevet i IAS 34 (fx for en delårsrapport pr. 30. juni 2005):

Delårsregnskabets indhold

- Balance pr. afslutningen af delårsperioden (30. juni 2005) og en tilsvarende sammenlignelig balance fra slutningen af det foregående hele regnskabsår (31. december 2004)
- Resultatopgørelse for delårsperioden (1. april 2005 til 30. juni 2005) og kumulativt for det aktuelle regnskabsår til dato (1. januar 2005 til 30. juni 2005) med sammenligningstal for de tilsvarende perioder året før (1. april 2004 til 30. juni 2004 hhv. 1. januar 2004 til 30. juni 2004)
- Egenkapitalbevægelser, jf. IAS 1, kumulativt for det aktuelle regnskabsår til dato (1. januar 2005 til 30. juni 2005) med sammenligningstal for den tilsvarende periode året før (1. januar 2004 til 30. juni 2004)
- Pengestrømsopgørelse kumulativt for det aktuelle regnskabsår til dato (1. januar 2005 til 30. juni 2005) med sammenligningstal for den tilsvarende periode året før (1. januar 2004 til 30. juni 2004).

Oplysninger i delårsregnskabet

IAS 34 har oplysningskrav for

- anvendt regnskabspraksis (som udgangspunkt er det nok at bekræfte, at den er i overensstemmelse med seneste årsregnskab, hvor dette er tilfældet)
- sæsonudsving i aktiviteten og usædvanlige transaktioner
- ændringer i skøn af væsentlig betydning
- ændringer i forhold til tidligere udmeldte resultater
- udstedelse, tilbagekøb og indløsning af obligationer og aktier
- udbetalinger af udbytte
- omsætning og resultat på segmenter (kun primære segmenter)
- væsentlige efterfølgende begivenheder
- ændringer i aktiviteten, fx køb og salg af virksomheder
- ændringer i eventualforpligtelser og -aktiver.

Indtjening pr. aktie og udvandet indtjening pr. aktie skal også præsenteres i resultatopgørelsen for en delårsperiode.

Derudover kræver IFRS 1 yderligere oplysninger i delårsregnskaber, der aflægges i det regnskabsår, hvor virksomheden overgår til at anvende IFRS. Se afsnittet om IFRS 1, *Førstegangsansendelse af IFRS*.

IAS 36

Omhandler

Nedskrivning af aktiver.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning, der dækker nedskrivning af aktiver generelt. Nedskrivningsbestemmelser findes dog i de respektive regnskabsvejledninger, der omhandler fx forskning og udvikling, materielle anlægsaktiver og virksomhedssammenslutninger (goodwill).

IAS 36 – Værdiforringelse af aktiver

IAS 36 samler reglerne om nedskrivning for de fleste typer af anlægsaktiver og beskriver, hvornår der skal foretages nedskrivningstest på dem, og hvordan testen skal gennemføres.

Standarden indeholder særlige bestemmelser for så vidt angår nedskrivningstest af goodwill.

Standarden kræver, at det på hver balancedag vurderes, om værdien af virksomhedens aktiver er forringet. Hvis der er en indikation på dette, skal nedskrivningstesten gennemføres. Dvs. at genindvindingsværdien (*recoverable amount*) skal opgøres.

Goodwill, immaterielle aktiver med ubestemmelige brugstider og immaterielle aktiver under udførelse skal mindst én gang årligt testes for nedskrivning. Dette gælder, uanset om der er indikatorer på værdiforringelse eller ej.

Identifikation af mulig værdiforringelse

IAS 36 anfører en række indikatorer på værdiforringelse, som dog ikke er udtømmende.

Indikatorer på værdiforringelse

Eksterne kilder omfatter fx:

- Aktivernes markedsværdi er i perioden faldet betydeligt mere end forventet i forhold til normal brug og tidsmæssig forældelse
- Der er i perioden konstateret væsentlige ændringer med en ugunstig virkning for virksomheden, fx negativ udvikling vedrørende teknologi, marked, økonomi eller miljøforhold i branchen eller på de markeder, aktiverne er henført til
- Renteniveauet har været stigende i perioden
- Den regnskabsmæssige værdi af virksomhedens nettoaktiver er højere end dens samlede kursværdi.

Interne kilder omfatter fx:

- Synlige tegn på forældelse eller fysisk beskadigelse af et aktiv
- Der er i perioden konstateret væsentlige ændringer med ugunstig virkning for virksomheden med hensyn til den planlagte anvendelse af et aktiv
- Indikationer fra den interne rapportering af, at et aktivs økonomiske afkast ikke er som forventet.

Peger indikatorerne på, at aktivers værdi kan være forringet, skal der gennemføres en nedskrivningstest.

Nedskrivningstest – måling af genindvindingsværdi

En nedskrivningstest gennemføres ved at beregne aktivets genindvindingsværdi.

Genindvindingsværdien er defineret som følger:

Genindvindingsværdi	
Det højeste beløb af et aktiv eller en pengestrømsfrembringende enheds kapitalværdi og dagsværdi fratrukket salgsomkostninger.	
<p>Kapitalværdi Nutidsværdien af de skønnede fremtidige pengestrømme, der forventes fra fortsat anvendelse af aktivet eller den pengestrømsfrembringende enhed samt ved afhændelse.</p>	<p>Dagsværdi fratrukket salgsomkostninger Det beløb, som kan opnås ved salg af aktivet eller den pengestrømsfrembringende enhed i en handel mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter, med fradrag af afhændelsesomkostninger.</p>

I praksis er det krævende at fastsætte kapitalværdien, da der skal laves en opgørelse af forventede fremtidige pengestrømme, der er omregnet til nutidsværdi ved at anvende budgetter og diskonteringssatser. IAS 36 fastsætter nærmere retningslinjer for fastsættelse heraf. Se også under afsnittet kapitalværdi nedenfor.

Det kan i praksis være umuligt at beregne genindvindingsværdien for enkeltaktiver. I så fald skal genindvindingsværdien fastsættes på baggrund af den mindste gruppe af aktiver, som det pågældende aktiv tilhører, og som tilsammen genererer pengestrømme fra fortsat brug uafhængigt af indgående pengestrømme fra andre aktiver eller andre grupper af aktiver (pengestrømsfrembringende enheder – cash-generating units). IAS 36 indeholder omfattende vejledning herom, som vi kun har medtaget ganske kort i denne publikation (se afsnittet om pengestrømsfrembringende enheder og goodwill nedenfor).

Dagsværdi fratrukket salgsomkostninger

IAS 36 indeholder følgende vejledning om måling af dagsværdi fratrukket salgsomkostninger:

- Hvis der er en bindende salgsaftale mellem uafhængige parter, anvendes prisen ifølge denne aftale minus salgsomkostninger
- Hvis der er et aktivt marked for den pågældende type aktiver, skal dagsværdien fratrukket salgsomkostninger opgøres ud fra markedsprisen. Markedsprisen er den aktuelle købspris, hvis en sådan findes. Alternativt skal prisen for den seneste transaktion anvendes
- Hvis der ikke findes et aktivt marked, skal dagsværdien fratrukket salgsomkostninger opgøres til det bedste skøn over aktivets salgspris minus salgsomkostninger
- Salgsomkostninger er kun de omkostninger, der er direkte forbundet med afhændelsen, eksklusiv finansierings- og skatteomkostninger.

Kapitalværdi

Måling af kapitalværdi kræver

- skøn over de fremtidige pengestrømme til og fra virksomheden, som hidrører fra aktivets fortsatte brug og endelige afhændelse, og
- tilbagediskontering af disse fremtidige pengestrømme ved anvendelse af en relevant diskonteringsssats.

Følgende elementer skal indgå, når et aktives kapitalværdi opgøres:

- Et skøn over de pengestrømme, som aktivet forventes at frembringe
- Forventninger til eventuelle udsving i de skønnede pengestrømme
- Den tidsmæssige værdi af penge udtrykt ved en aktuel markedsrettet risikofri rente
- Prisen for at påtage sig den risiko, der er forbundet med aktivet
- Andre faktorer, som en investor vil tillægge betydning, hvis denne skulle investere i det pågældende aktiv, herunder illikviditet.

Forventede pengestrømme skal fastlægges ud fra rimelige og dokumenterbare forudsætninger, godkendte budgetter/prognoser og ekstrapolation for perioder ud over budgetperioden. IAS 36 forudsætter, at budgetter/prognoser ikke går ud over en femårig periode. For perioder, der strækker ud over fem år, skal tallene ekstrapoleres baseret på budgetterne for de forudgående år.

De fremtidige pengestrømme skal skønnes for aktivet i dets aktuelle stand. Skøn over fremtidige pengestrømme skal ikke omfatte pengestrømme til eller fra virksomheden, der stammer fra en fremtidig omstrukturering, som virksomheden endnu ikke har forpligtet sig til, eller fra fremtidige anlægsinvesteringer, som vil forbedre aktivet i forhold til dets nuværende ydeevne.

Pengestrømmene skal derudover opgøres uden hensyntagen til finansiering af aktivet eller aktiviteten og som udgangspunkt også uden hensyntagen til skatteind- og udbetalinger.

Skøn over nettoind- eller udbetalinger, der forventes modtaget eller betalt, når aktivet afhændes ved udgangen af dets brugstid, skal indgå i pengestrømmene med et beløb, der svarer til det, som virksomheden forventer at kunne opnå ved at afhænde aktivet, fratrukket forventede afhændelsesomkostninger.

Når kapitalværdien måles, skal diskonteringsraten være

Diskonteringsrate

- en rentesats før skat (som udgangspunkt)
- baseret på markedets nuværende forudsætninger om penges tidsmæssige værdi og de risici, som specifikt er forbundet med aktivet.

Når der ikke findes en specifik markedsbestemt diskonteringsrate for aktivet, skal en skønnet diskonteringsrate anvendes. Denne skal afspejle den tidsmæssige værdi af penge over aktivets brugstid.

Følgende satser anvendes normalt som udgangspunkt:

- Virksomhedens vejede gennemsnitlige kapitalomkostning (WACC)
- Virksomhedens marginale lånerente
- Andre lånerenter på markedet.

Ovenstående satser skal dog korrigeres således, at diskonteringsraten afspejler de specifikke risici, som markedet ville tillægge pengestrømmene fra det pågældende aktiv. Der skal herunder bl.a. tages hensyn til lande-, område-, valuta- og prisrisici samt øvrig usikkerhed, når pengestrømmene fra aktivet skønnes, hvis der ikke allerede er taget højde herfor ved budgetteringen af pengestrømmene.

Som udgangspunkt skal genindvindingsværdien opgøres for det enkelte aktiv. Hvis det imidlertid ikke er muligt at skønne denne værdi, skal genindvindingsværdien opgøres for den mindste pengestrømsfrembringende enhed, som aktivet tilhører.

Pengestrømsfrembringende enheder og goodwill

En pengestrømsfrembringende enhed er den mindste, identificerbare gruppe af aktiver, der frembringer pengestrømme (indbetalinger), som i al væsentlighed er uafhængige af pengestrømme fra andre aktiver eller grupper af aktiver. Pengestrømsfrembringende enheder må som udgangspunkt ikke ændres fra den ene til den anden periode.

Selvom hele eller dele af en pengestrømsfrembringende enheds produktion anvendes internt i koncernen, skal denne enhed anses for at være en selvstændig pengestrømsfrembringende enhed, hvis der findes et aktivt marked for de pågældende produkter og ydelser. Hvis pengestrømmene for en sådan enhed er påvirket af koncerninterne prisfastsættelsespolitikker (transfer pricing), skal skønnet over ind- og udbetalingerne tage udgangspunkt i de priser, der ville være gældende ved transaktioner med uafhængige parter.

Som følge af kravet om årlige test af nedskrivningsbehovet på goodwill skal goodwillbeløb allerede på anskaffelsestidspunktet fordeles på de af virksomhedens pengestrømsfrembringende enheder, der kan forventes at drage fordel af de synergier, som opstår ved virksom-

hedssammenslutningen. De pågældende pengestrømsfrembringende enheder skal repræsentere det laveste niveau, som virksomheden i den interne styring anvender som grundlag for at overvåge indregnede goodwillbeløb, og det må ikke være højere end virksomhedens primære eller sekundære segmenter.

Indregning af nedskrivninger

Hvis genindvindingsværdien af et aktiv er lavere end dets regnskabsmæssige værdi, skal aktivet nedskrives til genindvindingsværdien. Udgangspunktet er, at nedskrivninger som følge af værdiforringelse føres i resultatopgørelsen. For så vidt angår pengestrømsfrembringende enheder, skal nedskrivningen først henføres til en eventuel goodwill og herefter pro rata til andre aktiver.

Tilbageførelse af nedskrivninger

Ligesom der årligt skal foretages en nedskrivningstest, skal det årligt vurderes, om der er indikatorer på, at tidligere foretagne nedskrivninger ikke længere skal opretholdes. Er der det, skal virksomheden opgøre genindvindingsværdien på ny.

Tidligere foretagne nedskrivninger skal tilbageføres, hvis den opgjorte genindvindingsværdi overstiger den regnskabsmæssige værdi. Nedskrivninger af goodwill må dog ikke tilbageføres. Hvis den forøgede genindvindingsværdi alene kan henføres til, at realisationen af de forventede pengestrømme er rykket et år nærmere, kan nedskrivningen ligeledes ikke tilbageføres.

Nedskrivninger kan maksimalt tilbageføres op til den regnskabsmæssige værdi, som aktiverne ville have haft, hvis nedskrivning ikke var foretaget. Dvs. under hensyntagen til de afskrivninger mv., der ellers ville have været beregnet.

Tilbageførte nedskrivninger indregnes som udgangspunkt i resultatopgørelsen.

Oplysninger i årsregnskabet

IAS 36 kræver en række supplerende oplysninger om nedskrivninger og værdiforringede aktiver, fx fordeling af periodens nedskrivninger og tilbageførelse heraf på resultat og egenkapitalposter samt fordeling på segmenter.

Derudover er der krav om yderligere oplysninger, hvis der i regnskabsperioden er foretaget væsentlige nedskrivninger eller tilbageførelser af nedskrivninger af enkeltaktiver eller pengestrømsfrembringende enheder, eller hvis de foretagne nedskrivninger eller tilbageførelser af nedskrivninger totalt set er væsentlige for årsregnskabet som helhed.

Dette omfatter bl.a. omtale af

- de begivenheder eller forhold, der har medført nedskrivning eller tilbageførelse heraf
- indregnede nedskrivninger eller tilbageførelse heraf
- enkeltaktiver, hvor arten oplyses, og hvilket segment aktivet tilhører
- pengestrømsfrembringende enheder, hvor det bl.a. oplyses, hvilken enhed det drejer sig om (fx forretningsområde eller geografisk område)
- den nedskrevne værdi, og om den er opgjort til kapitalværdi eller dagsværdi fratrukket salgsomkostninger
- dagsværdien, og hvordan den er opgjort, fx ved henvisning til et aktivt marked
- kapitalværdien, og hvordan den er opgjort, herunder anvendte diskonteringsratser.

Ved test af pengestrømsfrembringende enheder, der indeholder goodwill eller immaterielle aktiver med ubestemmelige brugstider, angiver IAS 36 en række specifikke oplysningskrav for væsentlige pengestrømsfrembringende enheder eller grupper af enheder, som goodwillbeløb eller immaterielle aktiver med ubestemmelige brugstider er fordelt på. Der skal bl.a. gives oplysninger om de regnskabsmæssige værdier af hhv. goodwill og immaterielle aktiver med ubestemmelige brugstider, der er fordelt på den enkelte enhed, hvordan genindvindingsværdien for enheden er opgjort, hvilke centrale forudsætninger der er lagt til grund for opgørelsen af kapitalværdien (herunder følsomhedsanalyser på disse forudsætninger) og dagsværdien fratrukket salgsomkostninger, samt ledelsens vurdering af forudsætningernes kvalitet, budgetperioder, vækstrater og diskonteringsfaktorer, der er anvendt ved opgørelsen af kapitalværdier mv.

IAS 36 indeholder også appendiks med forskellige eksempler på fastlæggelse af pengestrømsfrembringende enheder, beregning af kapitalværdi, opgørelse af effekt af udskudt skat, tilbageførelse af nedskrivninger, oplysningskrav mv.

Yderligere vejledning

IAS 37

Omhandler

Regnskabsmæssig behandling af hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver.

Tilhørende SIC/IFRIC

IFRIC 1, *Ændringer i nedtagings-, genopbygnings- eller lignende forpligtelser* (behandlet i afsnittet om IAS 16).

IFRIC 3, *Emissionsrettigheder*.

IFRIC 5, *Interesser i fonde vedrørende nedtagings-, genopbygnings- eller lignende forpligtelser*.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 17, *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver* er baseret på IAS 37.

Der er dog bl.a. følgende forskelle:

- Ifølge Regnskabsvejledning 17 skal der tages hensyn til ny lovgivning, når vedtagelsen er sandsynlig. IAS 37 kræver, at vedtagelsen af ny lovgivning er så godt som sikker (*virtually certain*), før ændringen indregnes.
- Ifølge Regnskabsvejledning 17 indregnes eventualaktiver og refusioner, når indtægten er sandsynlig. I henhold til IAS 37 må sådanne indtægter først indregnes, når de er så godt som sikre (*virtually certain*).

Da der ikke i praksis forventes at opstå væsentlige forskelle i relation til disse to forskelle, er de ikke behandlet yderligere nedenfor.

IAS 37 – Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver

IAS 37 omhandler den regnskabsmæssige behandling af hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver i årsregnskabet.

En hensat forpligtelse skal indregnes, når og kun når:

- virksomheden på balancedagen har en retlig eller en faktisk forpligtelse som resultat af en tidligere begivenhed,
- det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, og
- forpligtelsen beløbsmæssigt kan opgøres pålideligt.

Hensatte forpligtelser

Eventualforpligtelser og -aktiver er forhold, der eksisterer på balancedagen som resultat af tidligere begivenheder, og som kan medføre enten et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer (eventualforpligtelse) eller en forøgelse af virksomhedens økonomiske ressourcer (eventualaktiv), men hvor forpligtelsens henholdsvis aktivets eksistens først kan bekræftes af en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som er uden for virksomhedens kontrol.

Eventualforpligtelser og -aktiver

Eventualforpligtelser og -aktiver indregnes ikke i balancen, men skal omtales i noterne.

Hensatte forpligtelser skal måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at afvikle forpligtelsen på balancedagen. Der skal ved opgørelsen af det bedste skøn tages højde for alle relevante risici og usikkerheder, ligesom den hensatte forpligtelse skal tilbagediskonteres, hvis dette har væsentlig indvirkning.

Måling af hensatte forpligtelser

Ifølge IFRIC 3 skal hensættelser vedrørende virksomhedens forpligtelse til at afregne emissionsrettigheder ved udløbet af en given periode, løbende opbygges i takt med at virksomheden udleder forureningen. Det bedste skøn over omkostninger, som er nødvendige for afvikling af forpligtelsen på balancedagen, vil som regel være dagsværdien for det antal emissionsrettigheder, der svarer til virksomhedens forurening pr. denne dato.

Hensatte forpligtelser vurderes og måles til det beløb, der udtrykker det bedste skøn på hver balancedag. Hvis et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer ikke længere er sandsynligt, skal den hensatte forpligtelse tilbageføres.

I det omfang virksomheden kan gøre regres gældende overfor en tredjemand for hele eller dele af sin omkostning vedrørende forpligtelsen, skal der tages højde for dette ved opgørelsen af forpligtelsen.

Det gælder bl.a. i de tilfælde, hvor virksomheden har ret til godtgørelser fra en fond e.l. som er etableret til hel eller delvis dækning af oprydningsomkostninger i et givet område, forudsat at virksomheden ikke har kontrol, fælles kontrol eller betydelig indflydelse over fonden, jf. IFRIC 5.

Hensatte forpligtelser må kun anvendes til de formål, som de var tiltænkt at skulle dække, da de blev indregnet.

Standarden indeholder særlige bestemmelser i relation til fremtidige driftstab, tabsgivende kontrakter og omstrukturering.

Der må ifølge IAS 37 ikke hensættes til dækning af fremtidige driftstab, da fremtidige driftstab hverken opfylder definitionen på forpligtelser eller det generelle indregningskriterium for hensatte forpligtelser.

Hvis virksomheden er part i en aftale, der er tabsgivende for virksomheden, foreligger der som følge heraf en forpligtelse, der indregnes og måles som en hensat forpligtelse efter IAS 37.

Omstrukturering

En hensat forpligtelse til omstrukturering indregnes, når de generelle indregningskriterier for hensatte forpligtelser er opfyldt. IAS 37 konkretiserer, hvordan de generelle indregningskriterier for hensatte forpligtelser skal anvendes ved omstrukturering. En forpligtelse til at omstrukturere en virksomhed eller en del af en virksomhed skal indregnes, når virksomheden har udarbejdet en detaljeret plan for omstruktureringen og samtidig har skabt en berettiget forventning hos dem, som berøres af omstruktureringen, ved enten at begynde gennemførelsen af planen eller ved at kommunikere planen til dem, som berøres heraf.

Dette betyder eksempelvis, at en direktions- eller bestyrelsesbeslutning om at omstrukturere, der er taget før balancedagen, alene resulterer i en forpligtelse på balancedagen, hvis virksomheden forud for balancedagen har begyndt gennemførelsen af den planlagte omstrukturering eller har offentliggjort omstruktureringsplanens hovedpunkter til dem, som berøres heraf. Dette skal være sket på en så tilstrækkelig specifik måde, at der herved er skabt en berettiget forventning hos dem om, at virksomheden vil gennemføre omstruktureringen.

Oplysninger i årsregnskabet

Der skal i årsregnskabet medtages en note for hver gruppe af hensatte forpligtelser, der viser

- den regnskabsmæssige værdi primo og ultimo regnskabsåret
- kursregulering af den regnskabsmæssige værdi primo regnskabsåret til kursen på den seneste balancedag
- regnskabsårets hensatte forpligtelser, herunder forøgelse af eksisterende hensatte forpligtelser
- regnskabsårets forbrug af hensatte forpligtelser, dvs. beløb som har reduceret de hensatte forpligtelser
- ubenyttede hensatte forpligtelser, der er tilbageført i regnskabsåret
- regnskabsårets forskydning i nutidsværdier som følge af tidsforløbet og effekten af ændringer i rentefaktoren.

Desuden skal noterne for hver gruppe af hensatte forpligtelser indeholde

- en beskrivelse af forpligtelsen og tidspunktet for det forventede træk på virksomhedens økonomiske ressourcer
- en omtale af eventuelle usikkerheder ved opgørelsen af omkostningerne eller det forventede afholdelsestidspunkt, og oplysninger om de væsentligste forudsætninger vedrørende fremtidige begivenheder
- størrelsen af en eventuel forventet refusion eller anden godtgørelse og den regnskabsmæssige behandling heraf.

Herudover skal der medtages visse oplysninger om eventualforpligtelser og -aktiver.

IAS 38

Omhandler

Regnskabsmæssig behandling af immaterielle aktiver.

Tilhørende SIC/IFRIC

SIC-32, *Immaterielle aktiver – Omkostninger til website*.
IFRIC 3, *Emissionsrettigheder*.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ingen dansk regnskabsvejledning, der handler om immaterielle aktiver generelt, men Regnskabsvejledning 7 behandler en del heraf i form af forsknings- og udviklingsprojekter. Regnskabsvejledning 7 er imidlertid på visse punkter forældet, efter at den nye årsregnskabslov er indført, jf. vejledningens Appendiks III.

IAS 38 – Immaterielle aktiver

IAS 38 definerer et immaterielt aktiv som et identificerbart, ikke-monetært aktiv uden fysisk substans. Et aktiv anses for at være identificerbart, når

- (a) det er muligt at udskille aktivet fra virksomheden som helhed og at sælge, overføre, udlicensiere, udleje eller ombytte aktivet, enten særskilt eller sammen med en tilhørende kontrakt, et aktiv eller en forpligtelse, eller
- (b) aktivet er en følge af kontraktmæssige eller andre juridiske rettigheder, uanset om disse kan overdrages eller udskilles fra virksomheden eller fra andre rettigheder og forpligtelser.

Immaterielle aktiver skal indregnes i balancen, hvis

- aktivet kontrolleres af virksomheden
- det er sandsynligt, at de fremtidige økonomiske fordele, som aktivet repræsenterer, vil tilflyde virksomheden, og
- aktivets kostpris kan måles pålideligt.

Disse indregningskriterier gælder principielt, uanset om aktivet er erhvervet separat fra tredjemand, som led i en virksomhedsovertagelse eller er oparbejdet internt i virksomheden.

Indregning som aktiv, en del af goodwill eller som omkostning

Indregning

Immaterielle aktiver, der er erhvervet fra tredjemand, anses altid for at opfylde indregningskriterierne.

Måling ved indregning

Kostprisen for aktiver, der er erhvervet fra tredjemand, skal omfatte

- (a) aktivets købspris, herunder told og afgifter, efter fradrag af rabatter o.l., og
- (b) omkostninger, der direkte kan henføres til klargøring af aktivet til dets planlagte anvendelse.

Omkostninger, der er afholdt efter det tidspunkt, hvor aktivet første gang er i stand til at blive brugt på den planlagte måde, kan ikke aktiveres. Dette gælder også omkostninger, der er afholdt fra færdiggørelsen af aktivet til det tidspunkt, hvor aktivet faktisk tages i brug, og indledende driftstab.

Ifølge IFRIC 3 skal emissionsrettigheder (kvoter), uanset om de er uddelt gratis af staten eller købt mod vederlag, indregnes som et immaterielt aktiv i overensstemmelse med IAS 38. Hvis kvoterne erhverves til under dagsværdi – fx ved at de uddeles gratis fra staten – skal de ved første indregning måles til dagsværdi. Tildeler staten kvoterne til under dagsværdi, er forskellen mellem det eventuelt betalte beløb og dagsværdien et statstilskud, der skal behandles i overensstemmelse med IAS 20, *Offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte*. I takt med at virksomheden frembringer emissioner, indregnes en hensættelse i overensstemmelse med IAS 37, *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver* til dækning af forpligtelsen til at aflevere kvoter.

Aktiver, der er erhvervet separat fra tredjemand

Indregning

Immaterielle aktiver, der er erhvervet som led i en virksomhedssammenslutning, anses altid for at opfylde kriteriet om at repræsentere fremtidige økonomiske fordele for den overtagende virksomhed. Kan dagsværdien for det enkelte aktiv opgøres pålideligt, skal immaterielle aktiver, der er erhvervet via virksomhedssammenslutninger, derfor altid indregnes sepa-

Aktiver, der er erhvervet som led i en virksomhedssammenslutning

rat fra goodwill. Dette gælder også forsknings- og udviklingsprojekter, selvom disse ikke tidligere har været indregnet som aktiver i den overtagne virksomhed, og selvom de ikke ville opfylde betingelserne for indregning, hvis de var afholdt af den overtagende virksomhed selv (se nedenfor).

Måling ved indregning

Immaterielle aktiver, der er erhvervet som led i en virksomhedssammenslutning, skal måles til dagsværdi. Ifølge IAS 38 er der en formodning om, at det altid er muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi for immaterielle aktiver med bestemmelige brugstider.

De eneste tilfælde, hvor det kan være umuligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, er ifølge IAS 38, hvor det immaterielle aktiv er baseret på juridiske eller kontraktmæssige rettigheder og

- (a) ikke kan adskilles fra virksomheden som helhed, eller
- (b) kan adskilles, men der er ikke noget historisk grundlag at basere målingen på.

Efterfølgende omkostninger til at færdiggøre erhvervede og indregnede forsknings- og udviklingsprojekter kan alene indregnes, hvis projekterne på det tidspunkt, hvor omkostningerne afholdes, opfylder indregningskriterierne for internt oparbejdede immaterielle aktiver.

Internt oparbejdede aktiver

Indregning

I praksis er det primært udviklingsprojekter, der aktiveres som internt oparbejdede immaterielle aktiver. Det er ifølge IAS 38 ikke tilladt at aktivere internt oparbejdet goodwill, varemærker, navnerettigheder, udgiverrettigheder, kundekartoteker og lignende immaterielle ressourcer.

Internt oparbejdede immaterielle aktiver skal aktiveres fra det tidspunkt, hvor virksomheden kan påvise følgende:

- At virksomheden har den tekniske mulighed for at gøre det immaterielle aktiv færdigt, således at det kan bruges eller sælges
- At virksomheden har til hensigt at gøre aktivet færdigt for at bruge eller sælge det
- At virksomheden har evnen til at bruge eller sælge aktivet
- Hvordan aktivet vil frembringe sandsynlige fremtidige økonomiske fordele, herunder eksistensen af et marked for de producerede enheder fra det immaterielle aktiv eller for selve det immaterielle aktiv eller – hvis det skal bruges internt – nytteværdien af aktivet
- At tilstrækkelige tekniske, økonomiske og andre ressourcer er tilgængelige til at fuldføre udviklingen og til at bruge eller sælge det pågældende immaterielle aktiv
- At virksomheden har evnen til at måle de omkostninger, der kan henføres til udviklingen af det immaterielle aktiv, pålideligt.

Interne forskningsprojekter kan ikke aktiveres.

Hvis et immaterielt aktiv ikke opfylder indregningskriterierne, skal de omkostninger, der er forbundet med at frembringe eller erhverve aktivet, resultatføres, når de afholdes. Tidligere afholdte omkostninger kan ikke på et senere tidspunkt indregnes som en del af kostprisen for et immaterielt aktiv.

Måling ved indregning

Kostprisen for et internt oparbejdet immaterielt aktiv skal indeholde alle de omkostninger, der direkte kan henføres til frembringelsen af aktivet fra det tidspunkt, hvor aktivet første gang opfylder indregningskriterierne. Omkostninger, der direkte kan henføres, er eksempelvis:

- Omkostninger til materialer og tjenesteydelser
- Gager, løn og andre personaleomkostninger
- Honorarer forbundet med registrering af immaterielle rettigheder
- Afskrivninger på patenter og licenser.

Salgs- og administrationsomkostninger samt andre generelle omkostninger kan ikke lægges til kostprisen, medmindre de direkte kan henføres til klargøring af aktivet til dets tiltænkte brug. Omkostninger ved ineffektivitet, indledende driftstab, markedsføring eller uddannelse af medarbejdere i brugen af aktivet kan heller ikke indgå i kostprisen.

Ifølge SIC-32 er en website, som en virksomhed udvikler til eget brug, et eksempel på et internt oparbejdet immaterielt aktiv, som skal indregnes, når de generelle indregningskriterier for immaterielle aktiver er opfyldt (se ovenfor). Fortolkningsbidraget angiver også specifikt, om omkostninger i forskellige faser af udviklingen af en website skal aktiveres eller omkostningsføres.

Efterfølgende omkostninger vedrørende immaterielle aktiver kan alene aktiveres, hvis disse i sig selv opfylder indregningskriterierne efter IAS 38.

Efterfølgende omkostninger

Hovedreglen for måling af immaterielle aktiver er kostpris fratrukket af- og nedskrivninger. Afskrivning foretages over den forventede brugstid, mens nedskrivninger indregnes efter principperne i IAS 36.

Efterfølgende måling

Immaterielle aktiver kan som en tilladt alternativ behandling måles til opskrevne værdier baseret på dagsværdier, der er fratrukket af- og nedskrivninger. Opskrivning tillades alene, hvor dette kan ske med reference til et aktivt marked for køb og salg af det pågældende aktiv. Eventuelle opskrivninger indregnes direkte på egenkapitalen. Et aktivt marked er defineret forholdsvis snævert, hvorfor det i praksis alene i yderst sjældne tilfælde vil være muligt at opskrive immaterielle aktiver.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Årsregnskabsloven tillader ikke opskrivning af immaterielle aktiver.

IAS 38 skelner mellem immaterielle aktiver, der har en bestemmelig brugstid, og immaterielle aktiver, der har en ubestemmelig brugstid.

Af- og nedskrivninger

Immaterielle aktiver, der har en bestemmelig brugstid, skal afskrives over denne brugstid fra det tidspunkt, hvor aktivet er klar til ibrugtagning. Afskrivningerne skal opgøres ved hjælp af en metode, der afspejler virksomhedens forbrug af de økonomiske fordele, som aktivet repræsenterer. Hvis dette forbrugsmønster ikke kan fastlægges pålideligt, skal afskrivningerne beregnes lineært over brugstiden. Afskrivningerne indregnes som hovedregel i resultatopgørelsen som en omkostning.

Immaterielle aktiver skal anses for at have en restværdi på nul, medmindre tredjemand har forpligtet sig til at købe aktivet efter endt brugstid, eller der er et aktivt marked for handel med det pågældende aktiv.

Immaterielle aktiver med ubestemmelige brugstider skal ikke afskrives, men årligt testes for værdiforringelse efter bestemmelserne i IAS 36.

Et immaterielt aktiv skal anses for at have en ubestemmelig brugstid, når virksomheden – ud fra en analyse af alle relevante faktorer (herunder bl.a. den planlagte brug af aktivet, løbetiden for tilhørende juridiske rettigheder og forventede tiltag fra konkurrenter) – ikke kan forudse en begrænsning i den periode, som aktivet kan forventes at generere fremtidige økonomiske fordele til virksomheden i. Der er i Appendiks til IAS 38 givet forskellige eksempler på aktiver med hhv. bestemmelige og ubestemmelige brugstider.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Der skal ifølge årsregnskabsloven altid afskrives på immaterielle anlægsaktiver, og afskrivningsperioden kan ikke overstige 20 år.

Udrangering og afhændelse

Et immaterielt aktiv skal fjernes fra balancen, når det afhændes eller tages ud af brug, og der ikke forventes fremtidige økonomiske fordele ved dets afhændelse. Gevinster eller tab skal opgøres som forskellen mellem nettoprovenuet og aktivets regnskabsmæssige værdi, og disse indregnes i resultatopgørelsen.

Oplysninger i årsregnskabet

Der skal gives følgende oplysninger for hver gruppe af immaterielle aktiver opdelt på hhv. internt oparbejdede og eksternt erhvervede immaterielle aktiver:

- Om levetiden for aktiverne er bestemt eller ubestemt, og der skal for aktiver med bestemt levetid oplyses om den forventede levetid eller de afskrivningsprocenter, som anvendes
- Den anvendte afskrivningsmetode for aktiver med bestemt levetid
- Den/de linje(r) i resultatopgørelsen, som afskrivning på immaterielle aktiver indgår i
- En anlægsnote, der viser den regnskabsmæssige værdi primo og ultimo regnskabsåret og kursregulering primo, og som forklarer arten af bevægelser i perioden i form af fx til- og afgang, af- og nedskrivninger samt eventuelle opskrivninger.

For aktiver med ubestemt levetid skal der gives oplysning om den regnskabsmæssige værdi af aktivet og en beskrivelse af de faktorer, som underbygger, at aktivet har en ubestemt levetid. IAS 38 indeholder særlige oplysningskrav for aktiver, som er erhvervet via offentlige tilskud e.l., og for immaterielle aktiver, der måles til opskrevne værdier.

Enkeltaktiver, der er væsentlige for virksomhedens årsregnskab som helhed, skal beskrives, og den regnskabsmæssige værdi og den resterende afskrivningsperiode skal oplyses. Det skal også angives, hvis immaterielle aktiver er stillet til sikkerhed, eller hvis virksomheden har forpligtet sig til at købe immaterielle aktiver.

De samlede omkostninger, der er indregnet i resultatopgørelsen vedrørende forskning og udvikling, skal oplyses i årsregnskabet.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

IAS 38 indeholder en række oplysningskrav, der hverken fremgår af årsregnskabsloven eller de danske regnskabsvejledninger, herunder bl.a. oplysning om de forsknings- og udviklingsomkostninger, der er omkostningsført i året.

IAS 39

Omhandler

Indregning og måling af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser og afledte finansielle instrumenter samt den regnskabsmæssige behandling af sikring.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning. Regnskabsvejledning 9, *Valutaomregning*, omhandler bl.a. regnskabsmæssig behandling af valutakurssikring, mens IAS 39 omhandler regnskabsmæssig behandling af sikring generelt. Sikringskravene i IAS 39 er ikke sammenfaldende med bestemmelserne i Regnskabsvejledning 9. Der er mere detaljerede regler og eksplicitte krav til dokumentation og sikringseffektivitet i IAS 39, som gennemgås nedenfor. IAS 39 tillader generelt ikke, at sikring foretages gruppevis. Der skal som udgangspunkt foretages sikring transaktion for transaktion ifølge IAS 39. Desuden stiller IAS 39 krav om, at gennemførelsen af forventede fremtidige transaktioner er højst sandsynlig (*highly probable*) og ikke kun sandsynlig, som angivet i Regnskabsvejledning 9.

IAS 39 – Finansielle instrumenter: Indregning og måling

IAS 39 fastlægger regler og principper for indregning og måling af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser. IAS 39 skal læses i sammenhæng med IAS 32 om præsentation og oplysning af finansielle instrumenter. IAS 32 indeholder også en række definitioner på finansielle aktiver og finansielle forpligtelser samt vejledning i sondringen mellem egenkapital og forpligtelser. IAS 39 udbygger disse med nye begreber og vejledning vedrørende indregning og måling.

Gennemgangen af IAS 39 er opdelt i afsnit som angivet i figuren:

Finansielle instrumenter omfatter ikke kun afledte finansielle instrumenter (også benævnt derivater, fx terminsforretninger, futures, options og swaps), men også primære finansielle instrumenter.

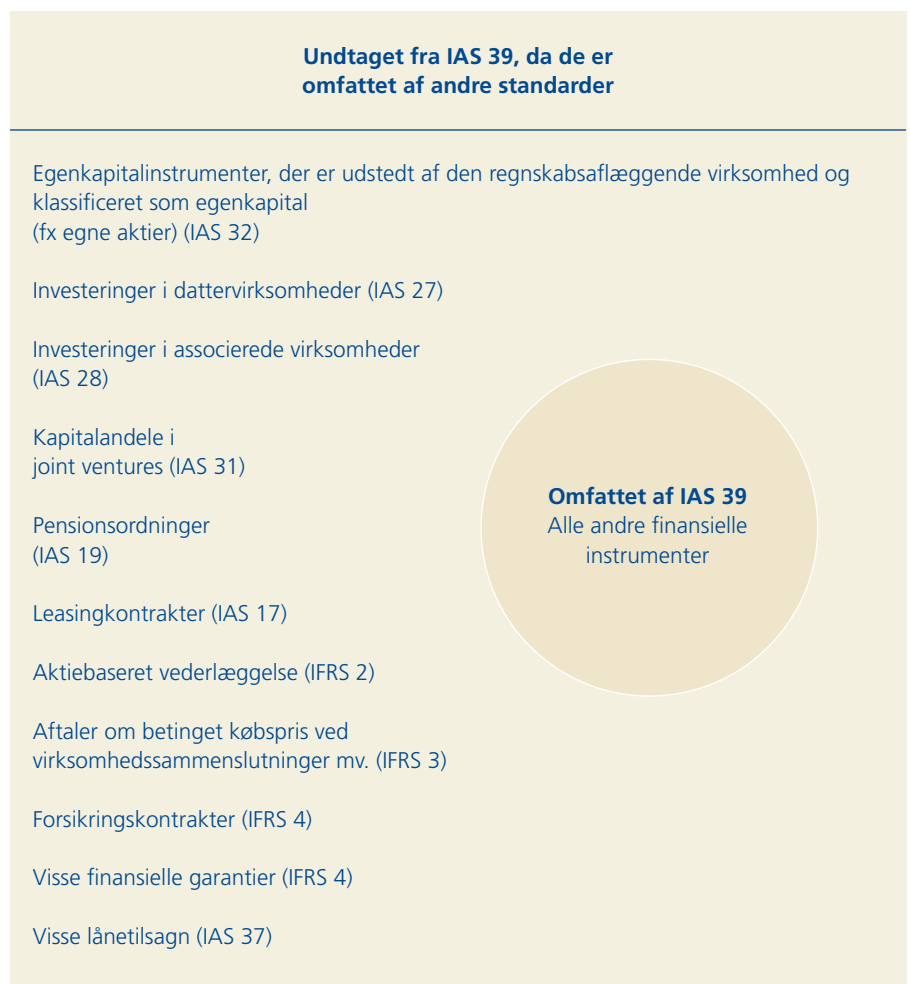
Det betyder, at følgende primære finansielle instrumenter er omfattet af IAS 39:

- Investeringer i aktier, anparter og obligationer
- Bankindeståender
- Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser
- Andre tilgodehavender
- Likvide beholdninger
- Udstedte obligationer
- Prioritetsgæld
- Gæld til kreditinstitutter i øvrigt

- Bankgæld
- Leverandørgæld
- Anden gæld.

Afgrænsning til andre standarder

Standarden gælder som nævnt for alle finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, herunder afledte finansielle instrumenter. Der er dog nogle få konkrete undtagelser, som er omfattet af andre standarder, fx IAS 27 om investeringer i dattervirksomheder, IAS 28 om investeringer i associerede virksomheder, IAS 31 om kapitalandele i joint ventures og IAS 19 om personaleydelse. Der er også visse specifikke undtagelser fra IAS 39, selvom kontrakterne principielt er finansielle instrumenter, fx forsikringskontrakter og råvarekontrakter med fysisk levering (se figuren nedenfor).

Figuren illustrerer, at IAS 39 omhandler alle finansielle instrumenter – herunder afledte finansielle instrumenter – bortset fra de, der specifikt er undtaget fra standarden, og i stedet er omfattet af andre standarder. Dog vil visse kontrakter med fysisk levering af det underliggende aktiv ikke være omfattet af IAS 39 eller nogen anden standard.

Indbyggede afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter kan være indbygget i og være en del af en kombineret kontrakt, som omfatter både det afledte instrument og hovedkontrakten. Som eksempel kan nævnes et konvertibelt lån, hvor lånet er hovedkontrakten, og konverteringsretten er det indbyggede afledte instrument.

⁹Der foreligger pt. et høringsudkast til ændring af IAS 39 og IFRS 4, *Finansielle garantier og kreditforsikring ("Financial Guarantee Contracts and Credit Insurance")*, som foreslår, at alle finansielle garantier og kreditforsikringer behandles ens, dvs. ifølge IAS 39. Hvis høringsudkastet vedtages, vil denne type forsikringsprodukter, som i dag er omfattet af IFRS 4, fremover skulle behandles efter IAS 39, da de opfylder definitionen på et finansielt instrument.

Det indbyggede afledte finansielle instrument skal som udgangspunkt adskilles fra hovedkontrakten, og de enkelte dele skal måles hver for sig. Et sådant instrument skal adskilles, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:

- a. De økonomiske karakteristika og risici, der er forbundet med det indbyggede afledte finansielle instrument, er ikke nært forbundet med hovedkontraktens økonomiske karakteristika og risici
- b. Et særskilt instrument med samme betingelser som det indbyggede afledte finansielle instrument opfylder definitionen på et afledt finansielt instrument
- c. Det kombinerede instrument måles ikke allerede til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatopgørelsen.

Hvis det ikke er muligt er måle dagsværdien af det indbyggede afledte finansielle instrument særskilt, skal hele kontrakten måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatopgørelsen.

Indbyggede afledte finansielle instrumenter kan forekomme i mange forskellige varianter, herunder i aftaler om varekøb, salg og leasingkontrakter. Der findes omfattende vejledning og eksempler i IAS 39 til at vurdere, hvornår disse indbyggede afledte finansielle instrumenter skal adskilles fra hovedkontrakten og måles særskilt til dagsværdi.

Ifølge IAS 39 skal finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, herunder afledte finansielle instrumenter, indregnes i balancen fra det tidspunkt, hvor der for virksomheden foreligger en aftalemæssig rettighed eller pligt. Som udgangspunkt skal finansielle aktiver og forpligtelser ved første indregning måles til dagsværdi (*fair value*), som normalt er dagsværdien af det betalte eller det modtagne vederlag. Hvis der ikke findes en tilgængelig og pålidelig markedsværdi for vederlaget på indregningstidspunktet, skal dagsværdien heraf skønnes ved hjælp af værdiansættelsesmetoder. Transaktionsomkostninger lægges til dagsværdien ved første måling, medmindre det finansielle aktiv eller den finansielle forpligtelse måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet.

Måling ved første indregning

Det er vigtigt, at virksomheden får klassificeret sine primære finansielle aktiver, fordi der er forskellig regnskabsmæssig behandling afhængigt af klassifikationen.

Klassifikation og efterfølgende måling af finansielle aktiver

Nedenstående oversigt indeholder en beskrivelse af de fire kategorier af finansielle aktiver, som følger af IAS 39:

Klassifikation af finansielle aktiver	
Kategori af finansielle aktiver	Beskrivelse
Lån og tilgodehavender	Lån og tilgodehavender, som en virksomhed enten erhverver eller skaber ved at stille penge, varer eller tjenesteydelser til direkte rådighed for debitor, medmindre disse klassificeres som "dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet".
Hold-til-udløb-investeringer	Finansielle aktiver med fast udløbstidspunkt og faste eller bestemmelige betalinger, som virksomheden har til hensigt og er i stand til at holde til udløb.
Dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet	Omfatter <ul style="list-style-type: none"> • finansielle aktiver, som besiddes med handel for øje (handelsbeholdning), dvs. med henblik på at skabe en gevinst gennem kortsigtede udsving i kurser eller handelsmargin • afledte finansielle instrumenter, der er aktiver (medmindre de anvendes til effektiv sikring) • ethvert finansielt aktiv, der ved første indregning klassificeres som "dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet".
Finansielle aktiver disponible for salg – normale tilfælde	Omfatter <ul style="list-style-type: none"> • finansielle aktiver med fast udløbstidspunkt, som virksomheden enten ikke har til hensigt eller ikke er i stand til at holde til udløb • børsnoterede aktier og andre egenkapitalinvesteringer med officielt noterede markedsværdier • aktier og andre egenkapitalinvesteringer uden officielt noterede markedsværdier, men hvor dagsværdien kan opgøres pålideligt.
Finansielle aktiver disponible for salg – usædvanlige tilfælde	Aktier og andre egenkapitalinvesteringer uden officielt noterede markedsværdier, hvor virksomheden ikke er i stand til at opgøre dagsværdien pålideligt.

Måling og indregning af finansielle aktiver (bortset fra i sikringstilfælde) kan illustreres således:

Måling af finansielle aktiver			
Kategori af finansielle aktiver	Måling ved første indregning	Efterfølgende måling	Indregning af værdiændringer
Lån og tilgodehavender	Dagsværdi	Amortiseret kostpris	Resultatopgørelse
Aktiver, der holdes til udløb	Dagsværdi	Amortiseret kostpris	Resultatopgørelse
Aktiver, der måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet	Dagsværdi	Dagsværdi	Resultatopgørelse
Aktiver disponible for salg – normalt	Dagsværdi	Dagsværdi	Egenkapital
Aktiver, hvis dagsværdi ikke kan opgøres pålideligt efter første indregning	Dagsværdi	Kostpris med fradrag af eventuel nedskrivning	Eventuel nedskrivning i Resultatopgørelse
Afledte finansielle instrumenter	Dagsværdi	Dagsværdi	Resultatopgørelse

Efter den første indregning skal finansielle aktiver (herunder alle afledte finansielle instrumenter) som hovedregel måles til dagsværdi. Der er dog visse undtagelser til dagsværdimåling:

- Lån og tilgodehavender, se nedenfor
- Andre investeringer med fast løbetid, såsom obligationer, som virksomheden har til hensigt og er i stand til at beholde til udløb (hold-til-udløb-investeringer)
- Aktier eller andre egenkapitalinstrumenter, der ikke har en offentligt noteret markedsværdi på et aktivt marked og hvor dagsværdi ikke på anden måde kan måles pålideligt, fx ved hjælp af værdiansættelsesmetoder.

Ethvert finansielt aktiv, bortset fra aktier eller andre egenkapitalinstrumenter, hvor dagsværdi ikke kan måles pålideligt, kan dog vælges målt til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet, selvom dagsværdimåling ikke er krævet. Klassificeringen skal dog ske ved første indregning. Efterfølgende reklassifikation (til og fra kategorien) er ikke tilladt.

Hvis det finansielle aktiv ikke skal måles til dagsværdi, skal det i stedet måles til amortiseret kostpris eller til kostpris. Amortiseringsstillægget/fradraget indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode, som er nærmere defineret i IAS 39. Alle finansielle aktiver, der ikke måles til dagsværdi, skal ved hver balancedag vurderes for værdiforringelse med

henblik på eventuel nedskrivning. Der findes yderligere vejledning i IAS 39 om værdiforringelse af finansielle aktiver, fx udlån.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Bestemmelsen om, at ethvert finansielt aktiv kan måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet, findes ikke i årsregnskabsloven eller danske regnskabsvejledninger. Det betyder, at virksomheder, der skal eller frivilligt vælger at overgå til IFRS, fx kan vælge at måle ethvert udlån og tilgodehavende eller enhver hold-til-udløb-investering til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet – i stedet for amortiseret kostpris.

Lån og tilgodehavender skal som udgangspunkt måles til amortiseret kostpris, medmindre de specifikt anvendes til handel. Erhvervede lån og tilgodehavender kan klassificeres sammen med lån og tilgodehavender, som oprindeligt er udstedt af virksomheden selv, og dermed måles til amortiseret kostpris.

Finansielle aktiver, hvor dagsværdien ikke kan måles pålideligt, og som ikke har et udløbstidspunkt, skal måles til kostpris. Det kan fx være visse noterede aktier.

Hold-til-udløb-investeringer skal måles til amortiseret kostpris, hvis virksomheden har til hensigt og evnen til at beholde dem til udløb. Det kan fx være obligationer.

Det er vigtigt, at virksomheden – bortset fra de i standarden tilladte undtagelsessituationer – beholder sine hold-til-udløb-investeringer til udløb. I modsat fald vil alle finansielle aktiver i denne kategori skulle måles til dagsværdi i minimum en toårig periode. Aktiver uden forudbestemt løbetid, såsom aktier, kan ikke indgå i kategorien for hold-til-udløb-investeringer.

Det er også vigtigt, at de primære finansielle aktiver, som måles til dagsværdi, bliver klassificeret enten som "dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet" eller som "disponible for salg", fordi gevinster eller tab skal behandles forskelligt. Gevinster eller tab på finansielle aktiver, som er disponible for salg, skal indregnes direkte som en særskilt post under egenkapitalen, indtil aktivet er realiseret eller nedskrevet. Når aktivet er realiseret, skal hele den akkumulerede egenkapitalregulering føres i resultatopgørelsen.

Der findes detaljeret vejledning i at opgøre den dagsværdi, der skal anvendes, hvis der ikke findes tilgængelige markedsværdier.

Klassifikation og efterfølgende måling af finansielle forpligtelser

Efter den første indregning skal finansielle forpligtelser som hovedregel måles til amortiseret kostpris. Dette gælder dog ikke

- forpligtelser (herunder gæld), der er stiftet eller påtaget for at opnå kortsigtet gevinst (handelsbeholdning)
- afledte finansielle instrumenter
- enhver finansiell forpligtelse, der ved første indregning klassificeres som "dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet".

Anvendelse af IAS 39 i EU

EU-kommissionen godkendte den 19. november 2004 en beskåret version af IAS 39 til brug i Europa (den såkaldte IAS 39 *carve out*).

Den ene af to udskårne bestemmelser betyder, at det ikke pt. er muligt ifølge denne version at måle finansielle forpligtelser til dagsværdi, medmindre der er tale om finansielle forpligtelser, der indgår i en handelsbeholdning eller er afledte finansielle instrumenter (jf. Artikel 42a, stk. 3 i EU's 4. direktiv (78/660)).

Der arbejdes pt. på en løsning, som forhåbentligt medfører godkendelse af IASB's forslag om begrænsning af muligheden for dagsværdi, som også kan accepteres af den Europæiske Centralbank, Basel Komiteen og EU-kommissionen. Den anden udskårne bestemmelse betyder en lempelse af kravene til sikring af renterisiko på anfordringsindskud, primært i banker, i forhold til IASB's version.

Da denne publikation blev skrevet, forelå der et høringsudkast til ændring af IAS 39, *Mulighed for dagsværdi ("The Fair Value Option")*, som foreslår begrænsning i mulighederne for at foretage et sådant valg. Dette høringsudkast er ikke yderligere beskrevet i nærværende publikation. I stedet henviser vi til www.iasplus.com.

Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over de to kategorier af finansielle forpligtelser:

Klassifikation og måling af finansielle forpligtelser		
Kategori af finansielle forpligtelser	Beskrivelse	Efterfølgende måling og indregning
Finansielle forpligtelser, der måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet	Omfatter <ul style="list-style-type: none"> finansielle forpligtelser, som er stiftet eller påtaget med handel for øje (handelsbeholdning), dvs. for at skabe en gevinst gennem kortsigtede udsving i kurser eller handelsmargin afledte finansielle instrumenter, der udgør en forpligtelse (medmindre de anvendes til effektiv sikring) enhver finansiell forpligtelse, der ved første indregning klassificeres som "dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet". 	Dagsværdi Værdiændringer indregnes i resultatopgørelsen
Alle andre finansielle forpligtelser	Indeholder typisk <ul style="list-style-type: none"> prioritetsgæld gæld til kreditinstitutter i øvrigt bankgæld leverandørgæld anden gæld, der ikke er stiftet eller påtaget med handel for øje eller er klassificeret som dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet. 	Amortiseret kostpris Reguleringer føres i resultatopgørelsen

Dette medfører fx, at en virksomhed som udgangspunkt skal måle sin prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Dog skal finansielle forpligtelser, der er stiftet eller påtaget for at skabe en kortsigtet gevinst, og afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi ifølge IAS 39.

Endelig kan alle andre finansielle forpligtelser vælges målt til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet. Det skal dog ske ved første indregning og efterfølgende reklasifikation (til og fra kategorien) er ikke tilladt.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

IAS 39 tillader pt., at enhver finansiell forpligtelse måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet. Denne bestemmelse findes ikke i årsregnskabsloven eller danske regnskabsvejledninger. Dog kræver årsregnskabsloven, at finansielle forpligtelser måles til dagsværdi, hvis de er forbundet med investeringsaktiviteter, og disse vælges målt til dagsværdi, eller de indgår i en handelsbeholdning.

De igangværende ændringer af IAS 39 kan medføre yderligere forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering på dette område.

Værdiregulering

Måling af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser til dagsværdi medfører, at der ved hver regnskabsrapportering skal foretages en værdiregulering heraf. Den samlede værdiændring præsenteres på følgende måder:

- Gevinst eller tab på finansielle aktiver og forpligtelser, der er klassificeret som "dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatet", indregnes – selv sagt – i resultatopgørelsen. Dette gælder også afledte finansielle instrumenter, medmindre der er tale om et sikringsinstrument, der opfylder kravene til effektiv sikring, se nedenfor.
- Gevinst eller tab på finansielle aktiver, der er disponible for salg, indregnes som en særskilt post under egenkapitalen, indtil det finansielle aktiv afhændes. På dette tidspunkt føres den akkumulerede nettojustering i resultatopgørelsen (medmindre der er tale om effektiv sikring, se nedenfor).

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Kategorien "finansielle aktiver disponible for salg" findes ikke i årsregnskabsloven. Dette betyder, at værdiændringer ikke må indregnes direkte på egenkapitalen, som IAS 39 kræver.

Ophør af indregning

IAS 39 fastlægger detaljerede og komplekse regler for vurderingen af, hvornår fordele og risici samt kontrollen over finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser (eller dele heraf) er overdraget til en anden part og dermed ikke længere skal indregnes i balancen (*derecognition*). Disse komplekse regler om bl.a. refinansiering af lån og "securitisations" er ikke behandlet i denne publikation. Vi henviser i stedet til Deloitte-publikationen "*iGAAP 2005 – Financial Instruments: IAS 32 and 39 explained*", hvis man ønsker en uddybning af dette område, herunder samspillet med SIC-12 om konsolidering af *Special Purpose Entities – SPE*.

Regnskabsmæssig behandling af sikring

IAS 39 indeholder retningslinier for måling og præsentation af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som virksomheden anvender til at sikre/afdække risikoen ved aktiver, forpligtelser eller forventede fremtidige transaktioner. Typisk anvendes afledte finansielle instrumenter som sikringsinstrumenter.

Regnskabsaflæggelse efter de særlige sikringsbestemmelser (*hedge accounting*) kan efter IAS 39 alene ske, hvis en række restriktive kriterier opfyldes. Der skal fx foreligge dokumentation for sammenhæng mellem risikostyringspolitikken og sikringsforholdet, identifikation af sikringsinstrumentet og risikoeksponeringen samt dokumentation af sammenhængen mellem det sikrede og sikringsinstrumentet, og for hvordan virksomheden vil måle sikrings-effektiviteten.

Sikringen skal være klar, entydig og meget effektiv. IAS 39 angiver retningslinier for, hvornår et sikringsforhold kan betragtes som værende "meget effektivt" (*highly effective*). Kravet er, at der kan påvises en samvariation mellem det sikrede og sikringsinstrumentet, der ligger inden for et interval af 80-125%. Desuden skal der foretages løbende opfølgning, hvorunder det skal vurderes, om sikringsforholdet har været meget effektivt i løbet af regnskabsperioden.

Sikringstransaktioner opdeles i tre typer:

- Sikring af dagsværdi (*fair value hedge*)
- Sikring af pengestrømme, inkl. forventede fremtidige transaktioner (*cash flow hedge, including hedge of forecasted transactions*)
- Sikring af en nettoinvestering i en udenlandsk enhed (*hedge of a net investment in a foreign entity*).

Ved sikring af dagsværdi forstås sikring af et aktiv eller en forpligtelse, der er indregnet i balancen. IAS 39 foreskriver, at

- regulering af sikringsinstrumentet til dagsværdi resultatføres straks
- den regnskabsmæssige værdi af den sikrede balancepost reguleres med ændring i dagsværdien vedrørende den afdækkede risiko, og at reguleringen resultatføres straks sammen med reguleringen af sikringsinstrumentet.

Eksempler på sikring af dagsværdi:

- Sikring af fastforrentede lån
- Afdækning af valutarisiko på tilgodehavender i fremmed valuta.

Sikring af ikke-indregnede faste aftaler (*firm commitments*), fx en købs- eller salgsordre, skal klassificeres som sikring af dagsværdi og ikke som sikring af pengestrømme. Dette betyder, at både sikringsinstrumentet og det sikrede (i form af en positiv eller negativ dagsværdi af den faste aftale) indregnes i balancen, og at værdiændringer af både sikringsinstrumentet og det sikrede indregnes i resultatet. For så vidt angår sikring af valutakursrisiko vedrørende ikke-indregnede faste aftaler, er det imidlertid muligt at vælge mellem anvendelse af bestemmelserne om sikring af dagsværdi og sikring af pengestrømme.

Ved sikring af pengestrømme og forventede fremtidige transaktioner, der er højst sandsynlige, skal

- den andel af gevinsten eller tabet på sikringsinstrumentet, som udgør en effektiv sikring, indregnes direkte på egenkapitalen som en særskilt post, indtil det sikrede indregnes i resultatopgørelsen, hvorefter det "parkerede" beløb på egenkapitalen også indregnes i resultatopgørelsen
- den resterende andel af gevinsten eller tabet (den ineffektive del) på sikringsinstrumentet indregnes straks i resultatopgørelsen.

Eksempler på sikring af pengestrømme:

- Sikring af variabelt forrentede lån
- Afdækning af valutarisiko ved fremtidige køb eller salg.

Ved sikring af pengestrømme, hvor det sikrede bliver balanceført, skal sikringseffekten først indregnes på egenkapitalen og dernæst indregnes i resultatopgørelsen, i takt med at aktivet eller forpligtelsen indregnes i resultatopgørelsen (løbende overførsel fra egenkapitalen) frem for at regulere den regnskabsmæssige værdi af balanceposten ved første indregning. Dog er det i visse tilfælde tilladt at regulere regnskabsmæssige værdier af ikke-finansielle aktiver og ikke-finansielle forpligtelser. Dette betyder fx, at en virksomhed kan vælge at indregne virkningen af valutakurssikring af et fremtidigt køb af et anlægsaktiv sammen med aktivet, når det indregnes første gang. Sikringseffekten vil således blive resultatført, i takt med at aktivet afskrives. Dette samme resultat opnås, hvis sikringseffekten indregnes i resultatopgørelsen ved løbende overførsel fra egenkapitalen.

Sikring af dagsværdi

Sikring af pengestrømme

Sikring skal foretages transaktion for transaktion, medmindre der er tale om naturlig porteføljesikring af ensartede aktiver og forpligtelser. Gruppesikring af nettopositioner (også kaldet macro hedging) tillades generelt ikke ifølge IAS 39.

Ved at klassificere en del af de underliggende finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser i en gruppe som det sikrede, kan virksomheden imidlertid opnå stort set den samme virkning på nettoresultatet. Fx kan en virksomheds samlede nettorenterisiko ikke sikres overordnet set, men det samme resultat kan muligvis opnås ved at afdække en specifik risiko, der beløbsmæssigt svarer til den samlede nettorenterisiko.

Der findes desuden et særligt regelsæt i IAS 39, som tillader, at dagsværdien af en renteeksponering på fastforrentede aktiver og forpligtelser sikres på grupper af betalinger. Dette regelsæt er primært relevant for banker, der har fastforrentede forpligtelser.

Ved sikring skal sikringsinstrumentet være erhvervet hos en ekstern part, for at instrumentet opfylder betingelserne for at anvende sikringsbestemmelserne i IAS 39, idet koncerninterne transaktioner elimineres i koncernregnskabet. Da denne publikation blev skrevet, forelå der et høringsudkast til ændring af IAS 39, Sikring af pengestrømme fra forventede fremtidige interne transaktioner ("*Cash Flow Hedge Accounting of Forecast Intragroup Transactions*"), som foreslår, at behandlingen af disse forhold gøres tydeligere, herunder hvornår og hvordan koncerninterne transaktioner kan anvendes til sikring. Høringsudkastet er ikke behandlet her. I stedet henviser vi til www.iasplus.com og Deloitte-publikationen "*iGAAP 2005 – Financial Instruments: IAS 32 and 39 explained*".

Sikring af en nettoinvestering i en udenlandsk enhed

Sikring af nettoinvesteringer i udenlandske enheder behandles som sikring af pengestrømme, hvorunder den effektive del af sikringen posteres direkte på egenkapitalen, mens den ineffektive del føres i resultatopgørelsen straks.

Anvendelsesvejledning

Som en integreret del af standarden har IASB udarbejdet over 50 sider med yderligere anvendelsesvejledning i Appendix A til IAS 39, som er obligatorisk at følge sammen med IAS 39. Denne vejledning er også nødvendig for at forstå og anvende IAS 39 i praksis, og den indeholder konkrete anvisninger på at identificere indbyggede afledte finansielle instrumenter og hold-til-udløb-investeringer, ophør af indregning, måling og opgørelse af dagsværdi samt sikring. Vi har ikke beskrevet vejledningen yderligere, men henviser i stedet til selve appendixet eller Deloitte-publikationen "*iGAAP 2005 – Financial Instruments: IAS 32 and 39 explained*".

Implementeringsvejledning

Derudover har IASB udarbejdet over 100 spørgsmål og svar (*Guidance on Implementing IAS 39*), der vedrører anvendelsen og fortolkningen af IAS 39. Det anbefales, at spørgsmål og svar vedrørende IAS 39 anvendes i praksis i forbindelse med fortolkningen af standarden. Vi har ikke beskrevet dem yderligere i denne publikation. Vi henviser til Deloitte-publikationen "*iGAAP 2005 – Financial Instruments: IAS 32 and 39 explained*", hvis man ønsker en dybere og mere indgående forståelse af IAS 39.

IAS 40

Omhandler

Regnskabsmæssig behandling af investeringsejendomme.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Regnskabsvejledning 16, *Investeringsejendomme*, omfatter områder, som er behandlet i IAS 40. På visse områder er der forskel mellem Regnskabsvejledning 16 og IAS 40. De væsentligste forskelle er behandlet nedenfor.

IAS 40 – Investerings ejendomme

IAS 40 giver mulighed for at måle alle investerings ejendomme til dagsværdi, selvom det ikke er virksomhedens hovedaktivitet at besidde investerings ejendomme.

IAS 40 definerer investerings ejendomme som investering i grunde, bygninger, en del af en bygning eller i både grunde og bygninger med det formål at opnå afkast af den investerede kapital i form af løbende driftsafkast og/eller kapitalgevinst ved videresalg. Brugsretten til operationelt leasede ejendomme kan indregnes som investerings ejendomme på samme måde som finansielt leasede ejendomme.

Investerings ejendomme er fx ejendomme, der ejes med langsigtet værdistigning for øje, ejendomme, hvor den fremtidige anvendelse endnu ikke er fastlagt, ejendomme som ejes af virksomheden og udlejes, og ejendomme, der er tomme, men ejet med henblik på udlejning.

Ejendomme, der ikke er investerings ejendomme, omfatter fx domicilejendomme og ejendomme, der er opkøbt med henblik på videresalg i løbet af kort tid eller med henblik på renovering og/eller ombygning og efterfølgende salg samt sådanne ejendomme under opførelse.

Hvis virksomheden selv anvender en del af en ejendom, mens den resterende del er udlejet, og den udlejede del kan sælges separat, anses den udlejede del for at være en investerings ejendom.

Et moderselskab kan udleje en ejendom til sin dattervirksomhed, ligesom det omvendte kan være tilfældet. Sådanne ejendomme kan ikke indregnes som investerings ejendomme i et koncernregnskab, der omfatter begge virksomheder, idet ejendommen da får status som domicilejendom for koncernen som helhed. I årsregnskabet for den virksomhed, der ejer ejendommen, indregnes ejendommen imidlertid under investerings ejendomme, hvis ejendommen opfylder kriterierne herfor.

En investerings ejendom skal indregnes som aktiv på det tidspunkt, hvor fordele og ulemper ved besiddelse af ejendommen overgår til virksomheden. Dette vil for erhvervede investerings ejendomme sædvanligvis være overtagelsesdagen.

Måling ved første indregning sker til kostpris, hvilket for en erhvervet investerings ejendom omfatter anskaffelsespris for grund og bygninger, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og andre omkostninger, der kan henføres til erhvervelsen med tillæg af efterfølgende forbedringer.

Måling ved første indregning

Ifølge IAS 40 skal virksomheden for alle investerings ejendomme vælge mellem indregning til

- dagsværdi eller
- kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger efter IAS 16.

Efterfølgende måling

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Årsregnskabsloven tillader kun, at investerings ejendomme måles til dagsværdi, hvis det er virksomhedens hovedaktivitet at investere i investerings ejendomme, mens IAS 40 giver mulighed for, at alle investerings ejendomme måles til dagsværdi. Desuden giver IAS 40 mulighed for at vælge mellem dagsværdi og kostpris, hvor der i Regnskabsvejledning 16 er krav om, at investerings ejendomme måles til dagsværdi, når virksomhedens hovedaktivitet er at besidde investerings ejendomme.

Såfremt investeringsejendomme måles til dagsværdi efter årsregnskabsloven, skal de tilhørende forpligtelser også måles til dagsværdi. Måling af forpligtelser til dagsværdi vil kunne ske inden for rammerne af IAS 39, men er ikke tilladt ifølge den udgave af IAS 39, som EU-kommissionen har godkendt til anvendelse i Europa (jf. afsnit om IAS 39 ovenfor).

Dagsværdi opgøres på baggrund af markedsforholdene på balancedagen. Standarden opfordrer til, men kræver ikke, anvendelse af en uafhængig vurderingsmand.

Den anvendte metode skal ifølge IAS 40 følges for alle investeringsejendomme (uanset hovedaktivitet eller ej), og skift i metode kan alene ske, hvis det medfører en mere retvisende præsentation. Et skift i regnskabspraksis fra dagsværdi- til kostprismodellen vil være meget usandsynlig.

Hvis virksomheden behandler operationelt leasede ejendomme som investeringsejendomme, er dagsværdimetoden obligatorisk for disse investeringsejendomme.

IAS 40 indeholder særlige regler for den regnskabsmæssige behandling af investeringsejendomme i de meget sjældne tilfælde, hvor det på erhvervelsestidspunktet vurderes, at dagsværdien efterfølgende ikke kan opgøres pålideligt. Disse ejendomme måles til kostpris med fradrag af afskrivninger og eventuelle nedskrivninger, baseret på en scrapværdi på nul.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Bestemmelsen om måling til kostpris med fradrag af afskrivninger og eventuelle nedskrivninger, når dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt, er ikke medtaget i Regnskabsvejledning 16.

Efterfølgende omkostninger

Afholdte omkostninger, der tilfører en investeringsejendom nye eller forbedrede egenskaber, tillægges kostprisen som en forbedring. Er der tale om udskiftning af en del af bygningen, skal den regnskabsmæssige værdi af det udskiftede fratrækkes. Dette kan eventuelt ske som en del af den efterfølgende dagsværdiregulering.

Omkostninger til reparation og vedligeholdelse indregnes i resultatopgørelsen i det regnskabsår, de afholdes.

Overførsler

Der skal foretages overførsel til eller fra investeringsejendomme, når der ændres i ejendommens anvendelse. Eksempelvis overføres investeringsejendomme til domicilejendomme, hvis virksomheden overgår til at bruge ejendommen selv.

Oplysninger i årsregnskabet

Der skal i årsregnskabet bl.a. oplyses om

- hvordan virksomheden skelner mellem investeringsejendomme og andre typer af ejendomme, hvis klassifikationen ikke er åbenbar
- virksomheden anvender kostpris- eller dagsværdimetoden, og hvis sidstnævnte er tilfældet, om og under hvilke omstændigheder operationelt leasede ejendomme behandles som investeringsejendomme
- anvendt metode til at opgøre dagsværdi og væsentlige forudsætninger for opgørelsen
- en uafhængig vurderingsmand har medvirket ved opgørelsen af dagsværdi
- begrænsninger i muligheden for at afhænde investeringsejendomme
- kontraktlige forpligtelser til erhvervelse eller opførelse af investeringsejendomme eller til reparations-, vedligeholdelses- eller forbedringsarbejder.

For investeringsejendomme, der er optaget til dagsværdi, skal der medtages en anlægsnote, som forklarer arten af bevægelser i den regnskabsmæssige værdi fra primo til ultimo regnskabsåret, valutakursreguleringer, til- og afgang, værdireguleringer til dagsværdi og overførsel til/fra andre poster.

Bevægelser vedrørende investeringsejendomme, som undtagelsesvist er målt til kostpris, fordi dagsværdien ikke kan opgøres, skal vises særskilt i anlægsnoten, ligesom der skal medtages en række yderligere oplysninger herom.

For investeringsejendomme, der er målt til kostpris, skal der også medtages en anlægsnote. Herudover skal der oplyses om den anvendte afskrivningsmetode og –periode samt om dagsværdien af ejendommene. Hvis dagsværdien undtagelsesvist ikke kan opgøres, oplyses om muligt det interval, hvori dagsværdien mest sandsynligt befinder sig.

Resultatførte beløb, der vedrører investeringsejendomme, skal oplyses fordelt på

- lejeindtægter
- driftsomkostninger vedrørende udlejede arealer
- driftsomkostninger vedrørende ikke udlejede arealer
- de samlede dagsværdiændringer indregnet ved salg af investeringsejendomme fra en portefølje af aktiver, hvor kostprismetoden anvendes, til en portefølje, hvor dagsværdimetoden anvendes.

Der skal afgives sammenligningstal for alle oplysninger, der kræves i IAS 40.

Forskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Regnskabsvejledning 16 og årsregnskabsloven kræver ikke oplysninger om væsentlige forudsætninger for opgørelsen af dagsværdi.

Ifølge Regnskabsvejledning 16 skal lejeindtægter, værdireguleringer og driftsomkostninger fremgå direkte af resultatopgørelsen. IAS 40 indeholder ikke et tilsvarende krav. Til gengæld er der ikke i Regnskabsvejledning 16 krav om, at driftsomkostninger skal splittes op på udlejede og ikke-udlejede investeringsejendomme.

Regnskabsvejledning 16 kræver ikke sammenligningstal for anlægsnoter. Denne undtagelsesmulighed findes ikke i IAS 40.

IAS 41

Omhandler

Behandling og præsentation af landbrugsaktiviteter.

Tilhørende SIC/IFRIC

Ingen.

Dansk regnskabsvejledning

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

IAS 41 – Landbrug

IAS 41 omhandler den regnskabsmæssige behandling af aktiviteter inden for landbrug, skovbrug og dambrug, hvor aktiviteten omfatter omdannelse af biologiske aktiver til produkter – uanset om afgrøderne er vegetabiliske eller animalske.

IAS 41 finder anvendelse på biologiske aktiver, landbrugsprodukter på høsttidspunktet og offentlige tilskud vedrørende landbrugsaktiviteter. Landbrugsaktiviteter er defineret som en styret biologisk omdannelse af biologiske aktiver, der besiddes med henblik på videresalg, til landbrugsprodukter eller til andre biologiske aktiver. Et biologisk aktiv er fx et levende dyr eller en plante.

IAS 41 gælder til og med det tidspunkt, hvor biologiske aktiver bliver til høstede landbrugsprodukter. Efter høsttidspunktet behandles landbrugsprodukterne i overensstemmelse med øvrige IFRS-standarder, fx IAS 2, *Varebeholdninger* eller IAS 16, *Materielle anlægsaktiver*.

Anvendelsesområde

Biologiske aktiver skal indregnes efter de samme retningslinjer, som gælder for øvrige aktiver. Det vil sige når

Indregning

1. virksomheden har kontrol over aktivet som følge af en tidligere begivenhed
2. det er sandsynligt, at virksomheden vil modtage økonomiske fordele fra aktivet, og
3. dagsværdien eller kostprisen for aktivet kan opgøres pålideligt.

Grundtanken i IAS 41 er, at den værditilvækst, der sker som følge af den biologiske omdannelse af biologiske aktiver (fx træers vækst og såsæds omdannelse til korn), skal afspejles løbende i virksomhedens regnskaber.

Måling

En kostprisbaseret regnskabsmodel for en skovbrugsvirksomhed ville medføre, at der går mange år, fra skoven bliver plantet og indregnet til kostpris, til der kan registreres indtægter herfra, når træerne fældes og sælges.

IAS 41 kræver derfor, at biologiske aktiver skal måles til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger.

Dette gælder ved den første indregning, på hver efterfølgende balancedag og ved måling af landbrugsprodukterne på høsttidspunktet.

Når landbrugsprodukterne er høstet er de, som ovenfor nævnt, ikke længere omfattet af IAS 41, men vil være omfattet af IAS 2 eller andre relevante IFRS, som typisk er kostprisbaserede. Den dagsværdi, som er opgjort på høsttidspunktet ifølge IAS 41 skal herefter betragtes som produkternes kostpris ved anvendelsen af IAS 2 eller andre relevante IFRS.

Der er i IAS 41 en formodning om, at dagsværdien for biologiske aktiver kan måles pålideligt.

Denne formodning kan kun afkræftes ved første indregning af et biologisk aktiv, for hvilket der ikke findes markedsbestemte priser eller værdier, og for hvilket alternative skøn over dagsværdien vurderes at være klart upålidelige.

Hvis dagsværdien ikke kan måles pålideligt, skal det biologiske aktiv indregnes til kostpris fratrukket akkumulerede af- og nedskrivninger indtil det tidspunkt, hvor dagsværdien kan opgøres pålideligt.

Indregning af gevinster og tab

Alle ændringer i dagsværdien skal indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de opstår i.

Tilsvarende skal gevinster og tab, som opstår ved den første indregning af et biologisk aktiv til dagsværdi, indregnes i resultatopgørelsen i den periode, hvori aktivet indregnes første gang. Dette er fx relevant ved første indregning af nyfødte dyr.

Der kan opstå tab ved den første indregning af aktivet, fordi salgsomkostninger skal trækkes fra dagsværdien for aktivet, og værdien kan derved falde til under kostprisen.

Offentlige tilskud

Offentlige tilskud vedrørende biologiske aktiver, som måles til dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger, skal behandles efter de særlige bestemmelser herom i IAS 41, og ikke efter IAS 20, *Offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte*.

I modsætning til IAS 20 skal ubetingede offentlige tilskud vedrørende biologiske aktiver indregnes i resultatopgørelsen, når det offentlige tilskud tildeles. Ifølge IAS 20 skal offentlige tilskud først indregnes, når de er modtaget, og indtægtsføres i takt med afholdelsen af de omkostninger, de skal dække.

Hvis der er knyttet betingelser til det offentlige tilskud vedrørende biologiske aktiver, kan tilskuddet først indtægtsføres, når alle betingelser for at modtage det er opfyldt.

Oplysninger i årsregnskabet

Virksomheden skal beskrive de enkelte grupper af biologiske aktiver, den besidder, og de aktiviteter, den udfører for hver gruppe af biologiske aktiver.

Der skal oplyses om de samlede gevinster og tab på biologiske aktiver i regnskabsperioden.

- Der skal i noterne vises en afstemning (anlægsnote) af periodens ændringer i den regnskabsmæssige værdi af biologiske aktiver.

Herudover skal bl.a. følgende oplysninger medtages i noterne:

- De fysiske mængder eller skøn herover for hver gruppe af biologiske aktiver ved udgangen af regnskabsperioden og periodens produktion af landbrugsprodukter, opgjort i mængder
- Dagsværdi med fradrag af skønnede salgsomkostninger for de landbrugsprodukter, der er høstet i regnskabsåret, opgjort på høsttidspunktet
- De metoder og væsentligste forudsætninger, der er anvendt til at opgøre dagsværdien på høsttidspunktet for hver gruppe af biologiske aktiver.

Bilag A

BILAG A – Hovedforskelle mellem IFRS og dansk regnskabsregulering

Nærværende tjekliste er tænkt som et hjælpeværktøj, der ved at stille nogle få spørgsmål giver et hurtigt og overordnet overblik over hovedforskelle vedrørende indregning og måling imellem de internationale regnskabsstandarder (IFRS) og nuværende dansk regnskabsregulering anno 2004/2005. Dvs. at sammenligningen med IFRS er foretaget i forhold til årsregnskabsloven og gældende danske regnskabsvejledninger, inklusiv de seneste to danske regnskabsvejledninger; Regnskabsvejledning 21, *Leasing* og Regnskabsvejledning 22, *Indtægter*. Tjeklisten omfatter ikke de grundlæggende indregnings- og målingskriterier, ligesom den ikke medtager samtlige indholds- og notekrav. De væsentligste oplysningskrav er dog medtaget.

Tjeklisten er vejledende og belyser de væsentligste konsekvenser for danske børsnoterede virksomheder ved overgangen til IFRS i 2005. Listen kan ikke erstatte en detaljeret gennemgang af alle de for virksomheden relevante standarder og fortolkningsbidrag, som tilsammen udgør IFRS, samt søgning af særskilt rådgivning, hvor der foreligger specifikke og/eller komplekse regnskabsmæssige forhold og problemstillinger.

Beskrivelse	ÅRL/RV	IFRS	Opfølgning (ja/nej)
Yderligere krav og vejledning i henhold til IFRS			
<p>Detaljerede overgangsregler ved førstegangsanvendelse af IFRS. Ændring af anvendt regnskabspraksis gennemføres som hovedregel med tilbagevirkende kraft. IFRS 1 indeholder dog en række specifikke valgfrie hhv. obligatoriske undtagelser. Standarden stiller yderligere oplysningskrav og kræver forklaring af effekten på virksomhedens finansielle stilling, resultat og pengestrømme ved overgangen til IFRS.</p>		IFRS 1	
<p>Aktiebaseret vederlæggelse (fx medarbejderaktier og aktieoptioner) til ledelsen og andre skal måles til dagsværdi og omkostningsføres i resultatopgørelsen hen over op-tjeningsperioden. Der sondres i IFRS 2 mellem tre typer af ordninger: Egenkapitalordninger, gældsordninger og ordninger med mulighed for kontantafregning.</p>	RV 20	IFRS 2	
<p>Etablering af koncernforhold behandles efter overtagelsesmetoden – dvs. omvurdering af overtagne aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Flere immaterielle aktiver samt eventualforpligtelser skal indregnes i overtagelsesbalancen. Omkostninger til omstrukturering af den overtagne virksomhed kan som hovedregel ikke indregnes i overtagelsesbalancen. Minoritetsinteresser i den overtagne virksomhed skal måles til dagsværdi. Anvendelse af sammenlægningsmetoden tillades ikke for virksomheds-sammenslutninger omfattet af IFRS 3. Negativ goodwill indtægtsføres med det samme.</p>	§§121, 122 RV 18	IFRS 3	
<p>Erhvervede immaterielle aktiver med ubestemmelige brugstid inklusive goodwill i forbindelse med erhvervelse af en virksomhed eller en aktivitet, skal indregnes i balancen, men må ikke afskrives. I stedet for skal de testes for værdiforringelse mindst en gang årligt.</p>	§§33, 43, 122	IFRS 3, IAS 38	
<p>Aktiver – inklusive goodwill – skal nedskrives til en lavere genindvindingsværdi. Goodwill fordeles til pengestrømsfrembringende enheder, som er defineret i IAS 36, og testes årligt for værdiforringelse sammen med enhedernes øvrige aktiver. Yderligere og omfattende vejledning om gennemførelse af nedskrivningstest ved værdiforringelse af aktiver (inklusive goodwill), herunder hvornår og hvordan testen udføres. Nedskrivning på goodwill må ikke tilbageføres.</p>	§42 RV 10	IAS 36	
<p>IFRS 5 fastsætter krav til indregning, måling og præsentation af anlægsaktiver samt grupper af anlægsaktiver til salg. Disse aktiver må ikke afskrives, men skal nedskrives til en eventuel lavere dagsværdi fratrukket salgsomkostninger, og præsenteres særskilt i balancen.</p>	§43 RV 10	IFRS 5	
<p>IFRS 5 indeholder oplysnings- og præsentationskrav vedrørende ophørte aktiviteter. Der er krav om særskilt præsentation af ophørte aktiviteter i resultatopgørelsen med tilpasning af sammenligningstal.</p>	§80	IFRS 5	
<p>Detaljerede regler, restriktive krav og omfattende vejledning om finansielle aktiver og forpligtelser, særligt om sikring, ophør af indregning og værdiforringelse af finansielle aktiver. Afledte finansielle instrumenter (inkl. indbyggede afledte finansielle instrumenter) indregnes altid og måles til dagsværdi. Hidtidige sikringstransaktioner kvalificerer ikke nødvendigvis til samme behandling efter IFRS, idet IAS 39 har eksplisitte krav til dokumentation af sikring og måling af sikringseffektivitet. Sikring af ikke-</p>	§§37, 49, 50	IAS 39	

Beskrivelse	ÅRL/RV	IFRS	Opfølgning (ja/nej)
indregnede faste aftaler (firm commitments), fx en købs- eller salgsordre, skal klassificeres som sikring af dagsværdi. For så vidt angår sikring af valutakursrisiko vedrørende ikke-indregnede faste aftaler, kan disse forhold også klassificeres som sikring af pengestrømme. Selvom der er tale om en sikringstransaktion, kan virksomheden undlade at behandle denne som sådan. Reguleringer af den regnskabsmæssige værdi (basis adjustments) ved sikring af pengestrømme tillades kun for ikke-finansielle aktiver (fx maskiner eller varebeholdninger) og ikke-finansielle forpligtelser. Der er yderligere vejledning om opgørelse af dagsværdi, såfremt tilgængelige markedspriser ikke findes. Forward købs- og salgsaftaler på ikke-finansielle aktiver er omfattet af IAS 39, hvis de kan nettoafregnes kontant eller med andre finansielle instrumenter.			
Detaljerede regler, restriktive krav og omfattende vejledning om pensionsforpligtelser , særligt vedrørende ydelsesbaserede pensionsordninger, selvom de er afdækket, og anvendelsen af "korridormetoden". Desuden indeholder IFRS specifikke bestemmelser om forpligtelser vedrørende jubilæums- og fratrædelsesgodtgørelser.	§47	IAS 19	
Immaterielle aktiver med ubestemmelige brugstid afskrives ikke, men testes for værdiforringelse mindst én gang årligt. Yderligere vejledning vedrørende indregning og måling af immaterielle aktiver, herunder udviklingsprojekter og immaterielle aktiver erhvervet ved virksomhedssammenslutninger. Immaterielle aktiver med bestemt brugstid kan afskrives over mere end 20 år.	§§33, 41, 83 RV 7	IAS 38	
Efter IFRS er der begrænsede bestemmelser for regnskabsmæssige behandling af forsikringskontrakter og væsentlige oplysningskrav i forhold til dansk regnskabsregulering for forsikringselskaber. I noterne skal de rapporterede beløb fra forsikringskontrakter forklares (fx væsentlige forudsætninger ved beregning af beløbene) og beløb, timing og usikkerheder i pengestrømmene (fx risikostyringspolitik) beskrives.		IFRS 4	
IFRS stiller visse begrænsede krav til regnskabsmæssig behandling af aktiviteter inden for efterforskning og vurdering af råstofforekomster og væsentlige oplysningskrav i forhold til dansk regnskabsregulering (fx praksis for indregning og måling af aktiver, forpligtelser, indtægter, omkostninger og pengestrømme fra efterforsknings- og vurderingsaktiviteter).		IFRS 6	
Generelt			
Generelt yderligere vejledning og fortolkningsbidrag under IFRS, som kan medføre forskelle i indregning og måling.			
Generelt mange yderligere oplysningskrav under IFRS, fx om virksomhedssammenslutninger, værdiforringelse af aktiver og nedskrivninger, immaterielle aktiver, indtjening pr. aktie, ophørte aktiviteter og anlægsaktiver til salg, finansielle instrumenter, aktiebaseret vederlæggelse, pensioner, nærtstående parter og segmenter.			
Ledelsesberetning er ikke en del af års- eller koncernregnskabet efter IFRS. Ifølge årsregnskabsloven udgør års- og koncernregnskabet og ledelsesberetningen en helhed, der sammen med ledespåtegningen og frivillige supplerende beretninger udgør årsrapporten.	§§ 2, 22, 78, 102 RV 1	IAS 1	

Beskrivelse	ÅRL/RV	IFRS	Opfølgning (ja/nej)
Under IFRS skal virksomheden vælge en relevant målingsvaluta (funktionel valuta). Der kan anvendes en anden præsentrationsvaluta. Foreligger der hyperinflation, foreskriver IFRS yderligere vejledning til, hvorledes årsregnskabet inflationskorrigeres.	§16 RV 9	IAS 21 IAS 29	
Balancedagens valutakurs skal anvendes ved omregning af goodwill og øvrige dagsværdireguleringer på udenlandske enheder.	RV 9	IAS 21	
Valutakursregulering af et mellemværende, der i realiteten er et tillæg til eller fra-drag i nettoinvesteringen i en udenlandsk enhed med en anden funktionel valuta end moderselskabets, indregnes i resultatopgørelsen i moderselskabsregnskabet.	RV 9	IAS 21	
IAS 8 indeholder konkret vejledning om, i hvilke tilfælde det kan anses som umuligt at ændre anvendt regnskabspraksis eller at korrigere væsentlige fejl i tidligere regnskabsperioder med tilbagevirkende kraft. I de tilfælde, hvor dette ikke er muligt, skal der oplyses om de omstændigheder, der har ført til dette.	RV 3	IAS 8	
Begrebet fundamentale fejl er udgået efter IFRS. I stedet er fejl vedrørende tidligere perioder defineret. Væsentlige fejlrettelser vedrørende tidligere perioder skal foretages med tilbagevirkende kraft via egenkapitalen og tilpasning af sammenligningstal. I så fald er der omfattende oplysningskrav.	RV 3	IAS 8	
Investerings- og finansieringstransaktioner, der ikke kræver brug af likvider, må ikke indregnes i pengestrømsopgørelsen (fx finansielle leasingkontrakter). Relevante oplysninger om sådanne transaktioner skal gives andetsteds i årsregnskabet.	RV 11	IAS 7	
Under IFRS betragtes værdipapirer alene som likvider i pengestrømsopgørelsen , hvis restløbetiden er tre måneder eller mindre på købstidspunktet.	RV 11	IAS 7	
Resultatopgørelse			
Der er specifikke minimumskrav til resultatopgørelsen i henhold til IAS 1. IAS 1 stiller ikke krav om, at "Resultat af primær drift/ driftsresultat" eller "Resultat af ordinær drift" oplyses. Hvis fx driftsresultatet oplyses som en subtotal i resultatopgørelsen, skal subtotalen indeholde alle poster vedrørende driften. Der er ikke en fast rækkefølge eller "skemaer", som i årsregnskabsloven.	ÅRL skemaer RV 1	IAS 1	
Præsentation som ekstraordinære poster er ikke tilladt, hverken i resultatopgørelsen eller i noterne. Dog kan usædvanlige ordinære poster præsenteres som én selvstændig post i resultatopgørelsen eller i noterne.	§30 RV 3	IAS 1	
Fordeling af årets resultat til minoritetsinteresserne og modervirksomhedens aktionærer skal fremgå i tilknytning til resultatopgørelsen (resultatdisponering) og ikke som en særskilt post i heri.	RV 1	IAS 1	
Resultat af associerede virksomheder , der måles efter den indre værdis metode, skal præsenteres efter skat i resultatopgørelsen.	§85 ÅRL skemaer	IAS 1 IAS 28	
Ifølge Regnskabsvejledning 22 er det et grundlæggende kriterium for indregning af indtægter ved salg af varer og tjenesteydelser, at der foreligger dokumentation for, at der er en indtægt. Dokumentationen kan eksempelvis foreligge i form af en under-	RV 22	IAS 18	

Beskrivelse	ÅRL/RV	IFRS	Opfølgning (ja/nej)
skrevet salgskontrakt, en bindende købsordre fra tredjepart eller en elektronisk godkendelse. IAS 18 behandler ikke dette forhold			
Aktiver			
Immaterielle aktiver kan efter IFRS opskrives til dagsværdi via egenkapitalen under reserver for opskrivninger, såfremt dagsværdien fastsættes under henvisning til et aktivt marked som beskrevet i IAS 38.	§41	IAS 38	
Materielle anlægsaktiver skal opdeles i deres væsentlige bestanddele, som afskrives særskilt (components approach), hvis afskrivningsperioderne er væsentlig forskellige.	RV 10	IAS 16 IAS 37	
Operationelle leasingkontrakter på investeringsejendomme kan klassificeres som finansielle leasingkontrakter, hvis ejendommen måles til dagsværdi efter IFRS.	§33 RV 21	IAS 17 IAS 40	
Ved valg af indregning af renteomkostninger i kostprisen for egenfremstillede aktiver, skal denne praksis benyttes på alle kvalificerende aktiver efter IFRS.	§40	IAS 23 IAS 8	
IFRS tillader at tilskud givet til aktiver præsenteres modregnet i værdien af de pågældende aktiver. Ligeledes tillader IFRS, at tilskud givet til dækning af omkostninger præsenteres modregnet i de pågældende resultatposter.	§13	IAS 20	
Hensatte forpligtelser til nedtagning, bortskaffelse samt reetablering skal indregnes som en del af aktivets kostpris. IFRIC 1 omhandler, hvorledes ændringer i betalingstidspunktet eller værdien af denne type forpligtelser behandles.	RV 10 RV 17	IAS 16 IAS 37 IFRIC 1	
Efterfølgende omkostninger (fx forbedrings- og vedligeholdelsesomkostninger) skal vurderes særskilt og aktiveres på afholdelsestidspunktet, hvis det er sandsynligt, at omkostningernes afholdelse vil medføre forøgede fremtidige økonomiske fordele for virksomheden, og omkostningerne kan måles pålideligt.	RV 10	IAS 16 IAS 38	
Aktivets restværdi (scrapværdi) skal opgøres og revurderes ved hver balancedag, således at restværdien afspejler det beløb, som virksomheden vil kunne få i dag ved salg af et tilsvarende aktiv i den alder og stand, som det pågældende aktiv forventes at have ved udløb af brugstiden.	RV 10	IAS 16 IAS 38	
Resultatet af afledte aktiviteter (incidental revenue) i relation til materielle anlægsaktiver under opførsel skal indregnes i resultatopgørelsen (og ikke som et fradrag i aktivets kostpris).	RV 10	IAS 16	
Materielle anlægsaktiver, der anskaffes ved byttehandler , skal måles til dagsværdi, herunder også udveksling af ensartede aktiver, medmindre transaktionen "sædvaner forretningsmæssigt indhold".	RV 10 RV 22	IAS 16 IAS 18	
Opskrivning af varebeholdninger til genanskaffelsesværdi er ikke tilladt efter IFRS og RV. Endvidere er der bl.a. krav om oplysning af nedskrivning på varebeholdninger samt årets vareforbrug.	§46 RV 8	IAS 2	
Kapitalandele i datter- og associerede virksomheder samt joint ventures skal i moderselskabets IFRS-årsregnskab enten måles til kostpris eller dagsværdi i henhold til IAS 39.	§§84, 85	IAS 27 IAS 28 IAS 31	

Beskrivelse	ÅRL/RV	IFRS	Opfølgning (ja/nej)
Egne aktier må ikke indregnes som aktiv, men skal præsenteres som en egenkapitalændring under IFRS og RV.	§35 RV 19	IAS 32	
Udsudte skatteaktiver skal præsenteres under langfristede aktiver (non-current assets).	§47 RV 14	IAS 1 IAS 12	
Ethvert finansielt aktiv kan måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatopgørelsen. Eksempelvis kan ethvert lån og tilgodehavende eller enhver hold-til-udløb-investering måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatopgørelsen, selvom hovedreglen er at måle disse aktiver til amortiseret kostpris.	§37	IAS 39	
Dagsværdiændringer vedrørende finansielle aktiver, der klassificeres som disponible for salg , skal indregnes direkte på egenkapitalen indtil aktivet er solgt eller på anden vis afhændet.	§37	IAS 39	
Investeringsejendomme kan efter IFRS måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatopgørelsen, uanset at der ikke er tale om virksomhedens hovedaktivitet.	§38	IAS 40	
Biologiske aktiver skal efter IFRS måles til dagsværdi fratrukket salgsomkostninger med indregning af værdiændringer i resultatopgørelsen.	§38	IAS 41	
Eventualaktiver og refusioner må efter IFRS først indregnes når de er så godt som sikre (virtually certain).	RV 17	IAS 37	
Egenkapital og forpligtelser			
IFRS kræver en særlig egenkapitalopgørelse .	§§21, 56, RV 1	IAS 1	
Der kan være forskelle i klassifikation af gæld og egenkapital samt omkostninger hertil (renter/udbytter), som følge af omfattende vejledning under IFRS. Visse derivater på egne aktier (med afregning af fast beløb for fast antal aktier) behandles i henhold til IAS 32 som egenkapitalinstrumenter, der ikke genmåles efter første indregning, men forbliver på egenkapitalen.	§§25, 33	IAS 32	
Efter IAS 1 skal minoritetsinteresser præsenteres som en del af egenkapitalen, og i resultatopgørelsen skal årets resultat fordeles på den andel, der kan henføres til moderselskabets aktionærer, og den andel, der kan henføres til minoritetsinteresserne.	§118	IAS 1	
IAS 37 kræver, at vedtagelsen af ny lovgivning er så godt som sikker (<i>virtually certain</i>), før ændringen indregnes i hensatte forpligtelser .	RV 17	IAS 37	
Detaljerede betingelser for indregning af hensatte forpligtelser til omstrukturering under IFRS. Indregning kræver, at omstruktureringen enten er påbegyndt eller offentliggjort senest på balancedagen.	§47 RV 17	IAS 37	
Ved gældsopdeling i kortfristede hhv. langfristede forpligtelser, skal der ses på formalia i låneaftalerne gældende på balancedagen uden hensyntagen til eventuelle æn-	RV 1	IAS 1	

Beskrivelse	ÅRL/RV	IFRS	Opfølgning (ja/nej)
dringer aftalt efter balancedagen. Hvis ikke der på balancedagen er indgået ubetinget aftale om forlængelse af kreditten og dermed afvikling senere end 12 måneder fra balancedagen, skal gældsposten klassificeres som kortfristet.			
Langfristet gæld, der forfalder ved brud på lånevilkår , skal præsenteres som kortfristede forpligtelser, hvis der på balancedagen er sket brud på de aftalte lånevilkår.	RV 1	IAS 1	
Finansielle forpligtelser skal som udgangspunkt måles til amortiseret kostpris frem for dagsværdi under IFRS, der ikke indeholder særbestemmelser om måling af forpligtelser forbundet med investeringsvirksomhed .	§38	IAS 39, IAS 40	
IAS 39 tillader pt. at enhver finansiell forpligtelse måles til dagsværdi med indregning af værdiændringer i resultatopgørelsen ¹⁰ .	§37	IAS 39	
IFRS opdeler ikke forpligtelser i hensatte forpligtelser hhv. gældsforpligtelser. Hensatte forpligtelser indgår som hovedregel under kortfristede hhv. langfristede forpligtelser .	ÅRL skemaer, RV 1	IAS 1	
Koncernregnskab			
Ifølge IFRS skal et overliggende koncernregnskab være udarbejdet efter IFRS, før en underkoncern kan undlade at udarbejde koncernregnskab . (fx fritager aflæggelse efter US GAAP ikke en underkoncern for aflæggelse af koncernregnskab).	§112	IAS 27	
Under både IFRS og RV skal den virksomhed, der i økonomisk henseende overtages, omvurderes til dagsværdi, selvom den ikke juridisk set er blevet overtaget (omvendt virksomhedsovertagelse).	§122 RV 18	IFRS 3	
Overtagelsesbalancen må kun reguleres i 12 måneder fra overtagelsesdatoen.	§122 RV 18	IFRS 3	
IFRS 3 kræver indtægtsførsel af negativ goodwill direkte i resultatopgørelsen med det samme, dvs. på overtagelsestidspunktet.	§122 RV 18	IFRS 3	
IFRS tillader ikke undladelse af eliminering af koncerninterne gevinster og tab ved udarbejdelsen af koncernregnskabet, selvom transaktionerne måtte være foretaget på markedsvilkår, og det vil indebære uforholdsmæssigt store omkostninger.	§120	IAS 27	
Balancedagen for det årsregnskab, der danner grundlag for indregning af en investering i en associeret virksomhed i koncernregnskabet, må ikke afvige med mere end tre måneder fra koncernens balancedag.	§84	IAS 28	
IFRS kræver under visse omstændigheder konsolidering af SPE'er , uanset at moderselskabet ikke besidder kapitalandele i SPE'en. IFRS lægger mere vægt på de faktiske forhold omkring kontrol (herunder tillige ledelsesmæssige forhold, risici og fordele). Der er ingen undtagelser til konsolidering af dattervirksomheder i koncernregnskabet.	Bilag 1, B, nr. 4	IAS 27 SIC-12	

¹⁰ EU-kommissionen godkendte den 19. november 2004 en beskåret version af IAS 39 til brug i Europa. Det betyder bl.a., at det ikke pt. er muligt i henhold til den beskærede version at måle finansielle forpligtelser til dagsværdi, medmindre der er tale om finansielle forpligtelser, der indgår i en handelsbeholdning eller er afledte finansielle instrumenter. Der arbejdes pt. på en løsning, som forhåbentligt medfører godkendelse af IASB's forslag om begrænsning af muligheden for dagsværdi, som tillige kan accepteres af den Europæiske Centralbank, Basel Komiteen såvel som EU-kommissionen. Denne løsning vil derved påvirke forskellen mellem IFRS og dansk regnskabsregulering.

Beskrivelse	ÅRL/RV	IFRS	Opfølgning (ja/nej)
Minoritetsinteresser skal præsenteres som en særskilt post under egenkapitalen adskilt fra moderselskabets andel.	§118		
Besidder virksomheden mere end halvdelen af stemmerettighederne i en anden virksomhed, skal denne virksomhed klassificeres som et joint venture efter IFRS, hvis indflydelsen efter aftale udøves i fællesskab med andre. IFRS tillader, at kapitalandele i joint ventures præsenteres som særskilte hovedgrupper i resultatopgørelsen og balancen.	§§34, 124	IAS 27 IAS 31	
Oplysningskrav			
Der kræves en række afstemninger mellem tidligere regnskabspraksis og IFRS i det første IFRS-årsregnskab. Disse omfatter afstemninger af egenkapitalen pr. åbningsbalancedatoen og pr. begyndelsen af indeværende regnskabsår samt af resultatet for sammenligningsperioden.		IFRS 1	
I beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis (eller i noterne) skal følgende oplyses: <ul style="list-style-type: none"> • Ledelsens afgørende og væsentligste vurderinger ved anvendelse af regnskabspraksis • Væsentlige nøgleforudsætninger vedrørende fremtiden • Andre væsentlige usikkerheder vedrørende skøn foretaget på balancedagen. 	RV 1 RV 3	IAS 1	
Efter Regnskabsvejledning 22 skal virksomhederne oplyse om anvendt regnskabspraksis for hvert element af servicekontrakter , som består af flere elementer, og anvendt praksis for måling af returneringer, hvis disse er væsentlige. Disse krav er ikke indeholdt i IAS 18.	RV 22	IAS 18	
Udvidet oplysningskrav ved praksisændringer eller korrektion af fejl . Effekten heraf skal angives pr. regnskabslinie og nøgletallene "indtjening pr. aktie" og "udvandet indtjening pr. aktie" skal ligeledes tilpasses.	RV 1 RV 3	IAS 8	
Krav om oplysning af kommende ændringer i anvendt regnskabspraksis som følge af nye standarder eller nye fortolkningsbidrag, som er udsendt af IASB, men endnu ikke er trådt i kraft på balancedagen.	RV 1 RV 3	IAS 8	
Forslag til udbytte for regnskabsåret skal vises i noterne til årsregnskabet.	§31 RV 1	IAS 1 IAS 10	
Udvidede og detaljerede krav til segmentoplysninger under IFRS.	§§65, 88, 96	IAS 14	
Udvidede og omfattende oplysninger om nærtstående parter . Transaktioner mellem nærtstående parter skal oplyses med beløb pr. transaktion (eller transaktionstype) og specificeret pr. kategori (modpart). Der er tillige krav om beløbsangivelse (på et passende aggregeret niveau) i moderselskabets IFRS-årsregnskab af transaktioner mellem moderselskabet og dets datter- og associerede virksomheder samt investeringer i joint ventures, selvom de elimineres i koncernregnskabet. Oplysning om, at transaktioner er foretaget på markedsvilkår, gives kun, hvis den kan underbygges. Det samlede ledelsesvederlag skal specificeres på gage, pension, aktiebaseret vederlag mv. I øvrigt er der ingen undtagelser for oplysningskravene for statskontrollerede virksomheder, for 100%-ejede dattervirksomheder eller for moderselskaber.	§70 RV 13	IAS 24	

Beskrivelse	ÅRL/RV	IFRS	Opfølgning (ja/nej)
Nærtstående parter omfatter efter IFRS fx et moder-/datterselskabsforhold, ledelsesmedlemmer og andre nøglemedarbejdere samt disses nære familiemedlemmer. To virksomheder anses også for nærtstående, hvis de er kontrolleret af den samme moder-virksomhed eller på anden måde underlagt fælles kontrol eller betydelig indflydelse.	§70 RV 13	IAS 24	
Krav om oplysninger vedrørende finansielle instrumenter , herunder om risikostyringspolitik, renterisiko, kreditrisiko, dagsværdi, sikring samt finansielle instrumenter målt til under dagsværdi.	RV 9 RV 15	IAS 32	
IFRS kræver oplysning om indtjening pr. aktie samt udvandet indtjening pr. aktie, og indeholder specifik og omfattende vejledning til beregning heraf.	§87	IAS 33	
IFRS kræver detaljerede og omfattende oplysninger om nedskrivninger og værdiforringede aktiver , fx fordeling af periodens nedskrivninger på resultat og egenkapitalposter, samt fordeling på segmenter.	§§57, 58	IAS 36	
IAS 38 indeholder en række detaljerede oplysningskrav vedrørende immaterielle aktiver , herunder bl.a. oplysning om de forsknings- og udviklingsomkostninger der er omkostningsført i året.	RV 7	IAS 38	
IFRS har detaljerede krav til oplysninger om ydelsesbaserede pensionsordninger .	§64	IAS 19	
Detaljerede og omfattende oplysningskrav om aktiebaseret vederlæggelse (fx medarbejderaktier og aktieoptioner) til ledelsen og andre under IFRS.	§69, RV 20	IFRS 2	
Efter IAS 40 skal driftsomkostninger vedrørende investeringsejendomme splittes op på udlejede og ikke udlejede ejendomme. Der er ikke efter IAS 40 krav om, at lejeindtægter, værdireguleringer og driftsomkostninger fremgår direkte af resultatopgørelsen.	RV 16	IAS 40	
Detaljerede og omfattende oplysningskrav om virksomhedssammenslutninger , der muliggør regnskabsbrugers vurdering af <ul style="list-style-type: none"> • arten og konsekvensen af virksomhedssammenslutninger, • eventuelle gevinster, tab eller korrektioner og andre reguleringer, der vedrører virksomhedssammenslutninger samt • eventuelle ændringer i den regnskabsmæssige værdi af goodwill i løbet af regnskabsåret. 	RV 18	IFRS 3	
Detaljerede krav til oplysning om ophørte aktiviteter og anlægsaktiver til salg under IFRS.	§80	IFRS 5	
Oplysning vedrørende køb og salg af virksomheder kan ikke udelades i henhold til IFRS, selvom der alene er købt eller solgt én virksomhed.	RV 11 RV 18	IAS 7 IFRS 3	
Krav om præsentation af pengestrømsopgørelse i moderselskabets og datterselskabernes IFRS-årsregnskaber , uanset at denne er indeholdt i pengestrømsopgørelsen for koncernen, og denne offentliggøres i samme årsrapport.	§86 RV 11	IAS 7	

Bilag B

BILAG B – Overgang til internationale regnskabsstandarder – supplement

Nedenstående overordnede betragtninger, konkrete problemstillinger og opgaver kan med fordel overvejes i forbindelse med overgangen til de internationale regnskabsstandarder:

IFRS strategi

- Vurdering af ledelsens baggrund for overgang til IFRS – frivillig eller lovkrævet 2005? Herunder dialog med revisor.
- Overordnet analyse og vurdering af fordele og ulemper ved overgang til IFRS (ved frivillig overgang til IFRS).
- Vurdering af den samlede potentielle effekt på shareholdervalue, blandt andet som følge af øget åbenhed og gennemsigtighed, der kan resultere i bedre kursdannelse på selskabets aktier.
- Vurdering af mulighed for at fremskaffe yderligere kapital.
- Mulighed for sammenlignelighed med konkurrenter (benchmarking).
- Opbygning af overordnet kendskab til og forståelse af IFRS samt relaterede problemstillinger i forhold til nuværende regnskabspraksis.

Fusioner og virksomhedsopkøb

- Vurdering af effekten af fusioner og virksomhedskøb og -salg på shareholdervalue.

Finansiel kommunikation

- Identifikation af interessenterne nye informationsbehov.
- Øget fokus på åbenhed og gennemsigtighed.
- God kommunikation og dialog med analytikere og investorer om overgangen til IFRS.

Overordnede betragtninger

Regnskabsrapportering

- Udpegning af IFRS projektledelse og projektteam fra selskabet, samt valg af eksterne rådgivere, herunder revisor.
- Udarbejdelse af projektplan og -budget.
- Oparbejdning af detaljeret kendskab og forståelse af IFRS-relaterede problemstillinger i forhold til nuværende anvendt regnskabspraksis.
- herunder forståelse af regler for førstegangsanvendelse af IFRS (IFRS 1).
- Analyse og vurdering af ændringer i anvendt regnskabspraksis, og i forhold til ændringer i regnskabsmæssige skøn.
- Udarbejdelse af overordnet analyse af beløbsmæssige konsekvenser af overgang til IFRS, herunder effekten på resultat og egenkapital.
- Udarbejdelse af analyse af konsekvenser for præsentation og medtagelse af oplysninger i koncernregnskabet ved overgang til IFRS.
- Udarbejdelse af intern regnskabsmanual/-instruks med henblik på at skræddersy og operationalisere koncernens anvendte regnskabspraksis i henhold til IFRS.
- Fortolkning og anvendelse af IFRS på særlige problemstillinger.

Budgettering/intern rapportering

- Analyse af konsekvenser for budgettering og intern ledelsesrapportering.
- Indhentning af yderligere oplysninger fra datterselskaber, herunder udarbejdelse af nye koncernrapporteringsskemaer eksempelvis på områder som segmenter, ophørende aktiviteter og pensioner.
- Vurdering af muligheden for konsistent intern og eksternt rapportering.

Konkrete problemstillinger og opgaver

Skatteplanlægning

- God kommunikation og dialog med intern skatteafdeling eller skatterådgiver omkring konsekvenser på udskudt skat ved overgangen til IFRS, herunder ændringer til rapporteringskemaer for udskudt skat til udenlandske datterselskaber.
- Detaljeret kendskab til og forståelse af IFRS om udskudt skat.

Debt Covenants

- Identifikation af låneaftaler og andre aftaler med kontraktbestemte klausuler om opfyldelse af visse hoved- og nøgletal.
- Vurdering af om en ændret regnskabspraksis kan betyde manglende opfyldelse af hoved- og nøgletal og dermed udløse genforhandling eller ophør af låneaftaler.

Juridiske kontraktforhold

- Gennemgang af øvrige juridiske dokumenter med henblik på at vurdere eventuelle regnskabsmæssige konsekvenser ved overgang til IFRS, eksempelvis leasingkontrakter.

HR/ledelsens aflønning

- Analyse og vurdering af, om overgang til IFRS får betydning for ledelsens aflønning.
- Overvejelser om ændring af bonusordninger og incitamentsprogrammer for bestyrelsen, direktionen og andre ledende medarbejdere.

Risikostyring/finansielle instrumenter

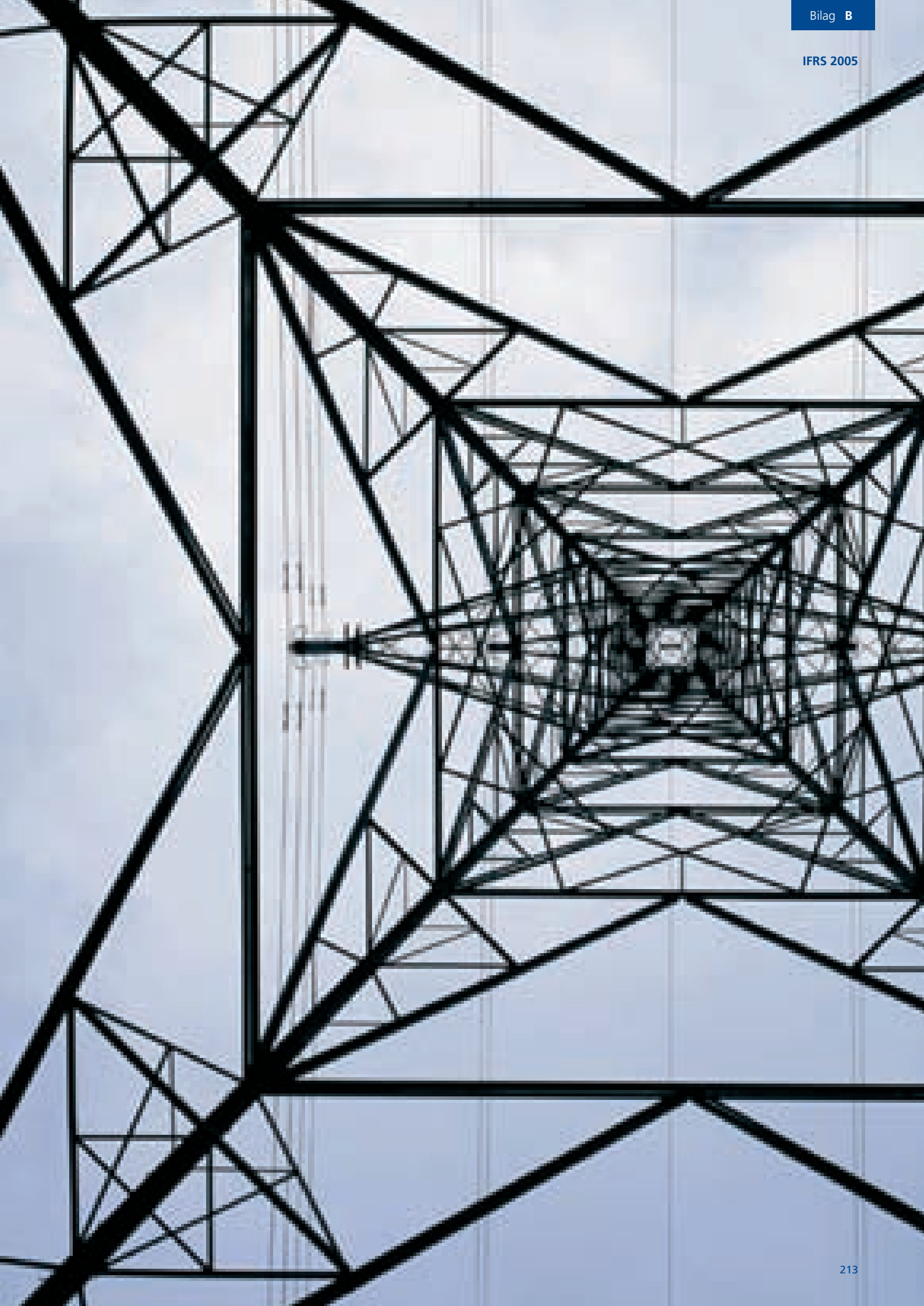
- Analyse af ændrede behov for risikostyring, herunder påvirkning af resultat og egenkapital.
- Etablering eller vedligeholdelse af effektive risikostyringssystemer, som kan levere de yderligere oplysninger, som IFRS kræver.
- Vurdering af eksisterede sikringsstrategi og -politikker, effektivitet og dokumentation i forhold til detaljerede og skærpede krav under IFRS om finansielle instrumenter.
- Klassifikation af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser i henhold til IFRS.
- Identifikation af indbyggede afledte finansielle instrumenter i samtlige kontrakter.
- Hvis sikring af finansielle risici ønskes, skal sikringsstrategi og -politikker konkret fastlægges, dokumenteres og efterprøves. Der skal også udarbejdes opfølgningsprocedurer for måling af sikringseffektivitet.

IT systemer

- God kommunikation og dialog med intern IT-afdeling eller -rådgiver.
- Analyse af ændrede systemkrav og -behov.
- Udarbejdelse af kravspecifikation til nye systemer/systemændringer.

Undervisning

- Identifikation af behov for efteruddannelse på regnskabsområdet/IFRS.
- Workshops og diskussionsmøder om IFRS.
- Deltagelse i kurser og konferencer om IFRS.
- Eventuelt udarbejdelse af efteruddannelsesprogram.
- Eventuelt rekruttering af medarbejdere med IFRS kompetencer.

Bilag C

BILAG C – Oversigt over standarder og fortolkningsbidrag

Originaltitel	IFRS/IAS	Ikrafttrædelses-tidspunkt
First-time Adoption of International Financial Reporting Standards	IFRS 1	1. januar 2005
Share-based Payment	IFRS 2	1. januar 2005
Business Combinations	IFRS 3	31. marts 2004
Insurance Contracts	IFRS 4	1. januar 2005
Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations	IFRS 5	1. januar 2005
Exploration for and Evaluation of Mineral Resources	IFRS 6	1. januar 2006
Presentation of Financial Statements	IAS 1	1. januar 2005
Inventories	IAS 2	1. januar 2005
Cash Flow Statements	IAS 7	1. januar 1994
Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors	IAS 8	1. januar 2005
Events After the Balance Sheet Date	IAS 10	1. januar 2005
Construction Contracts	IAS 11	1. januar 1995
Income Taxes	IAS 12	1. januar 1998
Segment Reporting	IAS 14	1. juli 1998
Property, Plant and Equipment	IAS 16	1. januar 2005
Leases	IAS 17	1. januar 2005
Revenue	IAS 18	1. januar 1995

Originaltitel	IFRS/IAS	Ikkrafttrædelsestidspunkt
Employee Benefits	IAS 19	1. januar 1999
Amendments to IAS 19 – Employee Benefits – Actuarial Gains and Losses, Group Plans and Disclosures	IAS 19	1. januar 2006
Accounting for Government Grants and Disclosure of Government Assistance	IAS 20	1. januar 1984
The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates	IAS 21	1. januar 2005
Borrowing Costs	IAS 23	1. januar 1995
Related Party Disclosures	IAS 24	1. januar 2005
Accounting and Reporting by Retirement Benefit Plans	IAS 26	1. januar 1988
Consolidated and Separate Financial Statements	IAS 27	1. januar 2005
Investments in Associates	IAS 28	1. januar 2005
Financial Reporting in Hyperinflationary Economies	IAS 29	1. januar 1990
Disclosures in the Financial Statements of Banks and Similar Financial Institutions	IAS 30	1. januar 1991
Interests in Joint Ventures	IAS 31	1. januar 2005
Financial Instruments: Disclosure and Presentation	IAS 32	1. januar 2005
Earnings per Share	IAS 33	1. januar 2005
Interim Financial Reporting	IAS 34	1. januar 1999
Impairment of Assets	IAS 36	31. marts 2004
Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets	IAS 37	1. juli 1999
Intangible Assets	IAS 38	31. marts 2004
Financial Instruments: Recognition and Measurement	IAS 39	1. januar 2005
Investment Property	IAS 40	1. januar 2005
Agriculture	IAS 41	1. januar 2003

Originaltitel	IFRIC/SIC
Changes in Existing Decommissioning, Restoration and Similar Liabilities	IFRIC 1
Members' Shares in Co-operative Entities and Similar Instruments	IFRIC 2
Emission Rights	IFRIC 3
Determining Whether an Arrangement Contains a Lease	IFRIC 4
Rights to Interests arising from Decommissioning, Restoration and Environmental Rehabilitation Funds	IFRIC 5
Introduction of the Euro	SIC-7
Government Assistance – No Specific Relation to Operating Activities	SIC-10
Consolidation – Special Purpose Entities	SIC-12
Jointly Controlled Entities – Non-Monetary Contributions by Venturers	SIC-13
Operating Leases – Incentives	SIC-15
Income Taxes – Recovery of Revalued Non-Depreciable Assets	SIC-21
Income Taxes – Changes in the Tax Status of an Enterprise or its Shareholders	SIC-25
Evaluating the Substance of Transactions Involving the Legal Form of a Lease	SIC-27
Disclosure – Service Concession Arrangements	SIC-29
Revenue – Barter Transactions Involving Advertising Services	SIC-31
Intangible Assets – Web Site Costs	SIC-32

Hvis De ønsker yderligere information, nyheder vedrørende IFRS, engelske referater af standarder og fortolkningsbidrag, en altid opdateret beskrivelse af status på IASB's aktive projekter samt anden nyttig information om IFRS, henviser vi til hjemmesiderne www.iasb.org.uk (IASB's officielle website) og www.iasplus.com (Deloitte's globale website om IFRS).

Bilag D

BILAG D – IFRS-bekendtgørelsen – Bestemmelser i ÅRL, som fortsat skal følges af virksomheder i regnskabsklasse C og D

	ÅRL §	Opfyldt?
A. Bestemmelser vedrørende ledelsens ansvar, grundlæggende krav til årsrapporten mv.		
1. Ledelsens ansvar for aflæggelse af årsrapport skal bekræftes, herunder udarbejdelse og underskrift af ledelseserklæring.	8-10	
2. De grundlæggende krav til årsrapporten , herunder retvisende billede, kvalitetskrav og grundlæggende forudsætninger samt definitionerne i lovens bilag 1, skal følges. <i>ÅRL's krav om et retvisende billede og definitionerne gælder alene for de bestemmelser, som virksomhederne skal følge i årsregnskabsloven, jf. nedenfor. Dette betyder bl.a., at virksomheden ikke kan fravige bestemmelser i de internationale regnskabsstandarder med henvisning til ÅRL § 11, stk. 3.</i>	11-13 Bilag 1	
3. Supplerende beretninger , der indgår i årsrapporten, skal give et retvisende billede indenfor rammerne af almindeligt anerkendte retningslinier for sådanne beretninger og opfylde de grundlæggende krav om relevans og pålidelighed. Anvendte metoder og målegrundlag skal fremgå. Supplerende beretninger skal placeres særskilt i årsrapporten efter de lovpligtige bestanddele.	14 17,3	
4. Regnskabsårets længde og ændring af regnskabsår.	15	
5. Ledelsesberetningen for modervirksomheden og koncernen kan sammendrages, hvis de oplysninger, der er forskellige for modervirksomheden og koncernen, fremgår hver for sig af beretningen.	17,2	
B. Oplysningskrav		
1. Hvis modervirksomhedens oplysninger er de samme som koncernens, kan modervirksomheden undlade at give oplysninger i sit eget årsregnskab og ledelsesberetning.	22,2 78,2 102,2	

	ÅRL 5	Opfyldt?
2. Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret skal oplyses med sammenligningstal.	68	
3. Navn og hjemsted for de modervirksomheder, der udarbejder koncernregnskab for henholdsvis den største og mindste koncern, hvori virksomheden indgår som dattervirksomhed, skal oplyses. For udenlandske koncernen skal oplyses, hvor de pågældende regnskaber kan rekvireres.	71	
4. Navn, hjemsted og retsform for hver dattervirksomhed, associeret virksomhed og interessent- eller kommanditselskab, hvori virksomheden er interessent eller komplementar skal oplyses i moderselskabets regnskab. For kapitalandele i associerede virksomheder samt interessent- og kommanditselskaber kan oplysningerne udelades, hvis der er tale om uvæsentlige investeringer og oplysningerne kan volde betydelig skade for virksomhederne. I så fald skal udeladelsen nævnes.	72,1 72,4	
5. For hver dattervirksomhed og associeret virksomhed skal endvidere i moderselskabets regnskab oplyses: 1. Ejerandel 2. Størrelsen af egenkapital og resultatandel ifølge den senest godkendte årsrapport Oplysninger jf. pkt. 2 kan udelades for uvæsentlige investeringer i dattervirksomheder, hvori kapitalandelene enten konsolideres/indregnes til indre værdi eller den pågældende virksomhed ikke er forpligtet til at offentliggøre årsrapport og virksomheden ejer mindre end 50% af egenkapitalen.	72,2 72,3	
6. Tilgodehavender hos og sikkerhedsstillelser for medlemmer af ledelsen (herunder ledelsesmedlemmer i modervirksomheden) og særligt nærtstående hertil skal oplyses med summen af tilgodehavenderne fordelt på hver ledelseskategori og med angivelse af de væsentligste vilkår for hver kategori, herunder rentefod, og de beløb, der er tilbagebetalt i året. Optagne eller indfrieede lån i regnskabsåret skal oplyses særskilt.	73	
7. Det skal for aktieselskaber oplyses, hvem der på tidspunktet for årsrapportens aflægelse er noteret som værende i besiddelse af 5% eller mere af den nominelle aktiekapital eller af stemmerettighederne i selskabet. Fulde navn og bopæl/hjemsted skal oplyses. Kun for klasse D Den nøjagtige ejer- eller stemmeandel skal oplyses for hver af de pågældende aktionærer.	74 104	
8. Egne kapitalandele skal oplyses med antal og pålydende værdi samt procentdel af virksomhedskapitalen. Endvidere skal tilsvarende oplyses om årets erhvervelser og afhændelser samt størrelsen af den samlede købesum henholdsvis salgssum. Årsagen til regnskabsårets erhvervelser skal oplyses.	76	
9. Ledelsesberetningen skal: 1. Beskrive virksomhedens hovedaktiviteter 2. Beskrive eventuel usikkerhed ved indregning og måling, så vidt muligt med beløbsangivelse 3. Beskrive usædvanlige forhold, der kan have påvirket indregning eller måling, så vidt muligt med beløbsangivelse 4. Redegøre for udviklingen i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold	77	

	ÅRL S	Opfyldt?
5. Omtale betydningsfulde hændelser, som er indtruffet efter regnskabsårets afslutning		
Kun for klasse C (stor) og D: 10. Det samlede honorar til den revisionsvirksomhed (herunder dattervirksomheder), der udfører den lovpligtige revision, samt hvor stor en del af honoraret, der vedrører andre ydelser end revision. Sammenligningstal skal angives.	96,2	
11. Egne kapitalandele, der besiddes af virksomhedens dattervirksomheder til eje eller sikkerhed, skal oplyses med antal og pålydende værdi samt procentdel af virksomhedskapitalen. Endvidere skal tilsvarende oplyses om årets erhvervelser og afhændelser samt størrelsen af den samlede købesum henholdsvis salgssum. Årsagen til regnskabsårets erhvervelser skal oplyses.	98	
12. Virksomhedens personaleomkostninger skal specificeres i lønninger, pensioner og andre omkostninger til social sikring, herunder sammenligningstal.	98a	
13. Det samlede vederlag mv. for regnskabsåret til nuværende og forhenværende medlemmer af ledelsen skal angives fordelt på hvert ledelsesorgan (evt. ejerne). De samlede forpligtelser til at yde pension til de nævnte, skal oplyses. Særlige incitamentsprogrammer for ledelsen skal oplyses, herunder hvilken ledelseskategori programmet gælder for, hvilke ydelser, det omfatter, samt nødvendige oplysninger til vurdering af værdien heraf. Sammenligningstal og oplysninger skal gives. Kun for klasse C: Hvis der følges den udgave af IFRS, der er gældende til og med 2004, gælder følgende: For at undgå at der vises beløb for et enkelt medlem af en ledelseskategori, kan oplysningerne angives samlet for to kategorier eller udelades, hvis kun én kategori modtager den pågældende ydelse.	98b,1-3 106	
14. Ledelsesberetningen skal: 1. Beskrive virksomhedens forventede udvikling, herunder særlige forudsætninger og usikre faktorer, som ledelsen har lagt til grund for beskrivelsen 2. Beskrive virksomhedens videnressourcer, hvis de er af særlig betydning for den fremtidige indtjening 3. Beskrive de særlige risici ud over almindeligt forekommende risici inden for virksomhedens branche, herunder forretningsmæssige og finansielle risici, som virksomheden kan påvirkes af 4. Beskrive virksomhedens påvirkning af det eksterne miljø og foranstaltninger til forebyggelse, reduktion eller afhjælpning af skader herpå. 5. Beskrive forsknings- og udviklingsaktiviteter i eller for virksomheden 6. Omtale filialer i udlandet 7. Beskrive årets resultat sammenholdt med den forventede udvikling ifølge den senest offentliggjorte årsrapport og begrunde afvigelser i forhold hertil Kun for klasse C (stor) og D: I det omfang, det er nødvendigt for at forstå udvikling, resultat og finansielle stilling, skal redegørelsen for virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold suppleres med oplysninger om ikke-finansielle forhold, der er relevante for de specifikke aktiviteter, herunder oplysninger vedrørende miljø- og personaleforhold.	99 100	

	ÅRL §	Opfyldt?
<p>15. Ledelsesberetningen skal indeholde en oversigt over årets nettoomsætning, resultat af ordinær primær drift, resultat af finansielle poster, resultat af ekstraordinære poster, årets resultat, balancesum, investeringer i materielle anlægsaktiver, egenkapital og de nøgletal, som efter virksomhedens forhold er nødvendige.</p> <p>De nævnte tal skal tillige gives for de foregående fire regnskabsår.</p> <p>Kun for klasse C (mellem): Nettoomsætning kan undlades oplyst i 5-års oversigten, hvis særlige konkurrencemæssige hensyn tilsiger det, jf. ÅRL § 32.</p> <p>Særligt ved overgang til IFRS: Ved overgangen til IFRS stilles der ikke krav om tilpasning af hoved- og nøgletal i femårsoversigten, udover eventuelle krav hertil i standarderne. Manglende tilpasning skal i givet fald omtales i forbindelse med femårsoversigten.</p>	101	
<p>Kun for klasse C (mellem): 16. Nettoomsætning kan undlades oplyst i 5-års oversigten, hvis særlige konkurrencemæssige hensyn tilsiger det, jf. ÅRL § 32.</p>	101	
<p>Kun for klasse C (mellem): 17. Sammenligningstal for 2.-4. foregående regnskabsår kan undlades i 5-års oversigten, hvis virksomheden har ændret regnskabspraksis. Der skal i så fald gives oplysning herom i tilknytning til oversigten med en overordnet omtale af, hvilken indvirkning den ændrede regnskabspraksis har på sammenligningstallene.</p>	101	
<p>Kun for klasse D: 18. Der skal i ledelsesberetningen oplyses om de ledelseshverv, som virksomhedens ledelsesmedlemmer beklæder i andre danske aktieselskaber, bortset fra ledelseshverv i virksomhedens egne 100% ejede datterselskaber.</p> <p>Er den pågældende person medlem af ledelsen i såvel et andet dansk moderselskab som et eller flere af dettes 100% ejede danske datterselskaber, er det tilstrækkeligt at oplyse navnet på moderselskabet og antallet af dets datterselskaber, hvori den pågældende er ledelsesmedlem.</p>	107	
<p>Kun for klasse D: 19. Det skal oplyses hvis ikke alle dattervirksomhedernes årsrapporter revideres af mindst én af modervirksomhedens revisorer, en af disses udenlandske samarbejdspartnere eller af en anerkendt international revisionsvirksomhed.</p>	105	
C. Særligt om koncernregnskabet		
Generelt		
<p>1. Modervirksomheder skal aflægge koncernregnskab, medmindre de er undtaget fra ÅRL's regnskabspligt eller kan undlade at udarbejde koncernregnskab med henvisning til en af nedenstående undtagelsesbestemmelser:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alle dattervirksomhederne kan holdes ude af konsolideringen med henvisning til IFRS 2. Modervirksomheden er en erhvervsdrivende fond og fonden har kun én dattervirksomhed, udover alene i begrænset omfang erhvervsaktiviteter og ikke har tilgodehavender hos dattervirksomheden (bortset fra konvertible gældsbreve og ikke-betalt udbytte eller udlodning) eller har stillet sikkerhed for dattervirksomheden 3. Modervirksomheden er selv dattervirksomhed af en højere modervirksomhed, der henhører under lovgivningen i et EU- eller EØS-land, og den højere modervirksomhed udarbejder koncernregnskab, der er revideret af autoriserede reviso- 	111 112	

	ÅRL §	Opfyldt?
<p>rer. Eventuelle minoritetsaktionærer kan kræve, at der udarbejdes koncernregnskab. Gælder kun klasse C.</p> <p>4. Modervirksomheden er selv dattervirksomhed af en højere modervirksomhed, der henhører under lovgivningen i et andet land, og den højere modervirksomhed udarbejder koncernregnskab i o.m. EU's regnskabsdirektiver eller efter regler, der i det mindste er ligeværdige med reglerne for konsoliderede årsregnskaber i de pågældende direktiver, og koncernregnskabet er revideret af autoriserede revisorer. Eventuelle minoritetsaktionærer kan kræve, at der udarbejdes koncernregnskab. Gælder kun klasse C.</p> <p>For 3. og 4. kræves endvidere, at den lavere modervirksomhed og dens dattervirksomheder indgår ved fuld konsolidering eller til regnskabsmæssig indre værdi i koncernregnskabet, at den lavere modervirksomhed i sit årsregnskab oplyser at den har undladt at udarbejde koncernregnskab og at navn, hjemsted og eventuelt CVR-nummer eller registreringsnummer for den højere modervirksomhed oplyses. Koncernregnskabet for den højere modervirksomhed skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.</p>		
<p>2. Hvis en modervirksomhed kan undlade at udarbejde koncernregnskab, men alligevel aflægger et sådant, skal bestemmelserne om koncernregnskaber i henholdsvis ÅRL og IFRS anvendes.</p>	113	
<p>3. Koncernregnskabet skal have samme balancedag som modervirksomhedens årsregnskab.</p>	116,1	
Ledelsesberetning		
<p>4. Ledelsesberetningen skal udarbejdes for koncernen som var koncernvirksomhederne én virksomhed. I stedet for oplysninger om den enkelte virksomheds beløb, skal de konsoliderede virksomheders beløb vises tilsammen, konsolideret efter de samme metoder, som gælder for koncernregnskabet. Bestemmelserne for ledelsesberetning for henholdsvis regnskabsklasse C og D finder tilsvarende anvendelse. Omtale af filialer i udlandet kan dog undlades. Modervirksomhedens og koncernens ledelsesberetninger kan sammendrages, hvis det umiddelbart er muligt at finde de krævede oplysninger, der ikke er blevet overflødige som følge af sammendraget. Oplysninger, der er identiske for moderselskab og koncern, kan undlades oplyst for moderselskab.</p>	128,2 128,3	
Oplysningskrav		
<p>5. Følgende oplysninger skal gives i koncernregnskabet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede, § 68 2. Specifikation af personaleomkostninger, herunder sammenligningstal, 98a 3. Navn og hjemsted for henholdsvis største og mindste koncern, der aflægger koncernregnskab, § 71 4. Antal og pålydende værdi af egne kapitalandele samt procentandel af samlet virksomhedskapital, § 76, stk. 1, pkt. 1 5. Honorar til den revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision, herunder hvor stor en andel, der vedrører ydelser, som ikke er revision, § 96, stk. 2 6. Koncernens samlede tilgodehavender hos og sikkerhedsstillelser for ledelsesmedlemmer i modervirksomheden, § 73 7. Koncernens samlede vederlag mv. til ledelsesmedlemmer i modervirksomheden fordelt på kategorier, herunder forpligtelser til at yde pension og særlige incitamentsprogrammer, § 98b 	126,1-3 98b	

	ÅRL 5	Opfyldt?
<p>Kun for klasse C: Hvis der følges den udgave af IFRS, der er gældende til og med 2004, gælder følgende: For at undgå at der vises beløb for et enkelt medlem af en ledelseskategori, kan oplysningerne angives samlet for to kategorier eller udelades, hvis kun én kategori modtager den pågældende ydelse.</p>		
<p>6. For hver af de konsoliderede henholdsvis ikke-konsoliderede dattervirksomheder skal oplyses:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Navn og hjemsted 2. Andel af egenkapital, der besiddes af koncernvirksomhederne tilsammen 3. Grundlaget for koncernforholdet, medmindre det følger af flertallet af stemmerettighederne og at andelen af virksomhedskapitalen og stemmerettighederne er den samme 4. En konkret og fyldestgørende begrundelse, hvis virksomheden er udeholdt af konsolideringen. <p>Oplysning jf. pkt. 2 kan udelades, hvis de kan volde betydelig skade for virksomhederne.</p>	127,1 127,4	
<p>7. For hver associeret virksomhed skal oplyses:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Navn og hjemsted 2. Andel af egenkapital, der besiddes af koncernvirksomhederne tilsammen 3. Hvorvidt virksomheden er målt efter indre værdis metode <p>Oplysningerne kan udelades, hvis de kan volde betydelig skade for virksomhederne. I så fald skal udeladelsen nævnes.</p>	127,2 127,4	
<p>8. For hver pro rata-konsolideret virksomhed (fællesledet virksomhed) skal oplyses:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Navn og hjemsted 2. Andel af egenkapital, der besiddes af de konsoliderede virksomheder tilsammen 3. Grundlaget for den fælles ledelse <p>Oplysningerne kan udelades, hvis de kan volde betydelig skade for virksomhederne. I givet fald skal udeladelsen nævnes.</p>	127,3 127,4	

Bilag E

BILAG E – Deloitte IFRS værktøjskasse

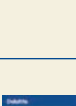
Links til elektroniske versioner af nyhedsbreve og publikationer kan findes på www.deloitte.dk

Danske nyhedsbreve

	Regnskab NYT	Endelig IAS/IFRS om aktieløn udsendt	februar 2004 (7 sider)
	Regnskab NYT	Ny IAS/IFRS om virksomhedssammenslutninger	april 2004 (12 sider)
	Regnskab NYT	Ny IAS/IFRS om anlægsaktiver til salg og ophørte aktiviteter	april 2004 (5 sider)
	IFRS Plus	Midlertidige internationale regnskabsregler for forsikringskontrakter – IFRS 4	september 2004 (16 sider)
	IFRS Plus	Endelige regnskabsregler for førstegangsansvendelse af internationale regnskabsstandarder – IFRS 1	oktober 2004 (12 sider)
	IFRS Plus – Executive Summary	Endelige regnskabsregler for førstegangsansvendelse af internationale regnskabsstandarder – IFRS 1	oktober 2004 (2 sider)

Danske websites

	www.deloitte.dk – nyt om IFRS: Adgang via link i bunden af startside på www.deloitte.dk	
	www.deloitte.dk – udgivelser om IFRS: Adgang via www.deloitte.dk "Indsigt og udgivelser" "Udgivelser" "Revision og Regnskab"	

Internationale publikationer			
	Booklet	IFRS 1: First-time adoption – A guide to IFRS 1	August 2004 (98 sider)
	Booklet	IFRS 2: Share-based payments – A guide to IFRS 2	Marts 2004 (69 sider)
	Booklet	IFRS 3: Business combinations – A guide to IFRS 3	August 2004 (77 sider)
	Bog	iGAAP 2005 – Financial Instruments – IAS 32 and 39 Explained Bogen er skrevet af Deloitte men udgivet af CCH og kan købes gennem CCH Online. Pris £50	September 2004 (362 sider)
	Booklet	IFRS Model Financial Statements 2005 (UK) Dækker standarder udstedt til og med 31. maj 2004	August 2004 (82 sider)
	Booklet	IFRS in Your Pocket 2005 Kort resumé af IFRS'er og anden nøgleinformation	Januar 2005 (74 sider)
	Booklet	Directors' Guide to Transition to IFRSs – Countdown to Transition Publikationen indeholder bl.a. forslag til hvordan virksomhederne kan forklare effekten af overgangen til IFRS til investorerne, samt strategier som kan lette overgangen	December 2004 (16 sider)
	Booklet	Is European Retailing ready for IFRS En analyse af, hvor langt den europæiske detailhandel er nået i forberedelserne til IFRS	November 2004 (12 sider)

Se flere internationale og landespecifikke publikationer relateret til IFRS på IAS Plus hjemmesiden.

Internationale nyhedsbreve			
	IAS Plus	Kvartalsvist nyhedsbrev om IFRS. Nyhedsbrevet opsamler nyheder vedrørende IFRS inden for det seneste kvartal, såvel internationalt som i nationalt.	(ca. 30 sider)
	IAS Plus Special Edition	Key Differences Between IFRSs and USGAAP as of June 2004	Juni 2004 (24 sider)

	IAS Plus IFRIC Special	Nyhedsbrevet omtaler de 5 IFRIC som er udsendt i 2004	December 2004 (8 sider)
	IAS Plus Special Edition	IFRS 6 Exploration for and Evaluation of Mineral Resources Nyhedsbrevet behandler kort indholdet i IFRS 6	Januar 2005 (4 sider)

Internationale websites

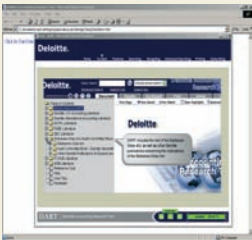
	www.iasplus.com (IAS Plus hjemmesiden), der vedligeholdes af Deloitte og indeholder information om IFRS, samt links til IFRS e-Learning, publikationer, andre IFRS sites mv.
	www.iasb.org IASBs egen hjemmeside
	EU – Internal Market – Financial Reporting Accounting – IAS Indeholder bl.a. EU's direktiver vedrørende IFRS samt oversigt over standarder godkendt af EU
	Erhvervs- & Selskabsstyrelsen – IFRS Standarder Med IAS-forordningen (EF) nr. 1606/2002, Kommissionsforordninger og oversigt over vedtagne IFRSs

Se links til andre websites vedrørende IFRS på IAS Plus hjemmesiden

IFRS e-Learning

	På IAS Plus hjemmesiden findes mere end 30 e-Learning moduler. Modulerne henvender sig til alle, som ønsker en grundlæggende indføring i IFRS og er gratis tilgængelig for kunder og andre interesserede på www.iasplus.com .
---	--

Deloitte Accounting Research Tools (DART)

	<p>DART er en hjemmeside som tilbydes til kunder og andre interesserede mod betaling.</p> <p>Siden indeholder bl.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • al officiel litteratur fra FASB, SEC, AICPA, EITF mfl. • Sabanes Oxley /Audit Committee materiale • al officiel IASB litteratur, standarder, IFRIC, Updates, Insight mv. • Deloitte Accounting Litterature inkl. Accounting Manuals, nyhedsbreve, comment letters etc. <p>Se en demonstration af siden på DART introduktionssiden. Pris 1.500 USD pr. subscription</p>
---	---

Kompetencer

REVREGN – IFRS Center of Excellence

Stig Enevoldsen

Statsautoriseret revisor
Formand for EFRAG
Medlem af SAC

Direkte:

T 3376 3691

F 3376 3990

E senevoldsen@deloitte.dk

Henrik Z. Hansen

Statsautoriseret revisor
Medlem af Fondsrådet

Direkte:

T 3376 3783

F 3376 3990

E hehansen@deloitte.dk

Jan Peter Larsen

Statsautoriseret revisor, Leder af IFRS Center of Excellence
Medlem af FSR Regnskabsteknisk Udvalg

Direkte:

T 3376 3681

F 3376 3987

E janlarsen@deloitte.dk

Søren Nielsen

Statsautoriseret revisor

Direkte:

T 3376 3625

F 3376 3987

E sonielsen@deloitte.dk

Martin Faarborg

Statsautoriseret revisor

Direkte:

T 3376 3652

F 3376 3987

E mfaarborg@deloitte.dk

Anni Børsting

Statsautoriseret revisor

Direkte:

T 3376 3718

F 3376 3987

E aboersting@deloitte.dk

Henrik C. Grønnegaard

Statsautoriseret revisor

Direkte:

T 3376 3686

F 3376 3987

E hgroennegaard@deloitte.dk

Henrik Gustavsen

Cand.merc.aud.

Direkte:

T 3376 3649

F 3376 3990

E hgustavsen@deloitte.dk

Geoffrey Lamont

Chartered Accountant (South Africa)

Direkte:

T 3376 3797

F 3376 3987

E gelamont@deloitte.dk

Sekretariat

T 3376 3333

F 3376 3993

E lgroenvold@deloitte.dk – Lillian Grønvold

www.deloitte.dk

IFRS Update Service

Deloitte Touche Tohmatsu udgiver **IAS PLUS**, et kvartalsvist nyhedsbrev på engelsk, der beskriver udviklingen i de internationale regnskabsstandarder, IFRS. Samtidig er der mulighed for at modtage email updates, som indeholder vigtige nyheder løbende. Hvis De har lyst til at tilmelde Dem og/eller Deres medarbejdere på denne update service, kan De sende en email til dk_iasplus@deloitte.dk med følgende oplysninger:

Navn:

Virksomhedens navn:

Jobtitel:

Email-adresse:

Jeg vil gerne modtage nyhedsbrevet IAS PLUS

 Elektroniske udgaver af IAS PLUS nyhedsbrevet kan også downloades fra www.iasplus.com.

IFRS Serviceline

Anders Dons

Statsautoriseret revisor
Leder af IFRS Serviceline

Direkte:

T 3376 3622

F 3376 3985

E adons@deloitte.dk

Jens Hoeck

Cand.polit.
Leder af Capital Markets Services

Direkte:

T 3376 3426

F 3376 3334

E jhoeck@deloitte.dk

Ann Møgelberg

CPA – USA

Direkte:

T 3376 3745

F 3376 3989

E amoegelberg@deloitte.dk

Susanne Friis Skov

Cand.merc.-finansiering, HD Regnskabsvæsen

Direkte:

T 3376 3358

F 3376 3334

E sskov@deloitte.dk

Paulina Handke

ACCA – UK, Master in Economics – Poland

Direkte:

T 3376 3733

F 3376 3989

E phandke@deloitte.dk

Sekretariat

T 3376 3333

F 3376 3985

E lejensen@deloitte.dk – Lene Jensen

Vores kontorer

Birkerød

Datavej 58
3460 Birkerød
T 45 94 50 00
F 45 94 50 99
M birkerod@deloitte.dk

Esbjerg

Frodesgade 125
Postboks 200
6701 Esbjerg
T 79 12 84 44
F 79 12 84 55
M esbjerg@deloitte.dk

Fredericia

Nørre Allé 11
Postboks 454
7000 Fredericia
T 75 92 72 22
F 75 93 39 88
M fredericia@deloitte.dk

Hellerup*

Tuborg Havnevej 18
2900 Hellerup
T 33 25 25 25
F 33 25 20 01
M hellerup@deloitte.dk

Kolding

Egtved Allé 4
6000 Kolding
T 75 53 00 00
F 75 53 00 38
M kolding@deloitte.dk

København*

H.C. Andersens Boulevard 2
1780 København V
T 33 76 33 33
F 33 76 39 93
M h.c.andersen@deloitte.dk

Østerbro*

Klædemålet 9
2100 København Ø
T 39 17 03 33
F 39 27 03 33
M klaedemalet@deloitte.dk

Løgstør

Bredgade 5
Postboks 49
9670 Løgstør
T 98 79 61 90
F 98 67 14 10
M loegstoer@deloitte.dk

Nykøbing F

Klosterstræde 3
Postboks 6
4800 Nykøbing F
T 54 84 88 00
F 54 84 88 11
M nykoebing@deloitte.dk

Odense

Østre Stationsvej 1
Postboks 10
5100 Odense C
T 63 11 66 11
F 63 11 66 12
M odense@deloitte.dk

Silkeborg

Papirfabrikken 26
8600 Silkeborg
T 89 20 70 00
F 89 20 70 05
M silkeborg@deloitte.dk

Slagelse

Korsgade 3
4200 Slagelse
T 58 52 10 50
F 58 52 79 02
M slagelse@deloitte.dk

Sønderborg

Kongevej 28
6400 Sønderborg
T 74 42 99 11
F 74 42 99 95
M soenderborg@deloitte.dk

Viborg

Vestervangsvej 6
Postboks 229
8800 Viborg
T 89 25 25 25
F 89 25 25 50
M viborg@deloitte.dk

Aalborg

Gøteborgvej 18
Postboks 7012
9200 Aalborg SV
T 98 79 60 00
F 98 79 60 01
M aalborg@deloitte.dk

Aars

Løgstørvej 14
Postboks 46
9600 Aars
T 96 98 23 00
F 96 98 23 23
M aars@deloitte.dk

Århus

Arosgården, Åboulevarden 31
Postboks 514
8100 Århus C
T 89 41 41 41
F 89 41 42 43
M aarhus@deloitte.dk

Grønland

Skibshavnsvej 22
Postboks 20
3900 Nuuk
T +299 32 15 11
F +299 32 27 11
M nuuk@deloitte.dk

Kaaleeraq Poulsenipaaqq. 11
Postboks 1002
3952 Ilulissat
T +299 94 46 11
F +299 94 40 11
M ilulissat@deloitte.dk

Taparfik 822
Postboks 157
3920 Qaqortoq
T +299 64 23 00
F +299 64 26 11
M qaqortoq@deloitte.dk

Ittukasiup Aqq. 11
Postboks 1002
3911 Sisimiut
T +299 86 45 00
F +299 86 55 18
M sisimiut@deloitte.dk

* De 3 kontorer i København, Hellerup og Østerbro flytter sammen i DeloitteHuset til november på adressen: Weidekampsgade 6, 2300 København S

Vores specialafdelinger

Skat, moms og afgifter

Datavej 58
3460 Birkerød
T 45 94 50 00
F 45 94 50 99
E skat.afgifter@deloitte.dk

H. C. Andersens Boulevard 2
1780 København V
T 33 76 33 33
F 33 76 39 93
E skat.afgifter@deloitte.dk

Tuborg Havnevej 18
2900 Hellerup
T 35 25 25 25
F 35 25 20 01
E skat.afgifter@deloitte.dk

Klædemålet 9
2100 København Ø
T 39 17 03 33
F 39 27 03 33
E skat.afgifter@deloitte.dk

Egtved Allé 4
6000 Kolding
T 75 53 00 00
F 75 53 00 38
E skat.afgifter@deloitte.dk

Papirfabrikken 22
8600 Silkeborg
T 89 20 70 00
F 89 20 70 05
E skat.afgifter@deloitte.dk

Ndr. Ringgade 70A
4200 Slagelse
T 58 55 48 00
F 58 55 48 01
E skat.afgifter@deloitte.dk

Gøteborgvej 18
Postboks 7012
9200 Aalborg SV
T 98 79 60 00
F 98 79 60 01
E skat.afgifter@deloitte.dk

Frodesgade 125
Postboks 200
6701 Esbjerg
T 79 12 84 44
F 79 12 84 55
E skat.afgifter@deloitte.dk

Østre Stationsvej 1
Postboks 10
5100 Odense C
T 63 11 66 11
F 63 11 66 12
E skat.afgifter@deloitte.dk

Arosgården
Åboulevarden 31
Postboks 514
8100 Århus C
T 89 41 41 41
F 89 41 42 43
E skat.afgifter@deloitte.dk

Corporate Finance

H.C. Andersens Boulevard 2
1780 København V
T 33 76 33 33
F 33 76 39 93
M corp.finance@deloitte.dk

IT-sikkerhed

H.C. Andersens Boulevard 2
1780 København V
T 33 76 33 33
F 33 76 39 93
M knowERS@deloitte.dk

Arosgården,
Åboulevarden 31
Postboks 514
8100 Århus C
T 89 41 41 41
F 89 41 42 43
M knowERS@deloitte.dk

Miljø

H.C. Andersens Boulevard 2
1780 København V
T 33 76 32 17
F 33 76 39 93
M environment@deloitte.dk

Aktuar

H.C. Andersens Boulevard 2
1780 København V
T 33 76 32 68
F 33 76 39 93
M aktuar@deloitte.dk

Business Consulting

Tuborg Havnevej 18
2900 Hellerup
T 35 25 25 25
F 35 25 20 01
M hellerup@deloitte.dk

Generationskifte

H.C. Andersens Boulevard 2
1780 København V
T 33 76 33 33
F 33 76 39 93
M generationskifte@deloitte.dk

Vækst

Egtved Allé 4
6000 Kolding
T 75 53 00 00
F 75 53 00 38
M vaekstvirksomheder@deloitte.dk

Reorganisation Services

Klædemålet 9
2100 København Ø
T 39 17 03 33
F 39 27 03 33
M reorganisation.services@deloitte.dk

Outsourcing

Tuborg Havnevej 18
2900 Hellerup
T 33 25 25 25
F 33 25 20 01
M hellerup@deloitte.dk

Arosgården, Åboulevarden 31
Postboks 514
8100 Århus C
T 89 41 41 41
F 89 41 42 43
M aarhus@deloitte.dk

Business Insurance Consulting

Arosgården,
Åboulevarden 31
Postboks 514
8100 Århus C
T 89 41 41 41
F 89 41 42 43
M bic@deloitte.dk

Om Deloitte

Deloitte IFRS Center of Excellence i København

Vi deltager i Deloitte's internationale regnskabsgruppe (GILT - Global IFRS Leadership Team) under ledelse af IFRS Global Office, og fungerer som et af seks tekniske IFRS centre i verden, der hver især kan træffe beslutninger vedrørende anvendelse af IFRS i praksis, med det formål at der søges at sikre en ensartet anvendelse af IFRS globalt set.

Vores kontaktpersoner vedrørende IFRS i Deloitte Touche Tohmatsu er:

IFRS Global Office:

Global Office	Leder	Email
London	Ken Wild	kwild@deloitte.co.uk

IFRS Centres of Excellence:

Copenhagen	Jan Peter Larsen	dk_iasplus@deloitte.dk
Hong Kong	Stephen Taylor	iasplus@deloitte.com.hk
Johannesburg	Graeme Berry	iasplus@deloitte.co.za
London	Veronica Poole	iasplus@deloitte.co.uk
Paris	Laurence Rivat	iasplus@deloitte.fr
Wilton	D.J. Gannon	iasplusamericas@deloitte.com

Denne publikation kan downloades fra www.deloitte.dk og www.iasplus.com.

Introduktion til de internationale regnskabsstandarder – IFRS

Denne publikation er udarbejdet af Deloitte's faglige afdeling for revision og regnskab, REVREGN – IFRS Center of Excellence. Publikationen har til formål at give en kort introduktion til og generel orientering om indholdet og de væsentligste krav i de internationale regnskabsstandarder (IFRS/IAS) og tilhørende fortolkningsbidrag (IFRIC/SIC), som udstedes af International Accounting Standards Board (IASB), og anvendelse af publikationen i specifikke situationer afhænger af de konkrete omstændigheder. Vi anbefaler derfor, at læsere søger relevant professionel rådgivning om de specifikke problemer, som de måtte støde på. Publikationen bør ikke anvendes som erstatning for sådan professionel rådgivning. Selvom der er gjort en stor indsats for at sikre, at oplysningerne i publikationen er korrekte, påtager Deloitte sig intet ansvar for fejl eller mangler i publikationens oplysninger, hvad enten de skyldes uagtsomhed e.l., eller for tab – uanset årsag – som en person eller virksomhed, der henholder sig til dem, måtte lide.

Deloitte i Danmark

Kundernes tillid i over 100 år har gjort Deloitte til Danmarks førende revisions- og rådgivningsfirma. Vi servicerer vores kunder fra 21 lokale kontorer landet over – de 4 i Grønland. Vores dybe brancheindsigt og viden om lovgivnings- og forretningsmæssige forhold sætter os i stand til at rådgive på mange niveauer.

Vi er førende inden for vores felt, og vores 2.000 medarbejdere hører til de dygtigste i branchen. Vi nyder udfordringer og er opdateret med den seneste viden. Med en professionel indstilling til etik og ansvarlighed løfter vi engageret vores opgaver.

Vi er lokalt forankret, har national indsigt og global udsigt.

Deloitte Touche Tohmatsu

Deloitte Touche Tohmatsu er en organisation af medlemsfirmaer, hvis primære opgave er at tilbyde professionelle ydelser og rådgivning. Vi fokuserer på kundeservice gennem en global strategi, som udføres lokalt i 150 lande. Med adgang til dybdegående viden hos 115.000 mennesker på verdensplan leverer vores medlemsfirmaer og deres tilknyttede firmaer ydelser inden for fire overordnede kompetencer: Revision, Skat, Consulting og Corporate Finance. Vores medlemsfirmaer servicerer over halvdelen af verdens største selskaber og store nationale virksomheder, offentlige institutioner, lokalt vigtige kunder og succesrige, hurtigt voksende, globale selskaber. På grund af lovgivning og lignende tilbyder visse medlemsfirmaer ikke ydelser inden for alle fire forretningsområder.

Deloitte Touche Tohmatsu er en schweizisk organisation (Verein), og således er hverken Deloitte Touche Tohmatsu eller nogen af dets medlemsfirmaer ansvarlige for hinandens handlinger eller mangel på samme. Hvert medlemsfirma er en separat og uafhængig juridisk enhed, som opererer under "Deloitte", "Deloitte & Touche", "Deloitte Touche Tohmatsu" eller andre lignende navne.

Medlem af

Deloitte Touche Tohmatsu

© Deloitte Statsautoriseret Revisionsaktieselskab 2005

Medlem af

Deloitte Touche Tohmatsu